

Folkeuniversitetet

PROGRAM 2022 – EMDRUP

A woman with brown hair, wearing a black blazer over a white shirt and black trousers, stands in a field of tall grass. She is leaning her head against a black, glossy, featureless mannequin. The background shows a line of trees under a cloudy sky.

En genetisk 'slåfejl'?

Mød forskerne på Folkeuniversitetet

METTE NYEGAARD

Professor i genetik, Aalborg Universitet

Opskriften på det gode liv

Opskriften på det gode liv er ikke enkel. Alt efter situation og sammenhæng må vi gribe livet forskelligt an.

Vi kan hente inspiration hos de store filosoffer, få viden fra den nyeste psykologiske forskning, dybe indsigter fra skønlitterære forfattere og skarpe analyser af fortiden hos historikerne.

Psykologien præsenterer nye måder at anskue psyken på. Litteraturen giver erfaringer og oplevelser på tværs af tid, kultur, køn og alder. Filosofien stiller spørgsmål ved de grundlæggende forhold omkring menneskets tilværelse. Og historien fortæller om en verden, som var, og kaster nyt lys over den verden, som er – uden kendskab til fortiden kan vi ikke forstå nutiden og forme fremtiden.

Måske ligger opskriften på det gode liv steder, som du ikke regnede med. I mødet med en klog forsker, en god snak med nye venner over en kop kaffe efter forelæsningen eller i stille selvrefleksion over noget tankevækkende og indsigtfuldt, som blev sagt en aften på Folkeuniversitetet.

Ny viden kan udfordre os. Og flytte os. Få os til at løfte vores blikke, rykke vores holdninger og udvide vores horisonter.

På Folkeuniversitetet har vi ikke opskriften på det gode liv. Den skal du naturligvis selv finde. Men vi kan tilbyde mange af ingredienserne, som kan være med til at skabe det gode liv. Resten er op til dig.

God fornøjelse med programmet.

Sten Tiedemann
Rektor

SE SIDE 27

Gratis: 3 måneders
abonnement på Vid&Sans

Ny viden kan
udfordre os.
Og flytte os.
Få os til at løfte
vores blikke, rykke
vores holdninger
og udvide vores
horisonter.

SIDE 6	Samfund & verden
SIDE 20	Arbejdsliv, ledelse & kommunikation
SIDE 26	Psykologi & sundhed
SIDE 40	Natur & univers
SIDE 46	Religion & filosofi
SIDE 58	Arkæologi & historie
SIDE 74	Kunst, arkitektur & design
SIDE 84	Litteratur, film & musik

VIDEN FOR ALLE

På Folkeuniversitetet deler forskere og faglige eksperter deres viden med alle, der har lyst til nye indsigter. Der er ingen adgangskrav, og der starter nye hold med forelæsninger hele tiden. I marts byder vi også på Historiske dage i Øksnehallen. Få viden hjem i stuen med Folkeuniversitetets live-streamede forelæsninger eller lige ind i ørerne fra Radio4 eller som podcasts, hvor vi hver dag inviterer forskere ind i vidensprogrammerne 'Kraniebrud' og 'Vildspor'. Eller få forskningsbaserede nyheder i tekst og lyd i det nye digitale medie Vid&Sans. Folkeuniversitetet har siden 1898 arbejdet for, at alle uanset køn, alder og uddannelse skal have adgang til ny viden. Og det gør vi stadig.

HAR DU SPØRGSMÅL

Kontakt os på info@fuau.dk eller 8843 8000.

UNDERVISNINGSTED

Alle hold foregår på Aarhus Universitet i Emdrup – medmindre andet er angivet. Du kan finde adresse og lokale på alle hold på fuau.dk. Se kort over undervisningsstedet bagest i programmet.

Folkeuniversitetet i Emdrup
Tuborgvej 164
2400 København NV

TILMELD DIG PÅ FUAU.DK

Find holdet på hjemmesiden, og betal med kort eller MobilePay

En genetisk 'slåfejl' kan have stor effekt

Når professor og lektor i genetik Mette Nyegaard går i laboratoriet, kigger hun på, hvilke genetiske variationer naturen har skabt, og hvor meget det varierer fra menneske til menneske. Det kan gøre os klogere på, hvorfor vi ser forskellige ud og opfører os forskelligt, men vigtigst af alt giver det et indblik i, hvilken rolle genetikken spiller for en lang række sygdomme.

Af Noa Kjærsgaard Hansen

"Jeg kan nærmest ikke stå nede i Brugsen uden at tænke, om det mon er genetisk betinget, at personen foran i køen er blevet tidligt gråhåret". Og hvad er det mon for nogle gener, der driver det? På den måde er jeg landet på den rette hylde," fortæller Mette Nyegaard, da jeg spørger til hendes vej ind i genetikkens fascinerende verden.

Nyegaard er netop tiltrådt et professorat ved Aalborg Universitet, men er stadig tilknyttet Biomedicin på Aarhus Universitet, hvor hun har været siden 2012. Der var her, hun for alvor kunne vise sin forskning til den stadig tabubelagte sygdom endometriose.

"Jeg kan nærmest ikke stå nede i Brugsen uden at tænke, om det mon er genetisk betinget, at personen foran i køen er blevet tidligt gråhåret"

"Sygdommen handler jo om, at de celler, der normalt sidder inde i livmoderslimhinden, er stukket af hjemmefra og har sat sig fast alle mulige steder i bughulen, på æggestokkene og på tarmen, hvor de så laver små øer af livmoderslimhinde. Det er en bizar sygdom." Sådan beskriver hun kort endometriose og forklarer videre, hvordan hendes forskning forhåbentlig kan være med til at gøre en forskel:

"For mere end en tredjedel er konsekvensen, at de ikke kan blive gravide. Hvad er forskellen på dem, der kan, og dem, der ikke kan? Her bruger vi genetikken til at kigge på, om der er nogle skjulte biologiske undertyper af sygdommen. Der er desuden nogle, der kun har lidt overfladisk endometriose, hvor de oplever voldsomme menstruationssmerter, der kan være meget invali-

derende. Der findes også kvinder, der har så meget endometriose, at deres organer næsten er vokset sammen, men som ikke rigtigt mærker til det. Hvis vi bedre kunne forstå, hvad der ligger bag det, kan vi måske afhjælpe smerten. Men det store mål er at fjerne sygdommen helt."

"SUPERIOR GENES"

Mens nogle har variationer, der kan forårsage diverse sygdomme, mener andre at have et særligt sæt af gener, der gør dem til bedre mennesker. Donald Trump har fx udtalt, at han har "superior genes". Og det er altså ikke helt præcist, forklarer Nyegaard: "Han har nemlig også de helt samme gener som os andre. Generelt findes der rigtigt mange myter om gener." Vi har derfor bedt Mette Nyegaard om at lave en top-3 over genmyter:

1. "Alle mutationer er dårlige"

Mutation er historisk set knyttet til noget dårligt, men man kan også have gode mutationer (eller genvarianter). Nogle mennesker er heldige og er født med en sjælden genvariant, der beskytter dem mod en bestemt sygdom, fx hjerte-kar-sygdom.

2. "Det er pga. af mine gener"

Mange undskylder sig med, at de er, som de er, pga. deres gener, fx at de ikke gider tømme opvaskemaskinen, fordi de har arvet genet for dovenskab. Faktum er, at nærmest ingen egenskaber er 100 % bestemt af genetik. Så det er bare en dårlig undskyldning.

3. "Intelligens nedarves fra mor, fordi genet for intelligens sidder på kromosom X"

Intelligens er et komplekst træk, der er betinget af ca. lige dele genetik og miljø. Den genetiske andel er desuden ikke bestemt af én genvariant, men af summen af tusindvis af genetiske varianter. Myten stammer øjensynligt fra et studie, hvor man havde kigget på forskellige faktorer, inklusive mors intelligens, som havde den største effekt ud af de undersøgte faktorer. Men far var slet ikke med i studiet. Alligevel gik historien verden rundt.

Oplev Mette Nyegaard til livestreamingen 'Hvad kan dit DNA afsløre om dig?', se side 89.

Samfund og verden

2212-027

Tænkepauser om samfundet

TID: 17/1, 7 mandage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

'Tænkepause'-serien er et fantastisk koncept udviklet af Aarhus Universitetsforlag. Over 60 sider udfolder en ekspert sig veloplagt om et af tidens mest påtrængende emner, og du har nu mulighed for at høre stoffet formidlet af forfatterne selv. Kom med til syv spændende aftener, når vi inviterer en række dygtige forskere til at holde en forelæsning på baggrund af deres 'Tænkepause'. Alle de udvalgte har det til fælles, at de gør os klogere på store spørgsmål om vores samfund.

- 17/01: Lobbyisme.** Peter Munk Christiansen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 24/01: Sundhed.** Lars Thorup Larsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 31/01: Nationalitet.** Michael Böss, lektor emeritus i engelsk, Aarhus Universitet
- 07/02: Terror.** Carsten Bagge Laustsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 14/02: Velfærd.** Carsten Jensen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 21/02: Integration.** Mikkel Rytter, professor MSO i antropologi, Aarhus Universitet
- 28/02: Overvågning.** Anders Albrechtslund, lektor i informationsvidenskab, Aarhus Universitet

2212-062

Store sociologer

TID: 17/1, 6 mandage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Hvordan kommer magt til udtryk i det moderne samfund? Hvad forstår vi ved begrebet normalitet? Og hvorfor føler vi danskere os særligt stolte, når kvindelandsholdet vinder EM? Svaret skal findes i sociologien, som stræber efter at afdække de mange aspekter af menneskelig social adfærd. Individ, gruppe, organisation og samfund. Sociologien rummer nøglen til at undersøge og tydeliggøre de førnævnte spørgsmål – samt utroligt mange andre. Få indblik i centrale sociologiske problemstillinger og ikke mindst de bærende teorier bag.

- 17/01: Pierre Bourdieu.** Lisanne Wilken, lektor i europastudier, Aarhus Universitet
- 24/01: Michel Foucault.** Jens Erik Kristensen, lektor i pædagogik og idéhistorie, Aarhus Universitet
- 31/01: Jürgen Habermas.** Heine Andersen, professor emeritus i sociologi, Københavns Universitet
- 07/02: Bruno Latour.** Anders Blok, lektor i sociologi, Københavns Universitet
- 14/02: Niklas Luhmann.** Lars Qvortrup, professor i uddannelsesvidenskab ved DPU, Aarhus Universitet
- 21/02: Axel Honneth.** Antje Gimmler, professor i filosofi, Aalborg Universitet

2212-365

En ny verdensorden – eller ingen? Mød Clement Kjersgaard

TID: 17/1, 1 mandag, kl. 19.30-21.15
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISER: Clement Behrendt Kjersgaard, udgiver, RÆSON og ÆRA, tv-vært, DR

Coronaepidemien og dens økonomiske konsekvenser er kun den seneste i en række af dramatiske begivenheder, som præger verdenshistorien i disse år. Analysen fra Clement Kjersgaard er så enkel, som den er rig på konsekvenser og paradokser: Demokratiet er i krise – og den gamle elite har stadig ikke forstået omfanget af udfordringerne. Samtidig med at politikerne i Vestens hovedstæder er travlt optaget af deres hjemlige stridigheder, tegner der sig nye magtbalancer og nye problemer, der truer med at undergrave demokratiet, som vi kender det. Som deltager på Folkeuniversitetet kan du få et særligt tilbud på Magasinet Ræson. Se mere på fuau.dk.

2212-006

Etik og forandringer i (verdens)-samfundet

— **TID:** 17/1, 7 mandage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Er der et fælles værdigrundlag for de 17 verdensmål, som alle FN's medlemslande har forpligtet sig til at realisere? Nogle oplagte trusler mod et fælles værdigrundlag er pandemier, økonomisk tilbagegang, stigende ulighed, klimaændringer og det globale økosystems kollaps. Er det slut med troen på retfærdighed og fremgang for alle indbyggere på kloden? Der er her skitseret sammenhængende udfordringer for menneskeheden, for alle samfund og for det enkelte menneske. Rækken belyser disse med afsæt i aktuelle temaer, hvis værdigrundlag afdekkes.

- 17/01: Findes der et fælles globalt værdigrundlag i en verden under hastig forandring?** Mickey Gjerris, cand.theol., lektor i bioetik, Københavns Universitet
- 24/01: Værdigrundlaget for velfærds- og verdenssamfundet – i dag og i fremtiden.** Jesper Jespersen, dr.scient.adm., professor emeritus i økonomi, Roskilde Universitet
- 31/01: Er ny teknologi svaret på de samfundsmæssige og globale, økonomiske udfordringer?** Klavs Birkholm, adjungeret professor i etik og teknologi, Aalborg Universitet
- 07/02: Refleksioner over ændringer i globaliseringens karakter gennem det sidste årti.** Lars Bo Kaspersen, professor i statskundskab, Copenhagen Business School
- 14/02: Værdigrundlaget bag virksomheders samfundsansvar.** Steen Hildebrandt, professor emeritus i ledelse, Aarhus Universitet
- 21/02: Kriser og truende katastrofer: Risici og retfærdighed.** Kristian Cedervall Lauta, ph.d. og prodekan for uddannelse på jura, Københavns Universitet
- 28/02: Global bæredygtighed og de 17 verdensmål stiller krav om en ny retning for verden.** Lars Josephsen, cand.scient., master of public policy

2212-130

Kampen om Unionen

— **TID:** 18/1, 1 tirsdag, kl. 17.15-19.00
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
BOG: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk
UNDERVERS: Thorsten Borring Olesen, professor i historie, Aarhus Universitet

Folkeafstemningen den 2. juni 1992 sendte chokbølger igennem Europa – 50,7 % af vælgerne havde stemt nej til Den Europæiske Union. Bekymringer og jubel blev erstattet af hårde forhandlinger og vanskelige kompromiser. 350 dage senere ændrede danskerne holdning, og Unionen var alligevel reddet. Dog kun med fire forbehold for Danmark – og ikke uden at brok og brosten fløj gennem luften. Det europæiske samarbejde har splittet befolkningen både før og siden. Baseret på bogen 'Kampen om Unionen' (Aarhus Universitetsforlag)

2212-274

Verdens største udfordringer

TID: 18/1, 8 tirsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.
SAMARBEJDSPARTNER: Dansk Institut for Internationale Studier

Selvom det 21. århundrede er i sine spæde år, så har det været særdeles begivenhedsrigt. En ny stormagtsrivalisering er under opsejling. Demokratiet er i krise flere steder. EU og Danmark er i gang med at omdefinere sin rolle i forhold til sikkerhed og samarbejde, og klimaforandringer og flygtningestrømme kræver, at nye metoder tages i brug. Vi har inviteret Dansk Institut for Internationale Studier til at vende verdenssituationen. Hvad er status på nogle af klodens største udfordringer? Hvilke løsninger er der i spil? Og hvordan ser perspektiverne ud?

- 18/01: USA og demokratiets krise.** Rasmus Sinding Søndergaard, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier
- 25/01: Kampen om Arktis.** Mikkel Runge Olesen, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier
- 01/02: EU og verdens største udfordringer.** Christine Nissen, forsker, Dansk Institut for Internationale Studier
- 08/02: Når diktaturet tager over – kup og modstand i Myanmar.** Helene Maria Kyed, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier
- 15/02: Den globale klimaudfordring: Status og løsninger.** Lily Salloum Lindegaard, forsker i bæredygtig udvikling og regeringsførelse, Dansk Institut for Internationale Studier. Marie Ladekjær Gravesen, forsker i bæredygtig udvikling og regeringsførelse, Dansk Institut for Internationale Studier
- 22/02: Cybersikkerhed: Private virksomheders rolle i national sikkerhedspolitik.** Karen Lund Petersen, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier
- 01/03: Flygtningestrømme – hvad driver verdens migration?** Ninna Nyberg Sørensen, enhedsleder og seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier
- 08/03: Det transatlantiske forhold under pres – hvad er udsigterne?** Kristian Fischer, direktør, Dansk Institut for Internationale Studier

Tilmeld dig
på fuau.dk

FIND HOLDET PÅ HJEMMESIDEN, OG
BETAL MED KORT ELLER MOBILEPAY

2212-380

Velfærdsstatens udfordringer

— **TID:** 19/1, 5 onsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Der er nok udfordringer at få øje på i velfærdsstaten. Udbyttesagen og Britta Nielsens svindel i Socialstyrelsen er fundamentale tillidsbrud. Digitaliseringen vil føre til færre job til ufaglærte og i servicesektoren, hvilket kan skabe øget arbejdsløshed og ulighed. Og globaliseringen, den frie bevægelighed og konkurrencestaten har i stigende grad udhulet idéen om den universelle velfærdsstat, hvor alle har ret til det samme uanset indkomst. Så hvor er vi egentlig på vej hen? Kan vi løse velfærdsstatens udfordringer – og beholde velfærden?

- 19/01: Hvordan påvirker EU-samarbejdet velfærdsstaten?** Caroline de la Porte, professor MSO i statskundskab, Copenhagen Business School
- 26/01: Opgør med de universelle ydelser?** Jørgen Goul Andersen, professor i statskundskab, Aalborg Universitet
- 02/02: Udsyn – velfærdsstaten uden for Danmarks grænser.** Carsten Jensen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 09/02: Hvordan tackler velfærdsstaten den digitale økonomi?** Bent Greve, professor i samfundsvidenskab, Roskilde Universitet
- 16/02: Kontrol eller tillid?** Urs Steiner Brandt, lektor i økonomi, Syddansk Universitet

2212-238

Forstå din verden

— **TID:** 20/1, 7 torsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Verden er i konstant bevægelse: Konflikter bliver til krige, traktater underskrives, og politiske håndtryk udveksles hen over bonede gulve. Men hvad er historien bag det, der sker? Hvad adskiller de forskellige regioner, og hvilken viden bringer os nærmere en forståelse af Europa, Mellemøsten, USA, Afrika, Latinamerika og Asien? Få stillet skarpt på de konflikter, bevægelser og politiske problemstillinger, forskerne mener, er vigtigst for at forstå verden i dag.

- 20/01: USA.** Anne Mørk, ph.d. i amerikanske studier
- 27/01: Europa og EU.** Jens Ladefoged Mortensen, lektor i statskundskab, Københavns Universitet
- 03/02: Mellemøsten og Nordafrika.** Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet
- 10/02: Afrika.** Holger Bernt Hansen, professor emeritus i afrikastudier, Københavns Universitet
- 17/02: Østeuropa og Rusland.** Søren Riishøj, lektor emeritus i statskundskab, Syddansk Universitet
- 24/02: Asien.** Clemens Stubbe Østergaard, lektor emeritus i statskundskab, Aarhus Universitet
- 03/03: Latinamerika.** Jan Gustafsson, lektor i latinamerikanske studier, Københavns Universitet

2212-007

På vej til Japan

— **TID:** 20/1, 6 torsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Hvad er japanerne for et folk, og hvilken historie bærer de med sig? Hvordan oplever man bedst deres byer, haver og huse, og hvad er egentlig baggrunden for deres særegne arkitektur? Hvilke bøger kan man læse, og hvilke film bør man se før rejsen? Og hvad er det for et sprog, vi møder? Kunst er en væsentlig del af japansk kultur, så hør om både private og offentlige kunstmuseer og deres samlinger og historie. Maden er naturligvis heller ikke til at komme uden om. Derfor tager vi også fat på smagene i det japanske køkken.

- 20/01: Historien i Japans nutid.** Asger Røjle Christensen, journalist og forfatter
- 27/01: Litteraturen og sproget.** Mette Holm, oversætter og cand.mag. i japansk
- 03/02: Liv og død i fire japanske filmerperler.** Rasmus Brendstrup, cand.mag. i moderne kultur og kulturformidling og programredaktør, Cinemateket
- 10/02: Smagen i det japanske køkken.** Ole G. Mouritsen, professor i gastrofysik og kulinarisk fødevarerinnovation, Københavns Universitet
- 17/02: Japans kunstmuseer – koncepter og samlinger.** Gunhild Borggreen, lektor i kunsthistorie og visuel kultur, Københavns Universitet
- 24/02: Japansk arkitektur og rumopfattelse.** Anders Brix, arkitekt, tidl. professor ved Kunstakademiets Arkitektskole

2212-010

Silkevejen – dengang og i dag

— **TID:** 30/1, 1 søndag, kl. 09.45-14.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

Helt fra oldtiden og frem til det 14. århundrede var Silkevejen hovedfærdselsåren mellem Europa og Asien. Med Peter Frankopans udgivelse af 'Silkevejene' og Kinas planer om en ny silkevej har regionen fået fornyet opmærksomhed. Kina har nemlig store udenrigspolitiske ambitioner langs den gamle Silkevej og langt ud over denne med et globalt net af silkeveje. Få en introduktion til Silkevejens historie og religion, og bliv klogere på præsident Xi Jinpings ambitiøse planer i dag. Forelæsningerne er arrangeret i samarbejde med rejseselskabet Viktors Farmor.

- 09.45: Silkevejens historie og religion.** Jesper Petersen, ph.d.-studerende i religionshistorie, Lunds Universitet
- 12.30: 'Belt and Road Initiative'. Kinas nye silkeveje.** Clemens Stubbe Østergaard, lektor emeritus i statskundskab, Aarhus Universitet

Gå på Folkeuniversitetet
i dagtimerne

2212-143

Iran

TID: 30/1, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Bjarke Vestesen, journalist, Fyens Stiftstidende

Opdag et land, der hele tiden har verdens bevågenhed. Vi hører til stadighed om atomkraften, om Irans forhold til Vesten og de arabiske nabolande. Landet har været hårdt ramt af sanktioner og haft svært ved at håndtere coronapandemien, så den menige iraner er blevet fattigere og mere forarmet end nogensinde. Hvordan har landet udviklet sig siden den iranske revolution i 1979? Hvad er den aktuelle politiske situation, og hvilken plads har Iran i den geopolitiske dagsorden? Hvordan ser det ud med menneskerettighederne i landet? Forelæsningserne er arrangeret i samarbejde med rejseselskabet Viktors Farmor.

2212-146

Nationalisme i Europa

TID: 30/1, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

De nationalt orienterede partier fik England ud af EU, og de gik frem ved valgene til Europa-Parlamentet i 2014 og 2019. Men siden da har coronapandemien tilsyneladende givet de nationalistiske partier mindre opbakning i de fleste europæiske lande. Samtidig har sygdommen tvunget lande og samfund til at lukke sig om sig selv, om 'det nære'. Gamle begreber som solidaritet og samfundssind støves af og bruges til at bakke op om nye former for kollektivt – nationalt – ansvar og moral. Er corona og økonomisk krise ved at sætte en helt ny dagsorden i Europa? Styrkes eller svækkes nationalismen?

10.00: National identitet, forestillede fællesskaber og 'banal' nationalisme. Mads Daugbjerg, lektor i antropologi, Aarhus Universitet

12.30: Nationalismen og nationalismeforskningen fra Herder til corona. Uffe Østergaard, professor emeritus i historie, Copenhagen Business School

14.30: En rejse i nationalismens Europa. Hjalte Tin, forfatter og ph.d. i europæisk historie

2212-132

Indblik i Europa

TID: 7/2, 7 mandage, kl. 19.45-21.30

PRIS: 950 kr., studerende 505 kr.

Eurokrise, nationalisme, flygtningestrømme, Brexit, Trump og COVID-19. Europa har sandelig mødt store udfordringer i de seneste ti år. Ofte siges det, at det europæiske samarbejde styrkes af dets kriser. Vil det også gøre sig gældende denne gang? Kan Europa løse udfordringerne og fortsat gøre sig gældende i det 21. århundrede? Hvad skal der til? Få en aktuel introduktion til de største udfordringer i Europa lige nu.

07/02: Stormagt eller museum? Europa i fremtiden. Jens Ladefoged Mortensen, lektor i statskundskab, Københavns Universitet

14/02: Europas håndtering af coronakrisen. Kjeld Møller Pedersen, professor i sundhedsøkonomi og -politik, Syddansk Universitet

21/02: Hvor er den europæiske økonomi på vej hen? Jesper Jespersen, dr.scient. adm., professor emeritus i økonomi, Roskilde Universitet

28/02: Et anspændt forhold. Ukraine, Rusland og EU. Søren Riishøj, lektor emeritus i statskundskab, Syddansk Universitet

07/03: Nye regionale nationalismer. Uffe Østergaard, professor emeritus i historie, Copenhagen Business School

14/03: Kampen om Storbritannien – efter Brexit. Ole Helmersen, lektor i engelsk, Copenhagen Business School

21/03: De nye grænser – Europa og migranterne. Hans Lucht, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier

2212-276

Alt, hvad du bør vide om dansk politik

TID: 9/2, 7 onsdage, kl. 19.45-21.30

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

På Christiansborg går bølgerne ofte højt, når der skal prioriteres mellem forskellige politikområder. Vi er vidner til brugen af modstridende tal, store løfter og tv-debatter, hvor der skrues op for dramatikken. Det kan til tider være svært at gennemskue, hvad prioriteringerne vil betyde for os som borgere. Kan vi se frem til skattelettelser, flere varme hænder i sundhedsvæsenet eller en mere ambitiøs klimapolitik? Hvor skal pengene komme fra? Og på bekostning af hvad? Baseret på 'Oxford Handbook of Danish Politics' (Oxford University Press).

09/02: Indledningsforelæsning. Nogle træk ved udviklingen af dansk politik efter 1973. Peter Munk Christiansen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

16/02: Klima. Peter Birch Sørensen, professor i økonomi, Københavns Universitet

23/02: Udenrigspolitik. Rasmus Mariager, lektor i historie, Københavns Universitet

02/03: Arbejdsmarked. Laust Høgedahl, lektor i politik og administration, Aalborg Universitet

09/03: Indvandring og integration. Per Mouritsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

16/03: Økonomi. Torben M. Andersen, professor i nationaløkonomi, Aarhus Universitet

23/03: Sundhed. Lars Thorup Larsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

2212-391

Rule, Britannia! Storbritannien før og efter Brexit

— **TID:** 22/2, 5 tirsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Briterne har for mange af os stået som et stærkt forenet kongerige, men Brexit har afsløret et splittet Storbritannien. Der var ikke blot forskel på holdningerne på tværs af alder, køn, uddannelse og klasse, men også på tværs af de nationer, der udgør Storbritannien. England og Wales ville forlade EU, og Skotland og Nordirland ville blive. Brexit er således kommet til at stå som en udfordring for integrationen af nationerne i Storbritannien. Hvordan ser det hele ud to år efter skilsmissen?

22/02: Brexit i bakspejlet: Storhedsvanvid eller strategisk genistreg? Stuart James Ward, professor i global historie, Københavns Universitet

01/03: Engelsk identitet: Imperium, Storbritannien og Europa. Ole Helmersen, lektor i engelsk, Copenhagen Business School

08/03: Irland efter Brexit: Ny dynamik i gamle konflikter? Sara Dybris McQuaid, lektor i britisk og irsk historie og samfund, Aarhus Universitet

15/03: Et valg mellem to unioner: Skotland efter Brexit. Mark Friis Hau, adjunkt i sociologi, Københavns Universitet

22/03: Kampen om Brexit på de sociale medier. Lisanne Wilken, lektor i europastudier, Aarhus Universitet

På Folkeuniversitetet stiller og diskuterer forskerne de helt store spørgsmål. Som her ved 'Vov at vide'.

2212-008

Israel og Palæstina

— **TID:** 27/2, 1 søndag, kl. 09.45-15.45
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

En stribe land på størrelse med Jylland. Det er svært at finde andre områder i verden, der rummer så store konflikter og kontraster på så lidt plads, som det er tilfældet i Israel og Palæstina. Ofte bliver konflikten kogt ned til en kamp mellem to stridende grupper, men virkeligheden er langt mere nuanceret. Få en grundlæggende introduktion til Israel og Palæstina. Til historien, folkene, religionen, konflikten og det politiske landskab. Forelæsningerne er arrangeret i samarbejde med rejseselskabet Viktors Farmor.

09.45: Historien om Israel og Palæstina. Bjarke Vestesen, journalist, Fyens Stiftstidende

12.15: En mosaik – det jødiske folk. Bjarke Vestesen, journalist, Fyens Stiftstidende

14.15: Religion, politik og konflikt i dag. Hans Henrik Fafner, journalist

2212-004

Kriseøkonomi og klimagæld – hvor kommer pengene fra?

— **TID:** 7/3, 3 mandage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Jesper Jespersen, dr.scient. adm., professor emeritus i økonomi, Roskilde Universitet

Økonomiske kriser kommer og går i en globaliseret markedsøkonomi. I 2008 var det en finanskris, der kastede grus i maskineriet. Den blev efterfulgt af en dyb statsgældskrise i Europa. I 2020 var det en virus fra en flagermus i Kina, der satte verdensøkonomien under alvorligt pres. Der er også de strukturelle kriser, der udvikler sig over længere tid. Her tænkes på klimakrisen. Men løsninger på de forskellige typer af kriser behøver ikke være hinandens modsætninger. Hvis den rigtige samfundsøkonomiske forståelse lægges til grund for politiken, så vil vi både kunne mindske arbejdsløshed og klimabelastning.

07/03: Kriser og klima kan ikke adskilles.

14/03: Råderummet i den økonomiske politik.

21/03: Hvor kommer pengene fra?

2212-063

Kriseramfundet – mød Mikkel Vedby Rasmussen

— **TID:** 29/3, 1 tirsdag, kl. 17.30-19.15
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVERS: Mikkel Vedby Rasmussen, professor i statskundskab, institutleder, Københavns Universitet

Øde gader, social afstand og lukkede forretninger har været symptomer for coronakrisen. Men pandemien er ikke en enestående krise, påpeger Mikkel Vedby Rasmussen. Krisen er blevet en tilstand, et vilkår for vores tid – med finanskrisen og klimakrisen som andre aktuelle eksempler – og det at håndtere kriser definerer en politisk leders succes, hvad enten man hedder Churchill, Trump eller Frederiksen. Mikkel Vedby Rasmussens analyse sætter alt fra Mette Frederiksens håndtering af pandemien over Sigmund Freud til zombiefilm under luppen og stiller skarpt på, hvad det betyder for vores samfund, når krisen ikke er undtagelsen, men reglen. Baseret på bogen 'Kriseramfundet' (Informations Forlag).

2212-390

Hvor er sundhedsvæsenet på vej hen?

— **TID:** 30/3, 1 onsdag, kl. 17.15-21.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVERS: Kjeld Møller Pedersen, professor i sundhedsøkonomi og -politik, Syddansk Universitet

Vores sundhedssystem er blevet testet som aldrig før under COVID-19. Følgerne skal vi leve med i årevis. Samtidig presser mange andre spørgsmål sig på. Hvordan vil man opbygge et nært sundhedsvæsen med specialiserede sundhedshuse? Kan sundhedsklynger udvikle sig til en ny måde at anskue det nære sundhedsvæsen på? Og bidrage til et mere sammenhængende sundhedsvæsen? Hvad bliver supersygehusenes rolle? Og hvordan prioriteres der i dag i Medicinrådet og Behandlingsrådet? Hvad betyder COVID-19 for det hele?

2212-061

Efter krigene. Det tidligere Jugoslavien fra 1999 til i dag

— **TID:** 30/3, 1 onsdag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVERS: Christian Axboe Nielsen, lektor i historie og human security, Aarhus Universitet

For Balkan og det tidligere Jugoslavien var 1990'erne præget af krig, ødelæggelse og økonomisk tilbagegang. Siden årtusindskiftet har der heldigvis hersket fred på Balkan, men vejen mod EU-medlemskab har været stejl. Genopbygning, korruption og manglende opmærksomhed med demokrati og stabilitet. Få et helt unikt indblik i landenes udvikling siden 1999. Hvilke lande har klaret det godt og er kommet ind i EU? Hvilke lande banker på døren? Hvilken betydning har Balkans befolkninger og økonomier for EU? Og hvilken rolle spiller magter som Rusland, Kina, Tyrkiet og USA?

2212-151

Canada – et forbillede for resten af verden?

— **TID:** 2/4, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVERS: Michael Böss, lektor emeritus i engelsk, Aarhus Universitet

Canada har i de sidste ti år vakt international opmærksomhed af flere årsager. Som et land, der kom helskindet gennem finanskrisen i 2008; som et multikulturelt samfund, der har held med at integrere flygtninge og indvandrere; som et land, der bestandig ligger i toppen af internationale målinger af livskvalitet; og som et land, der lærte at overtage det bedste fra Nordamerika og Europa og kasserede det værste. Er Canada en model for resten af verden i en tid, hvor der er mangel på forbilleder?

2212-316

Entreprenørstaten – mød Sigge Winther Nielsen

— **TID:** 7/4, 1 torsdag, kl. 17.15-19.00
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
BOG: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk
UNDERVERS: Sigge Winther Nielsen, ph.d. i statskundskab, tidl. Deadline-vært og vicedirektør i DJØF

Politikere, journalister og embedsmænd er fanget i deres eget spin som magtesløse sjæle, der løber hurtigere og hurtigere – men alligevel må erkende, at for meget sander til i pseudopolitik. Kan vi i dag overhovedet drive politiske forandringer? Gennem nye data, videnskabelige artikler, historisk materiale og 50 interviews viser Sigge Winther Nielsen, at mange af de uløste problemer er såkaldte 'vilde problemer', som konkurrencestaten har svært ved at tøjle. En vej ud af dette er opbygningen af en entreprenørstat. Baseret på bogen 'Entreprenørstaten' (Gads Forlag).

2212-029

Island

— **TID:** 19/4, 4 tirsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

Island fascinerer med vulkaner, blodige sagaer og storslået natur. Island er den helt rette blanding af tradition og forandring. Hvordan er Island opstået, og hvorfor er Island et helt specielt sted på Jorden? Hvordan afspejler landets udvikling sig i moderne forfattere som Hallgrímur Helgason, Sjórn og Jón Kalman Stefánsson? Hvad er det, der er så særligt ved Islands natur og fugleliv? Kom ind under huden på øen mod nord.

19/04: Island dengang og i dag. Fra vikinger til pengespekulanter. Torben Rasmussen, litteraturhistoriker, forfatter og direktør, Team Island

26/04: Islands politiske og økonomiske forhold. Torben Rasmussen, litteraturhistoriker, forfatter og direktør, Team Island

03/05: Islands natur og fugle. Ib Krag Petersen, seniorrådgiver, Aarhus Universitet

10/05: Nyere islandsk litteratur. Kim Lembek, cand.mag. i dansk og islandsk

2212-003

På kant med demokratiet

TID: 25/4, 5 mandage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Til trods for at demokratiet har vundet udbredelse siden den kolde krigs ophør, kan autoritære og totalitære tendenser stadig findes overalt i verden. En række lande har ondt i demokratiet, og helt fundamentale demokratiske spilleregler, såsom frie valg, pluralisme og ytrings- og pressefrihed, udfordres eller er allerede sat ud af spillet. Tag med på en indsigtfuld rejse til nogle af de stater i verden, der enten flirter med det ikke-demokratiske eller har taget springet fuldt ud. Hvad er baggrunden og status lige nu?

- 25/04: Putins Rusland.** Flemming Splidsboel Hansen, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier
- 02/05: Xi Jinpings Kina.** Clemens Stubbe Østergaard, lektor emeritus i statskundskab, Aarhus Universitet
- 09/05: Erdoğan's Tyrkiet.** Deniz Serinci, cand.public. B, freelance journalist
- 16/05: Khameneis Iran.** Claus Valling Pedersen, lektor i persisk, Københavns Universitet
- 23/05: Orbán's Ungarn.** Søren Riishøj, lektor emeritus i statskundskab, Syddansk Universitet

2212-359

Katastrofer – og hvad de kan lære os om os selv

TID: 31/5, 1 tirsdag, kl. 17.30-21.30

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

BOG: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk

UNDERVISER: Kristian Cedervall Lautau, ph.d. og prodekan for uddannelse på jura, Københavns Universitet

Du har sikkert prøvet det: at tænde for nyhederne og endnu en gang blive overrasket og overvældet af diverse katastrofer. 2020 var året, hvor vi for alvor lærte at sige global pandemi, men også mange andre katastrofer fandt vej til skærmene: jordskælv i Haiti, skovbrande i Australien og smeltende indlandsis i Grønland. Baseret på bogen 'Katastrofer- og hvad de kan lære os om os selv' (People's Press), hvor Kristian Cedervall Lautau undersøger, hvordan katastrofer opstår, hvad de afslører om vores samfund, hvordan vi kan tackle dem, og hvordan de kommer til at ændre vores vaner og adfærd.

FØLG MED PÅ FACEBOOK

facebook.com
/fuemdrup

2222-192

Danmarks fremtid

TID: 5/9, 6 mandage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Hvor er Danmark på vej hen? Hvordan vil de kommende generationer skulle navigere gennem klimakrise og et arbejdsmarked i forandring? Hvordan kommer konkurrencestaten til at se ud for vores børnebørn? Vær med til at se fremad på et Danmark, der går store udfordringer i møde. Men også et Danmark, der rummer et potentiale for at løse dem.

- 05/09: Sundhed – fremtidens behandlingstilbud.** Kjeld Møller Pedersen, professor i sundhedsøkonomi og -politik, Syddansk Universitet
- 12/09: Demokrati – hvordan fremtidssikrer vi demokratiets fundament?** Peter Munk Christiansen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 19/09: Integration – hvad er fremtidsudsigterne for integrationen af indvandrere?** Kristina Bakkær Simonsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 26/09: Konkurrencestaten – hvilke retninger kan vi forudse konkurrencestaten udvikle sig i?** Ove Kaj Pedersen, dr.phil, professor emeritus i komparativ politisk økonomi
- 03/10: Arbejdsmarked – hvilke kompetencer har vi brug for i fremtiden?** Torben Tranæs, VIVE – det nationale forsknings- og analysecenter for velfærd
- 10/10: Klima – hvilke udfordringer står vi over for? Og hvordan løser vi dem?** Jørgen Elmeskov, fhv. rigsstatistiker og medlem af Klimarådet

2222-016

Alt, hvad du bør vide om samfundet

TID: 6/9, 6 tirsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Vil du vide mere om, hvordan samfundet ser ud i dag, og hvordan det vil udvikle sig i fremtiden? Hør om Danmarks økonomi, velfærdssystem, parlamentariske system, retsvæsen, sikkerhedspolitik og meget mere. Disse elementer vil blive set i perspektiv af fortiden, ligesom vi vil skue ud i fremtiden. Mød centrale danske samfundsforskere og bliv klædt på til at deltage i samfundsdebatten.

- 06/09: Danmarks moderne statshistorie.** Claus Møller Jørgensen, lektor i historie, Aarhus Universitet
- 13/09: Danmarks parlamentariske system.** Palle Svensson, professor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 20/09: Dansk retsvæsen.** Nicolaj Sivan Holst, lektor i jura, Aarhus Universitet
- 27/09: Samfundsøkonomi.** Jesper Jespersen, dr.scient.adm., professor emeritus i økonomi, Roskilde Universitet
- 04/10: Danmarks sikkerhedspolitik.** Peter Viggo Jakobsen, lektor i forsvars- og sikkerhedspolitik, Forsvarsakademiet, og professor, Center for War Studies, SDU
- 11/10: Velfærdsstaten.** Jørgen Goul Andersen, professor i statskundskab, Aalborg Universitet

2222-081

Globale udfordringer i FN's 17 verdensmål og Paris-aftalen

TID: 6/9, 5 tirsdage, kl. 19.45-21.30

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Denne række sætter fokus på FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling og Paris-aftalen om at begrænse den globale temperaturstigning til 1,5-2 °C. På trods af høje ambitioner er der kun opnået beskedne resultater siden vedtagelsen i 2015. Hvor ligger forhindringerne? Er det manglende forståelse af problemernes karakter? Er det fravær af mulige tekniske løsninger? Er det mangel på penge? Eller er det måske politisk inerti og mangel på institutionelt beredskab, selvom der er et stigende pres på de politiske systemer 'nedefra'?

06/09: Status for de globale udfordringer sammenfattet i de 17 verdensmål og Paris-aftalen. Lars Josephsen, cand.scient., master of public policy

13/09: Status for den nyeste klimaviden. Hvad kan vi forvente af fremtidens klima? Jens Hesselbjerg Christensen, professor i is, klima og geofysik, Københavns Universitet

20/09: Klimaudfordringen og fordelingsproblemerne. Hvordan hænger de sammen? Inge Røpke, professor ved Bæredygtigt Design og Omstilling, Aalborg Universitet

27/09: International finansiering af klimatiltag, herunder EU's potentiale. Jesper Berg, direktør, Finanstilsynet

04/10: Hvordan får vi råd til at realisere både de 17 verdensmål og den grønne omstilling? Jesper Jespersen, dr.scient.adm., professor emeritus i økonomi, Roskilde Universitet

2222-191

Et nyt Afrika på vej?

TID: 7/9, 6 onsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Løveøkonomier, demokratiske revolutioner og optimisme. Hungersnød, pirater og bistandsafhængighed. Afrika er et kontinent i udvikling, men historier om menneskelige tragedier og væbnede konflikter florerer fortsat. Hvorfor kan den mirakelkur, som igennem de seneste årtier har betydet fremgang i Asien, ikke eksporteres til det afrikanske kontinent? Er det kolonialismen og imperialismen, der er skyld i Afrikas vedvarende økonomiske og sociale nedtur? Vil Afrika i årene fremover komme til at spille en mere fremtrædende rolle i den globaliserede verden?

07/09: Stagnation eller forandring? Politik og økonomisk udvikling i Afrika. Anne Mette Kjær, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

14/09: Religiøse strømninger i Afrika. Niels Kastfelt, lektor i kirkehistorie, Københavns Universitet

21/09: Demokrati i Afrika – udfordringer og fremskridt. Merete Bech Seeberg, adjunkt, ph.d. i statskundskab, Aarhus Universitet

28/09: Kina i Afrika – nykolonisering eller udviklingsalternativ? Peter Kragelund, institutleder og lektor i udviklingsstudier, Roskilde Universitet

05/10: Kriser, konflikter og sikkerhedspolitik i Afrika. Holger Bernt Hansen, professor emeritus i afrikastudier, Københavns Universitet

12/10: Hvordan kommer Afrika videre? Stig Jensen, lektor i afrikastudier, Københavns Universitet

2222-165

Fremtidens sociologi – Norbert Elias og hans tænkning

TID: 7/9, 5 onsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

UNDERVISER: Lars Bo Kaspersen, professor i statskundskab, Copenhagen Business School

Ifølge Lars Bo Kaspersen er den relativt ukendte tyske sociolog Norbert Elias (1898-1990) sociologiens bedste bud på en tænker, der kan hjælpe os med at forstå menneskehedens udfordringer i det 21. årh. Jødiske Elias gennemlevede det 20. årh.s to store krige og mistede sine forældre i Auschwitz. Oplevelser der prægede hans personlighed og tænkning. Han beskæftigede sig bl.a. med civilisering, marginalisering og krigens betydning for menneskets udvikling. I dag kan Elias' tænkning bruges til at forstå emner som arv og miljø, natur og kultur, uddannelse og nationalismens genkomst.

07/09: Norbert Elias – et møde med liv, død, og omskiftelighed.

14/09: Om civilisation og civiliseringsprocesser.

21/09: De etablerede og de marginaliserede.

28/09: Om krigens betydning for menneskehedens udviklingshistorie, samfundsbygning og statsdannelse.

05/10: Aktuelle udfordringer til samfundsvidenskaben i det 21. århundrede.

2222-245

Rundt om Italien

TID: 7/9, 3 onsdage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Siden samlingen i anden halvdel af 1800-tallet har Italiens historie været begivenhedsrig, omtumlet og fuld af markante personligheder som Mussolini og Berlusconi. Italien har været et vigtigt kerneland i den europæiske integrationsproces frem til i dag, hvor forskellige populistiske og euroskeptiske bevægelser imidlertid har set dagens lys. En central del af fortællingen om det moderne Italien omhandler også mafiaen. Hvilken rolle spiller den i dag, og hvordan har den tilpasset sig skiftende samfundsforhold og -strukturer. Endelig skal vi forbi det store lærred med en overflyvning af italiensk filmhistorie.

07/09: Italiens moderne historie – fra samlingen til i dag. Gert Sørensen, seniorforsker med fokus på italiensk historie og kultur, Københavns Universitet

14/09: Den italienske mafia. Thomas Harder, cand.mag. i italiensk og historie, forfatter og oversætter

21/09: Italiensk filmkunst. Rasmus Brendstrup, cand.mag. i moderne kultur og kulturformidling og programredaktør, Cinemateket

2222-163

Liberalismen – en kriseramte ideologi?

— **TID:** 2/10, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Michael Böss, lektor emeritus i engelsk, Aarhus Universitet

For kritikerne har liberalismen mange synder på samvittigheden. Den bliver beskyldt for at ødelægge religionen, familien og samfundet. Modsat har liberalismens tilhængere ment, at vi skylder den alt det bedste i det moderne samfund. Der er hold i alle påstande. Liberalismen har aldrig været en homogen størrelse. Fra begyndelsen udgjorde den en blanding af forskellige værdier. Og den har taget farve efter historiske perioder og nationale omstændigheder. Hør historien her.

2222-104

Velfærdssamfundet og verdensmålene

— **TID:** 10/10, 1 mandag, kl. 19.45-21.30
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISER: Steen Hildebrandt, professor emeritus, Aarhus Universitet, adjungeret professor, CBS og Aalborg Universitet. Formand for Folketingets 2030-netværk for FN's verdensmål.

Det danske velfærdssamfund er ét af verdens bedste. Men på mange måder er det ikke et bæredygtigt samfund. Kortsigtet økonomisk vækst, produktion og produktivitet har været hovedværdier for udviklingen. Men ikke bæredygtighed. I fremtiden skal bæredygtighed være hovedværdien for Danmarks og verdens udvikling. Det mest konkrete svar på dette er FN's 17 verdensmål. Udfordringen er lige nu at tænke verdensmålene ind i den videre udvikling af det danske velfærdssamfund, så det bliver bæredygtigt. Hvordan kan vi arbejde med at udvikle bæredygtighed, samtidig med at vi bevarer nogle af de principper, som har været ledende for udviklingen af det danske velfærdssamfund?

2222-014

Demokratiets krise og den nye konservatisme

— **TID:** 24/10, 8 mandage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.
BOG: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk

Vi ser alvorlige demokratiske krisetegn i forbindelse med den engelske Brexit-diskussion, i nye højrenationale bevægelser i Tyskland og i stærkt konservative partier i Polen og Ungarn. Populistiske slagord og nationalisme gør sig markant gældende hos de politiske ledere i USA og Rusland, mens der i bl.a. Tyrkiet og i Mellemøsten ses forstærkede autokratiske tendenser. Foretagsrækken vil belyse aktuelle udtryk for denne udvikling. Baseret på bogen 'Demokratiets krise og de nye autokratier' (Aarhus Universitetsforlag).

- 24/10: Demokratiets aktuelle kriser. Et overblik.** Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet
- 31/10: Autokratiske tendenser på Balkan.** Christian Axboe Nielsen, lektor i historie og human security, Aarhus Universitet
- 07/11: Brexit og demokratiske krisetegn i Storbritannien.** Casper Sylvest, lektor i historie, Syddansk Universitet
- 14/11: Tyskland: Stabilitetens hjemland under pres fra højre?** Thomas Wegener Friis, lektor i historie, Syddansk Universitet og visiting professor, Europa-Universität Flensburg
- 21/11: Antidemokratiske tendenser i Visegrád-landene.** Peter Bugge, lektor i centraleuropastudier, Aarhus Universitet
- 28/11: Det splittede USA og Joe Bidens første tid som præsident.** Niels Bjerre-Poulsen, lektor i historie, Syddansk Universitet
- 05/12: Nykonservatisme og nationalisme i Putins Rusland.** Erik Kulavig, lektor emeritus i historie, Syddansk Universitet
- 12/12: Forstærkede autokratiske tendenser i Tyrkiet og Mellemøsten.** Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

2222-098

En ny verdensorden?

— **TID:** 25/10, 7 tirsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

USA og Vesten har domineret verdensordenen i årtier, nogle vil sige århundreder. Men i dag gør stormagter i andre områder af verden sig i stigende grad gældende. Samtidig har vi været vidne til handelskrige, coronapandemi, nye konflikter, økonomisk krise og opbrud i den arabisk-muslimske verden. Hvad nu? Får vi en verden uden vestlig dominans? Hvordan vil forholdet mellem stormagterne udvikle sig – får vi rivalisering eller samarbejde? Hvilke værdier vil præge den internationale politik? Og hvilke former for konflikter og krige vil vi stå over for i de kommende år?

- 25/10: USA.** Mette Nøhr Clausen, ekstern lektor i amerikansk politik, Københavns Universitet
- 01/11: Afrika.** Anne Mette Kjær, professor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 08/11: Arktis.** Camilla Tenna Nørup Sørensen, lektor, Institut for Strategi, Forsvarsakademiet
- 15/11: Latinamerika.** Carlos Salas Lind, ekstern lektor i international politik og økonomi, Copenhagen Business School
- 22/11: EU.** Bodil Stevnsboe Nielsen, ekstern lektor og tidl. ansat i EU's Ministerråd, Syddansk Universitet
- 29/11: Mellemøsten.** Helle Lykke Nielsen, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet
- 06/12: Asien.** Camilla Tenna Nørup Sørensen, lektor, Institut for Strategi, Forsvarsakademiet

2222-072

Rusland under Putin

TID: 25/10, 8 tirsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Hvordan står det egentlig til med Putins Rusland ude og hjemme? For det første er der en stor gruppe russere bosat uden for Ruslands grænser, som gerne tages til indtægt af Kreml. Rusland er på nye måder en nøgleaktør i nabolandet Ukraine og det borgerkrigsramte Syrien. Og Rusland har heller ikke holdt sig tilbage for at påvirke valg i vestlige liberale demokratier gennem digitale troldfabrikker. Hvordan er det nu med den russiske selvforståelse, som den har udviklet sig op gennem historien? Vær med, når fagfolkene dissekterer Rusland under Putin.

- 25/10: Russisk selvforståelse: Fra Peter den Store til Putin.** Torben Heuer, lektor i russisk sprog, kultur og samfundsforhold
- 01/11: Putin og russiske folkefæller i det nære udland.** Jonas Gejl Kaas, adjunkt i statskundskab, Aarhus Universitet
- 08/11: Russisk militarisme.** Flemming Splidsboel Hansen, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier
- 15/11: Rusland og klimaforandringerne.** Mette Skak, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 22/11: Rusland i Mellemøsten.** Carsten Jensen, ph.d. i statskundskab
- 29/11: Putins greb om magten: Udfordringerne indadtil.** Flemming Splidsboel Hansen, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier
- 06/12: Medier og censur i Rusland.** Birgitte Beck Pristed, lektor i russisk kultur, Aarhus Universitet
- 13/12: Nedstigende magt. Putins Ruslands økonomiske svækkelse.** Peter Toft, ph.d. i statskundskab og deputy director i country risk, Danmarks Eksportkredit

2222-022

Indblik i Mellemøsten

TID: 26/10, 8 onsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Mellemøsten er et af verdens brændpunkter. Det er en kompleks region, hvor forskellige kulturer, politiske dagsordener og økonomiske betingelser både mødes og støder sammen. Langvarige kriser i Syrien og Yemen, et presset Iran, enorme flygtningestrømme, kup og demonstrationer har alt sammen præget mediebilledet om regionen i de seneste år. Men hvor er Mellemøsten på vej hen?

- 26/10: Irak.** Helle Lykke Nielsen, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet
- 02/11: Yemen.** Maria-Louise Clausen, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier
- 09/11: Golfstaterne.** Martin Hvidt, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet
- 16/11: Iran.** Rasmus Christian Elling, lektor i tværkulturelle og regionale studier, Københavns Universitet
- 23/11: Israel og Palæstina.** Peter Lodberg, professor MSO i teologi, Aarhus Universitet
- 30/11: Syrien.** Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet
- 07/12: Libanon.** Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet
- 14/12: Tyrkiet.** Dietrich Jung, professor i historie, Syddansk Universitet

2222-193

USA bag facaden

TID: 27/10, 7 torsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Store interne stridigheder præger stadig det amerikanske samfund, idet Joe Biden går ind i sit andet år i præsidentembedet. Og Biden står over for den store styrketest: midtvejsvalget. Hvordan skal vi forstå de racerelaterede konflikter, vi ser rundt omkring i nationen? Er det amerikanske folk mere splittet i dag, end det har været tidligere? Hvordan har USA klaret COVID-19 krisen? Og kan USA fastholde sin status som økonomisk supermagt i fremtiden? En række af landets førende eksperter går bag facaden og stiller skarpt på det amerikanske samfund.

- 27/10: Det splittede USA – en nation sammensat af modpoler.** Anne Mørk, ph.d. i amerikanske studier
- 03/11: Præsident Biden og demokratiet.** Niels Bjerre-Poulsen, lektor i historie, Syddansk Universitet
- 10/11: USA's retssystem – en politisk kampplads.** Jørgen Albæk Jensen, professor i forfatningsret, Aarhus Universitet
- 17/11: Da det amerikanske sundhedssystem mødte COVID-19.** Lars Thorup Larsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 24/11: USA's handelspolitik.** Jens Ladefoged Mortensen, lektor i statskundskab, Københavns Universitet
- 01/12: Den amerikanske kamp om klima, teknologi og demokrati.** Vibeke Schou Tjalve, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier
- 08/12: Race, multikulturalisme og immigration.** Jørn Brøndal, professor og leder af Center for Amerikanske Studier, Syddansk Universitet

FÅ VIDEN LIGE IND I ØRERNE

Lyt til forskerne i Radio4 og som podcasts i vidensprogrammerne 'Kraniebrud' og 'Vildspor'

2222-024

Indblik i Asien

TID: 27/10, 7 torsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Asien er både klodens største og mest befolkningsrige kontinent og besidder en enorm spændvidde. Regionen rummer alt fra verdens bedste studerende, voksende middelklasser og vækst til nogle af verdens fattigste lande, aldrende befolkninger, militærkonflikter, terror, naturkatastrofer og klimaudfordringer. Hvordan ser forholdene ud i de enkelte lande og regioner? Og hvordan forholder de sig til hinanden? Få introduktionen til den mangfoldige region her.

27/10: Indien. Jørgen Dige Pedersen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

03/11: Centralasien. Flemming Splidsboel Hansen, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier

10/11: Myanmar. Annika Pohl Harrison, postdoc i antropologi, Aarhus Universitet

17/11: Japan. Annette Skovsted Hansen, lektor i japanstudier og historie, Aarhus Universitet

24/11: Kina. Mette Thunø, lektor i kinastudier, Aarhus Universitet

01/12: Nordkorea. Camilla Tenna Nørup Sørensen, lektor, Institut for Strategi, Forsvarsakademiet

08/12: Thailand. Søren Ivarsson, lektor i historie, Chiang Mai University, Thailand

2222-162

Vækstøkonomi og virkelighed

TID: 27/10, 4 torsdage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

UNDERVISER: Jesper Jespersen, dr.scient.adm., professor emeritus i økonomi, Roskilde Universitet

Der sættes sjældent spørgsmålstejn ved nødvendigheden af økonomisk vækst. Det antages i traditionel økonomisk teori, at et velfungerende marked kan bidrage effektivt til at sikre varig vækst i BNP til fordel for alle. Men vores erfaringer fra den virkelige verden giver et noget andet billede: stigende ulighed, mindsket velfærd og øget miljø- og klimabelastning er ofte resultatet. Forelæsningerne vil søge at besvare spørgsmålet: Hvordan kan disse forhold inddrages i de økonomiske modeller og dermed indgå med større vægt i den økonomisk-politiske rådgivning til fordel for alle? Baseret på essaysamlingen 'Vækstøkonomi på vildspor' (Jensen & Dalgaard).

27/10: Hvorfor er økonomer uenige om 'vækst'?

03/11: Vækst uden Velfærd: stigende ulighed, nationalt og globalt.

10/11: EU-samarbejdet: løsning eller problem?

17/11: Ombord på Titanic: Hvilke grænser for vækst?

2222-095

Sproget får det glatte lagen! Faste vendinger i forandring

TID: 29/10, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Michael Ejstrup, sprogforsker, forfatter og projektleder

Amalie fra Paradise Hotel gør det meget. Journalister og politikere gør det en del, og selv den ikke helt unge generation gør det indimellem. Vi ændrer konstant en lille smule på de faste vendinger. Nogle mere bevidst end andre. Vi skal se på danskeres kultur i forandring og på, hvordan vi hele tiden sikrer, at ordsprog og talemåder passer til den tid, vi skal bruge dem i. Vi skal se på tekst- og billedeksempler med både talesprogets og skriftsprogets spidsfindigheder. Alle kan finde eksempler, der enten styrker smilenes størrelse eller får mavesyren til at skumme. "Verden er af lava". Eller hvad siger du?

2222-164

Sharia, islam og demokrati i Europa

TID: 5/11, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Niels Valdemar Vinding, lektor i islamiske studier, Københavns Universitet

Sharia og forholdet til demokrati står som noget af det mest kontroversielle i debatten om islam. For muslimer er sharia en ufravigelig del af religionen. For mange politikere og debattører er sharia uforenelig med demokrati. Samtidig foregår der en stor kamp inden for islam om, hvordan sharia skal forstås. Og ser vi på forholdene i Danmark og Europa, sammenlignet med fx Mellemøsten, så er der meget stor forskel på sharia. Så hvad er sharia egentlig? Hvad er forholdet mellem islam, islamisme og sharia? Hvordan forstås islamisk ret i samfundsdebatten i Danmark og Europa? Og hvordan kommer muslimers retsforståelse til udtryk i vestlige samfund?

2222-190

Sprogetektiv – når sproget fælder mordere og terrorister

TID: 12/11, 1 lørdag, kl. 11.00-15.00

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Mads Christiansen, lektor i sprog, Aalborg Universitet

Kan man fange mordere og terrorister ved hjælp af sproglige analyser? Ja, er det korte svar, og derfor anvender FBI ofte sprogligt materiale i sin efterforskning, bl.a. e-mails og sms'er. For ingen mennesker skriver eller taler helt ens, og derfor kan sproget give et værdifuldt fingerpeg om, hvem der står bag fx et anonymt trusselsbrev. Forløbet giver en introduktion til sprogligt bevismateriale i efterforskning og retssager. Ved hjælp af 'profilering' kan mulige mistænkte indkredses mht. uddannelsesniveau, modersmål, alder mv. Der gives løbende eksempler på danske og udenlandske sager, hvor sproget har bidraget til at fælde gerningsmanden.

Det er ofte helt almindelige mennesker, der begår de værste forbrydelser

Jugoslaviens sammenbrud førte til voldsomme krigsforbrydelser og etniske konflikter, der splittede byer, naboer og familier. Det er nemt at komme til at dele hele befolkningsgrupper op i bøddler og ofre – men også helt forkert, mener historiker og lektor Christian Axboe Nielsen, der har været ekspertvidne ved Det Internationale Krigsforbrydertribunal i Haag.

Af Noa Kjærsgaard Hansen

Efter Jugoslaviens leder Tito døde i 1980, gik det i stigende grad galt i landet, og nationalismen erstattede kommunismen som den mest tiltalende ideologi. Hvorfor Jugoslavien faldt fra hinanden, og hvorfor opløsningen blev så voldelig, undersøger lektor og historiker Christian Axboe Nielsen i bogen 'Vi troede ikke, det kunne ske her'.

"Når jeg holder oplæg på Folkeuniversitetet, plejer jeg at joke med, at folk måske føler sig snydt, når jeg i tredje undervisningstime siger, at alt det, jeg hidtil har sagt, kunne være opsummeret med en sætning: Hvorfor skal jeg være mindretal i dit nye land, når du kan være mindretal i mit nye land?" fortæller Axboe, der jævnligt forelæser om Jugoslaviens sammenbrud og Balkan i dag:

"Her er det vigtigt, at tilhørerne ikke springer til den efter min mening forkerte konklusion, hvor svaret er, at vi for at skabe fred alle bare skal bo i etnisk homogene lande. Det er den sindssyge drøm om, at vi med etnisk homogenitet – hvis der kun boede svenskere i Sverige, danskere i Danmark og kroater i Kroatien – vil løse alle verdens problemer. Det er jo nationalismens opiat."

BØDDEL, OFFER ELLER BEGGE DELE?

Som tidligere ansat ved tribunal i Haag og efterfølgende som konsulent og ekspertvidne ved flere retssager har Axboe som analytiker haft fokus på politiets samarbejde med hæren og paramilitære grupper i de områder af Jugoslavien, der var under serbisk kontrol. Det er blandt andet med udgangspunkt i det arbejde, at han har skrevet flere af sine bøger.

Senest bogen om den jugoslaviske statssikkerhedstjenestes attentater på eksil-jugoslaver 'Yugoslavia and Political Assassinations'. Her sætter han fokus på, hvor langt man var villig til at gå for at beskytte det kommunistiske partistyre. Mange jugoslaver boede uden for landet, og staten var bekymret for, at de ville begå attentater mod jugoslaviske ambassader og konsulater i udlandet. En legitim bekymring, men som resulterede i kontra-attentater mod eksil-jugoslaverne.

"Det er et oplagt eksempel på, at det er meget svært at finde ud af, hvem der er ofre, og hvem der er bøddler. Der findes ofre, men nogle af de ofre har selv begået terrorhandling. Her er det som historiker vigtigt at holde tungen lige i munden. Jeg skal forklare hvorfor og hvordan, men jeg skal ikke være moraliserende og sige, om det var godt eller skidt," forklarer Axboe og afslutter:

"Vi har en dyb trang til at stemple folk, men realiteten er, at der er et utal af mennesker, især i de her situationer, hvor en stat er ved at bryde sammen, som ender med at være både offer og bøddel. Der fremmer ikke vores forståelse af udviklede konflikter, hvis vi sætter folk i en enten-eller-bås. Det vigtigste, jeg derfor som forsker kan sige, er, at sort/hvide forståelser næsten altid er forkerte."

Oplev Christian Axboe Nielsen til livestreamingen 'Når stater bestiller attentater', se side 89.

Arbejdsliv, ledelse & kommunikation

2212-141

Positiv psykologi i ledelse

TID: 17/1, 6 mandage, kl. 17:15-19:00
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Inden for den positive psykologi stiller man spørgsmålet: Hvad gør livet værd at leve? Hvad er det, der får os til at trives som individer og i fællesskaber? Det er givet, at vi må stille de samme typer af spørgsmål i en arbejdslivssammenhæng. Hvad er det, der giver arbejdslivet mening? Hvordan kan jeg trives som individ og i fællesskaber på min arbejdsplads? Trivsel giver mentalt overskud, og det kan mærkes i en arbejdssammenhæng. Bliv klogere på positiv psykologi i ledelse.

- 17/01: Positiv psykologi og motivation.** Nina Tange, cand.scient.soc., specialkonsulent, Aarhus Universitet
- 24/01: Udvikling af en robust kultur på arbejdspladsen.** Ida Thrane Hertz, cand.mag. i psykologi og kommunikation, chefkonsulent, Center for Mental Robusthed
- 31/01: Kollektiv stress og kollektiv coping.** Janne Skakon, ekstern lektor i organisationspsykologi, Københavns Universitet
- 07/02: Styrkebaseret ledelse.** Mads Bab, master i positiv psykologi, forfatter, indehaver af Gnist
- 14/02: Kreativitet, humor og innovation på arbejdspladsen.** Martin Einfeldt, master i positiv psykologi, kommunikationsrådgiver og forfatter
- 21/02: Mindfulness og stresshåndtering.** Jesper Dahlgaard, docent og forskningsleder i Program for Krop og Mental Sundhed ved Forskningscenter for Sundhed og Velfærdsteknologi, VIA UC og lektor ved Institut for Klinisk Medicin, Aarhus Universitet

2212-271

Ledelsesdilemmaer – og kunsten at navigere i moderne ledelse

TID: 20/1, 7 torsdage, kl. 17:15-19:00
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Lakmustesten på god ledelse er at mestre dilemmaledeelse. At kunne sejle med intuition og godt sømandskab i den skærgård af komplekse beslutningssituationer, prioriteringer, valg og fravalg, interessekonflikter og krav, som er rygraden i ledelse. Bliv introduceret til en række vigtige ledelsesdilemmaer, som belyser og problematiserer, hvad der rører sig i ledelsesforskningen og i praksis. Få også inspiration til konstruktiv håndtering af dilemmaer. Undervisningen tager afsæt i 'Ledelsesdilemmaer – og kunsten at navigere i moderne ledelse', 'Dilemmaledeelse i praksis' og 'Både &. Værktøjer til effektiv paradoksledelse' (Djøf Forlag).

- 20/01: Klassiske udfordringer i en ny tid: Moderne ledelsesdilemmaer og -paradokser.** Rikke Kirstine Nielsen, lektor i organisationskommunikation, Aalborg Universitet
- 27/01: Talentfuld talentudvikling – elite kontra bredde og andre iboende dilemmaer i talentudvikling.** Henrik Holt Larsen, professor emeritus, dr.merc. i human resource management, Copenhagen Business School
- 03/02: Mobilitet kontra fast forankring – engagement hos medarbejdere på gennemrejse.** Henrik Holt Larsen, professor emeritus, dr.merc. i human resource management, Copenhagen Business School
- 10/02: Personligt lederskab kontra organisatorisk ledelse – medledelse, selvlædelse og formel ledelse.** Frans Bévoort, lektor i human resource management, Copenhagen Business School
- 17/02: Fysisk kontra virtuel ledelse – nærværende ledelse på distancen.** Thomas Duus Henriksen, lektor i intern kommunikation og organisatoriske processer, Aalborg Universitet
- 24/02: Leadership kontra management – passion, performance og purpose.** Henrik Holt Larsen, professor emeritus, dr.merc. i human resource management, Copenhagen Business School
- 03/03: Ledelsesdilemmaer og -paradokser – 25 pejlemærker til håndtering i praksis.** Rikke Kirstine Nielsen, lektor i organisationskommunikation, Aalborg Universitet

2212-351

Tredje generations coaching

- **TID:** 30/1, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
BOG: Mulighed for særpris gennem forlaget via holdsiden på fuau.dk
UNDERVISER: Reinhard Stelter, professor i coaching- og sportpsykologi, Københavns Universitet

Coaching er blevet et betydningsfuldt redskab i hverdagen, fordi samfundet hele tiden stiller nye krav til kompetenceudvikling, læring, ledelse samt team- og organisationsudvikling. Vi dykker ned i coaching og coachingpsykologiens verden og beskæftiger os med nye læringsteorier og diskurser om det personlige lederskab. Lær, hvordan du kan være med til at udvikle værdiorienterede samtaler, der skaber ny viden, refleksioner og perspektiver. Og om hvordan du finder kernen i motivationen hos den enkelte, i teamet eller organisationen ved at udvikle en ny dialogkultur.

2212-358

Bedre videndeling på tværs

- **TID:** 2/2, 4 onsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Videndeling er vigtig og skal på arbejdspladsen understøttes bedst muligt. Men videndeling er også lidt af et hurra-ord og dermed et område fyldt med historier og floskler, der udråber videndeling som den eneste sikre vej til succes. Få indblik i videndelingens DNA, hvordan videndeling udfordrer organisationer, og hvordan videndeling bedst muligt understøttes. Forløbet berører områder som arbejdsrum, distancearbejde, facilitering, ledelse og netværk, der alle netop påvirker – og er påvirket af – videndeling. Forelæsningsrækken tager afsæt i bogen 'Bedre videndeling – teoretiske og praktiske perspektiver' (Hans Reitzels Forlag).

- 02/02: Barrierer for videndeling.** Christian Waldstrøm, lektor i netværk og organisation, Aarhus Universitet
09/02: Videndeling i et globalt og tværkulturelt perspektiv. Thomas Tøth, ph.d., IT-udviklingschef, Forsikrings-selskabet Dansk Sundhedssikring og ekstern lektor i ledelse og globalt samarbejde, Copenhagen Business School
16/02: Videndeling kan faciliteres. Ib Ravn, lektor i organisatoriske vidensprocesser, Aarhus Universitet
23/02: Ledelse af videndeling. Søren H. Jensen, lektor i strategi, ledelse og viden, Copenhagen Business School

2212-273

Skriv lettere end du tror

- **TID:** 27/2, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISER: Maria Larsen, journalist, kommunikationsrådgiver og forfatter, Mellem Linjerne

At skrive er et håndværk, alle kan blive bedre til. Ved at blive bevidst om tre vigtige faser fra blankt papir til færdig tekst: Tænk + Skriv + Rediger, kan du komme til at skrive hurtigere og bedre. Forløbet er relevant for alle, der gerne vil have inspiration til at skrive hurtigere, få det sjovere undervejs og skrive tekster, der fænger, uanset om det er mails, notater, nyhedsbreve, artikler eller rapporter. Dagen tager afsæt i bogen 'Skriv lettere end du tror' (Samfundslitteratur).

2212-272

Ledelse og magt i samskabelse

- **TID:** 28/2, 4 mandage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Martin Qwist, cand.mag., master i organisations- og ledelsespsykologi og specialkonsulent, Københavns Kommune

Magten er der altid – også når vi samskaber. Selvom samskabelse er en af tidens hyppigt anvendte løsninger på centrale udfordringer for velfærdssamfundet og vores demokrati, så lader mange kommuner og andre organisationer til at have vanskeligt ved at opnå markante resultater gennem samskabelse. Flere lader ambitionerne ligge eller nedtoner dem undervejs i processen, når barriererne viser sig at være større og mere genstridige end forudset – fx hvis der opstår uventet konflikt og skuffelse. Bliv introduceret til centrale begreber inden for samskabelse. Formen veksler mellem faglige oplæg baseret på nyere dansk og international forskning og fælles refleksioner.

28/02: Samskabelse i samfundet**07/03: Ledelse af samskabelse – 1. del: Organisation****14/03: Ledelse af samskabelse – 2. del: Magt og ledelsespraksis****21/03: Samskabelsesprocessen**

2212-448

Den professionelle samtale med Søren Kierkegaard som guide

- **TID:** 5/3, 1 lørdag, kl. 10.15-16.15
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
BOG: Mulighed for særpris gennem forlaget via holdsiden på fuau.dk
UNDERVISER: Pia Orloff Houmark, forfatter, ledelsescoach MBC og tidligere adjunkt i ledelse, Københavns Professionshøjskole

Få styr på de professionelle samtaler med Søren Kierkegaard som guide. På forløbet vil du stifte bekendtskab med 'Den Kierkegaardske GPS', som er en samtaleguide, der inviterer til dialog om det væsentlige, og som rent praktisk viser vej gennem samtaleens mange mulige landskaber. Du får inspiration til, hvordan du kan bidrage til en stærkere fornemmelse af eksistentielle værdier, til at styrke vovemod, virkelyst og handlekraft i organisationen. Målet med denne tilgang til samtaler er, at du opbygger et bevidst repertoire af spørge-, lytte- og refleksionsmåder, som sætter dig i stand til at hjælpe dialogpartneren til at komme i dybere kontakt med dét, der virkelig betyder noget i vedkommendes (arbejds)liv. Forløbet tager afsæt i bogen 'Den kierkegaardske samtaleløjfe' (Dansk Psykologisk Forlag)

2212-329

Selvbestemmelsesteorien: Motivation og psykologiske behov

— **TID:** 7/3, 4 mandage, kl. 17:15-19:00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Ib Ravn, lektor i organisatoriske vidensprocesser, Aarhus Universitet

Hvorfor er det en dårlig idé at motivere folk med stok og gulerod, belønninger og guldstjerner? Fordi det typisk hæmmer oplevelsen af, at en opgave kan være sjov, interessant eller spændende i sig selv. Man kan i stedet være opmærksom på de tre almenmenneskelige behov for autonomi (valgfrihed, ejerskab, autenticitet), kompetence (mestring) og samhørighed (fællesskab og kærlighed). Tilgodeses de, trives mennesker og motiveres dermed til at gøre det fornødne. Forskere har dokumenteret, at når menneskers psykologiske behov dækkes, oplever de livsudfoldelse og opblomstring. Der er betydelige konsekvenser for forældreskab, skolegang, arbejdsliv, psykisk lidelse, mindfulness, emotionshåndtering og politisk-økonomiske forhold.

2212-325

Innovation – nyskabelse midt mellem planlægning og tilfældighed

— **TID:** 8/3, 4 tirsdage, kl. 19:45-21:30
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Arne Stjernholm Madsen, ph.d., Stjernholm Strategic Innovation

Hvordan opstår innovation? Hvad sker der egentlig? Hvad er processen? Hvilke roller spiller kreativitet, entreprenørånd og kulturen i organisationen? Kan man hjælpe innovationen på vej med kreative teknikker eller ledelsesgreb? Innovation har altid været en væsentlig drivkraft i samfundets udvikling. Men hvor kommer nyskabelsen fra, og kan man overhovedet gøre noget for at styre og fremme den? Eller opstår den organisk, i et spil af tilfældigheder? Vi skal se nærmere på de forskellige dimensioner af innovationen og dens udfordringer – hvorfor rammer nyskabelsen ofte en mur? Og hvordan kan man sætte scenen for en frugtbar, kreativ proces?

08/03: Introduktion til innovationens begreber, dimensioner og kilder

15/03: Den kreative proces og kreativitetsteknikker

22/03: Betydningen af organisationens 'klima' og kultur

29/03: Innovationsledelse: At sætte retning og at skabe de rigtige rammer og systemer

2212-449

Leder uden kasket

— **TID:** 19/3, 1 lørdag, kl. 10:00-16:00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISER: Birgitte Haahr, cand.merc., HRM-konsulent og coach, WOHA

Mange fagligt stærke specialister har ledelsesfunktioner uden mandat. Her er det vigtigste redskab for at trives og lykkes dig selv, din personlige autoritet og gennemslagskraft. Men hvordan driver du mennesker, projekter, teams og arbejdsgrupper frem mod målet? Hvordan håndterer du krydspres, kollegaer, der ikke samarbejder optimalt, og konflikter, som du er en del af, når du ikke har den formelle ledelsesautoritet? Forløbet introducerer dig for en række konkrete værktøjer inden for relationsledelse, kommunikation og konflikthåndtering. Dagen henvender sig til dig, der i det daglige udøver ledelse, typisk på grund af din faglighed og anciennitet, men som ikke har en formel ledertitel.

2212-450

Ledergruppen på arbejde

— **TID:** 30/3, 1 onsdag, kl. 17:30-21:30
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Morten Svalgaard Nielsen, MA, i læring, ledelse og organisationspsykologi

Ønsker I et mere effektivt samarbejde, nye fælles forståelser samt et større engagement i ledelsesteamet? Vil I gerne udvikle jer i en fælles retning i ledergruppen, hvor et større udbytte af jeres arbejdsindsats og succes i organisationen er resultatet? Tilstræber I en styrket evne til at arbejde systematisk, bevare styringsoverblikket og ikke mindst opbygge en glæde ved jeres samarbejde? Få indsigt i, hvordan disse mål kan opnås gennem en helt ny forståelse af ledelse og ledelsesteams. Forelæsningsen giver konkrete og praksisnære indspark til, hvordan de udfordringer, I møder i arbejdet med ledelsesteams, bedst håndteres, samt hvordan jeres udviklingsproces og arbejdsmetoder i ledelsesteamet kan styrkes og forbedres med de ressourcer, I har til rådighed. Forelæsningsen vil bl.a. tage udgangspunkt i 'Ledelsesteamet gentænkt' (Dansk Psykologisk Forlag).

FÅ INFORMATION OM SÆRARRANGEMENTER OG SÆRLIGE TILBUD

Tilmeld dig Folkeuniversitetets nyhedsbrev på fuau.dk

Det er en kunst at tale med et andet menneske. Men knækker vi koden, får vi mere meningsfulde samtaler. Som her til vidensfestivalen Århundredets Festival.

2212-350

Kunsten at dvæle i dialogen

TID: 2/4, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

BOG: Mulighed for særpris gennem forlaget via holdsiden på fuau.dk

UNDERVERISER: Reinhard Stelter, professor i coaching- og sportspsykologi, Københavns Universitet

Hvad kendetegner den bæredygtige og meningsfulde samtale, der giver værdi for samtaleparterne? Ikke alle samtaler og dialogtyper er hjælpsomme og nyttige for den enkelte person. Det er vigtigt at forstå såvel den sociale som den organisatoriske ramme for samtalen. Dialogen er med til at sikre os et holdepunkt og en integritet i vores måde at agere i verden på. Hvis vi dvæler i dialogen, åbner der sig nye muligheder for en grundlæggende forståelse af os selv og hinanden. Få input til at lytte til dig selv og den anden i dialogen, så du opnår en bæredygtig og meningsfuld samtale.

2212-313

God grammatik

TID: 2/4, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

UNDERVERISER: Richard Madsen, adjunkt i anvendt lingvistik, Aalborg Universitet

God kommunikation bygger på korrekt sprogbrug, og korrekt sprogbrug forudsætter et godt kendskab til sprogets system. Få svar på spørgsmål om overordnede emner, som hvad der karakteriserer dansk, og hvordan dansk typisk adskiller sig fra andre sprog. Herudover vil vi dykke ned i konkrete sproglige spørgsmål, som eksempelvis hvornår man skal skrive 'nogle', og hvornår man bruger 'nogen'. Få en grundlæggende og grundig introduktion til det danske sprogsystem, hvordan ord og sætninger opbygges, tegnsætningsreglerne, og få sat de mest almindelige fejltyper og vanskelige ord på radaren. Undervisningen vil veksle mellem forelæsning og små praktiske øvelser og tager fat i nye aspekter af god grammatik.

2212-323

Den effektive rådgiver

TID: 3/4, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

UNDERVERISER: Helle Petersen, ph.d. i forandringskommunikation og master i organisationspsykologi

Hvem kender ikke oplevelsen af at stå forundret og frustreret tilbage efter en rådgivning? Dit input var fagligt vigtigt, men hvad var det, der gjorde, at kunden ikke virkede engageret og måske heller aldrig kommer til at følge dine råd? Få inspiration, viden og værktøjer til at gøre en forskel som rådgiver, uanset om du rådgiver inden for jura, økonomi, IT, kommunikation, HR eller noget helt sjette. Få gode råd til, hvordan du skærper din gennemslagskraft, så du bliver hørt, og din rådgivning virker strategisk, retorisk og psykologisk.

2212-451

Social intelligens – i livet og på arbejdet

TID: 3/4, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

UNDERVERISER: Lone Belling, cand.phil., forfatter og organisations- og ledelseskonsulent, Liv og Lederskab

Nyere hjerneforskning viser, at vi er skabt til at være sociale. Vores hjerner samspiller, og følelser og fornemmelser spredes mellem mennesker. I mødet med andre mennesker genskaber hjernen det, der sker i den anden. Det betyder, at vi kan påvirke hjernen, følelser, hormoner og dermed kroppen hos hinanden. Hør, hvordan denne viden kan have indflydelse på liv og arbejdsliv med fokus på bl.a. læring gennem imitation, nærvær i møder og samtaler, intuitiv og tavs kommunikation samt udvikling og træning af social intelligens – bl.a. med Teori U som ramme i en organisatorisk sammenhæng. Hør også, hvad det moderne (arbejds)liv gør ved vores evne til opmærksomhed, læring, empati og medfølelse. Dagen vil veksle mellem oplæg og dialog, teori og praksis, øvelser og refleksion.

2212-485

Hvordan får du den rette strategi i dine aktieinvesteringer?

TID: 6/4, 1 onsdag, kl. 17.30-21.30

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Morten M. Bang, cand.merc.aud., aktieanalytiker og iværksætter

Når du er kommet i gang med at investere i aktier, er den næste udfordring du møder, ofte, hvordan du får lagt den helt rigtige strategi og vælger de bedste aktier. Få værktøjer til at få lagt din strategi fast og få gode input til udvælgelsen af de konkrete aktier. Med afsæt i teori og praktiske erfaringer vil du lære om de muligheder og risici, der kan opstå ved aktieinvestering. Få en videre indføring i at lægge den rette strategi samt mere viden om fundamental analyse, forskellige værktøjer og indsigt i relevante nøgletal. Holdet kan med fordel følges af deltagere, som fulgte holdet 'Kom i gang med aktieinvestering' i efteråret 2021, og som ønsker endnu mere viden om aktieinvestering.

2212-452

Sådan får du skarpe tanker

TID: 6/4, 1 onsdag, kl. 17.15-21.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

BOG: Mulighed for særpris gennem forlaget via holdsiden på fuau.dk

UNDERVISERE: Louise Meldgaard Bruun, specialpsykolog i psykiatri, ekstern lektor ved medicin, Aarhus Universitet og Line Kirstine Hauptmann, psykolog og specialist i klinisk neuropsykologi, ekstern lektor i psykologi, Aarhus Universitet

Hjernen og tænkningen er i gang hele tiden og udfordres af de betingelser, vi giver den. Tænkningen og de kognitive processer påvirkes af, hvordan vi lever, arbejder og sover. Forskning viser, at det er muligt at styrke kognitionen og booste hjernens processer og derved blive bedre til at holde opmærksomheden, huske nyt og løse problemer. Forløbet henvender sig til alle, der ønsker at få mere viden om, hvordan vores tænkning fungerer, og indblik i, hvordan man med konkrete teknikker og strategier kan forbedre koncentrationsevnen, holde overblikket og styrke problemløsningsevnen. Forløbet tager afsæt i bogen 'Skarpe tanker – styrk dine kognitive færdigheder' (Dansk Psykologisk Forlag).

2212-337

Impostor-komplekset – slip dit faglige mindreværd

TID: 7/4, 1 torsdag, kl. 19.30-21.15

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Ann C. Schødt, forfatter og forandringsfacilitator, Potentialefabrikken

Impostor-fænomenet er en slags professionelt mindreværdskompleks, der især rammer de mest kompetente, introverte og/eller begavede, som alligevel kan få præstationsangst og være bange for at blive bedømt, fordi de har høje forventninger til sig selv, men lav eller svingende selvtillid. I praksis betyder det, at den dygtige, kompetente, intelligente person, andre ser, ikke stemmer overens med personens egen selvopfattelse. Derfor kan en impostor-ramt føle sig som en bedrager (impostor), som bare går og venter på at blive gennemskuet og afsløret!

2212-324

Kontorkoma? Sådan bliver du bedre til at fordybe dig

TID: 20/4, 1 onsdag, kl. 19.30-21.30

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Pia Hauge, ledelsesrådgiver og forfatter

Når man lykkes med at fordybe sig i sit arbejde, bliver man belønnet med mere kreativitet, mere effektivitet og mere arbejdsglæde. Fordybelse er altså ikke en luksus, men et strategisk arbejdsredskab. Fordybelse er under pres mange steder, når deadlines og digital tilgængelighed er virkeligheden. Så hvordan får du mere fordybelse ind i dit liv, så du kan udfylde dit potentiale som tænkende og skabende væsen? I forelæsnningen fortæller Pia Hauge, hvordan du bliver bedre til at fordybe dig med hjernevenlige vaner. Fordybelse handler om vekselvirkning. Mellem fordybelse og overflade, mellem støj og stilhed, mellem fokus og distraktion. Hør, hvordan du griber det an i praksis med bl.a. singletasking, hjernepauser og inspirerende omgivelser.

2212-335

Sådan motiverer du dig selv og andre

TID: 25/5, 1 onsdag, kl. 17.30-19.15

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Ann C. Schødt, forfatter og forandringsfacilitator, Potentialefabrikken

Kan du nogle gange have svært ved at komme i gang med arbejdet? Udskyder du ting til sidste øjeblik? Kæmper du med overspringshandling? Har du det bedst med at have god tid til at løse en opgave? Det afhænger af dit personlige præstationsmønster. Nogle har brug for en deadline for at komme i gang, andre går bare i gang og bryder sig slet ikke om tidspres. Sådan er vi forskellige, og derfor er det også forskelligt, hvad der motiverer os. Forstå dig selv og andre og få tips til, hvordan du og de bedst bliver motiveret til at yde en indsats – på den gode måde.

2212-453

Virtuel ledelse og virtuelt samarbejde: Hvordan skaber du synlighed, resultater og nærvær på afstand?

TID: 30/5, 1 mandag, kl. 17.15-20.00

PRIS: 420 kr., studerende 225 kr.

UNDERVISER: Mads Schramm, erhvervspsykolog og forfatter, Grow People

Virtuel ledelse er blevet hverdag for mange de senere år. Men hvad kendetegner en god leder på afstand, og hvad er udfordringerne ved ledelse og samarbejde foran skærmen? Få et godt overblik og brugbare redskaber til at samarbejde og lede virtuelt, herunder: Hvordan skaber du tillid og motiverer dine medarbejdere på afstand? Hvordan navigerer du mellem de forskellige kommunikationsformer? Hvordan holder du effektive og engagerende onlinemøder? Hvordan kommunikerer du effektivt og tillidsskabende via skriftlig kommunikation, og hvordan passer vi på hinanden i det grænseløse arbejde? Forelæsnningen tager bl.a. afsæt i bogen 'Kort & godt om virtuel ledelse' (Dansk Psykologisk Forlag).

2212-356

Arbejdsrelationer og relationsarbejde

— **TID:** 31/5, 1 tirsdag, kl. 17.15-21.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Camilla Raymond, cand.psych. og organisationspsykolog

Arbejder du som leder, projektleder eller konsulent? Sidder du for bordenden i mange forskellige processer, der har med mennesker at gøre – det kan være alt fra møder og medarbejderudvikling til projektførelse, rekruttering og afskedigelser? Forelæsningsrækken kaster lys over, hvordan man kan arbejde med processer, der involverer mennesker, som skal ledes fra et sted til et andet. Det kan fx være, når to eller flere mennesker skal samarbejde om at løse en arbejdsopgave. Det ligger i sådanne processers natur, at vi ikke kan kontrollere dem, uanset hvilken kasket vi har på. Men vi kan udvikle vores evner til at mestre dem. Med afsæt i organisationspsykologiske teorier præsenteres nye metoder og værktøjer.

2222-195

Styrk din karriere

— **TID:** 5/9, 5 mandage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Vækkeuret ringer, og endnu en arbejdsuge venter forude. Vi bruger en stor del af vores vågne timer på vores job, og for de fleste af os handler arbejdet om mere end blot at tjene til føden. Samtidig er grænsen mellem arbejdsliv og privatliv udflydende. På flere måder fylder vores arbejde altså i vores liv. Vi lægger meget energi i det, og vi får energi af det. Det betyder, at vi stiller høje krav til chefen, men også til vores egen udvikling og præstationer i arbejdslivet. Forelæsningsrækken stiller skarpt på konkrete redskaber og metoder, der styrker din karriere.

- 05/09: Få magt over dit sprogbrug.** Louise Hansen, cand.pæd.ant., socialrådgiver, chefkonsulent, Københavns Professionshøjskole
- 12/09: Konfliktløsning i arbejdslivet.** Finn Sten Jakobsen, lektor i strategi og økonomistyring, Aarhus Universitet
- 19/09: Forhandlingsteknik i arbejdslivet.** Niels Hansen, studielektor i forhandlingsteknik, Aarhus Universitet
- 26/09: Stress i arbejdslivet.** Lærke Egebjerg, læge, forfatter og billedkunstner, og Mette Møller, cand.psych.aut., erhvervspsykolog og specialist- og supervisor godkendt i ledelse og organisation
- 03/10: Balance i arbejds- og privatlivet.** Eva Borgen Paulsen, cand.psych., psykolog, Borgen Psykologi

Tilmeld dig
på fuau.dk

FIND HOLDET PÅ HJEMMESIDEN, OG
BETAL MED KORT ELLER MOBILEPAY

2222-225

Ledelsespsykologi

— **TID:** 5/9, 5 mandage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

De konkrete udfordringer, som organisationer står overfor i en stadig mere globaliseret verden, kalder på nye forståelser af ledelse. Bliv introduceret for den nyeste forskning inden for ledelsespsykologien, hvor ledelse handler om processer og opgaver snarere end om frontfigurer og kontrol. Ifølge ledelsespsykologien bør vi vende blikket fra lederen som person og kigge nærmere på ledelse som sociale processer, der findes i vores organisationer, i vores arbejdsliv og i alle de andre sammenhænge, hvor vi lever vores liv.

- 05/09: Ledelse og coaching.** Maja Nyboe Bjerrehuus, chefkonsulent, LEAD
- 12/09: Ledelse af motivation.** Maja Nyboe Bjerrehuus, chefkonsulent, LEAD
- 19/09: Ledelse af kreativitet.** Stephanie Bäckström, cand.psych., partner, LEAD
- 26/09: Ledelse og bæredygtighed.** Simon Elsberg Nygaard, erhvervspsykolog, ph.d. i bæredygtighedspsykologi og ekstern lektor, Aarhus Universitet
- 03/10: Ledelse af psykisk arbejdsmiljø og trivsel.** Hanne Dauer Keller, organisationspsykolog

2222-210

Den retoriske værktøjskasse

— **TID:** 6/9, 6 tirsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

De fleste kender det. Argumenterne snubler over hinanden, og ordene kommer ikke ud over rampen. For formidlingens kunst er mere end overlevering af viden. Men hvordan mestrer man formidling, der fænger? Bliv klogere på alt fra kropssprogets indflydelse på kommunikationen til den gode argumentations grundtrin, når vi åbner op for en værktøjskasse fuld af retoriske hjælpemidler. Vi sætter fokus på, hvad forberedelse gør for din præsentation, det gode skriftsprogs betydning for teksten, stemmeføring i mundtlige præsentationer og fortællinger, der gør en forskel.

- 06/09: Introduktion til retorikkens verden.** Ida Borch, kommunikationsrådgiver, Orator, og ekstern lektor i kommunikation, Copenhagen Business School
- 13/09: Retorisk argumentation.** Ida Borch, kommunikationsrådgiver, Orator, og ekstern lektor i kommunikation, Copenhagen Business School
- 20/09: Forberedelse, der fremmer dit nærvær.** Ida Borch, kommunikationsrådgiver, Orator og ekstern lektor i kommunikation, Copenhagen Business School
- 27/09: Kropssprogets betydning – om præsentation, stemmebrug og nervøsitet.** Ida Borch, kommunikationsrådgiver, Orator og ekstern lektor i kommunikation, Copenhagen Business School
- 04/10: Giv teksten liv.** Andreas Graae, ph.d. i kulturvidenskab og adjunkt, Forsvarsakademiet
- 11/10: Fortællinger, der gør en forskel.** Stefan Iversen, lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

2222-107

Den gode hukommelse

— **TID:** 21/9, 4 onsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Hukommelsen er en helt afgørende forudsætning for vores liv og derfor også for vores arbejdsliv. Vi bruger hukommelsen, når vi skal huske vores arbejdsopgaver, og når vi vurderer, hvilken måde vi skal udføre dem på. Vi bruger også hukommelsen, når vi skal huske, hvad der blev sagt til møder. Med andre ord bruger vi hukommelsen hele tiden. Men hvad er hukommelse, og kan man tale om, at der er flere slags? Hvordan fungerer hukommelsen, og hvad sker der med den, når vi bliver ramt af stress eller bliver ældre?

21/09: Introduktion: Hvordan fungerer hukommelsen? Ole Lauridsen, lektor emeritus i undervisning og læring, Aarhus Universitet

28/09: Motion og hukommelse. Mikkel Malling Beck, postdoc, Danish Research Centre for Magnetic Resonance, Hvidovre Hospital

05/10: Stress og hukommelse. Mette Marie Støttrup, neuropsykolog på Center for Hjerneskode

12/10: Aldring og hukommelse. Ole Lauridsen, lektor emeritus i undervisning og læring, Aarhus Universitet

2222-226

Handlemod

— **TID:** 1/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISER: Peter Laut Matzen, cand. mag. i lærings- og forandringsprocesser

Hver gang vi står over for noget nyt og ukendt, banker hjertet lidt tungere, og tankerne fortæller dig måske, at du skal blive, hvor du er. Det er helt naturligt. Men det får os ofte til at blive, hvor vi er, selvom det giver mere mening at gøre noget andet. Du oplever det måske, når du overvejer at springe ud som selvstændig eller søge nyt job. Med afsæt i teorier om bl.a. forandrings- og læringsprocesser samt cases stiller vi denne dag skarpt på, hvad der hindrer os i at tage nye skridt, og hvilke strategier du kan bruge til at handle.

2222-060

Sådan arbejder du strategisk med sociale medier

— **TID:** 1/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISER: Katrine Emme Thielke, digital kommunikationsrådgiver og ekstern underviser i sociale medier, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole

Den tid, hvor dine følgere så alle opdateringer på sociale medier, er forbi. Mængden af indhold er enorm, og der er meget støj, man som virksomhed eller organisation skal trænge igennem. Det stiller store krav til indholdet. Men hvad virker egentlig på sociale medier? Bliv introduceret for en model i fem faser, der beskriver, hvordan du arbejder strategisk med dit indhold på sociale medier. Cases, teorier og modeller kommer i spil og gør dig i stand til at forstå og anvende sociale medier i praksis. På vegne af virksomheden, organisationen – eller dig selv som brand.

2222-227

Social intelligens – i livet og på arbejdet

— **TID:** 2/10, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISER: Lone Belling, cand.phil., forfatter og organisations- og ledelseskonsulent, Liv og Lederskab

Nyere hjerneforskning viser, at vi er skabt til at være sociale. Vores hjerner samspiller, og følelser og fornemmelser spredes mellem mennesker. I mødet med andre mennesker genskaber hjernen det, der sker i den anden. Det betyder, at vi kan påvirke hjernen, følelser, hormoner og dermed kroppen hos hinanden. Hør, hvordan denne viden kan have indflydelse på liv og arbejdsliv med fokus på bl.a. læring gennem imitation, nærvær i møder og samtaler, intuitiv og tavs kommunikation samt udvikling og træning af social intelligens – bl.a. med Teori U som ramme i en organisatorisk sammenhæng. Hør også, hvad det moderne (arbejds)liv gør ved vores evne til opmærksomhed, læring, empati og medfølelse. Dagen vil veksle mellem oplæg og dialog, teori og praksis, øvelser og refleksion.

2222-228

Kort og godt om paradokser i ledelse

— **TID:** 11/10, 1 tirsdag, kl. 17.15-21.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Lotte Lüscher, erhvervspsykolog, ph.d. i ledelse og indehaver, Clavis Erhvervspsykologi

Hvad er et paradoks? Hvordan identificerer du paradokser, når de viser sig i organisationen? Og hvad kan du som leder gøre, når din handlekraft bliver stækket af paradoksernes modsatte krav? Som leder oplever du løbende krydspres og paradoksale situationer. Du skal finde den bedste løsning – der samtidig er den billigste. Du skal sikre en langsigtet og stabil drift – og samtidig honorere et krav om hurtige resultater. Du skal være tæt på medarbejderne – og samtidig på tilpas afstand til at kunne se, hvad organisationen har behov for. Få konkrete greb og forslag til, hvordan du forholder dig til komplekse problematikker i organisationer, og bliv klædt på til at arbejde aktivt og reflekteret med paradokserne i organisationen og i dit eget lederskab. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Kort og godt om paradokser i ledelse' (Dansk Psykologisk Forlag).

2222-105

Kroppens sprog i professionel praksis

— **TID:** 12/10, 1 onsdag, kl. 17.30-21.00
PRIS: 425 kr., studerende 200 kr.
UNDERVISER: Helle Winther, ph.d., lektor i bevægelsespsykologi, Københavns Universitet

Kroppens sprog har stor betydning for autenticitet, nærvær, empati, lederskab, relationskompetence og krisehåndtering i professionel praksis. Bevægelse og kropssprog er vores primære sprog. Ordenes strøm kan stoppes, men kroppen er altid i bevægelse – altid kommunikerende. Alligevel er kroppen, og ikke mindst bevægelsen, overset i psykologien. Gennem et kalejdoskop af forskningsbaseret teori og praksisnære fortællinger dykker vi denne aften ned i kropslighedens, sanselighedens og personlighedens betydning for professionel kommunikation. Hør, hvordan kroppens sprog kan bruges i undervisning, supervision og personlig udvikling i mangfoldige kontekster. Aftenen tager udgangspunkt i bogen 'Kroppens sprog i professionel praksis' (Billesø & Baltzer) og foregår i en vekselvirkning mellem teori, bevægelse og dialog.

2222-229

Mere menneske, mindre management. Filosofisk inspiration til organisation og ledelse

- **TID:** 27/10, 5 torsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
UNDERVISER: Tommy Kjær Lassen, ph.d. i anvendt filosofi og ekstern lektor i viden-skabsteori, Copenhagen Business School

I en professionel og teknologisk ledelsestid er der mere end nogensinde brug for at styrke den menneskelige side af ledelse. Fremtidens ledelse er for den, der vil være menneske først og leder næst. Få mere af dig selv med i det personlige lederskab og i dit arbejdsliv, og styrk det professionelle engagement med metoder og indsigter fra praktisk filosofi. Dette forløb præsenterer en række filosofiske tilgange til udvikling af ledelse og arbejdsliv. Forløbet tager afsæt i bogen 'Filosofi for ledere' (Samfundslitteratur) og er relevant for alle, der ønsker mere dybde, refleksion og eftertanke i dagligdagen.

- 27/10:** Und dig at undre dig
03/11: Vær 'nogen' ikke 'noget'. Styrk dit engagement vha. Kierkegaards eksistentielle filosofi
10/11: Kend dine værdier. Træf bedre beslutninger med klassisk teori om etik
17/11: Sæt handling bag ordene. Styrk din handlekraft med Hannah Arendts originale filosofi om arbejde
24/11: Vælg dialogen. Udvikl et lederskab med mere indlevelse, nærvær og intuition

2222-184

Styrk feedbackkulturen

- **TID:** 29/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISERE: Charlotte Albrechtsen, ph.d. i virksomhedskommunikation, ejer af Tovejs, ekstern lektor, Syddansk Universitet. Tine Wirenfeldt Jensen, ph.d. i læring og uddannelse, ejer af METoDo, ekstern adjunktvejleder, Syddansk Universitet

Workshoppen er for dig, der vil klædes på til at udvikle feedbackkulturen på din arbejdsplads og styrke din egen feedbackpraksis. Feedback er effektiv til at fremme læring og højne den faglige kvalitet på en arbejdsplads. Og ofte eksisterer der et stort uudnyttet potentiale i forhold til at integrere feedback i eksisterende praksisser. På workshoppen sætter vi fokus på, hvad der kendetegner en stærk feedbackkultur, og du bliver præsenteret for et redskab til at evaluere feedbackkulturen på din arbejdsplads. Samtidig lærer du forskellige feedbackstrategier at kende. Du får indblik i, hvordan strategierne fungerer i praksis, og du får mulighed for at koble dem til din arbejdshverdag.

2222-097

Ordet fanger – kunsten at overbevise og inspirere

- **TID:** 30/10, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISER: Michael Ejstrup, sprogfor-sker, forfatter og projektleder

Alle kender situationen, hvor det er nødvendigt at sige nogle velvalgte ord. Ord, som kan bevæge andre til at følge en idé, acceptere en undskyldning eller skabe en særlig følelse af fællesskab. Politikere, undervisere, lægmænd – alle har brug for at mestre situationerne, når de opstår. Nogle gange med god tid til forberedelse, andre gange helt spontant. Skal ordene bevæge publikum, så du får succes og taktfulde klapsalver, skal de være velvalgte. Der er ikke plads til slinger i valsen, hvis publikum skal bevare tilliden og acceptere dine ord som ærlige og fornuftige. Det kræver perfekt timing af pauser, bevægelser, ansigtsudtryk og betoning – og det kan læres.

Overlæge Mogens Pfeiffer Jensen har ordet i sin magt, når han fortæller om gigt. Lær, hvordan du kan blive bedre til at overbevise og inspirere med de rette ord, ansigtsudtryk og betoning. Se ovenfor.

2222-230

Kort og godt om ledelseskommunikation

— **TID:** 12/12, 1 mandag, kl. 17.15-21.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Morten Svalgaard Nielsen, MA i læring, ledelse og organisationspsykologi

Hvorfor er ledelseskommunikation et helt centralt ledelsesgreb i moderne organisationer? Hvilken værdi kan høj kvalitet i ledelseskommunikation skabe? Hvem gør det? Hvornår gør vi det? Hvordan gør vi det? Workshoppen giver svar på en lang række spørgsmål og hjælper deltagerne med at forstå og identificere de mange forskellige elementer i kommunikation, og hvordan man kan skabe de bedste betingelser for at kommunikere på en måde, der skaber ledelse. Ledere har tendens til at undervurdere vigtigheden af god kommunikation, men når det fungerer, er ledelseskommunikation med til at gøre den forskel, der giver retning, mening, koordinering og commitment.

2222-231

Den respekterede leder – om at være stærk i det sårbare

— **TID:** 13/12, 1 tirsdag, kl. 17.15-21.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Øyvind Lyngseth, ph.d. i filosofi, Aarhus Universitet og Det Jyske Musikkonservatorium

Hvad legitimerer et personligt og fagligt velfunderet lederskab? Spørgsmålet diskuteres med udgangspunkt i den nyeste internationale lærings- og organisationsforskning. At en leder har en formel bemyndigelse til at træffe de beslutninger, vedkommende finder rigtige eller fordelagtige, indebærer ikke en sikkerhed for, at lederen bliver mødt med respekt blandt medarbejderne. Men hvad kendetegner den respekterede leder? Spørgsmålet diskuteres i lyset af teorier om læring, kommunikation samt ledelsesfaglig viden og kompetence. Kursusdeltagerne involveres bl.a. i guidede workshops, hvor de inviteres til at sætte deres egne erfaringer og viden i spil.

2222-232

Mellemlederens værktøjskasse

— **TID:** 13/12, 1 tirsdag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Henrik Holt Larsen, professor emeritus, dr.merc. i human resource management, Copenhagen Business School

Mellemledere er heltene i midten af alle virksomheder – også i videnvirksomheder, hvor medarbejderne 'kan lede sig selv'. De oversætter og implementerer topledelsens strategiske kurs, men leder også opad og giver indspil til topledelsen. De udøver personaleledelse, skaber kompetenceudvikling og engagement, bidrager til strategisk musikalitet på tværs i virksomheden og har dialog med eksterne aktører, så virksomheden kan løfte sit samfundsansvar. På kurset diskuteres de arenaer, hvor mellemlerelse udspiller sig. Vi tager en tur rundt om mellemlereren og giver bud på udfordringer, dilemmaer og løsninger. Vi diskuterer stærkt personligt lederskab, samfundets nye krav, kundernes magt, ledelse opad og på tværs. Ledelse, så medarbejderne føler sig set, hørt og forstået.

2222-261

Kom i gang med aktieinvestering

— **TID:** 13/12, 1 tirsdag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Morten M. Bang, cand.merc.aud., aktieanalytiker og iværksætter

Vil du i gang med at investere i aktier, og vil du have den rette viden til at komme godt fra start med investeringerne? Så vær med denne aften. Med afsæt i teori og praktiske erfaringer vil du lære om de muligheder og risici, der kan opstå ved aktieinvestering, og du vil få viden og værktøjer til at komme i gang med aktieinvestering. Få en introduktion til aktiehandel og viden om fundamental analyse, forskellige værktøjer og indsigt i relevante nøgletal. Hør også om fejl og motivation, og find ud af, om aktieinvestering er noget for dig.

2222-233

Personlig ledelsesudvikling i en kompleks verden

— **TID:** 14/12, 1 onsdag, kl. 17.15-21.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Eva Damsgaard, cand.mag. i medievidenskab og organisationsudvikling, ledelsesudviklingskonsulent, IMPAQ

Hvad trækker du på som leder, når du står i komplekse situationer? Hvordan ved du, hvad der er rigtigt eller bedst at gøre, når noget bliver svært i ledelse? Meget ledelsesudvikling går på færdigheder, kompetencer, modeller og metoder til ledelsesarbejdet, og det spiller alt sammen en afgørende rolle. Men det er mindst lige så vigtigt at arbejde med sine egne indre mentale modeller og måder at skabe mening på i ledelsesarbejdet. Med afsæt i Harvard-professor Robert Kegan's forskning stiller vi skarpt på den personlige udvikling.

GRATIS: Prøv Vid&Sans i 3 måneder

Den 1. oktober var der premiere på et nyt digitalt medie til dig, der savner nuancer i nyhedsstrømmen. Det hedder Vid&Sans, bringer vigtige artikler og podcasts hver uge – og har ét mål: at nuancere den aktuelle debat med forskningsbaseret viden. På Folkeuniversitetet har vi været med til at så ideen. Derfor tilbyder vi dig de første 3 måneder helt gratis, når du tilmelder dig et hold på fuau.dk.

HJEM NYHEDSBREV PODCAST

Vid&Sans

LOG IND

DIN PROFIL

BLIV MEDLEM

NATUR & KLIMA

TEKNOLOGI & UNIVERS

KROP & SIND

KUNST & KULTUR

SAMFUND & INDIVID

IDÉ & TRØ

Q SØG

KROP & SIND

PSYKIATRI

Svampetrip kan blive fremtidens antidepressiver

Om få år er det muligt at blive behandlet for depression med ét psykedelisk trip frem for daglige doser af lykkepiller. Studier viser, at psykedeliske stoffer kan revolutionere behandlingen af flere psykiske lidelser.

NATUR & KLIMA

BIODIVERSITET

Biavl er ikke godt for den vilde natur

Honningbier er ikke en truet dyreart, og den gavner ikke biodiversiteten. Tværtimod. I dag sætter vi bistader op i nationalparker og fredet natur, og det gør mere skade end gavn.

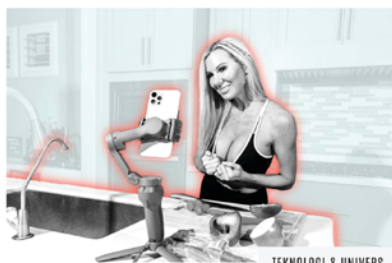

KUNST & KULTUR

GRAT GULD

"Forargelse er satirens faste følgesvend!"

Vid&Sans bringer hver uge et "interview" med en afdød tænker, videnskabsmand eller forfatter om et aktuelt emne. I denne uge Ludvig Holberg om krænkende humor.

TEKNOLOGI & UNIVERS

SEX

Ny porno-plattform ændrer vores medieadfærd – igen

Online-plattformen Onlyfans er vokset til det tidobbelte under pandemien. Det er et varsel om en helt ny måde at bruge sociale medier på.

SAMFUND & INDIVID

HANDEL

Forstå forsyningskrisen

Du skal vente længe på en ny mobiltelefon, en ny bil eller nye skjorter. Fragten af varer foregår i sneglefart på hele kloden. Men hvorfor? Få forklaringen på, hvorfor de globale forsyningskæder pludselig er stoppet til.

KUNST & KULTUR

LITTERATUR

Kvinderne buldrer frem i litteraturen

Kvinderne er blevet altdominerende i Danmarks litterære landskab – hvad er forklaringen? Det handler ikke kun om forfatterne, men også om læserne og det omgivende samfund, mener litteraturforsker.

Psykologi & sundhed

2212-252

Livskvalitet – grib det gode liv

— **TID:** 17/1, 5 mandage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Med stress og jag haster vi afsted. Med hovedet begravet i telefonen og tankerne beskæftiget med fortidens fejltrin og fremtidens bekymringer. Men er der en vej til et mere enkelt liv? Et liv med fokus på nærvær og samvær. Et liv, hvor vi sænker farten, vender udviklingsræset ryggen og i stedet mærker verden og er til stede i nuet – til gavn for os selv og dem omkring os. Et liv med øget livskvalitet.

- 17/01: Den gode samtale.** Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet
- 24/01: Stoisk ro i hverdagen.** Anders Dræby, ph.d., eksistentiel terapeut, filosof og forfatter
- 31/01: En pause i naturen.** Dorthe Varning Poulsen, fysioterapeut, lektor i naturbaseret terapi og sundhedsfremme, Københavns Universitet
- 07/02: Skønlitteraturens helbredende kraft.** Mette Steenberg, forsker i litteratur, Aarhus Universitet
- 14/02: Hjernen, fordybelse og koncentration.** Troels Wesenberg Kjær, forfatter, hjerneforsker, professor ved Københavns Universitet og specialeansvarlig overlæge, Sjællands Universitetshospital

2212-128

Forstå sorgen

— **TID:** 18/1, 5 tirsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Den tid, den sorg, siger vi. Men den tid kommer altid. For sorg er et grundvilkår for os alle. Engang vil vi miste dem, vi elsker, og de vil miste os. Sorg føler vi dog ikke kun, når et menneske dør. Vi mærker også fortvivlelsen, når vi lider andre af livets mange tab, fra skilsmisser til alvorlig sygdom. Hvis vi tør give sorgen en plads i vores kultur og i livet, når den dukker op, kan dens smerte ikke bare forvandle sig til erindringens glæde, men også lære os at leve. Undervisningen tager bl.a. afsæt i bogen 'Giv sorgen ord. Sorgkultur i forandring' (Forlaget Munksgaard).

- 18/01: Den døendes sorg.** Christian Juul Busch, hospitalspræst, Rigshospitalet
- 25/01: Sorg på internettet.** Stine Gotved, cybersociolog og lektor, IT-Universitetet i København
- 01/02: Sorgens psykologi.** Mai-Britt Guldin, psykolog, forskningsleder, professor i rehabilitering og palliation, Odense Universitetshospital og Odense Universitet
- 08/02: Sorgritualer.** Dorthe Refslund Christensen, lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet
- 15/02: Mænd og sorg.** Henrik Kruse, cand.theol. og forfatter

2212-142

Mental sundhed i hverdagen

— **TID:** 20/1, 6 torsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Vores mentale sundhed har stor indflydelse på vores livskvalitet og på risikoen for at udvikle psykiske lidelser. Ifølge Sundhedsstyrelsen betegner mental sundhed en tilstand, hvor man trives, fordi man udfolder og udvikler sine evner, formår at håndtere dagligdagens udfordringer og indgår i fællesskaber med andre mennesker. Seks eksperter gør rådene for mental sundhed mere konkrete, når de giver forslag og inspiration til, hvordan vi selv kan bidrage til at passe godt på vores mentale helbred.

- 20/01: Sov godt.** Poul Jørgen Jennum, professor, overlæge, dr.med., Dansk Center for Søvnmedicin, Rigshospitalet
- 27/01: Spis dig glad.** Anne Wilhjem Ravn, klinisk diætist, Aarhus Universitetshospital
- 03/02: Fysisk aktivitet, psykisk sundhed og livskvalitet.** Julie Midtgaard, klinisk professor i psykiatri og seniorforsker ved Psykiatrisk Center Glostrup, Københavns Universitet
- 10/02: Hold dig mentalt aktiv.** Albert Gjedde, professor emeritus i neurobiologi og farmakologi, Københavns Universitet
- 17/02: Tag en pause. Mindfulness og meditation.** Lone Belling, cand.phil., forfatter og organisations- og ledelseskonsulent, Liv og Lederskab
- 24/02: Psykisk sygdom og terapeutiske værktøjer.** Malene Klindt Bohni, cand.psych.

2212-172

Indblik i psykiatrien

— **TID:** 20/1, 6 torsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Mange mennesker kommer i kontakt med det psykiatriske behandlingssystem, personligt eller via slægtninge og venner. Alligevel hersker der fortsat mange tabuer og myter om psykiske lidelser og psykiatrisk behandling. I de senere år er der sket væsentlige fremskridt i forståelsen af psykiske lidelsers årsagsforhold, og mulighederne for behandling og forebyggelse er blevet meget bedre. Forelæsningserne gennemgår en række psykiske lidelser og behandlingsmetoder.

- 20/01: Depression.** Poul Videbech, professor og overlæge i angst og depression, Psykiatrisk Center Glostrup
- 27/01: Angststilstande.** Jimmi Andreasen, ledende psykolog, Forsvarsministeriets Personalestyrelse
- 03/02: Skizofreni.** Lennart Bertil Jansson, klinisk lektor og overlæge, Psykiatrisk Center Glostrup, og Maja Zandersen, Specialpsykolog, ph.d., specialist i psykoterapi, Psykiatrisk Center Glostrup
- 10/02: Personlighedsforstyrrelser.** Frederik Weischer Frandsen, cand.psych.aut., Psykoterapeutisk Center Stolpegård, Region Hovedstadens Psykiatri
- 17/02: Bipolar sygdom (maniodepressiv sygdom).** Maj Vinberg, klinisk professor, overlæge, Region Hovedstadens Psykiatri
- 24/02: Misbrug.** Henrik Rindom, overlæge, Hvidovre Hospital

2212-171

Forbrydelse og straf – psykologi og samfund

— **TID:** 25/1, 4 tirsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

I dag er der i Danmark stor opbakning til det danske strafferetssystem. Stod det til et flertal af Folketingets politikere, blev straffen for en række forbrydelser hævet, og der blev indført minimumsstraffe. Men samtidig viser en række undersøgelser fra forskningens verden, at det ikke hjælper at straffe. Så hvorfor straffer vi? Hvad er straffens rolle i et retssamfund? Og kan man være for syg til at tage sin straf? Forelæsningsrækken sætter fokus på det danske strafferetssystem fra en række forskellige fagligheder.

- 25/01: Forbrydelse og straf i loven: Hvorfor straffer vi, og virker det?** Jørn Vestergaard, professor i strafferet, Københavns Universitet
- 01/02: Forbrydelse og straf i psykiatrien: For syg til straf.** Lisbeth Uhrskov Sørensen, overlæge, Retspsykiatrien, Aarhus Universitetshospital, og Birgitte Jensen, afdelingssygeplejerske, Retspsykiatrien, Aarhus Universitetshospital
- 08/02: Forbrydelse og straf i samfundsfilosofien: Hvilken rolle spiller straf i samfundet?** Bjarke Viskum, studielektor, Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet
- 15/02: Forbrydelse og straf i psykologien: Hvordan forholder forbrydere og ofre sig til straf?** Henrik Day Poulsen, ph.d. og speciallæge i psykiatri

2212-487

Forståelsens psykologi – mentalisering i teori og praksis

— **TID:** 21/2, 5 mandage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Nanna Broch Clemmensen, videnskabelig assistent i sprogspsykologi, Københavns Universitet

Mentalisering beskriver evnen til at forstå de mentale tilstande, der ligger bag det, vi selv og andre mennesker siger og gør. Kort sagt, evnen til at forstå andres og eget sind. Mentalisering er en væsentlig kompetence, fordi evnen er et basalt element i al menneskelig interaktion og kommunikation. Undervisningen giver en indføring i teorien bag mentaliseringsbegrebet med fokus på bl.a. tilknytningspsykologiske, neurobiologiske og psykoanalytiske tankesæt. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Forståelsens psykologi – mentalisering i teori og praksis' (Samfundslitteratur).

2212-253

Slip perfektionismen

— **TID:** 26/2, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Sanne Østergaard Nissen, lektor, coach og perfektionismeforsker, University College SYD

De fleste af os kender til følelsen af at stræbe efter perfektion og trangen til at fremstå som en succes – i større eller mindre omfang. At man er ambitiøs, gerne vil præstere sit bedste og stræber efter at komme langt i livet, kan være en rigtig god egenskab. I større omfang kan perfektionisme dog føre til en utålelig selvkritik, gentagne bekymringer og frygt for at begå fejl, hvilket kan skabe problemer for både det fysiske og mentale helbred. Få viden og værktøjer fra forskningens verden. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Skønheden i det uperfekte: Hvordan vi slipper fri af tidens perfektionskultur' (People's Press).

2212-250

Mindfulness og meditation i teori og praksis

— **TID:** 5-6/3, 1 weekend, kl. 10.00-16.00
NB: Medbring liggeunderlag og et tæppe
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
UNDERVISER: Jacob Piet, psykolog, ph.d. i mindfulness, Dansk Center for Mindfulness, Aarhus Universitet

Mindfulness handler om evnen til bevidst nærvær og intimitet med livet – som det udfolder sig fra øjeblik til øjeblik. At arbejde med mindfulness handler bl.a. om at træne evnen til at iagttage tanker, følelser og kropslige fornemmelser med en venlig og ikke-dømmende opmærksomhedsindstilling. I en tid præget af stress, forandring og effektivitet kan det være en stor udfordring at være nærværende. Men evnen kan trænes og være et middel til stresshåndtering, forebyggelse af depression og forbedring af livskvalitet, relationer og samarbejde. Undervisningen vil foregå i en dynamisk vekselvirkning mellem teori, praktiske teknikker og dialogbaserede øvelser. Det kræver ingen særlige forudsætninger at deltage.

2212-156

Eksistentiel psykologi

TID: 6/3, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Anders Dræby, ph.d., eksistentiel terapeut, filosof og forfatter

Hvad er mon formålet med vores liv? Det spørgsmål stiller mange af os i en tid, hvor der mangler plads til at være menneske. Derfor er den eksistentielle psykologi særligt populær netop nu. Som vi skal se, er denne psykologi inspireret af filosofien, og den handler ikke mindst om at kunne opdage meningen med livet og finde retning i tilværelsen. Hvordan kan vi overkomme angsten for døden, mens vi bliver i stand til at engagere os fuldt ud i livet? Og hvordan kan vi påtage os vores egen frihed og træffe gode valg i tilværelsen, samtidig med at vi kan håndtere både modgang og medgang?

2212-254

Immunforsvaret A-Z

TID: 6/3, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Ib Søndergaard, cand.scient., Biolearning

Immunsystemet er afgørende for vores overlevelse. Det kan være for at bekæmpe nye influenzatyper, malaria, borrelia fra skovflåten, cancer eller helt aktuelt coronavirus. Men hvorfor er det sommetider vanskeligt for immunsystemet at fungere, som vi gerne vil have det? Forelæsningsen giver en basal introduktion til immunsystemet. Hør om nye tiltag inden for virus- og malariavacciner, cancerbehandling samt opdagelser af sammenhænge mellem kroppens tarmflora og sygdomme som allergi og diabetes. Bliv også klogere på, om man selv kan gøre noget for at få et kampklart immunforsvar. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Immunforsvar – kampen i kroppen' (Forlaget Praxis).

2212-427

Relationskompetencer – styrk dine relationer

TID: 9/3, 4 onsdage, kl. 19.45-21.30

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

UNDERVISER: Rikke Dinnetz, cand.mag. i kommunikation, journalist og forfatter

Relationer er det vigtigste, vi har, og hvordan vi går i relation med andre, har direkte indflydelse på vores personlige livskvalitet, helbred og trivsel på jobbet og i hverdagen. Relationskompetence er kunsten at se og møde et andet menneske, som det er – uden at ville lave det om. Med afsæt i ny såvel som klassisk forskning får du indsigter, øvelser og konkrete værktøjer, der kan styrke dine relationer.

09/03: Styrk kontakten med dig selv og andre: Selvrefleksivitet, selvafræsning og empati

16/03: Kommunikation, der styrker relationer: Ligeværdighed, positiv kommunikation og aktiv lytning

23/03: Bliv bevidst om dit tilknytningsmønster, og hvilken indflydelse det har på dine relationer

30/03: Hvordan bliver vi relationskompetente forældre, der styrker vores børns selvværd?

2212-426

Litteraturterapi – magien ved at læse og skrive

TID: 19/3, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Karen Margrethe Schiffer Kirketerp, cand.psych.aut., autoriseret psykolog

Litteratur er et enestående medie med en helt særlig kraft til at overskride grænser og udvide livsverdener. Vi reagerer og oplever følelser, i takt med at vores øjne glider over ordene. Med det blanke papir kommer også en unik mulighed for at undersøge og placere vores egne indre verdenskort, skabe fiktive verdener uden restriktioner, værne om vores egen stemme og skabe en mulig 'verbal kremation' af svære oplevelser. Inden for psykologiens verden viser forskning, at litteratur bl.a. kan medvirke til stressforløsning, styrket analytisk tænkning og udvidet selvforståelse. Bliv klogere på de psykologiske aspekter og effekter ved at læse og skrive litteratur.

2212-249

Følelsernes kompas

TID: 19/3, 1 lørdag, kl. 11.00-16.00

PRIS: 420 kr., studerende 220 kr.

UNDERVISER: Mia Skytte O'Toole, lektor i klinisk psykologi, Aarhus Universitet

Alle følelser er vigtige. De indeholder nemlig information om, hvor vi er i forhold til dér, hvor vi gerne vil være. Men følelser kan være vanskelige at afkode og styre, og derfor er to vigtige nøgler til et velfungerende følelsesliv såvel følelsesmæssig klarhed som følelsesregulering. Bliv klogere på, hvordan du får adgang til dine følelser og regulerer dem på en hensigtsmæssig måde. Forelæsningsrækken tager afsæt i 'Følelsernes kompas' (Akademisk Forlag).

2212-246

Stoisk ro i hverdagen

TID: 20/3, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Anders Dræby, ph.d., eksistentiel terapeut, filosof og forfatter

Det moderne samfund stiller store krav til det enkelte menneskes udvikling, og for mange af os bliver hverdagen et kapløb med tiden. Men tempoet kan blive så højt, at vi helt mister fokus – og til tider også os selv. Udtrykket 'at have en stoisk ro' bruges om personer, der har et fuldstændigt overblik og en uændret væremåde, uanset hvad der sker. Det er ikke uden grund, at stoicismen de seneste årtier har vundet fornyet fokus inden for såvel filosofi, psykologi og psykoterapi. Bliv introduceret til stoicismens livsfilosofi, og hør, hvad den stoiske tilgang har at tilbyde det moderne menneske.

2212-483

Hjernen og læring

TID: 20/3, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Ole Lauridsen, lektor emeritus i undervisning og læring, Aarhus Universitet

Ingen er i tvivl om, at læring sker i – og med – hjernen, men hvad ved vi egentlig om det, der går for sig i hjernebarken? Gennem de seneste 20-30 år er vores viden på området vokset betydeligt, og vi kan nu sige en del om, hvordan vi lærer, og hvad der kan gøre det lettere for os at lære. Få indblik i hjernens anatomi og i hukommelsen samt en håndfuld strategier til at kunne bemestre en god og effektiv læring.

2212-364

Demens – hvad ved vi?

TID: 20/3, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVERS: Peter Roos, neurolog, Neurocentret, Rigshospitalet

Mange af os vil i løbet af livet komme i berøring med demens, måske som pårørende eller som syg. Faktisk anslås knap 90.000 danskere at have demens. Demens er en fællesbetegnelse for en række aldersrelaterede sygdomme karakteriseret ved vedvarende svækkelse af de mentale funktioner. Alzheimers sygdom er langt den hyppigste årsag til demens, men mange andre hjernesygdomme kan ligge bag. Undervisningen stiller skarpt på den nyeste viden om demenssygdomme og forebyggelse af intellektuel svækkelse. Få svar på spørgsmål som: Hvad sker der i hjernen ved demens? Er der overhovedet noget at stille op? Og sidst men ikke mindst: Hvad med de pårørende?

2212-168

Kort og godt om DNA

TID: 28/3, 1 mandag, kl. 17.30-19.15
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVERS: Lotte Bjergbæk, lektor i molekylærbiologi, Aarhus Universitet

DNA er en sladrehanke. Det røber forfædres eskapader og afslører forbrydere og fjerne slægtninge. Vi kan ikke løbe fra vores arv. DNA-molekylet har eksisteret i ca. 3,8 milliarder år – men set med forskerøjne er det ungt, da det først blev opdaget og beskrevet i 1953. Så hvad er DNA egentlig? Hvad kan det fortælle om os selv? Og hvilke muligheder og udfordringer ligger der i, at forskere i dag kan manipulere med DNA? Vær med, når vi denne aften dykker ned i det fascinerende DNA. Forelæsningen bygger på Tænkepausebogen 'DNA' (Aarhus Universitetsforlag).

SE SIDE 27

Gratis: 3 måneders
abonnement på Vid&Sans

2212-167

Vores mad – hjælp til at navigere i fødevarerjungen

TID: 30/3, 1 onsdag, kl. 17.15-21.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVERS: Steffen Andersen, senior vice president, Arla Foods

Når vi står nede i supermarkedet og skal vælge, hvad der skal i kurven, så er det ikke en handling, som vi nødvendigvis tænker videre over. Men det burde vi måske? Tag med på en rejse gennem madens oprindelse. For hvorfor ser vores fødevarerproduktion ud, som den gør? Hvilken betydning har fødevarerproduktionen for ikke bare vores krop, men også for vores samfund? Og kan du som privat og professionel forbruger være med til at gøre en forskel? Vi sætter fokus på fødevarerproduktionens fortid, nutid og fremtid. Forelæsningen tager bl.a. udgangspunkt i bogen 'Der er nok. At brødføde 9 milliarder' (Aalborg Universitetsforlag).

2212-428

Kort og godt om gigt. Slid- og leddegigt

TID: 31/3, 1 torsdag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVERS: Mogens Pfeiffer Jensen, overlæge og klinisk lektor i reumatologi, Aarhus Universitet

Smerter, ømme og stive led og nedsat bevægelighed. Gigt er fællesbetegnelsen for over 200 sygdomme i bevægeapparatet. Slidgigt er en folkesygdom, og det er langt den mest udbredte af alle gigtsygdomme. Over 300.000 danskere har fået diagnosen, og nogle lever fint med sygdommen, mens andre lider af voldsomme smerter, nedsat bevægelighed og forringet livskvalitet. Leddegigt er en inflammatorisk gigtsygdom. Ca. 1.700 personer får hvert år stillet diagnosen kronisk leddegigt i Danmark. Og så er antallet af patienter med urinsyre gigt støt stigende. Men hvad er gigt egentlig? Og hvad kan man selv gøre for at bevare et godt og aktivt liv? Få indblik i den nyeste forskning på området.

2122-179

Socialpsykologi

TID: 2/4, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVERS: Maria Ovesen, ph.d. i socialpsykologi

Som mennesker er vi dybt afhængige af hinanden. Det gælder fysisk, men det gælder også psykologisk, fordi vores identitet og selvskab igennem relationer med andre mennesker. Socialpsykologi handler om mennesket som socialt væsen og om forholdet mellem individ og samfund. Hele livet igennem påvirkes vores tanker og adfærd af vores medmennesker og det samfund, vi indgår i: vores venner, familie, kollegaer, partnere, kulturer, politiske strømninger mv. Få en bedre forståelse af dig selv og andre mennesker som sociale væsener – på godt og ondt.

2212-248

Viden med puls: Gå dig sund

TID: 2/4, 1 lørdag, kl. 10.00-15.00
PRIS: 370 kr., studerende 225 kr.
UNDERVERS: Marina Aagaard, master i fitness og træning og forfatter

Mange nyder en god gåtur i godt selskab med naturen, os selv eller en af vores nærmeste. Men kan vi også blive sundere af at gå? Hvilke fysiske og psykiske fordele har gåturen? Kan den regelmæssige gåtur for eksempel være en god erstatning for fysisk træning? Og hvor langt, hvor tit og hvor hurtigt skal man gå for at opnå disse positive, helbreds-mæssige virkninger? Vi starter dagen med at høre om de sundhedsmæssige fordele ved gåturen, inden vi skal mærke det på egen krop, når vi efterfølgende skal ud på en rask gåtur. Dette arrangement kræver, at du kan gå 5 km i et rask tempo.

Forelæserne gør dig klogere på både krop og sind. Her er det professor Bobby Zachariae, som du kan opleve på forelæsningsrækken 'Tankernes kraft'. Se modsatte side.

2212-300

Forstå dine drømme

TID: 3/4, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVERISER: Michael Rohde, drømmeforsker, medlem af International Association for the Study of Dreams, IASD

Forskning viser, at alle mennesker drømmer to timer hver nat. Men for mange af os er det stadig et mysterium, hvorfor vi drømmer, og hvad vores drømme rent faktisk handler om. Med afsæt i den nyeste forskning inden for ubevidst intelligens og drømme dykker vi denne dag ned i, hvad drømme er og kan, og hvordan du helt konkret husker, forstår og bruger dem. Dine drømme er nemlig en uvurderlig kilde til selvindsigt og personlig udvikling. Undervisningen tager bl.a. afsæt i bogen 'Sådan forstår du dine drømme' (Dansk Psykologisk Forlag).

2212-251

Sæt grænser

TID: 4/4, 1 mandag, kl. 17.30-21.30

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVERISER: Irene Henriette Oestrich, specialistpsykolog, ph.d., Region Hovedstadens Psykiatri, Sankt Hans Hospital

At turde sætte grænser kræver en særlig form for mod, god evne til selvbeskyttelse og omsorg for sig selv. Mod til at løbe en nødvendig risiko for at skuffe mennesker, der betyder noget for en. At springe over, hvor gærdet er lavest, og undlade at sætte grænser kan medføre store og uoverskuelige følelsesmæssige og sociale problemer. Denne aften stiller vi skarpt på forskellige former for grænser og begrænsninger, som vi alle har brug for. Med afsæt i psykologiske teorier og metoder dykker undervisningen bl.a. ned i evnen til at stille op for sig selv og ikke bare finde sig i alting – at bryde grænser og overvinde begrænsninger. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Sæt grænser' (Dansk Psykologisk Forlag).

2212-247

Kort og godt om psykoterapi

TID: 7/4, 1 torsdag, kl. 17.15-19.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVERISER: Ole Karkov Østergård, ph.d., cand.psych., leder af Universitetsklinikken, Aalborg Universitet

Hvad er psykoterapi? Hvilke retninger er de mest almindelige, og hvordan foregår psykoterapi i praksis? Psykoterapeutisk behandling dækker over forskellige former for samtaleterapi, der har til formål at hjælpe mennesker med at håndtere forskellige psykiske symptomer og bearbejde følelsesmæssige og eksistentielle udfordringer. Få kort og klar viden om alle de vigtigste aspekter ved psykoterapi. Undervisningen stiller også skarpt på psykoterapi ved forskellige psykiske lidelser og giver indblik i forskningen bag psykoterapien. Forelæsningsrækken tager afsæt i bogen 'Kort og godt om psykoterapi' (Dansk Psykologisk Forlag) og henvender sig til alle, der ønsker faglig indsigt i psykoterapi som behandlingsmetode.

2212-258

Kunsten at glædes

TID: 7/4, 1 torsdag, kl. 17.30-21.30

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVERISER: Jesper Bay-Hansen, speciallæge og specialist i klinisk sexologi

Flere og flere danskere føler sig så stressede i dagligdagen, at det går ud over livsglæden og evnen til at arbejde og fungere normalt – også socialt. Så hvordan kan du undgå, at den travle tid belaster dig, så du mister glæden, lusten og energien? Det kan i den grad øge livskvaliteten at kunne glæde sig på andres vegne og dele sin glæde med andre. Vi skal ikke alene tænke på vores egen glæde, men i høj grad også have fokus på at kultivere fællesglæden og medglæden. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Medglæde – kunsten at glæde sig med andre' (Forlaget Ella).

2212-259

Psykiske lidelser hos børn og unge

TID: 7/4, 1 torsdag, kl. 17.30-21.30

PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVERISER: Per Hove Thomsen, overlæge og professor i børne- og ungdomspsykiatri, Aarhus Universitet og Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital Psykiatrien, Skejby

ADHD, autisme, triste tanker, bekymringer, tvangssymptomer, angst og spiseforstyrrelser. Børn og unge, psykiske problemer og psykiatriske diagnoser fylder mere og mere i den daglige debat blandt både fagfolk og forældre. Gennem de seneste år er der sket en mærkbar stigning af børn og unge, som henvises til psykiatrisk udredning og behandling. Denne aften kan du blive klogere på en række psykiske tilstande og lidelser hos børn og unge og få indblik i årsager, udvikling og behandlingsmetoder. Undervisningen tager bl.a. afsæt i Per Hove Thomsens bog 'Psykiske lidelser i skolealderen. En guide for forældre og lærere' (Hans Reitzels Forlag).

2212-435

Tankernes kraft

— **TID:** 19/4, 6 tirsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Mennesker tænker over 50.000 tanker hver eneste dag. Som regel kører tankerne som en indre, vanemæssig dialog, der opleves så naturlig, at vi først bliver opmærksomme på den, når vi bliver bedt om at stoppe. Men hvilken indflydelse har den konstante strøm af bevidste og ubevidste tanker egentlig på vores hverdag, liv og helbred? Hvordan kan tanker lindre smerte? Hvorfor er kreativitet en superkraft? Og hvordan er religiøs tro og livskvalitet forbundet? En række forskere stiller skarpt på tankerne fra forskellige perspektiver.

- 19/04: Fantasi.** Andreas Lieberoth, ph.d., adjunkt i spil og pædagogisk psykologi, Aarhus Universitet
- 26/04: Hypnose.** Bobby Zachariae, cand.psych., dr.med. og professor ved Psykologisk Institut, Aarhus Universitet, og Kræftafdelingen, Aarhus Universitetshospital.
- 03/05: Placebo: Historien om træpinde, smeltet sne og meningsfuldhed.** Lars Ole Andersen, ph.d., udviklingskonsulent, Social- og Sundhedsforvaltningen, Brøndby Kommune
- 10/05: Tanketræning.** Louise Meldgaard Bruun, specialpsykolog i psykiatri, ekstern lektor ved medicin, Aarhus Universitet
- 17/05: Religiøs og spirituel tro, livskvalitet og helbred.** Christina Gundgaard Pedersen, cand.psych.aut., ph.d. i sundhedspsykologi
- 24/05: Mindfulness.** Lone Overby Fjorback, leder, lektor, ph.d., og speciallæge Dansk Center for Mindfulness, Aarhus Universitet

2212-425

Forstå døden

— **TID:** 20/4, 5 onsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Man skulle tro, at døden er det samme, uanset hvor eller hvordan vi lever. Men er den det? Menneskehedens forhold har skiftet gennem tiderne, og adskillige kulturer er kommet med hvert sit bud på, hvordan døden skal forstås og derfor også omgås. Forelæsningsrækken stiller skarpt på dødekultur, dødsritualer og dødsnærvær. Tilsammen giver forelæsningsrækken anledning til at blive klogere på, hvad døden er for et fænomen, og giver inspiration til, hvordan du selv ønsker at omgås døden i dit eget liv.

- 20/04: Dødens historie i Vesten. Hvordan blev døden, som den er i dag?** Hanne Bess Boelsbjerg, postdoc i dødekultur, Aarhus Universitet, og ekstern lektor i sociologi, Københavns Universitet
- 27/04: At være nærværende med døden.** Hanne Bess Boelsbjerg, postdoc i dødekultur, Aarhus Universitet, og ekstern lektor i sociologi, Københavns Universitet, og Ann Ostfeld-Rosenthal, ph.d., antropolog og CFM certificeret MBSR-lærer
- 04/05: Dødsritualer blandt tjuktjerne i Kamchatka: Om nærvær, distance og opretholdelse af livscirkulationen.** Jeanette Lykkegård, ph.d. i antropologi, Aarhus Universitet
- 11/05: Den jødiske tradition, ritualer, historie og flow i sorgen: Igennem skyggernes dal.** Samuel Altschul, religionshistoriker og tidl. rabbiner
- 18/05: På rejse med døden. Fotografier og fortællinger fra verdens dødekulturer.** Klaus Bo, prisvindende dokumentar fotograf

2212-423

Sund i naturen

— **TID:** 25/4, 3 mandage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Mindre stress, klare tanker og et bedre humør? Hvad siger forskningen egentlig om det, som mange af os kan mærke, når vi kommer ud i naturen? Hvad ved vi i dag om de mekanismer, der ligger bag naturens betydning for vores fysiske, mentale og sociale sundhed? Gennem de seneste 10-15 år har forskergruppen Natur, Sundhed & Design fra Københavns Universitet undersøgt naturens sundhedsfremmende effekter, og det står klart, at naturen er en vigtig ressource i forhold til vores sundhed. Men kan naturen bruges som led i en behandling? Hvad er sundhedsdesign? Og kan man overhovedet tale om at designe naturen?

- 25/04: Hvordan fremmer naturen vores helbred? Perspektiver på teori og forskning.** Dorte Varning Poulsen, fysioterapeut, lektor i naturbaseret terapi og sundhedsfremme, Københavns Universitet
- 02/05: Hvordan ser en terapihave ud, og hvad sker der bag lågen?** Dorte Varning Poulsen, fysioterapeut, lektor i naturbaseret terapi og sundhedsfremme, Københavns Universitet
- 09/05: Natur, sundhed og design.** Ulrik Sidenius, landskabsarkitekt, adjunkt i health design, Københavns Universitet

2212-362

Robuste børn

— **TID:** 25/4, 1 mandag, kl. 17.30-20.30
PRIS: 275 kr., studerende 145 kr.
UNDERVISER: Per Schultz Jørgensen, professor emeritus i socialpsykologi, Aarhus Universitet

Hvordan giver vi vores børn et godt liv? Det spørgsmål stiller rigtig mange forældre sig i en opbrudstid som vores. Vi ved, at børn skal kunne tage stilling til mange udfordringer, tage ansvar for deres eget liv, være sociale og kompetente og have tillid til sig selv. De skal tro på, at de klarer det. Men hvordan giver vi børn disse egenskaber og karaktertræk i en verden, hvor mange af de gamle normer er kastet op i luften? Mange børn og unge løber ind i store udfordringer både socialt og psykisk – kan vi forebygge, at det sker? Forelæsningsrækken tager afsæt i bogen 'Robuste børn' (Kristeligt Dagblads Forlag).

2212-422

Hjernemad

TID: 27/4, 5 onsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Kan vi spise os til et bedre mentalt helbred? Hjernemad er et nyt ord, der er dukket op i det offentlige rum. Det pointerer en vigtig sammenhæng mellem hjerne, kost, tarme og vaner, som tidligere har været overset. Vi ved det alle sammen godt – det, vi spiser, påvirker vores fysiske og psykiske sundhed, men det har ikke altid været en selvfølge, og vi glemmer det tit i hverdagen. Kom og få eksperternes svar på de gådefulde sammenhænge mellem hjernen, vaner og mad.

27/04: Introduktion til hjernen, og hvorfor den har brug for mad. Per Bendix Jeppesen, lektor i endokrinologi, Aarhus Universitetshospital

04/05: Hjerne kemi og spiseadfærd. Jakob Linnet, dr.med., ph.d., cand.psych.aut., leder af klinik for ludomani og BED, Odense Universitetshospital

11/05: Toptrimmede tarme og tanker. Mette Borre, klinisk diætist, Aarhus Universitetshospital

18/05: Vaner, kropserfaring, selvkontrol og måltider. Niels Viggo Hansen, filosof, fysiker, postdoc, Dansk Center for Mindfulness, Aarhus Universitet

25/05: Hjernens aldring – kan vi påvirkes af det, vi spiser? Morten Scheibye-Knudsen, læge, lektor i aldring, Center for Sund Aldring, Københavns Universitet

2212-161

Tarmen – fra ende til anden

TID: 30/5, 1 mandag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISERE: Mette Borre, klinisk diætist, Aarhus Universitetshospital, og Lotte Fynne, speciallæge og forsker i mave-tarm-lidelser

De seneste år har forskningen i stigende grad understreget vigtigheden af en sund og velfungerende tarm. Tarmen har en utroligt kompleks fysiologi. Den har bl.a. sit helt eget nervesystem, opsuger næringsstoffer og producerer hormoner, der er afgørende for vores daglige liv. Tarmens bakterieflora beskytter os mod al mulig ondskab og kan muligvis påvirke, om vi fx bliver tykke eller udvikler kræft. Bliv klogere på tarmsystemet, når to eksperter gennemgår tarmens funktion, de mest almindelige forstyrrelser af tarm og afføring og ernæringsens betydning for tarmen.

2212-162

Hvad har corona-krisen lært os?

TID: 30/5, 1 mandag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Jesper Bay-Hansen, speciallæge og specialist i klinisk sexologi

Hvordan kan coronakrisen forstås i en eksistentiel og positiv psykologisk optik? Hvad har danskerne gjort for at holde hånden under glæden og trivslen, da krisen var værst? Og hvad kan vi tage med os og bruge fremadrettet i forbindelse med fremtidige kriser? Med afsæt i den nyeste forskning inden for bl.a. eksistentiel og positiv psykologi får du konkrete redskaber til at navigere i det uvisse og håndtere eksistentiel usikkerhed, skabe positivt livsindhold og mening i med- og modgang. Undervisningen tager afsæt i 'Hullerne i livet – og livet i hullerne' (Forlaget Ella) samt 'Recepten på lykke 2.0 – om kunsten at glædes, også i krisetider med usikkerhed, forvirring og frygt' (udgivet 2021).

2212-421

Seriemorder – mennesket bag monsteret

TID: 31/5, 1 tirsdag, kl. 17.15-21.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Florence McLean, cand. psych., criminal profiler og gerningsstedsanalytiker

Hvorfor bliver et menneske seriemorder? Og kan man gøre noget for at forhindre det? Få et fascinerende og skræmmende indblik i seriemorderens sind, tanker og adfærd med profileringsseksperter, cand.psych. Florence McLean. Med udgangspunkt i FBI's profileringsmetode har McLean interviewet 34 seriemordere med tilsammen hundredvis af menneskeliv på samvittigheden. Hvilke psykologiske træk karakteriserer en seriemorder, og hvordan finder man ind til mennesket bag monsteret? Undervisningen tager afsæt i bogen 'Seriemorder – mennesket bag monsteret' (Lindhardt og Ringhof).

2212-420

Kort og godt om grubleri og bekymring

TID: 1/6, 1 onsdag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
BOG: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk
UNDERVISER: Stine Bjerrum Møller, lektor i psykologi, Syddansk Universitet

Hvad er grubleri og bekymring egentlig? Hvorfor gør man det? Hvordan påvirker det humøret og hverdagen? Og hvordan kan man ændre sine vaner? Forskning viser, at det faktisk har større betydning, hvordan man tænker, end hvad man tænker på. Når man grubler og bekymrer sig, påvirker det humøret, trivslen og adfærden negativt. Tankerne kører i ring og bliver uproduktive. Enten bliver tankerne for detaljefokuserede eller alt for abstrakte. Så hvordan kan man komme bekymringerne og grublerierne til livs? Få en introduktion til begreberne, og hør, hvordan grubleri og bekymring påvirker os i hverdagen – og hvad du selv kan gøre. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Kort og godt om grubleri & bekymring' (Dansk Psykologisk Forlag).

Interessen for viden om vores tarm-system er stor. I 2021 satte vi fokus på tarmen fra ende til anden under Hearts & Minds-festivalen. Her med overlæge Christian Lodberg Hvass.

2222-205

Mindfulness

TID: 5/9, 6 mandage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Mindfulness handler om at træne en række mentale redskaber, som giver dig mulighed for at leve livet med al dets medgang og modgang. Vi kommer alle til at stå i svære situationer, men vores beredskab over for disse tilstande er meget forskelligt. Hør, hvordan man med mindfulness kan observere tanker, følelser og kropslige fornemmelser uden nødvendigvis at skulle reagere per impuls. Det er herigennem muligt at forbedre humør, opmærksomhed, ro-busthed og empati samt nedsætte symptomer på stress, angst, depression og smerte.

05/09: Introduktion til mindfulness.

Karsten Bidstrup Skipper, cand.mag.
i idéhistorie

12/09: Mindfulness og det stressede

genom. Jesper Dahlgaard, docent og forskningsleder i Program for Krop og Mental Sundhed ved Forskningscenter for Sundhed og Velfærdsteknologi, VIA UC, og lektor ved Institut for Klinisk Medicin, Aarhus Universitet

19/09: Mindfulness-baseret terapi til angst og depression.

Lone Overby Fjorback, leder, lektor, ph.d., og speciallæge, Dansk Center for Mindfulness, Aarhus Universitet

26/09: Mindfulness og arbejdsliv.

Marianne Thomas, kommunikationschef, mindfulnesslærer, journalist og MBA, Henley Business School

03/10: Mindfulness i mødet med moderniteten.

Martijn van Beek, lektor i antropologi, Aarhus Universitet

10/10: Hjernen, stress og mindfulness.

Karen Johanne Pallesen, lektor, biolog, ph.d. i sundhedsvidenskab, Aarhus Universitet

2222-076

60+ en ny begyndelse

TID: 5/9, 6 mandage, kl. 19.45-21.30.
NB: 5/9 kl. 17.30-19.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
STED: Se mødesteder på fuau.dk

Vi har ikke blot fået flere leveår, vi har – uden at det er gået rigtigt op for os – også fået en spritny fase i livet mellem voksen og gammel. Stadig flere 60+’ere oplever, at de både mentalt og fysisk kan meget mere end forventet, og at det ikke er dem, men måske snarere den ensidige fortælling om forfald og tab, der skal pensioneres. Hvad skal den nye livsfase så bruges til? Hør forskernes bud på, hvad et godt, sundt og meningsfuldt liv som 60+’er kan være i det 21. århundrede.

05/09 Den nye livsfase – når 'det er allerbedst'. (NB: kl. 17.30-19.15)

Poul-Erik Tindbæk, chefkonsulent og ph.d., en3karriere

12/09: Hold hjernen i gang.

Ole Lauridsen, lektor emeritus i undervisning og læring, Aarhus Universitet

19/09: Sund og aktiv aldring – hvad kan man selv gøre (på letforståeligt engelsk).

Suresh Rattan, professor emeritus i biogerontologi, Aarhus Universitet

26/09: Sociale relationers indvirkning på sund aldring.

Charlotte Juul Nilsson, læge, lektor og ph.d., Afdeling for Social Medicin, Københavns Universitet

03/10: Positiv psykologi og det meningsfyldte liv.

Hans Henrik Knoop, lektor i psykologi, Aarhus Universitet, samt ekstraordinær professor, North-West University, South Africa

10/10: Livsfortællinger – hvordan vi ser tilbage på vores liv.

Rikke Amalie Agergaard Jensen, postdoc i psykologi, Aarhus Universitet

2222-204

Alt hvad du bør vide om psykologi

TID: 6/9, 6 tirsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Hvordan fungerer menneskets hukommelse, hvad påvirker vores sociale adfærd, og hvordan udvikles vores personlighed? Psykologi handler om at forklare, hvorfor vi mennesker oplever, føler, tænker, handler og udvikler os, som vi gør. Få indblik i de vigtigste milepæle inden for psykologi, og bliv introduceret til den nyeste viden på området. Forelæsningsne giver desuden redskaber til refleksion og analyse af psykologiske problemstillinger. Bliv klogere på dig selv, og få en bedre forståelse for menneskers forskelligheder.

06/09: Socialpsykologi.

Per Schultz Jørgensen, professor emeritus i socialpsykologi, Aarhus Universitet

13/09: Personlighedspsykologi.

Jesper Dammeyer, lektor i personlighedspsykologi, Københavns Universitet

20/09: Udviklingspsykologi.

Osman Skjold Kingo, lektor i udviklingspsykologi, Aarhus Universitet

27/09: Kognitionspsykologi.

Robin Døngart, ekstern lektor i psykologi, Københavns Universitet

04/10: Læringspsykologi.

Frans Ørsted Andersen, lektor i uddannelsesforskning, Aarhus Universitet

11/10: Anvendt psykologi.

Thomas Koester, Human Factors Specialist hos Maersk Drilling A/S

2222-257

Jungs psykologi og filosofi: Menneske og natur

TID: 7/9, 5 onsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

UNDERVISER: Aksel Haaning, lektor i filosofi, Roskilde Universitet

Psykoanalysens historie er ikke, hvad vi troede for bare 10-15 år siden. Det gælder også den schweiziske psykiater C.G. Jung (1875-1961), der oplever en fornyet interesse i disse år. I dag fremstår Jung som en af det 20. århundredes store tænkere. I centrum står Jungs bidrag til modernismen, det imaginære og det moderne menneskes forhold til naturen. En række skrifter, vi tidligere kun har kendt af navn, præsenteres. Få en indføring i moderne Jung-forskning. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Jung – en stemme fra dybet' (Akademisk Forlag).

07/09: Jungs erfaring af det moderne: 'Den røde bog' og 'De sorte bøger' (2020)

14/09: Kristendommen i moderne fortolkning. Jungs 'Psykologi og religion' (1938)

21/09: Jungs senere værker: 'Den glemte naturforståelse i europæisk historie'. 'Genopdagelse som levende opgave i os selv'. 'Psykologi og alkymi' (1952)

28/09: Opdagelsen af 'Aurora consurgens – opstigende morgenrøde' (1955)

05/10: Aurora eller Morgenrøde – ånd og natur, mennesket som bindeled

2222-203

En god mavefølelse – bakterier

TID: 28/9, 3 onsdage, kl. 19.45-21.30

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

I vores tarmsystem lever omkring 1,5 kg bakterier. Disse bakterier lever i et tæt fællesskab med os som vært, og ved at sikre bakterierne et gunstigt og næringsrigt miljø, udfører bakterierne til gengæld en række livsvigtige funktioner, som vi ellers ikke selv kan udføre. Bl.a. hjælper de os med at nedbryde og optage næringsstoffer, bidrager til dannelse af visse vitaminer og hormoner, og er således afgørende for vores daglige liv. Bliv klogere på, hvilken betydning tarmens bakterier har for vores sundhed og sygdomme.

28/09: Hvad er bakterier? Martin Iain Bahl, seniorforsker i tarmmikrobiologi, DTU Fødevareinstituttet

05/10: Tarmens bakterier og sygdomme – muligheder for behandling ved/af bakterier. Trine Nielsen, læge og ph.d. i tarmbakterier, The Novo Nordisk Foundation Center for Basic Metabolic Research, Københavns Universitet

12/10: Tarmens bakterier og kost. Henrik Munch Roager, lektor i mikrobiologi og ernæring, Københavns Universitet

2222-207

Mindfulness og fordybelse i teori og praksis

TID: 1/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

NB: Medbring liggeunderlag og et tæppe

UNDERVISER: Esther Sorgenfrei Blom, cand.psych.aut. og certificeret MBSR-lærer, Aarhus Universitet

Mindfulness handler om evnen til bevidst nærvær. Mindfulness vil sige at observere og opleve på en måde, hvor vi øver os i at være ikke-dømmende, åbne og nysgerrigt interesserede. Mindfulness er en kvalitet af bevidst nærvær, som vi føjer til vores måde at opleve på. Vi anvender mindfulness i forhold til os selv og vores oplevelse af tanker, følelser og kropslige fornemmelser, og vi anvender mindfulness i forhold til andre i vores oplevelser af relationer, arbejde og hverdagslivet som helhed. Helt overordnet fremmer bevidst nærvær evnen til at leve et engageret liv uden at komme for meget ud af balance og forebygger dermed stress-relateret uheld. Forskning viser, at øget bevidst nærvær mindsker oplevelse af stress og forebygger udvikling samt tilbagefald af fx depression og forbedrer livskvalitet og relationer. Dagen byder på undervisning i mindfulness og fordybelse i en kombination af praktiske øvelser, teori og indblik i forskningen.

2222-079

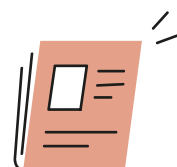
Fup og fakta om børns udvikling

TID: 2/10, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Trine Sonne, postdoc i psykologi, Aarhus Universitet, og Toril Sveistrup Jensen, ph.d.-studerende i psykologi, Aarhus Universitet

"Du må ikke vække dit barn", "børn er ikke i stand til at huske" eller "hun er nok midt i et tigerspring". Som forælder, fagpersonale eller på anden vis bekendt med børn er du sikkert stødt på flere af disse antagelser. Når det kommer til børn, findes der mange fortællinger om og holdninger til, hvad der former deres udvikling. Vi higer efter denne viden, så vi kan hjælpe de små med at udvikle sig på den bedst tænkelige måde. Men hvad er fup, og hvad er fakta? Få indblik i centrale områder af børns udvikling ud fra en nuanceret, kritisk og videnskabelig tilgang – formidlet i et let tilgængeligt sprog. Bliv bl.a. klogere på søvn, tigerspring, skærmtid, leg og hukommelse.

Få nyhederne først

TILMELD DIG FOLKEUNIVERSITETETS NYHEDSBREV PÅ FUAU.DK, OG FØLG OS PÅ FACEBOOK.COM/FUEMDRUP, OG FÅ INFORMATION OM BL.A. SÆRLIGE TILBUD OG ARRANGEMENTER

2222-066

Positiv psykologi i hverdagen

— **TID:** 24/10, 5 mandage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Der vil altid eksistere dårligdomme og udfordrende situationer i hverdagen, som kan optage vores tanker negativt, dræne os for energi og få os til at miste overblikket. Men man kan gøre meget for at forebygge det ved at prioritere dét, der gør livet værd at leve – også når man møder modgang. Positiv psykologi er en nyere gren af psykologien, som fokuserer på, hvordan man kan trives og fungerer godt i hverdagen, uanset om man er på arbejde eller har fri.

- 24/10: Introduktion til den positive psykologi.** Hans Henrik Knoop, lektor i psykologi, Aarhus Universitet, samt ekstraordinær professor, North-West University, South Africa
- 31/10: Mental robusthed i hverdagen.** Ida Thrane Hertz, cand.mag. i psykologi og kommunikation, chefkonsulent, Center for Mental Robusthed
- 07/11: Motivation i hverdagen.** Ib Ravn, lektor i organisatoriske vidensprocesser, Aarhus Universitet
- 14/11: Flow i hverdagen.** Frans Ørsted Andersen, lektor i uddannelsesforskning, Aarhus Universitet
- 21/11: Glæde og lykke i hverdagen.** Louise Tidmand, ph.d., forfatter og uddannelseschef i StyrkeAkademiet, postdoc ved DPU

2222-078

Førstehjælp til dit følelsesliv

— **TID:** 26/10, 3 onsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Irene Henriette Oestrich, specialistpsykolog, ph.d., Region Hovedstadens Psykiatri, Sankt Hans Hospital

Angst, jalousi, tristhed, vrede og glæde. Følelser er livskraft, men giver tit anledning til smerte. Vi er alle i vores følelsers vold og vil gerne være fri for smerte og få mere glæde og lyst. I den sunde udvikling lærer vi at regulere vores følelser, men rigtig mange mennesker kæmper med følelseslivet, og det skaber kritiske situationer, forkerte beslutninger og stjæler de positive oplevelser. Få indblik i, hvad følelser er, hvorfor og hvordan de opstår, og få viden om psykologiens muligheder for at hjælpe med følelsesregulering.

- 26/10: Følelser og følelsesmæssig intelligens**
- 02/11: Accept og tolerance**
- 09/11: Lad dine følelser arbejde for dig og ikke imod dig**

2222-209

Hjernen hele livet

— **TID:** 26/10, 8 onsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Hjerneceller kan komme og gå, men alt i alt har vi kun én hjerne – og den skal holde hele livet. Det er komplekst at forstå, hvordan den fungerer og påvirkes af både ydre og indre faktorer livet igennem. Få indblik i en række nedslag i en menneskehjernes udvikling – fra den tidlige barndom, til vi ser tilbage på et forhåbentlig langt og godt liv. Vi ser nærmere på op- og nedture, når hjernen bliver skadet eller syg, og hvordan vi kan holde hjernen i gang uanset alder.

- 26/10: Hvad sker der i hjernen i de tidlige år?** Signe Allerup Vangkilde, lektor i psykologi, Københavns Universitet
- 02/11: Dyrk motion, og hold hjernen i gang.** Jesper Lundbye-Jensen, lektor i neurofysiologi og motorisk kontrol, Københavns Universitet
- 09/11: Stress – når verden bryder sammen.** Søren Ballegaard, læge og ph.d., Ballegaard Stresscare
- 16/11: En hjerne i flow.** Frans Ørsted Andersen, lektor i uddannelsesforskning, Aarhus Universitet
- 23/11: Hjernen og hormoner.** Vibe Gedsø Frøkjær, læge og seniorforsker, Institut for Klinisk Medicin, Københavns Universitet
- 30/11: Når hjernen bliver skadet.** Lone Vesterager Martinus, autoriseret neuropsykolog, undervisningsleder, Center for Hjerneskade
- 07/12: Godnat og sov godt – hjernen og søvn.** Poul Jørgen Jennum, professor, overlæge, dr.med., Dansk Center for Søvnmedicin, Rigshospitalet
- 14/12: Godt nyt om gamle hjerner.** Henning Kirk, seniorkonsulent, dr.med.

2222-206

Den kreative kraft – udnyt dit potentiale og skab et meningsfuldt liv

— **TID:** 30/10, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 525 kr., studerende 290 kr. inkl. materialer
UNDERVISERE: Lærke Egebjerg, læge, forfatter og billedkunstner, og Mette Møller, cand.psych.aut., erhvervspsykolog og specialist- og supervisor godkendt i ledelse og organisation

Hvordan kan kunst og kreativitet hjælpe dig til et meningsfuldt liv, både privat og på arbejdspladsen? Kunst og kreativitet gavner helbredet psykisk såvel som fysisk og dæmper symptomer på angst, stress og depression. Kunsten styrker din intuition og hjælper dig med at træffe bedre beslutninger. Denne dag fokuserer vi på kunstens og kreativitetens væsen – i det enkelte menneske, i et sundhedsperspektiv og i ledelse af eget og andres liv. Teorien bindes op på praktiske kreative øvelser.

- 10.00: Kunst og kreativitet på recept og med på job?**
- 12.00: Frokostpause**
- 12.45: Workshop med guidede, kreative øvelser og små oplæg**

Natur & univers

2212-239

Universets fundamentale kræfter

TID: 17/1, 5 mandage, kl. 17.15-19.00.
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Alt i verden er påvirket af de fire fundamentale kræfter – den elektromagnetiske kraft, den svage kernekraft, den stærke kernekraft samt tyngdekraften. Det er dem, der gør, at mennesker ikke falder fra hinanden, at solen lyser og at gigantiske galakser støder sammen. Kræfterne er nemlig ansvarlige for alle fysiske vekselvirkninger i universet. Men hvordan kan to protoner være lige ved siden af hinanden, selvom de frastøder hinanden? Hvordan kan vi se kræfternes effekt? Og kan alle fire kræfter samles i strengteorien? Få svar på dette og meget mere, når et stærkt hold forskere sætter fokus på de fire fundamentale kræfter og de nyeste opdagelser, der involverer dem. Rækken tager dig på en tur ind i universets mindste bestanddele og ud til rummets største objekter.

- 17/01: Den elektromagnetiske kraft.** Ulrik Ingerslev Uggerhøj, professor i relativistisk atomfysik, Aarhus Universitet
- 24/01: Den svage kernekraft.** Troels C. Petersen, lektor i eksperimentel subatomar fysik, Københavns Universitet
- 31/01: Den stærke kernekraft.** Mads Toudal Frandsen, lektor i teoretisk partikelfysik, Syddansk Universitet
- 07/02: Tyngdekraften.** Niels Obers, professor i teoretisk partikelfysik, Københavns Universitet
- 14/02: Strengteori – Alle kræfterne i én teori.** Charlotte Fløe Kristjansen, professor i partikelfysik og kosmologi, Københavns Universitet

2212-053

Fremtidens digitale teknologier

TID: 17/1, 4 mandage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

Forestil dig en hverdag, hvor dit SmartWatch fortæller dig, om du er ved at blive syg, hvor dine briller viser data om fx den by, du går rundt i, eller hvor du får leveret varer til døren med droner eller selvkørende biler. Den digitale udvikling tordner afsted, og nye muligheder blomstrer for øjnene af os. Big Data, Blockchain, Internet of Things – vi når knap nok at forstå teknologierne, før de spås at få en enorm indflydelse på vores fremtid. Hør om nogle af de digitale teknologier, som eksperterne mener vil revolutionere verden og ændre vores hverdag.

- 17/01: Big Data.** Bjarne Kjær Ersbøll, professor og sektionsleder ved DTU Compute, Danmarks Tekniske Universitet
- 24/01: Blockchain.** Kim Peiter Jørgensen, videnskabelig assistent, IT-Universitetet i København
- 31/01: Kunstig intelligens.** Martin Mose Bentzen, lektor, DTU Management Engineering, Danmarks Tekniske Universitet
- 07/02: Internet of Things (IoT).** Sarah Renée Ruepp, lektor i telekommunikation, Danmarks Tekniske Universitet
- Martin Nordal Petersen, lektor i telekommunikation, Danmarks Tekniske Universitet

2212-465

Værd at vide om universet

TID: 18/1, 4 tirsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

De fleste af os har nok prøvet at kigge ud i det enorme univers og stille os selv spørgsmål som: Hvad består en stjerne af? Hvor mange galakser findes der? Hvordan blev Jorden dannet? Der findes uendeligt mange spørgsmål om universet, men hvor meget ved vi egentlig om det store rum omkring os? Universet har forundret og fascineret adskillige generationer af astronomer, og vi bliver hele tiden klogere, men der er stadig mange ubesvarede spørgsmål. Kom med på en spændende rejse gennem universet, når fire forskere gør dig klogere på alt det, vi nu ved om universets bestanddele. Forløbet er for dig, der gerne vil have styrket din basale viden om astronomi og for dig, der gerne vil høre mere om de nyeste forskningsresultater. Tilrettelægges af Ole Eggers Bjælde, astrofysiker og undervisningsudvikler, Aarhus Universitet

- 18/01: Galakser.** Ole Eggers Bjælde, astrofysiker og undervisningsudvikler, Aarhus Universitet
- 25/01: Planeter.** Mads Fredslund Andersen, SONG-manager og astrofysiker ved Stellar Astrophysics Centre, Aarhus Universitet
- 01/02: Stjerner.** Karsten Frank Brogaard, adjunkt i astronomi, Aarhus Universitet
- 08/02: Jorden og Solen.** Christoffer Karoff, lektor i rumvidenskab, Aarhus Universitet

2212-311

Alt, du bør vide om naturvidenskab – næsten

— **TID:** 20/1, 7 torsdage, kl. 17:15-19:00
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Hvordan er det nu lige med Newtons love, evolutionsteorien, atomer, kvantemekanikken og DNA-spiralen? Få din naturvidenskabelige viden genopfrisket – eller start her. En videnskab, som i mange århundreder var forbudt og forfulgt har krævet og indtaget sin plads i verden i dag. Naturvidenskaben forundrer og forbløffer med både den indsigt, forskerne har opnået, og de spørgsmål, ingen endnu har formået at besvare. Få et overblik over de kræfter, som styrer alt omkring os, og de sammenhænge, teorier og opdagelser, der ligger bag vores viden om den verden, som mennesket gennem årtusinder har forsøgt at forstå. Naturvidenskaben har dannet grundlaget for vores verdensforståelse i dag, og spiller fortsat en stor rolle i udviklingen af, hvordan vi skal forholde os til alt, hvad der foregår omkring os.

20/01: Biologi. Tobias Wang Nielsen, professor i zoofysiologi, Aarhus Universitet

27/01: Kemi. Mogens Christensen, lektor i kemi, Aarhus Universitet

03/02: Genetik. Thomas G. Jensen, professor i medicinsk genetik, Aarhus Universitet

10/02: Fysik. Ulrik Ingerslev Uggerhøj, professor i relativistisk atomfysik, Aarhus Universitet

17/02: Matematik. Niels Lauritzen, lektor i matematik, Aarhus Universitet

24/02: Astronomi. Hans Kjeldsen, professor i fysik og astronomi, Aarhus Universitet

03/03: Geologi. John A. Korstgård, professor i geologi, Aarhus Universitet

2212-240

Aben, der blev verdens herre

— **TID:** 30/1, 1 søndag, kl. 12.00-16.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Peter K.A. Jensen, klinisk lektor i human genetik og overlæge, Aarhus Universitet

De seneste 150 år har forskere søgt efter sandheden om det første menneske. Men med syv millioner års historie og et utal af tidligere menneskearter kan man kun opstille sandsynlige forløb. Denne dag ser vi nærmere på menneskets evolution. For hvordan endte en abe med at blive verdens hersker? Hvordan kortlægger vi menneskets historie ud fra arkæologiske fund? Og hvad betyder nye fund for fortællingen? Bliv klogere på menneskets evolution, udvandringen fra Afrika til resten af verden, og hvordan mennesket udviklede sig til at blive et tobenet, skaldet og tænkende væsen. Forløbet tager afsæt i bogen 'Evolutionens menneske – menneskets evolution. Om aben, der blev verdens herre' (Aarhus Universitetsforlag), der kan købes til særpris 259,95 kr. (normalpris 399,95 kr.). Se mere på fuau.dk.

2212-241

Einstein, sorte huller og andre mysterier

— **TID:** 19/3, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISERE: Helle Stub, cand.scient. i astronomi, fysik og matematik og Henrik Stub, cand.scient. i astronomi, fysik og matematik

Det første billede af et sort hul fra 2019 var nok et af de største astronomiske gennembrud i mange år, og en stærk bekræftelse af Einsteins relativitetsteori. Vi vil forsøge at placere de sorte huller i det moderne astronomiske verdensbillede samt se på, hvad fremtiden kan bringe. Vi skal vidt omkring bl.a. i Einsteins univers, som giver forudsætningen for at forstå de sorte huller. Vi skal høre om sorte hullers historie og opdateres om de nyeste opdagelser, og til sidst kigger vi på nogle af de uløste mysterier, som universet byder på.

2212-175

Kemiske eksperimenter – prøv gerne dette derhjemme

— **TID:** 20/3, 1 søndag, kl. 12.30-16.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Peter Hald, sikkerhedsleder ved Institut for Kemi, Aarhus Universitet

Det er både spændende og sjovt at eksperimentere, men eksperimentet er også centralt for videnskaben. I århundreder har videnskabsmænd og -kvinder lavet videnskabelige forsøg for at blive klogere på, hvad naturen kan. Denne dag vil du blive præsenteret for en række kemiske eksperimenter, som let kan udføres i et almindeligt køkken. Og du får lov til at prøve dem selv i praksis. Forløbet henvender sig både til undervisere på skoler, gymnasier og universiteter samt til de nysgerrige, der gerne vil prøve at have eksperimenterne i egne hænder. Undervisningen tager afsæt i bogen '169 kemiske eksperimenter' (Aarhus Universitetsforlag).

2212-405

Vilde haver

— **TID:** 2/4, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Naturen er lige uden for døren, hvis altså vi inviterer den indenfor. Glem alt om kortklippede græsplæner og firkantede hække, for det skal være vildere, højere og rodet, hvis insekterne skal herske i baghaven. Denne lørdag byder på indsigter i biodiversitet og klima, som er lige til at tage med hjem i baghaven. Hør, hvordan man undgår at ødelægge det, som allerede virker i haven, og design din egen have, som summer af liv, og som selv klimaet vil elske.

10.00: Professorens klimahave. Per Gundersen, professor i skovøkologi, Københavns Universitet

11.45: Frokostpause

12.15: Sommerfuglehaven. Michael Stoltze, biolog og ph.d.

14.00: Pause

14.15: Vildt design. Katrine Turner, biolog og havedesigner

2212-242

Altings begyndelse

TID: 20/4, 6 onsdage, kl. 17:15-19:00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Det er svært ikke at fortabe sig i naturvidenskabens fascinerende forklaringer på vores tilstedeværelse i verden. Om det er Big Bang, vejen fra vand til land, menneskets første fodspor eller noget helt fjerde. Men hvordan er egentlig historien om altings begyndelse, når den bliver belyst af forskellige fagligheder? Bliv klogere på altings begyndelse – både som den beskrives i naturvidenskab, som den fortolkes i religionerne, og som den graves frem i arkæologien og historiebøgerne. Hvordan opstod livet i universet? Hvad siger Det Gamle Testamente om skabelsberetningen? Hvor stammer de første mennesker fra?

20/04: Big Bang og universet bliver til. Tina Ibsen, astrofysiker og videnskabsformidler

27/04: Livets oprindelse – fra vand til land. Tobias Wang Nielsen, professor i zoofysiologi, Aarhus Universitet

04/05: Religion og samfundets begyndelse. Anders Klostergaard Petersen, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

11/05: Menneskenes oprindelse og tidlige udvikling. Bent Erik Kramer Lindow, palæontolog, Statens Naturhistoriske Museum

18/05: Altings begyndelse på film – dinosaurer og hulemennesker i populærkulturen. Peter Schepelern, lektor emeritus i filmvidenskab, Københavns Universitet

25/05: Nu er vi her – hvad er så meningen med det? Mia Skjold Tvede Henriksen, ph.d. i pædagogisk filosofi, Aarhus Universitet

2212-243

På skattejagt i naturen

TID: 25/4, 5 mandage, kl. 17:15-19:00

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Et metaldetektorfund på linje med Solvognen. Eller forsvundne skatte fra 2. Verdenskrig. De fleste af os har nok drømt om at finde værdier på adrenalinfyldte skattejagter, der er Indiana Jones værdige. Og faktisk gemmer naturen i sig selv på rigtig mange interessante skatte i form af bl.a. fossiler og rav. Mød en række eksperter, der har gjort skattejagt i naturen til en del af deres professionelle virke. Hør om deres vildeste opdagelser, få tips til de bedste steder at gå på jagt i den danske naturs eget skatkammer og bliv klogere på arbejdet med danekræ, der kan give os helt uvurderlige oplysninger om den geologiske og biologiske udvikling – og sågar om det ydre rum.

25/04: Danekræ – enestående fossiler, mageløse meteoritter og sjældne krystaller. Bent Erik Kramer Lindow, palæontolog, Statens Naturhistoriske Museum

02/05: Rav – et vindue til fortiden. Anders Leth Damgaard, ravforsker og formand for Den Danske Ravklub

09/05: Fossiljagt i Danmark – hvad kan du finde, og hvor? Line Henriette Broen, geolog, Aarhus Kommune

16/05: Forstenede dyrespor – et øjebliksbillede af det forhistoriske liv. Jesper Milàn, ph.d. i geologi og museumsinspektør, Geomuseum Faxe

23/05: Danmarks dybe fortid: Fossile fisk fra moleret. Ane Elise Schrøder, ErhvervsPhD-stud. i palæontologi, Museum Mors og Statens Naturhistoriske Museum, Københavns Universitet

2212-308

Evolutionshistoriske milepæle

TID: 26/4, 5 tirsdage, kl. 17:15-19:00

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Evolutionsbioingen fortæller os, at klodens syv milliarder mennesker kun spiller en mindre rolle i en langt større fortælling. Alt levende fortæller en fælles historie, som danner grundlag for udviklingen af den enorme mangfoldighed, der omgiver os, og som vi er en del af. Livet på Jorden er et resultat af 4 milliarder års formålsløs udvikling, hvor noget omdannes til noget andet. Det kan være svært at forholde sig til, at alt foregår helt tilfældigt. En række dygtige evolutionsforskere giver dig en introduktion til evolutionsteoriens mange sider og tager dig med på en rejse gennem milliarder af års historie. Forelæsningsrækken bygger på bogen 'Evolutionens biologiske milepæle' (Aarhus Universitetsforlag), der bl.a. bruges som introduktionsbog på biologistudiet på Aarhus Universitet.

26/04: Livets oprindelse. Kai Finster, professor i astrobiologi, Aarhus Universitet

03/05: Evolution af endoterme blandt hvirveldyr. Tobias Wang Nielsen, professor i zoofysiologi, Aarhus Universitet

10/05: Evolution på øer. Jens Mogens Olesen, professor i biologi, Aarhus Universitet

17/05: Sex – en evolutionær gåde. Jørgen Bundgaard, lektor emeritus i genetik, Aarhus Universitet

24/05: Uddøen. Finn Borchsenius, prodekan og lektor, Aarhus Universitet

2212-244

Naturtur: Ornitologi, fuglestemmer og kommunikation

TID: 22/5, 1 søndag, kl. 10.00-12.30

PRIS: 275 kr., studerende 150 kr.

STED: Mødested: Utterslev Mose, P-plads ved Grønnemose Allé, Grønnemose Allé

UNDERVISER: Bjarne Bo Jensen, biolog

Vandreturen kombinerer den direkte oplevelse af fuglene i naturen og deres sang med beskrivelser af, hvordan de bruger sangen og kaldene i deres kommunikation med hinanden. Nyere forskning tyder på, at nogle fuglearter faktisk forstår grammatiske regler og anvender dem i deres kommunikation. Sangfuglene skal lære deres stemmer via mekanismer, der i stor udstrækning ligner den måde, børn lærer at tale på. Vi vil også gennemgå årets gang set fra fuglenes side, og hvor vi igennem året har gode chancer for at se dem. Og så skal vi selvfølgelig lytte til fuglestemmerne, som her i midten af maj synges ud i landskabet for fuld kraft. Vandreturen vil foregå langs stier ved Utterslev Mose, hvor der er et rigt og varieret fugleliv. Turen vil være på 3-4 km.

Lyt til naturprogrammet 'Vildspor' med vært Rasmus Ejrnæs og feltbiologerne Lærke Sofie Glerup og Emil Skovgaard Brandtoft hver lørdag kl. 12.10-14.00 på Radio4 eller som podcast.

2212-406

Hvad gør vi med klimaet? Videnskab, politik og tekniske løsninger

— **TID:** 1/6, 1 onsdag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVERSISER: Frederik Silbye, ph.d. i økonomi og analysechef hos Klimarådets sekretariat

Klimaet er i disse år på alles læber og med god grund. Klimaforandringerne udgør en eksistentiel krise for menneskeheden. Men hvad er egentligt op og ned, når vi taler klima? Hvad siger klimavidenskaben? Hvilke muligheder har vi for at løse klimakrisen? Hvad sker der i de internationale klimaforhandlinger? Og hvad med Danmark – hvordan opfylder vi vores grønne ambitioner? Denne aften giver dig en 360-graders introduktion til de mange aspekter af klimaspørgsmålet. Vi vil angribe dagsordenen fra både en økonomisk, naturvidenskabelig, teknisk og mere filosofisk vinkel og anlægge et både dansk og internationalt perspektiv. Forhåbentlig vil du gå fra aftenen med lidt større indsigt i, hvad alt det med klimaet egentligt er for noget.

2222-182

Svampenes verden – Jægerborg Hegn

— **TID:** 11-12/9, søndag kl. 13.00-16.00 og mandag kl. 19.30-21.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
STED: Se mødesteder på fuau.dk
UNDERVERSISER: Thomas Læssøe, ekstern lektor i mykologi, Statens Naturhistoriske Museum

Svampenes verden er utrolig og meget langt fra den verden, vi kender fra planter og dyr. På grund af svampenes mange forskellige egenskaber er de blevet ret populære hos os mennesker, og de både fascinerer og skræmmer os. Men hvordan får man styr på, hvilke svampe, der er udsøgte spisesvampe, og hvilke man absolut ikke skal sætte tænderne i? Kom med til to spændende dage, hvor vi i selskab med svampeekspert Thomas Læssøe bliver meget klogere på svampenes liv og lærer at genkende en række arter.

11/09: Svampetur i Jægersborg Hegn
12/09: Undervisning

2222-262

Svampenes verden – Jægerborg Dyrehave

— **TID:** 18-19/9, søndag kl. 13.00-16.00 og mandag kl. 19.30-21.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
STED: Se mødesteder på fuau.dk
UNDERVERSISER: Thomas Læssøe, ekstern lektor i mykologi, Statens Naturhistoriske Museum

Svampenes verden er utrolig og meget langt fra den verden, vi kender fra planter og dyr. På grund af svampenes mange forskellige egenskaber er de blevet ret populære hos os mennesker, og de både fascinerer og skræmmer os. Men hvordan får man styr på, hvilke svampe der er udsøgte spisesvampe, og hvilke man absolut ikke skal sætte tænderne i? Kom med til to spændende dage, hvor vi i selskab med svampeekspert Thomas Læssøe bliver meget klogere på svampenes liv og lærer at genkende en række arter.

18/09: Svampetur i Jægersborg Dyrehave
19/09: Undervisning

2222-224

Fossiler ved de danske kyster

— **TID:** 1-2/10, 2 dage
PRIS: 645 kr., studerende 325 kr.
STED: Se mødesteder på fuau.dk
UNDERVERSISER: Line Henriette Broen, geolog, Aarhus Kommune

Undergrunden under Danmark er fuld af spor efter et urhav, som eksisterede for millioner af år siden. Og sporene kan man finde overalt ved kysterne, i grusgrave og i kalkbrud. Under forelæsningserne lørdag fortælles om sporene efter urhavets eksotiske dyreliv fra trilobitter, højtænder og krabbepoller til de mange forskellige søpindsvin. Hør, hvordan de er blevet til fossiler, og hvordan du selv kan aflæse deres historie. Har du egne spændende fund derhjemme, er du velkommen til at tage dem med til fremvisning og evt. få dem bestemt. Søndag tager vi i egne biler ud til en spændende lokalitet ca. 1 times kørsel fra Campus Emdrup. Her prøver vi selv at finde fossiler. Der er tips til, hvad man især skal kigge efter, og hvor de gode lokaliteter er rundt omkring i Danmark.

01/10: Forelæsninger
02/10: Ekskursion til Faxe Kalkbrud

2222-145

Livets største spørgsmål

TID: 25/10, 5 tirsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Hvad er liv? Hvad er et menneske? Hvor sidder bevidstheden? Hvor ender Universet? Og er der liv derude? Forelæsningsrækken er en spændende opdagelsesrejse ind i nogle af de mest grundlæggende og universelle temaer i menneskelivet og i verden – temaer med svimlende og ufattelige perspektiver. Forskningen drives af nysgerrighed, begejstring og en verden, der hele tiden overrasker, byder på nye udfordringer og udvider vores horisont. Videnskaben lever af ubesvarede spørgsmål – og der er heldigvis stadig mange af dem, men samtidig kommer vi også hele tiden nærmere nogle svar. Få fem naturvidenskabelige forskeres bud på et svar på en stribe af de helt store spørgsmål, og få præsenteret de komplicerede emner, så det er til at forstå.

25/10: Hvordan opstod universet – og

hvornår går det under? Ole J. Knudsen, BSc i fysik og astronomi, Aarhus Universitet

01/11: Hvad er liv?

Jens Fedder, professor i human reproduktion, Odense Universitetshospital

08/11: Hvordan er mennesket blevet menneske?

Mikkel Heide Schierup, professor i bioinformatik, Aarhus Universitet

15/11: Hvad består vores bevidsthed af?

Albert Gjedde, professor emeritus i neurobiologi og farmakologi, Københavns Universitet

22/11: Er der liv andre steder i universet?

Kai Finster, professor i astrobiologi, Aarhus Universitet

2222-220

Universets gåder

TID: 26/10, 6 onsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Hvad kom før Big Bang? Er der liv på andre planeter i universet? Hvad består mørkt stof af? Og hvad er der egentlig inde i et sort hul? Kompetente videnskabsmænd og -kvinder har gennem historien dedikeret deres liv til at løse universets mange gåder. Men når nye opdagelser gøres, og gåder løses, følger der som regel en række nye spørgsmål med. Der er stadig meget, vi ikke ved endnu. Og det er måske ikke så underligt, når man tænker på, at universet er 13,7 milliarder år gammelt og fyldt med mere end 100 milliarder galakser. Men hver dag arbejder danske forskere på at komme lidt tættere på at løse både nye og gamle gåder, og i denne forelæsningsrække får du mulighed for at møde en stribe af dem. Bliv klogere på universet lige fra vores eget solsystem til det tilsyneladende uendelige mørke, der omgiver os.

26/10: Ved vi alt om vores eget solsystem?

Ole Eggers Bjælde, astrofysiker og undervisningsudvikler, Aarhus Universitet

02/11: Er der liv på andre planeter?

Mia Lundkvist, adjunkt i fysik og astronomi, Aarhus Universitet

09/11: Hvordan er vores egen galakse blevet til?

Amalie Stokholm, postdoc i fysik og astronomi, Università di Bologna

16/11: Hvordan skete Big Bang?

Michael J.D. Linden-Vørnle, astrofysiker og chefkonsulent, DTU Space

23/11: Hvad er der inden i et sort hul?

Troels Harmark, lektor i teoretisk partikelfysik og kosmologi, Niels Bohr Institutet, Københavns Universitet

30/11: Hvordan ser mørkt stof ud – og hvad er dets egenskaber?

Steen Harle Hansen, lektor i astrofysik, Niels Bohr Institutet, Københavns Universitet

2222-180

Da mennesket blev menneske

TID: 29/10, 1 lørdag, kl. 12.00-16.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Peter K.A. Jensen, klinisk lektor i human genetik og overlæge, Aarhus Universitet

Mennesket er enestående. Få indblik i, hvordan mennesket på kort tid – i udviklingsmæssig forstand på én nat – ændrede sig fra at være et ganske almindeligt pattedyr til at blive Jordens mest dominerende art nogensinde. Tag med på en fantastisk rejse gennem menneskets historie, og hør om, hvordan mennesket blev menneske. Forelæsningerne fortæller om menneskets oprindelse og udvikling fra aber over menneskeaber, abemennesker og neandertalerne til moderne mennesker. Der ses også på udviklingen af vores mentale egenskaber, vores kolonisering af kloden og udviklingen fra jæger-samler-samfund til moderne storby-samfund. Forelæsningerne bygger på Peter K.A. Jensens bog 'Da mennesket blev menneske' (Gyldendal).

2222-181

Kvantefysik og filosofi

TID: 19/12, 1 mandag, kl. 17.15-21.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

UNDERVISER: Jens Olaf Pepke Pedersen, seniorforsker i klimaændringer, DTU Space

Kvantefysik er en af de mest succesrige teorier, mennesket endnu har udviklet. Den har givet os indsigt i atomernes verden og gjort det muligt at udvikle helt nye teknologier. Men det er også en fysisk teori, som beskriver fænomener, vi ikke kender fra vores dagligdag. Og som vi ikke har noget godt sprog for, og som også er i modstrid med vores erfaringer. Hvad fortæller kvantefysikken os om verden, og hvad er de filosofiske konsekvenser heraf? I forelæsningen vil vi se på kvantefænomener og teorien, der bruges til at forklare dem, samt diskutere, om nogle af aspekterne har filosofiske konsekvenser.

Folkeuniversitetets undervisning
 foregår på Folkeuniversitetet i Emdrup
 Tuborgvej 164, 2400 København NV

Religion er et evolutionært biprodukt

Hvis vi skal forklare religion og religionens fremkomst, er vi nødt til at se på de byggeklodser, der allerede eksisterer. Det er derfor hverken Det Nye eller Det Gamle Testamente, der fylder mest hos lektor, teolog og religionshistoriker Anders Klostergaard Petersen.

Af Noa Kjærsgaard Hansen

Vi begynder for 3,5 millioner år siden med chimpanser, gorillaer, orangutanger og bonobo-aber. Ikke det mest oplagte udgangspunkt for at tale om religion, vil de fleste nok mene. Men for at begribe, hvorfor vi har religion, er vi nødt til at kigge på, hvordan vi som mennesker adskiller os fra andre abe-arter. Det mener lektor, teolog og religionshistoriker Anders Klostergaard Petersen, der har viet sin forskning og undervisning til at forstå religion i et evolutionært perspektiv:

”Når jeg holder foredrag, bliver folk meget overraskede over, hvorfor vi altid begynder hos aberne. Skal vi ikke snart til det alvorlige, spørger de? Prøv at gå ud på toilettet og kig jer selv i spejlet, siger jeg til dem. Så skal I se, hvem det er, jeg taler om.”

De fire ovennævnte aber har alle det til fælles, at de minder om mennesker. Chimpanser og bonobo-aber deler vi sågar 99 % af vores gener med. ”Mens de i udgangspunktet er meget selviske, egennyttige, despotiske og magtlidende, har menneskeaben over tid udvidet den følelsesmæssige palet. Vi bygger hele tiden ovenpå,” forklarer Klostergaard og fortsætter:

”Vi mennesker er i langt højere grad end nogen anden art kulturafhængige. En chimpans skal bruge fem forskellige træredskaber for at skaffe sig adgang til et termitbo. Det er ikke noget, den har kunnet, det har den lært. På nøjagtig samme måde, som du kan se hos din lille søn, er den primære læring imitation eller, ja, efterabning. Hvad er så forskellen? Det er, at vi mennesker har det, der hedder kumulativ kultur. Og det har vi haft med os i ca. 1,7 millioner år.”

VI ER IKKE NATURLIGT RELIGIØSE

Modsat de øvrige arter finder man hos menneskeaben følelser som skam, skyld, jalousi og misundelse. Følelser, der opstår i relationer mellem mennesker og er forudsætningen for, at vi kan lave gruppedannelser. Det er i denne sammenhæng, at man skal se religionens fremkomst, fortæller lektoren:

”Det skal ikke ses som en adaption – der er ikke noget, der tyder på, at vi er naturligt religiøse – men som et evolutionært biprodukt. Som med spandriljerne på San Marco-kirken i Venedig, der oprindeligt kun havde en æstetisk funktion, men som viste sig at blive forudsætningen for at kunne bygge de gotiske katedraler højere og højere. På samme måde er religionen opstået som et biprodukt, en udvidelse af den følelsesmæssige palet.”

Ifølge Klostergaard har alliancer været nødvendige for vores overlevelse. Modsat chimpansen og bonoboen er vores alliancer og følelser dog afhængige af at være stabile og varige. Efterhånden får vi så også et sprog og en symbolik til at aktivere følelserne og udvikle alliancerne. Det giver os til gengæld redskaber til at lyve og snylte. Her kommer religionen igen til undsætning:

”Hvordan minimerer man graden af bedrageri, løgn, snylteri og gratisme? Hvordan sikrer vi, at den enkelte overhovedet tør forlade sig på den anden og fæstne lid, som jo må være forudsætningen for at indgå i en alliance? Her fungerer religionen som et symbolsk genopladningsbatteri. Som et emblem, i hvilket man kan investere sine følelser, hvorved de får en grad af stabilitet,” pointerer Klostergaard.

Oplev Anders Klostergaard Petersen til forelæsninger om Altings begyndelse, se side 40 'Jürgen Habermas – samtalens tænker', se side 44, 'Guds ord – i Toraen, Bibelen og Koranen', se side 48, 'De store verdensreligioner – dengang og i dag', se side 48, Verdens største fund, se side 58 og til livestreamingen 'Religion som et evolutionært biprodukt', se side 89.

Religion & filosofi

2212-152

Jürgen Habermas – samtalens tænker

— **TID:** 17/1, 4 mandage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

I 2019 udgav den 90-årige Jürgen Habermas sit formentlig sidste hovedværk: 'Også en filosofiens historie'. Betragter man hele Habermas' forfatterskab, er det tydeligt, at Habermas er samtalens tænker. For ham er det gennem samtalen, at vi søger indbyrdes forståelse, selv om vi ikke er ens eller enige. Her hersker ikke magten, men det bedre arguments tvangsløse tvang. Også i Habermas' sidste værk er samtalen i fokus. Her udvides den til at omfatte religionen. Frem til det moderne har religionen i alle civilisationer ydet den grundlæggende tydning af tilværelsen, så grundlæggende, at vi ikke uden at miste os selv kan se bort fra den i det moderne.

- 17/01: Det bedre arguments ejendommelige tvangsløse tvang.** Steen Nepper Larsen, lektor i uddannelsesvidenskab, Aarhus Universitet
- 24/01: Habermas' politiske tænkning.** Heine Andersen, professor emeritus i sociologi, Københavns Universitet
- 31/01: Tro og viden: Et hegelsk tema hos Habermas.** Niels Grønkjær, sognepræst og dr.theol.
- 07/02: Var det de religiøse sprog- og tankeformer, der skabte det moderne?** Steen Nepper Larsen, lektor i uddannelsesvidenskab, Aarhus Universitet

2212-025

Værklæsning: Søren Kierkegaards 'Kjerlighedens Gjerninger'

— **TID:** 17/1, 6 mandage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
UNDERVISER: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Søren Kierkegaards 'Kjerlighedens Gjerninger' er et af de smukkeste og mest udfordrende værker om kærligheden i den europæiske idéhistorie. En radikal udlægning af den kristne kærlighed (agape) holdt op imod kærlighedsbegreberne fra den antikke verden: elskoven og venskabet. For Kierkegaard er den kristne kærlighed først og fremmest til stede i handlingen – men naturligvis ikke uden, at Kierkegaard gør noget ved vores forestilling om, hvad det overhovedet vil sige at handle. Værket er inddelt i en række kortere taler, der efter Kierkegaards egen intention henvender sig til enhver. Vi undersøger seks af disse taler.

- 17/01: Kjerlighedens Gjerninger, s. 11-24**
24/01: Kjerlighedens Gjerninger, s. 25-95
31/01: Kjerlighedens Gjerninger, s. 96-136
07/02: Kjerlighedens Gjerninger, s. 155-203
14/02: Kjerlighedens Gjerninger, s. 212-226
21/02: Kjerlighedens Gjerninger, s. 312-326

2212-137

Store tanker om hverdagslivet

— **TID:** 19/1, 8 onsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Hvordan forholdt Kierkegaard sig til angst? Hvad siger Bibelen om tilgivelse? Og hvordan har man i filosofien reflekteret over kærligheden til forskellige tider? I denne forelæsningsrække stiller en række af landets dygtigste forskere skarpt på otte emner, som ikke er spor hverdagsfjerne, men tæt inde på livet for ethvert menneske.

- 19/01: Længsel.** Mogens Pahuus, professor emeritus i filosofi, Aalborg Universitet
- 26/01: Kærlighed.** Søren Gosvig Olesen, lektor i filosofi, Københavns Universitet
- 02/02: Ære.** Sasja Emilie Mathiasen Stopa, postdoc i teologi, Aarhus Universitet
- 09/02: Tillid.** Gry Ardal Printzlau, postdoc i teologi, Københavns Universitet
- 16/02: Mod.** Poul Poder, lektor i sociologi, Københavns Universitet
- 23/02: Angst.** Ole Morsing, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet
- 02/03: Omsorg.** Claus Holm, lektor i pædagogik, Aarhus Universitet
- 09/03: Tilgivelse.** Anders-Christian Lund Jacobsen, professor MSO i teologi, Aarhus Universitet

2212-024

Viljens mysterium – om menneskets magt og afmagt

— **TID:** 19/1, 6 onsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
UNDERVISER: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

På højdepunktet af den europæiske oplysning erklærede Kant, at "intet kan siges at være uforbeholdendt godt andet end en god vilje". På tærsklen til 2. Verdenskrig udbredte Leni Riefenstahl Hitlers nationalsocialisme i propagandafilmen 'Viljens triumf'. Disse nedslag illustrerer, at den europæiske kultur har gennemgået dybe erfaringer med viljen. Alligevel er viljen forblevet et mysterium. I denne forelæsningsrække vil vi undersøge dette mysterium. Under hvilke omstændigheder blev begrebet om viljen skabt? Og hvad er det siden hen blevet brugt til?

- 19/01: Aristoteles om menneskets magt**
26/01: Augustin om viljens synd
02/02: Thomas Aquinas om vilje og forstand
09/02: Kant om viljens lov
16/02: Kierkegaard om viljens enhed
23/02: Nietzsche om overmenneskets vilje til magt

2212-149

Tysk filosofi – fra oplysningstiden til det 20. århundrede

— **TID:** 20/1, 8 torsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

"Tyskerne – man kaldte dem engang for tænkernes folk: Tænker de overhovedet længere? 'Deutschland, Deutschland über alles', jeg er bange for, at det var afslutningen på tysk filosofi. 'Findes der tyske filosoffer? Findes der tyske digtere? Findes der gode tyske bøger?', spørger man mig i udlandet. Jeg rødmer. At tyskerne overhovedet har holdt deres filosoffer ud!" Sådan filosoferer Nietzsche med hammeren på tærsklen til det 20. århundrede. Men står det mon så grelt til med ånden i det europæiske hjerteland, som Nietzsche formodede?

- 20/01: Immanuel Kant: Oplysningsfilosofi.** Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet
27/01: G.W.F. Hegel: Idealisme. Anna Cornelia Ploug, ph.d.-studerende i filosofi, Roskilde Universitet
03/02: Friedrich Nietzsche: Fornuftsmistanke. Kresten Lundsgaard-Leth, adjunkt i anvendt filosofi, Aalborg Universitet
10/02: Ludwig Wittgenstein: Sprogfilosofi. Anne-Marie Søndergaard Christensen, lektor i filosofi, Syddansk Universitet
17/02: Martin Heidegger: Fænomenologi. Søren Gosvig Olesen, lektor i filosofi, Københavns Universitet
24/02: Theodor Adorno og Max Horkheimer: Kritisk teori. Malte Frøslee Ibsen, ekstern lektor i statskundskab, Københavns Universitet
03/03: Hans-Georg Gadamer: Hermeneutik. Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet
10/03: Peter Sloterdijk: Filosofisk antropologi. Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

2212-023

Moderne filosofihistorie på ét semester

— **TID:** 20/1, 6 torsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
UNDERVISER: Kresten Lundsgaard-Leth, adjunkt i anvendt filosofi, Aalborg Universitet

De moderne filosoffer er kendetegnede ved et opgør med antikkens naive metafysik for slet ikke at tale om middelalderens religiøse dogmer. Den fælles front mod de præmoderne tænkere får imidlertid på ingen som helst måde de moderne filosoffer til at være spor enige med hinanden. Hvor rationalisterne mener, at den rene tænkning skal klare ærterne, sværger empiristerne i stedet til den rent sanselige erfaring. Og hvor liberalismen tager udgangspunkt i det enkelte menneskes individuelle frihed, tager republikanismen et radikalt anderledes udgangspunkt i forpligtende fællesskaber. Kant forsøger at samle trådene via sin såkaldt kopernikanske revolution, hvormed oplysningsfilosofien kulminerer, inden Nietzsche skænselsløst går til angreb på modernitetens fremskridtoptimistiske sandheder og værdier. Bliv klogere på den moderne filosofihistorie på ét semester.

- 20/01: Rationalisme: René Descartes**
27/01: Kontraktualisme: Thomas Hobbes
03/02: Empirisme: David Hume
10/02: Republikanisme: Jean-Jacques Rousseau
17/02: Kriticisme: Immanuel Kant
24/02: Perspektivisme: Friedrich Nietzsche

2212-222

Eftermiddage i Park Bio på Østerbro: Hvad enhver dansker bør vide

— **TID:** 24/1, 8 mandage, kl. 12.15-14.00
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.
STED: Park Bio, Østerbrogade 79

Hvad bør man læse, høre, se eller smage, før man dør? Det giver tv, bøger og aviser os mange svar på. På Folkeuniversitetet har vi inviteret nogle af landets dygtigste forskere til at give deres bud på, hvad der er grundlæggende at vide inden for deres fag. Få overblik over milepæle, begivenheder og personer, som revolutionerede menneskets tilværelse.

- 24/01: Danmarks historie.** Asser Amdisen, cand.mag. i historie og forfatter
31/01: Kunst. Anders Troelsen, professor i arkitektur, Arkitektskolen i Aarhus
07/02: Teknologi. Kristian Hvidtfelt Nielsen, lektor i videnskabsstudier, Aarhus Universitet
14/02: Musik. Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab, tidl. musikchef for Aarhus Symfoniorkester og Sønderjyllands Symfoniorkester
21/02: Film. Andreas Halskov, ekstern lektor i medievidenskab, Aarhus Universitet
28/02: Litteratur. Anders Østergaard, ekstern lektor i litteratur, Københavns Universitet
07/03: Sundhed. Uffe Juul Jensen, professor emeritus i filosofi og videnskabsteori, Aarhus Universitet
14/03: Arkitektur. Anders Troelsen, professor i arkitektur, Arkitektskolen i Aarhus

2212-055

Værklæsning: Johannesevangeliet

— **TID:** 24/1, 5 mandage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Troels Engberg-Pedersen, professor emeritus i teologi, Københavns Universitet

Johannesevangeliet har gennem alle tider været et nøgleevangelium om Jesus. Men det rummer også en lang række udfordringer for læseren, der giver anledning til spørgsmål: Er der tale om én sammenhængende tekst? Hvorfor gentager Johannes sig selv så meget, ikke mindst i de lange taler, han giver Jesus? Har han ét samlet koncept for hele sin beretning? Og adskiller konceptet sig i givet fald fra fx Markus og Paulus? Er Johannesevangeliet anti-jødisk?

24/01: Johannesevangeliet, kapitel 1
31/01: Johannesevangeliet, kapitel 2-8
07/02: Johannesevangeliet, kapitel 9-12
14/02: Johannesevangeliet, kapitel 13-17
21/02: Johannesevangeliet, kapitel 18-20

2212-408

Hannah Arendt – frihedens tænker

— **TID:** 25/1, 6 tirsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Hannah Arendt er en personlighed af imponerende format og med en dramatisk historie. Og hun er en af det tyvende århundredes mest originale og provokerende politiske tænkere. Udgangspunktet for hendes tænkning er et forsøg på at begribe det ubegribelige, den afgrund af menneskelig ondskab, der åbner sig i totalitarismen og Holocaust. Arendt var selv flygtning under 2. Verdenskrig og oplevede rædslerne på egen krop. Men hendes analyse af ondskaben åbner mod det gode, umenneskeligheden viser hen til menneskeligheden. Få en introduktion til en tænker, der er barn af sin tid, men stadig aktuel.

25/01: **Totalitarismen. Den radikale ondskab.** Flemming Houe, magister i idéhistorie
01/02: **Eichmann – det ondes banalitet.** Flemming Houe, magister i idéhistorie
08/02: **Hannah Arendt om frihed og handlen.** Kresten Lunds-gaard-Leth, Aalborg Universitet
15/02: **At gøre det gjorte ugjort – et hegelsk motiv hos Hannah Arendt.** Niels Grønkjær, sognepræst og dr. theol
22/02: **Hvad har Hannah Arendt at sige om tænkning?** Steen Nepper Larsen, lektor i uddannelsesvidenskab, Aarhus Universitet
01/03: **Hannah Arendt og flygtningene.** Mikkel Flohr, ph.d. i politisk filosofi, Roskilde Universitet

2212-019

Filosofiens mesterværker

— **TID:** 8/2, 8 tirsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.
UNDERVISER: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Filosofien vrirler med tanker udtænkt af historiens mange filosoffer og nedskrevet i et utal af filosofiske værker. Alligevel dukker nogle værker oftere op end andre. Hvorfor? Fordi de er i en klasse for sig! Disse filosofiske mesterværker har det med at overleve deres fortolkninger og være en uudtømmelig kilde til menneskets forsøg på at forstå sig selv og sin verden. Bliv indført i – og udfordret af – en perlerække af filosofiens absolutte mesterværker.

08/02: Platon: Staten
15/02: Aristoteles: Den nikomakhæiske etik
22/02: Augustin: Bekendelser
01/03: René Descartes: Metafysiske meditationer
08/03: Immanuel Kant: Kritik af den rene fornuft
15/03: Søren Kierkegaard: Kjerlighedens Gjerninger
22/03: Friedrich Nietzsche: Moralens genealogi
29/03: Martin Heidegger: Væren og tid

2212-018

Nordisk mytologi

— **TID:** 27/2, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Karen Bek-Pedersen, ph.d. i kulturhistorie

Hvad troede danskerne egentlig på, før hvide krist kom til Norden? Hvilke forestillinger havde man om verden, livet og døden? Og hvordan ved vi i dag noget om disse forestillinger? Hør om nordisk førkristen mytologi og om de religiøse trosforestillinger, der ligger bag myterne. Dagen vil desuden rokke lidt ved de populære forestillinger, vi har om for eksempel Odin, Thor og Freja, fordi disse forestillinger ikke svarer til, hvad den nyeste forskning i nordisk mytologi egentlig viser.

SE SIDE 27

Gratis: 3 måneders
 abonnement på
 Vid&Sans

2212-255

Feminismens tænkere

— **TID:** 28/2, 5 mandage, kl. 17:15-19:00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Den feministiske filosofi har stor indflydelse på vores tænkning om mennesket, samfundet og demokratiet. Det har den, fordi den gentagne gange i historiens løb har sat etablerede sandheder under en kritisk lup og gentænkt, hvad det vil sige at være mand/kvinde, heteroseksuel/homoseksuel, hvid/ikke-hvid, majoritet/minoritet m.m. Bliv klogere på feministisk filosofi og dens betydning, når vi gennemgår nogle af de vigtigste feministiske tænkere, der på hver sin måde har forsøgt at ændre den gængse forståelse af køn, seksualitet, klasse, etnicitet og religion.

- 28/02: Ældre feministiske tænkere.** Bente Rosenbeck, professor emerita i nordiske studier og sprogvidenskab, Københavns Universitet
- 07/03: Simone de Beauvoir: Det andet køn.** Cæcilie Varslev-Pedersen, ph.d. i filosofi, New School for Social Research
- 14/03: Judith Butler: Det performative køn.** Rasmus Ugilt, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet
- 21/03: Sojourner Truth til Silvia Federici: Race, klasse og køn.** Louise Fabian, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet
- 28/03: Fatima Mernissi: Islamisk feminisme.** Louise Rognlien, ph.d.-studerende i idéhistorie, Aarhus Universitet

2212-116

Hvad gør vi, når vi tænker?

— **TID:** 28/2, 5 mandage, kl. 19:30-21:15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Hvad vil tænkning sige? Sådan spurgte filosofen Martin Heidegger i en række forelæsninger, der udkom i år 1954. I disse forelæsninger finder man Heideggers provokerende udsagn om, at 'det betænkeligste er, at vi endnu ikke tænker', og at 'videnskaben tænker ikke'. Vi vil i kurset tage Heideggers provokation op og forsøge at finde ud af, hvad tænkning overhovedet er: Hvad er det, vi gør, når vi tænker? Hvad er tænkningens genstand? Hvad er tænkningens forhold til filosofien som en 'kærlighed til visdom'? Hvilken forbindelse er der mellem tænkning og handling? Og hvad nytter tænkningen overhovedet?

- 28/02: Tænkepausen**
- 07/03: Tænkning og kærlighed**
- 14/03: Tænkning og viden**
- 21/03: Tænkning og sandhed**
- 28/03: Tænkning og moral**

2212-322

Tab, sorg og nyt livsmod

— **TID:** 3/3, 3 torsdage, kl. 17:30-19:15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Jørn Henrik Olsen, forfatter, billedkunstner og ph.d. i teologi

Tab og sorg kan ingen mennesker undgå. Tab er en del af det enkelte menneskes livshistorie, en del af det at være menneske med relationer og kærlighed til andre mennesker. Med tabet følger sorgen, og derfor er netop sorgen blevet kaldt kærlighedens og tilknytningens dyreste pris. Nogle oplever, hvordan de ligesom påtvinges en sorg og et livslangt sorgforløb. Andre oplever, hvordan sorgen breder sig ind over alt i deres liv. De lever et liv, hvor de ofte genbesøger sorgen, eller et liv med stillestående sorg. Det kan skabe stærke ensomhedsfølelser. Men der er også mulighed for, at ny livsglæde og nyt livsmod kan finde vej til et menneskes liv.

- 03/03: Sorg som kærlighedens dyreste pris**
- 10/03: Sorg, der breder sig – ensomhed og gensorg**
- 17/03: Et liv i sorg – med nyt livsmod**

2212-315

Michel Foucault

— **TID:** 6/3, 1 søndag, kl. 10:00-16:00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Nicolai von Eggerts Mariegaard, postdoc i idéhistorie, Aarhus Universitet og Kingston University

Michel Foucault er blandt det 20. århundredes mest indflydelsesrige og betydningsfulde tænkere. Hans diskussioner af, hvordan vi bliver til dem, vi er, har sat deres dybe spor – ikke bare på universiteterne eller blandt intellektuelle, men også i den brede offentlige debat. For hvad er mennesket, og hvordan bliver mennesket påvirket af herskende diskurser, forskellige videnskaber og samfundets institutioner? Hvordan kan mennesket forstås gennem temaer som magt, sandhed, galskab og seksualitet? Denne weekend introducerer vi dig til Foucaults tænkning og giver et overblik over Foucaults videnskabelige arbejde og politiske engagement.

2212-409

De store fortællinger

— **TID:** 6/3, 1 søndag, kl. 10:00-16:00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Marianne Børch, dr.phil., professor emeritus, Syddansk Universitet

Indflydelsesrige teoretikere har hævdet, at de store fortællingers tid er forbi. Selv den fortælling, vi kalder historien, er forbi, fordi nutiden er en glemselskultur uden anker og retning. Måske har de ret: Kulturen blandes så hurtigt og på måder, der synes at umuliggøre den store fortællings meningsgivende perspektiv. Men kan vi leve uden store fortællinger? Og endnu væsentligere: Kan vi overleve uden dem? Svaret er nej. De store fortællinger nægter at dø. Gennem en håndfuld af den vestlige verdens store fortællinger – fx syndefaldet, Babelstårnet, den hellige gral – vil vi i løbet af dagen udfolde begrebet om 'store fortællinger' og påvise, at de er selve forudsætningen for en kultur eller samfundsforms eksistens.

2212-256

Løgstrup i Hitlers Tyskland

TID: 7/4, 1 torsdag, kl. 17:15-19:00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Hans Hauge, lektor emeritus i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

Blev Løgstrup økologisk i Tyskland i 30'erne? Og blev han fascineret af nazismen? Teologen og tænkeren K.E. Løgstrup var på studieophold i Hitlers Tyskland i 1930'erne og 1940'erne. Undervejs mødte han både kendte og ukendte personer, der var med til at præge ham. Foredraget handler ikke om, hvad Løgstrup tænkte, men om, hvor han gjorde det, og hvem han tænkte med, tænkte på og tænkte over. Baseret på bogen 'Den ukendte Løgstrup' (Eksistensen, 2020).

2212-015

Den meningsfulde tid

TID: 19/4, 6 tirsdage, kl. 17:15-19:00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Vi ønsker os meningsfuld tid. Tid, hvor vi er fuldt til stede, og hvor vi virkelig lever i livets øjeblikke. Sådanne øjeblikke kan vi opleve i en venskabelig eller kærlig relation. Vi kan finde de særlige øjeblikke i fordybelse, flow og udøvelse af fx musik eller sport. Vi kan opleve den meningsfulde tid i vores betragtning af naturen, indlevelse i kunst eller læsning af en bog. I disse situationer finder vi meningsfuld tid med indhold, glæde og livsfylde. Men hvordan fylder vi livet med de ting, som giver os mening?

19/04: Tidens komme: Guddommelighed, virke og mening. Peter Lodberg, professor MSO i teologi, Aarhus Universitet

26/04: Tidens fordring: Eksistens og ånd. Ole Morsing, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet

03/05: Tilblivelsens tid og den dvælende tid – alternativer til tidnød og stressende tid. Mogens Pahuus, professor emeritus i filosofi, Aalborg Universitet

10/05: Tid og fordybelse: Forestilling om fortid og fremtid. Anne Marie Pahuus, Aarhus Universitet

17/05: Tid og væren: Livsfylde, historie og mening. Thomas Schwarz Wentzer, professor i filosofi, Aarhus Universitet

24/05: Når tiden rinder ud: Død, sorg og fravær af tid. Mogens Pahuus, professor emeritus i filosofi, Aalborg Universitet

2212-014

Værklæsning: Hannah Arendts 'Menneskets vilkår'

TID: 19/4, 5 tirsdage, kl. 19:30-21:15

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

UNDERVISER: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Hannah Arendts hovedværk, 'Menneskets vilkår', er et af de mest fascinerende bidrag til forståelsen af mennesket i det 20. århundredes tænkning. Arendt fremhæver menneskets evne til at begynde, og at denne evne afhænger af forholdet til fødslen. Mennesket er selv en begyndelse og kan, gennem sit forhold til sin begyndelse, begynde på noget nyt. Med den grundidé genfortolkede Arendt Aristoteles' gamle bestemmelse af mennesket som 'det politiske dyr'. Samtidig mente hun, at dette 'politiske dyr' var ved at uddø. Mennesket var ved at forvandle sig til 'det arbejdende dyr', og politik var ved at forvandle sig fra en samtale om det gode liv til en forvaltning af det blotte liv.

19/04: Introduktion til Hannah Arendt og til 'Menneskets vilkår'

26/04: Arbejde

03/05: Fremstilling

10/05: Handling

17/05: Tænkning

2212-013

Guds ord – i Toraen, Bibelen og Koranen

TID: 20/4, 3 onsdage, kl. 17:15-19:00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Vidste du, at religionerne jødedom, kristendom og islam har mange ligheder? Der er én gud og en række hellige personer, hvoraf nogle fremtræder i alle religionerne. De har alle ét grundlæggende helligskrift, der henholdsvis hedder Toraen, Det Nye Testamente og Koranen. Få mere viden om de tre helligskrifter og på deres forskelle og ligheder. Hvor og hvordan er disse skrifter opstået? Hvilken betydning har de haft for religionen, og hvilken rolle spiller de i dag?

20/04: Toraen. Søren Holst, lektor i bibelsk eksegese, Københavns Universitet

27/04: Det Nye Testamente. Anders Klostergaard Petersen, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

04/05: Koranen. Thomas Hoffmann, professor MSO i koranstudier, Københavns Universitet

2212-184

De store verdensreligioner – dengang og i dag

TID: 20/4, 5 onsdage, kl. 17:15-19:00

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Religioner har eksisteret siden tidernes morgen, da mennesket til alle tider har skabt religiøse forestillinger. Også i dag fylder religionerne en stor del af verdensbilledet. Men mennesket, verden og samfundet ændrer sig – og det samme gør religionerne og den måde, de dyrkes på. Religioner tilpasser og udvikler sig forskelligt. For selvom der er mange ligheder mellem de enkelte religioner, er der mindst lige så mange forskelle. Hvorfor overlever nogle religioner, mens andre uddør? Hvorfor tilpasser nogle religionsformer sig bedre til det moderne samfund end andre? Hvad er religionernes udviklingspotentiale og 'unikke salgsargumenter'?

20/04: Religion og religionstyper. Hans Jørgen Lundager Jensen, professor i religionsvidenskab, dr.theol., Aarhus Universitet

27/04: Hinduisme. Marianne Qvortrup Fibiger, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

04/05: Buddhismen. Marianne Qvortrup Fibiger, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

11/05: Kristendom. Anders Klostergaard Petersen, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

18/05: Islam. Thomas Brandt Fibiger, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

Forskning kan formidles i mange forskellige rammer. Her er det til 'Hjernen svinger' med jazzkoncert til Hearts & Minds-festivalen 2021. I 2022 kan du bl.a. gå dig klog med filosofierne, få viden i Park Bio eller tage med på svampetur.

2212-054

Idéer der ændrede verden

TID: 25/4, 5 mandage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Din verden er fuld af idéer og begreber, som giver dit liv struktur, mening og retning. Mange idéer virker evige og intuitive, men tænker vi efter, bliver det klart, at idéerne ikke er faldet ned fra himlen. De er opstået i verden på et tidspunkt, og deres betydning står i forhold til historien og nutiden. Idéen om 'staten' har fx ikke altid været den samme, og stater ser vidt forskellige ud rundt i verden. Nogle idéer er så fundamentale for vores liv og væren iblandt hinanden, at vi ikke tænker over deres foranderlighed. Forløbet tager afsæt i '50 ideer der ændrede verden' (Aarhus Universitetsforlag).

- 25/04: Velfærd.** Ove Kaj Pedersen, dr.phil., professor emeritus i komparativ politisk økonomi
- 02/05: Dannelse.** Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet
- 09/05: Samfund.** Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet
- 16/05: Vækst.** Jakob Bek-Thomsen, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet
- 23/05: Masserne.** Ole Morsing, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet

2212-117

Rundt om Kant

TID: 27/4, 5 onsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Immanuel Kant er en af filosofihistoriens største tænkere. Derfor hører man jævnligt kamp-råbet: Tilbage til Kant! Med Kant blev filosofiens landkort tegnet på ny, og tænkningen fik et nyt grundlag, nemlig et kritisk. I sine kritiske undersøgelser spurgte Kant: Hvad kan vi med vores forstand vide? Hvordan anvendes vores dømmekraft, når vi ikke kan vide, men stadig må tænke? Hvad er det os tilladt at håbe og tro? Og endelig det spørgsmål, som Kant mente sammenfattede alle de øvrige: Hvad er mennesket?

- 27/04: Kants teoretiske filosofi.**
04/05: Kants praktiske filosofi
11/05: Kants æstetiske filosofi
18/05: Kants religionsfilosofi
25/05: Kants filosofiske antropologi

2212-410

Gå dig klog – i Kierkegaards fodspor

TID: 15/5, 1 søndag, kl. 13.00-14.30
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
STED: Mødested: Frue Plads lige over for Universitetsbygningens hovedindgang, Frue Plads
UNDERVISER: Joakim Garff, lektor og centerleder, Søren Kierkegaard Forskningscenteret

Kierkegaard kendte byen som sin egen bukse-lomme eller måske bedre endnu. Befolket med fortrinlige studieobjekter af snart sagt enhver slags – gale og geniale, plebejere og aristokrater, finansfyrster og tiggere – blev København for Kierkegaard et pulserende psykologisk eksperimentarium, hvorfra han vendte beriget hjem til sin skrivepult med situationer og stemninger, som han fastholdt i sine dagbøger. Det var i disse gader, han gik sig sine bedste tanker til under devisen: Når blot man bliver ved at gå, så går det nok. Få indblik i, hvilket liv Kierkegaard levede i den gamle hovedstad, og bliv klogere på, hvilke tanker han gjorde sig gennem sin færd i byen.

2212-058

Gå dig klog – filosofisk byvandring

TID: 4/6, 1 lørdag, kl. 13.00-15.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

STED: Østbanegade ved Nordhavn Station

UNDERVISER: Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet

Vandring og byliv har for mange filosoffer været både et redskab til at finde inspiration og en arena at filosofere på. Filosoffer som Sokrates, Rousseau, Kant, Kierkegaard og Sartre har alle vandret rundt i byens gader for at debattere filosofi med andre af byens borgere og for at bevæge tankerne og få sat gang i samspillet mellem krop og sind. Vær med, når Folkeuniversitetet i selskab med filosof Carsten Fogh Nielsen sætter farten ned og drager på filosofisk byvandring. Kom med på en tur rundt i det up-and-coming-kvarter, Nordhavnen, samtidig med at vi sætter fokus på, hvad byen har betydet for tænkningen.

2222-069

Gå dig klog – i Grundtvigs fodspor

TID: 25/8, 1 torsdag, kl. 15.30-17.30

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

STED: Mødested: Vor Frue Kirke, Hovedindgangen ved Nørregade

UNDERVISER: Ingrid Ank, leder af Grundtvig-Akademiet

Der er fyldt med fugle, marker og skove i N.F.S. Grundtvigs salmer, men selv tilbragte han det meste af sit liv inden for Københavns bymure i den dengang lille, lukkede og lugtende by, hvor også Søren Kierkegaard og H.C. Andersen gik rundt. Med København som baggrundsramme gjorde Grundtvig sig sine tanker om samfund, skole, frihed, tro og menneskeliv og var vidne til et samfund i voldsom forandring. Følg med på byvandring i Grundtvigs fodspor, og få et indblik i Grundtvig som både politiker, folkeoplyser, præst og digter.

2222-196

Gå dig klog – filosofisk vandretur

TID: 28/8, 1 søndag, kl. 13.00-15.00

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

STED: Foran Dronning Louises Thehus, Ved Slotshaven 12 (det stråtekte hus for enden af stien)

UNDERVISER: Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet

Vandring har for mange filosoffer været et redskab til at finde inspiration. Filosoffer som Rousseau, Kant, Kierkegaard og Nietzsche og har alle vandret rundt i naturen og byen for at bevæge tankerne og få sat gang i samspillet mellem krop og sind. Vær med, når Folkeuniversitetet i selskab med filosof Carsten Fogh Nielsen sætter farten ned og drager på en filosofisk vandretur i smukke omgivelser ved Bernstorff Slotshave. Kom med på en skovvandring i godt selskab. Lær, hvordan man tænker og får idéer på farten. Vær med, når vi filosoferer over sprogets forunderlighed, over hvor naturen slutter og kulturen begynder, og over vores ansvar for at passe på naturen.

2222-197

Grundtvig: Danmarks store mand

TID: 5/9, 6 mandage, kl. 17.00-18.45

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

STED: Grundtvigsk Forum, Vartov, Store Sal, opgang H, Farvergade 27

Grundtvig står som en af de mest centrale skikkelser i Danmark de seneste 200 år. Ofte menes han at være ophavsmand til alt det gode, der definerer Danmark historisk siden 1800-tallet. Det er således blevet en grundfortælling i Danmark, at landet, nationen og folket blev formet af Grundtvigs tanker om frihed, ånd og fællesskab. Men kan vi virkelig tage Grundtvig til indtægt for alt fra velfærdsstat til tillidskultur? Og har han stadig noget at sige os i dag? Seks grundtvigforskere forsøger at give os svaret. Medlemmer af Grundtvigsk Forum har mulighed for at tilmelde sig rækken til rabatpris.

05/09: Introduktion. Grundtvig: Danmarks store mand. Lone Kølle Martinsen, ph.d., seniorforsker i historie, Aarhus Universitet

12/09: Den republikanske Grundtvig. Ove Korsgaard, professor emeritus i generel pædagogik, Aarhus Universitet

19/09: Den tillidsvækkende Grundtvig. Sasja Emilie Mathiasen Stopa, postdoc i teologi, Aarhus Universitet

26/09: Den realpolitiske Grundtvig. Jens Lei Wendel-Hansen, ph.d. i historie

03/10: Den mytebrugende Grundtvig. Sophie Bønding, postdoc., Nationalmuseet

10/10: Den fortryllende Grundtvig. Katrine Frøkjær Baunvig, leder af Grundtvig Centeret, Aarhus Universitet

2222-198

Kvindestemmer, kvinderoller og kvindehistorier i den tidlige kristendom

TID: 5/9, 4 mandage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

UNDERVISER: Marianne Aagaard Skovmand, ph.d. i teologi og sognepræst, Nyborg Kirke

Op gennem kirkens historie er kvinder blevet tvunget i baggrunden. Generation efter generation er det blevet fortalt, at det var mænd, der skulle stå i spidsen for kirken, og at kvinden skulle holde sig i baggrunden. Men kvinderne spillede en langt større rolle i den tidligere kristendom, end traditionen tilsiger. I forelæsningsrækken ser vi nærmere på kvindens rolle i den tidlige kristendom, herunder kvinderne blandt Jesu disciple – bl.a. Maria Magdalena, Jesu mor Maria, samt en række centrale kvinder i evangelieberetningerne og i de første menigheder. Forelæsningsrækken tager udgangspunkt i Marianne Aagaard Skovmands bog 'De skjulte ledere – om kvinderne i den tidlige kristendom' (Gyldendal).

05/09: Jesu disciple

12/09: Jesu mor Maria

19/09: Kvinden, der møder Jesus ved brønden i Sykar, og andre kvinder i evangelieberetningerne

26/09: Centrale skikkelser og kirkeledere i de første menigheder

2222-018

Hvad enhver bør vide om filosofi

— **TID:** 5/9, 6 mandage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

For de gamle grækere opstod filosofien af en beundrende undren over den verden, de levede i. Dette er en undren, der ikke kun vedrører historiens filosoffer, men alle mennesker til alle tider, for de mest grundlæggende filosofiske spørgsmål er spørgsmål, som vi alle formentlig har undret os over på et tidspunkt i vores liv: Hvad er det for en verden, vi lever i? Hvad kan jeg vide med sikkerhed? Hvilket slags menneske bør jeg være? Deler andre min erfaring? Hvad er det rigtige at gøre? Og hvordan argumenterer jeg bedst for mine synspunkter?

05/09: Det værende: Aristoteles, Immanuel Kant og Martin Heidegger. Søren Gosvig Olesen, lektor i filosofi, Københavns Universitet

12/09: Erkendelse: René Descartes, David Hume og Immanuel Kant. Hans Fink, docent emeritus i filosofi, Aarhus Universitet

19/09: Eksistens: Sokrates, Søren Kierkegaard og Jean-Paul Sartre. Kresten Lundsgaard-Leth, Aalborg Universitet

26/09: Det logiske: Aristoteles, Gottlob Frege og Ludwig Wittgenstein. Lars Bo Gundersen, lektor i filosofi, Aarhus Universitet

03/10: Det gode og det rigtige: Aristoteles, Immanuel Kant og Bernard Williams. Morten Dige, lektor i filosofi, Aarhus Universitet

10/10: Det, der viser sig: Edmund Husserl, Martin Heidegger og Hans Blumenberg. Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

2222-004

Moderne islam

— **TID:** 5/9, 4 mandage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISER: Philippe Provencal, akademisk medarbejder, Statens Naturhistoriske Museum

Islam fylder meget i mediebildet og præsenteres ofte som en religion med et samfundssyn, der stammer fra 600-tallet. I virkeligheden har islam altid udviklet sig igennem historien. I løbet af 1800- og 1900-tallet udviklede islamiske teologer tanker og teorier, som skulle bringe islam i overensstemmelse med de samtidige vestlige tanker om modernitet og sociale og videnskabelige fremskridt, og de udviklede sig mod en islamisk liberalisme. Men de moderne tanker vakte oprør i visse grupper, der som modreaktion udviklede fundamentalismen, der igen endte med at få stor indflydelse bl.a. på grund af revolutionen i Iran, og fordi olie-milliarderne tilfaldt konservative regimer. Men de moderne og liberale tanker lever imidlertid videre. Forelæsningerne belyser denne idéhistoriske udvikling og tager afsæt i Philippe Provencals bog 'Moderne islam'.

05/09: Islams fremkomst, den klassiske kultur og den klassiske islamiske teologi

12/09: Mødet med Europa og kolonialismen og reformismen i 1800-tallet

19/09: De liberale bevægelser inden for islam i det 20. århundrede

26/09: Den moderne fundamentalisme og dens politiske konsekvenser

2222-019

Filosofiens fire store spørgsmål

— **TID:** 6/9, 4 tirsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

De mest grundlæggende filosofiske spørgsmål er spørgsmål, som vi alle formentlig har stillet os selv på et tidspunkt i vores liv. Det kunne fx være over et glas rødvin med vores nærmeste, eller når livet synes tomt og meningsløst, at spørgsmålene dukker op: Hvad kan jeg vide?, Hvad er det rigtige at gøre?, Hvad er god og dårlig smag?, Hvilket slags menneske bør jeg være, og hvor stor en indflydelse har jeg på det?. Det er spørgsmål, der ikke kun vedrører historiens filosoffer, men alle mennesker til alle tider. Gennem fire forelæsningsgange vil du få indblik i, hvordan vi gennem tiden har forstået det sande, det gode, det skønne og den frie eksistens.

06/09: Det gode. Hans Fink, docent emeritus i filosofi, Aarhus Universitet

13/09: Det sande. Lars Bo Gundersen, lektor i filosofi, Aarhus Universitet

20/09: Det skønne. Cæcilie Varslev-Pedersen, ph.d. i filosofi, New School for Social Research

27/09: Friheden. Kresten Lundsgaard-Leth, Aalborg Universitet

Folkeuniversitetets undervisning
 foregår på Folkeuniversitetet i Emdrup
 Tuborgvej 164, 2400 København NV

— MED MINDRE ANDET ER ANGIVET. SE LOKALE PÅ FUAU.DK

2222-199

Hvad er kunst? Filosofisk æstetik fra Hegel og Nietzsche til i dag

— **TID:** 6/9, 5 tirsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Martin Pasgaard-Westerman, ph.d. i filosofi

Filosoffer har siden antikken stillet spørgsmålet: Hvad er kunst? Men i filosofien gøres det ikke ud fra forskellige epoker eller genrer. I stedet spørges der til, hvorfor mennesket overhovedet skaber kunst – og hvad det betyder for os at gøre det. Efterhånden som den moderne tid giver nye udfordringer, skabes også nye presserende spørgsmål for menneskets og kunstens forhold, som kunstfilosofien kaster sig over med ny ivrighed: Mister kunsten sin særlige aura med teknikens fremskridt? Kan kunsten holde stand over for industriens, kapitalens og politikens logik – eller bliver den selv et politisk instrument? Og hvad er der i det hele taget på spil i moderne kunstværker?

- 06/09: Kunst hos Hegel og Nietzsche**
 – forståelse og udtryk
13/09: Kunst hos Walter Benjamin
 – aura og reproduktion
20/09: Kunst hos Theodor Adorno
 – kulturindustri og kritik
27/09: Kunst hos Heidegger og Lyotard
 – værk og hændelse
04/10: Kunst hos Goodman og Danto
 – skabelse og fortolkning

2222-003

Kierkegaard og Løgstrup – Danmarks store eksistenstænkere

— **TID:** 7/9, 6 onsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
UNDERVISER: Bjørn Rabjerg, adjunkt i religionsfilosofi, Aarhus Universitet

Søren Kierkegaard og K.E. Løgstrup er to af Danmarks største kulturkritikere. Både Løgstrup og Kierkegaards tanker om kultur, kristendom og menneskeliv finder sted på et filosofisk og teologisk grundlag. Men de er også universelle overvejelser om selve det at være til. Trods det fælles udgangspunkt er deres tænkning vidt forskellig. Selvom Løgstrup starter stærkt påvirket af Kierkegaard, udvikler han sig til en af Kierkegaards største kritikere. Få en introduktion til to banebrydende tænkere, fortalt igennem de afgørende kritikpunkter, Løgstrup retter mod Kierkegaard.

2222-011

Hellenismen: Idéernes smeltedigel

— **TID:** 7/9, 6 onsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
UNDERVISER: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Hellenismen var – ligesom vores tid – en ombyrtnings- og krisetid. Den gamle antikke verden, centreret omkring bystaterne, var forsvundet. I kølvandet på Alexanders den Stores verdensomspændende erobringer strømmede der nu nye religiøse og ofte gnostiske idéer ind i den hellenistiske og romerske verden. Samtidig antog den klassiske teoretiske tænkning fra Platon og Aristoteles mere terapeutiske former. Epikuræerne, skeptikerne og stoikerne havde således det til fælles, at de søgte efter veje til sjælens (ataraxia) midt i en angstfuld tid. I samme åndelige klima finder vi også en undseelig bevægelse, som ingen dengang havde forestillet sig skulle ende som romersk statsreligion: de urkristne menigheder, hvor ikke mindst Paulus havde sit virke.

- 07/09: Nyplatonisme**
14/09: Epikuræisme
21/09: Skepticisme
28/09: Stoicisme
05/10: Gnosticisme
12/10: Urkristendom

2222-200

Stat og kirke i Rom og Italien

— **TID:** 26/9, 2 mandage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Thomas Harder, cand. mag. i italiensk og historie, forfatter og oversætter

Rom har været Italiens hovedstad siden 1870, men alt efter hvordan man regner, har byen været centrum i den kristne verden i mellem 1.600 og 2.000 år. Rom er pavens by, og kirken – den romerske, den italienske og den katolske verdenskirke – er til stede overalt i gadebilledet. Italien er et af de lande i Europa, hvor den katolske kirke står stærkest, men også et land, hvor traditionel religion og verdslig modernitet til stadighed er stødt sammen. Den italienske stat blev skabt mod pavens vilje, og samlivet mellem stat og kirke har aldrig været problem-løst. Kirken og religionen spiller en stor rolle i italiensk kultur, politik og samfundsliv.

- 26/09: Rom – kirkens by**
03/10: Den katolske kirke i Italien

2222-201

Filosofien i Frankrig

— **TID:** 1/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Søren Gosvig Olesen, lektor i filosofi, Københavns Universitet

Denne dag vil handle om filosofiens rolle i den franske kultur, som den har etableret sig med opbyggelsen af republikken og i skole-systemet, om de franske filosofers forhold til videnskaberne samt om en af de største, filosofiske modedannelser nogensinde, eksistentia-lismen. Vi skal høre om Alain, som blev model for filosofiundervisningen i bredere, folkelige sammenhænge. Dernæst Gaston Bachelard, der står centralt i udviklingen af en videnskabsfilosofi med fokus, ikke på evige kriterier for videnskab udtænkt af filosofferne, men på de normer for videnskaberne, som viser sig i løbet af videnskaberne historie, og som det er op til filosofferne at belyse og sætte i perspektiv. Og endelig Jean-Paul Sartre, som slog igennem med sine værker om menneskets situation, overladt til sig selv og med ansvar for eget liv men på samme tid involveret i etiske og politiske valg med universel rækkevidde.

2222-202

Digtningen og filosofien hos Platon

— **TID:** 3/10, 2 mandage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Benjamin Jon Boysen, ph.d., dr.phil., Institut for Kulturvidenskaber, Syddansk Universitet

Før Platons tid skelnede man ikke mellem digtning og filosofi. Filosofien er en disciplin, der først ser dagens lys med Platon og Sokrates, og som fra begyndelsen forstår sig selv i modsætning til digtningen. Modsat filosofiens selvkontrol, fornuft og visdom ophidser digtningen nydelsen og begæret. Den er illusorisk, bedragerisk og derfor gal, hvorfor filosofien afviser den. Senere bliver forholdet vendt helt på hovedet, idet digtningen og filosofien nu spejler sig i hinanden, for så vidt de har den guddommelige galskab, entusiasme og inspiration til fælles. Hvad er filosofiens forhold til digtningen? Hvorfor denne strid? Hvorfor denne samtidige fjendtlighed og fascination? Er filosofien i sidste ende en form for digtning? Over to aftener kan du blive klogere på digtningen og filosofien hos Platon.

- 03/10: Digtningens destruktive vanvid**
10/10: Digtningens guddommelige vanvid

2222-005

Tro versus tro. Kristen- dommen i dialog og konflikt gennem 2000 år

— **TID:** 10/10, 1 mandag, kl. 17.15-19.00
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERSISER: Peter Lodberg, professor
 MSO i teologi, Aarhus Universitet

I vores samfund møder tro andre former for tro. Vi tror forskelligt og på noget forskelligt, og det kan enten berige eller skabe usikkerhed og modstand, når tro møder tro. Teolog og professor MSO ved Aarhus Universitet Peter Lodberg giver os fortællingen om, hvordan kristendommen gennem 2.000 år har mødt andre religioner. Det har været med forståelse, med foragt – og alt derimellem. Samtidig er religionen en del af samfundets instanser og derfor sammenvævet med politik og holdninger. Således har ideologier som marxisme, maoisme og nazisme været med til at forme religionsmøder. Forelæsningen tager udgangspunkt i bogen 'Tro versus tro. Kristendommen i dialog og konflikt gennem 2000 år' (Kristeligt Dagblads Forlag).

Simone de Beauvoir var en af det 20. århundredes markante filosoffer. Få indblik i hendes teori om kønnet i rækken om feminismens tænkere. Se side 47.

2222-211

Hegel: Oplysning for de oplyste

— **TID:** 12/10, 1 onsdag, kl. 17.15-21.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERSISER: Niels Grønkjær, sognepræst
 og dr.theol.

De idealer som vi har arvet fra oplysnings-tænkningen, er under pres: demokrati, natur-beherskelse, universel frihed, fremskridt. Vi lever ikke i en udviklingstid, men i en overgangstid. Det, der var, vender ikke tilbage i den tid, der kommer, og vi ved ikke, hvad der kommer. Den tyske filosof G.W.F. Hegel levede også i en overgangstid. Han kritiserede oplysnings-tænkningen for, at dens idealer var abstrakte, fordi de ikke lod sig forbinde med den konkrete, levede virkelighed. I sin bestræbelse på at oplyse oplysningen sætter han sin lid til kunst, religion og filosofi. Med disse vidensformer kan mennesket forbinde sig med verden i en overgangstid. Forelæsningen vil på den baggrund fremstille og drøfte Hegels filosofi i et nutidigt perspektiv. Forelæsningen tager bl.a. udgangspunkt i Niels Grønkjærs bog 'Oplysning for de oplyste. En religionsfilosofisk introduktion til Hegel, (Forlaget Eksistensen).

2222-188

Eftermiddage i Park Bio på Østerbro: Filosofiske mesterværker II

— **TID:** 24/10, 8 mandage, kl. 12.15-14.00
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.
STED: Park Bio, Østerbrogade 79
UNDERSISER: Kasper Lysemose, postdoc i
 filosofi, Aarhus Universitet

Filosofien vrirler med tanker udtænkt af historiens mange filosoffer og nedskrevet i et utal af filosofiske værker. Alligevel dukker nogle værker oftere op end andre. Hvorfor? Fordi de er i en klasse for sig! Disse filosofiske mesterværker har det med at overleve deres fortolkninger og være en uudtømmelig kilde til menneskets forsøg på at forstå sig selv og sin verden. Aristoteles, bestemmelse af mennesket som 'det talende dyr', Kants kategoriske imperativ, Rousseaus samfundspagt er eksempler på sådanne store tanker i filosofien, som vi ikke bare har bag os, men stadig i høj grad foran os. Tag med, når Folkeuniversitetet inviterer til en helt ny udgave af 'Filosofiens mesterværker'.

- 24/10: Platon: Symposium
- 31/10: Aristoteles: Politikken
- 07/11: Baruch de Spinoza: Etik
- 14/11: David Hume: En undersøgelse af den menneskelige erkendelse
- 21/11: Jean-Jacques Rousseau: Samfundspagten
- 28/11: Immanuel Kant: Grundlæggelse af sædernes metafysik
- 05/12: Søren Kierkegaard: Frygt og bæven
- 12/12: Hannah Arendt: Menneskets vilkår

2222-212

Filosofihistorie – fra antikken til det moderne gennembrud

— **TID:** 24/10, 8 mandage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Hvad kan vi vide med sikkerhed – og kommer den sande viden fra kosmos, Gud eller fra menneskets egne sanser eller egen fornuft? Hvad vil det sige at være menneske, og hvad er det gode liv? Hvordan er det ideelle samfund indrettet, og hvad er menneskets rolle i det? Forelæsningerne præsenterer nogle af de største og mest betydelige filosoffer, der har eksisteret. Den historiske periode, som strækker sig fra antikken til det moderne gennembrud, byder på mange afgørende filosofiske idéer og tanker. Lær at forstå de filosofiske teorier og deres oprindelse, når vi gennemgår en perlerække af historiens filosofiske tænkere.

- 24/10: Platon og Aristoteles: Sandhedssøgen og det gode liv.** Morten Sørensen Thaning, lektor i filosofi, Copenhagen Business School
- 31/10: Augustin: Åndelighed og forening med Gud.** Anders-Christian Lund Jacobsen, professor MSO i teologi, Aarhus Universitet
- 07/11: John Locke og David Hume: Sansning og fornuft.** Hans Fink, docent emeritus i filosofi, Aarhus Universitet
- 14/11: René Descartes: Tvivl, erkendelse og videnskab.** Thomas Schwarz Wentzer, professor i filosofi, Aarhus Universitet
- 21/11: Jean-Jacques Rousseau: Retfærdighed, lighed og lov.** Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet
- 28/11: Immanuel Kant: Kritik af dømmekraften.** René Rosfort, lektor i etik og religionsfilosofi, Københavns Universitet
- 05/12: G.W.F. Hegel: Om friheden og dens virkeliggørelse.** Rasmus Ugilt, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet
- 12/12: Søren Kierkegaard: En eksistensfilosofisk reaktion på det moderne.** Cecilie Varslev-Pedersen, ph.d. i filosofi, New School for Social Research

2222-214

Værklæsning: Paulus' 1. brev til korintherne

— **TID:** 24/10, 5 mandage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Troels Engberg-Pedersen, professor emeritus i teologi, Københavns Universitet

Paulus' 1. brev til korintherne er det skrift fra apostlens hånd, der mest tydeligt viser, hvordan han forestillede sig, at de små menigheder, han havde grundlagt rundt omkring, skulle forstå og praktisere deres Kristustro både indadtil og udadtil. Dette brev viser derfor mest slående, hvordan man skal forstå den allertidligste kristendom fra en socialhistorisk/sociologisk synsvinkel. Hvor hørte menighedens medlemmer til i samtidens samfund, højt eller lavt? Hvordan mente Paulus, at de helt konkret skulle leve indbyrdes som menighed? Måtte de have sex? Måtte de ikke? Måtte de deltage i fester med ikke-troende? Skulle de sociale forskelle mellem dem bevares indadtil, fx mellem mænd og kvinder? Hvordan skulle de forholde sig udadtil til ikke-troende? Og ikke mindst: Hvad troede de selv på?

- 24/10: Kapitel 1-4: Brevindledning og grundlaget (Kristustro og ånd)**
- 31/10: Kapitel 5-7: Sex**
- 07/11: Kapitel 8-10: Forholdet udadtil**
- 14/11: Kapitel 11-14: Forholdet indadtil**
- 21/11: Kapitel 15-16: Grundlaget (opstandelse) og brevaftslutning**

2222-213

Kan kvinder tænke?

— **TID:** 24/10, 5 mandage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Gitte Pedersen, mag.art. i filosofi

Filosofihistorien byder umiddelbart ikke på mange kvinder. Men de er der. Kvinder, som fx prinsesse Elisabeth, Anne Conway, Margaret Cavendish og Mary Astell blandede sig i 1600-tallets filosofiske debatter. De debatterede især med og mod den franske filosof René Descartes. Især rettede de kritik mod Descartes' dualisme og mekaniske natursyn. Flere af dem udviklede et natursyn, hvor de så alt i naturen som hængende sammen. I dag er disse kvinder glemt, men Descartes' tanker lever stadig. Med tanke på vores natursyn, hvordan ville verden så se ud i dag, hvis disse kvinders tanker havde vundet indpas i filosofihistorien? På kurset vil vi trække tråde op til nutidens feministiske filosofi.

2222-215

Østens religioner

— **TID:** 25/10, 5 tirsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Østens spiritualitet er kommet til Vesten. Vi dyrker yoga, vi taler om mindfulness på arbejdspladsen, i privatlivet, og om måden, vi skal spise på. Og hvis nogen snyder i skat eller arbejder sort og pludselig oplever, at bilen bryder sammen, taler vi om at blive ramt af karma. Vi møder Østens spiritualitet alle vegne. Men hvilke religiøse tanker og traditioner fra Asien bygger disse moderne teknikker og begreber på? Kom med, når vi introducerer til Asiens religioner og deres spiritualitet med nedslag i religionernes historie, begreber og ritualer.

- 25/10: Østens spiritualitet i Vesten.** Marianne Qvortrup Fibiger, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 01/11: Hinduisme, yoga og karma.** Marianne Qvortrup Fibiger, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 08/11: Global buddhisme, mindfulness og nirvana.** Jørn Borup, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 15/11: Religion i Østasien, zen og Mao.** Jørn Borup, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 22/11: Tibetansk religion, Dalai Lama og mandala.** Jesper Østergaard, ph.d. i religionsvidenskab, forfatter og underviser, Aarhus HF og VUC

Gå på Folkeuniversitetet
i dagtimerne

SE SIDE 68-69

2222-012

Hovedtemaer i Kierkegaards eksistentielle teologi

— **TID:** 26/10, 5 onsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Få en introduktion til Søren Kierkegaards eksistentielle teologi. Vi begynder der, hvor det ender: med døden. Den er emnet i den lille, men gravalvorlige tekst 'Ved en Grav'. Dernæst undersøger vi troen i 'Frygt og Bæven'. I værket 'Philosophiske Smuler' møder vi paradokset, når Kierkegaard spørger: Hvordan kan vi være samtidige med Kristus, selvom det er 2.000 år siden, han havde sin gang på Jord? Det næste tema er viljen, der undersøges i 'En Lejligheds-Tale'. Viljen er splittet, og vi er derfor fortvivlede – men kan viljen blive én? Svaret findes måske i det sidste tema, kærligheden, som Kierkegaard giver sin udlægning af i 'Kjerlighedens Gjerninger'.

26/10: Døden (Ved en Grav)
02/11: Troen (Frygt og Bæven)
09/11: Paradokset (Philosophiske Smuler)
16/11: Viljen (En Lejligheds-Tale)
23/11: Kærligheden (Kjerlighedens Gjerninger)

2222-013

Værklæsning: Martin Heideggers 'Væren og tid'

— **Tid:** 27/10, 6 torsdage, kl. 19.30-21.15
Pris: 795 kr., studerende 395 kr.
Underviser: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

I år 1927 udkom det, som mange regner for det vigtigste værk i det 20. århundredes filosofi: Martin Heideggers 'Væren og tid'. Ligesom tidligere med Descartes' cogito eller Kants kritik blev hele filosofien også her åbnet på ny, denne gang som en fundamental søgen efter meningen med væren og en fascinerende analyse af den menneskelige eksistens. Hvad enten man i dag filosoferer videre med Heidegger eller filosoferer imod ham, så er det vanskeligt – måske endda en smule halsløst – at filosofere uden ham. Få en grundig indføring og en gennemgang af centrale temaer i et uomgængeligt mesterværk, når vi ad seks gange besøger troldmanden fra Messkirch.

27/10: Værens mening
03/11: Væren i verden
10/11: Væren med hinanden
17/11: Angstens stemning
24/11: Væren til døden
01/12: Samvittighedens stemme

2222-216

Det meningsfulde liv – ifølge filosofien og psykologien

— **TID:** 30/10, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Anders Dræby, ph.d., eksistentiel terapeut, filosof og forfatter

Hvad er et godt liv? I løbet af de senere år er man i stigende grad begyndt at forstå det som det meningsfulde liv. Selvom vi i dag har materiel velstand, demokrati og bedre sundhed, har vi imidlertid ikke nødvendigvis en større mening med tilværelsen. Stadig flere savner dybere sammenhæng og retning, og bøger om det meningsfulde liv bliver mere og mere populære. Men hvad er livsmening egentlig for noget, og hvordan opnår man et meningsfuldt liv?

2222-217

Alderdommens filosofiske livskunst

— **TID:** 6/11, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Anders Dræby, ph.d., eksistentiel terapeut, filosof og forfatter

Vi kan have brug for hjælp, når vi nærmer os livets sidste fase. I dag bliver stadig flere af os gamle i en kultur, der mere og mere forherliger ungdommen. Samtidig lever vi i en teknologisk tidsalder, der har tilsidesat alderdommens visdom, og vi mangler gode visioner for at ældes. Men der er hjælp at hente hos fortidens filosoffer og åndelige lærere, der var optagede af, hvordan man får en god alderdom.

2222-218

Politisk filosofi for begyndere

— **TID:** 12/11, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

Hvad er det gode samfund? Hvad er social retfærdighed? Hvad er den filosofiske argumentation for minimalstaten, og har mindretal rettigheder? Sådanne spørgsmål danner rammen for den tusindårige diskussion om politisk filosofi. Forelæsningsrækken gennemgår og diskuterer spørgsmålene med inddragelse af hovedtænkere i politisk filosofi. Hør om udviklingen i politisk filosofi fra antikken til i dag, forstå de ideologiske rammer for nutidens politiske diskussion, og se forbindelserne mellem filosofien og hverdagens politiske emner. Få indblik i blandt andet Platon, Aristoteles, Thomas Hobbes, John Locke, Adam Smith, Karl Marx, Herbert Spencer, Karl Popper, John Rawls, Charles Taylor og Robert Nozick.

Arkæologi & historie

2212-268

Kunsten fortæller Europas kulturhistorie 1400-1800

— **TID:** 18/1, 4 tirsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVERS: Steffen Heiberg, historiker og fhv. forskningschef, Det Nationalhistoriske Museum Frederiksborg Slot

Oplev kunsten som portal til et forsvundet Europa. Kunst kan opleves på mange måder – også som en uforlignelig og fantastisk kulturhistorisk kilde. I fire forelæsninger tager historiker Steffen Heiberg os med på tur gennem europæisk kunst i perioden 1400-1800 og giver eksempler på, hvad billedkunsten fortæller om vores materielle vilkår og dagliglivet. Fra 1400-tallets flamske malere over Rubens til 1700-tallets italienske kunstnere som Magnasco og Crespi tager kunstnerne os med rundt i hele samfundet – til det rå soldaterliv, tortur i fængslet, ind i de stille stuer, på værtshus, på torvet og med køkkenpigen ved opvasken – omtrent samme motiv, som Anna Ancher maler 200 år senere. Vær med, når Europas kulturhistorie 1400-1800 fortælles gennem kunsten.

2212-283

Verdenshistorien

— **TID:** 19/1, 9 onsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 1.095 kr., studerende 550 kr.

Gennem mødet med andre stammer, folkeslag, stater og imperier har vi udviklet os. Civilisationer er i en evig vekslen opstået, vokset og har domineret deres naboer eller endda hele verdensdele. Forelæsningsrækken tager os med på en rejse til historiens civilisationer og fortæller historien om storhed, undergang og fald.

- 19/01: Oldtidens store civilisationer.** Søren Hein Rasmussen, ph.d. i historie og forfatter, MegaNord
- 26/01: De ekspanderende civilisationer – Hellas, Persien og Romerriget.** Jens Krasilnikoff, lektor i historie, Aarhus Universitet
- 02/02: Kinesiske stormagter.** Bent Nielsen, lektor i Kinas civilisation og kultur, Københavns Universitet
- 09/02: Muslimske imperier.** Jørgen Bæk Simonsen, lektor og dr.phil. i islamstudier, Københavns Universitet
- 16/02: Europa i middelalderen og renæssancen.** Steffen Heiberg, historiker og fhv. forskningschef, Det Nationalhistoriske Museum Frederiksborg Slot
- 23/02: Opdagelser og kolonisering.** Niels Brimnes, lektor i historie, Aarhus Universitet
- 02/03: De præcolumbianske civilisationer.** Jesper Nielsen, lektor i indianske sprog og kulturer, ToRS, Københavns Universitet
- 09/03: Revolutionernes århundreder.** Asser Amdisen, cand.mag. i historie og forfatter
- 16/03: Det korte 20. århundrede – verdenskrige, ideologier og kold krig.** Søren Hein Rasmussen, ph.d. i historie og forfatter, MegaNord

2212-160

Kampen om Grønland

— **TID:** 19/1, 6 onsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
STED: AU, Campus Emdrup, bygning D, lokale D169, Tuborgvej 164

Få andre steder i verden har naturen så stor indflydelse på mennesket som i Grønland, hvor uvejr fra den ene dag til den anden kan lukke al kommunikation med omverdenen. Forelæsningsrækken giver overblik over Grønlands historie – fra de første mennesker over kolonitiden frem til i dag. Vi hører om Knud Rasmussens ekspeditioner, om magtspillet om Grønland og Arktis, om klimaforandringer og får indblik i nyere litteratur om og fra Grønland.

- 19/01: Forhistorien – fra de første mennesker til kolonitiden.** Bjarne Grønnow, forskningsprofessor, dr.phil., Nationalmuseet
- 26/01: Grønlands moderne historie – fra kolonitiden til i dag.** Jens Lei Wendel-Hansen, ph.d. i historie
- 02/02: Grønlandsekspeditioner og -farere – med særligt fokus på Knud Rasmussen.** Søren la Cour Jensen, museumsinspektør, daglig leder af Knud Rasmussens Hus og Arkiv
- 09/02: Klima og klimaforandringer.** Søren Rysgaard, leder af Arktisk Forskningscenter, Aarhus Universitet
- 16/02: En kompliceret arktisk stat: Rigsfællesskabet mellem stormagter og klimaforandringer.** Lin A. Mortensgaard, forskningsassistent, Center for Militære Studier, Københavns Universitet
- 23/02: Nyere dansk litteratur om Grønland og grønlandernes egen stemme i litteraturen.** Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab

2212-266

Rejsen mod Europa. Fra Romerriget til det 21. århundrede

— **TID:** 27/1, 8 torsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.
UNDERVISER: Jakob Danneskiold-Samsøe,
 fil.dr. i historie og videnskabshistorie

De fleste af os har en forestilling om Europa. Ikke bare som et kontinent, men som en eller anden form for kulturel enhed, der adskiller os fra Mellemøsten, Afrika, USA og resten af verden. Også selv om vi ikke er bundet sammen af ét fælles sprog, men af snesevis af modersmål. I forelæsningsrækken undersøger vi, hvorvidt forestillingen om 'det europæiske' er en myte eller kan underbygges historisk. Vi følger Europas udvikling fra Romerriget til det 21. århundrede og besvarer dermed også spørgsmålet om, hvordan Europa kom til at dominere resten af verden økonomisk og kulturelt. Undervejs kommer vi bl.a. forbi romerriget, kors-tog, bogtrykkerkunst, humanisme, opdagelser og kolonier, oplysningstid, industrialisering og verdenskrige. Det er en lang og svimlende rejse, vi skal ud på!

- 27/01: Før Europa: Europas geografi. De første folk og civilisationer**
- 03/02: Udkantsområdet Europa: Kristendommen. Vesten og Byzans. De store omvæltninger**
- 10/02: Dommedag og ekspansion: Korstog og generobring. De store opdagelser**
- 17/02: Europas vidensrevolution: Universiteter. Bogtrykkerkunst. Humanisme. Videnskab**
- 24/02: Jernets århundrede: Slavehandel. Kolonier. Trediveårskrigen**
- 03/03: Revolution og oplysningstid: Drømmen om det rationelle samfund**
- 10/03: Industrialisering: Massesamfundet. Social uro. Nye fællesskaber**
- 17/03: Rædslernes århundrede: Fascisme og kommunisme. To verdenskrige. Jerntæppet. Det europæiske projekt. Europas fremtid i en global verden**

2212-287

De opdagede verden

— **TID:** 29/1, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Kåre Bluitgen, forfatter

I århundreder har der været europæere, der drog ud i verden for at finde ud af, hvem der boede på den anden side af havet og ved verdens ende. De ville vide, om der fandtes fjerne folk, der måske ville drage mod Europa. Og om der var riger, der rummede udtømmelige værdier som guld, ædelsten og silke. Kunne de erobres? Og så skulle det kristne budskab spredes til alverdens hedninger. Men først og fremmest: Kunne der drives handel med disse ukendte egne? Vi skal høre om ni af de største opdagelsesrejsende: Marco Polo, Christoffer Columbus, Hernán Cortés, Ferdinand Magellan, Mungo Park, Vitus Bering, Henry Morton Stanley, Fridtjof Nansen og Roald Amundsen. Gennem 600 år satte disse vidt forskellige personligheder livet på spil af begær efter viden, rigdom eller berømmelse. Og ændrede verdenshistorien.

2122-205

Europas historie fra oldtiden til i dag

— **TID:** 29/1, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Lars Hovbakke Sørensen,
 lektor, ph.d., Professionshøjskolen Absalon

Tag med på en rejse gennem Europas dramatiske historie fra afslutningen på Den Peloponnesiske Krig i 404 f.v.t. til i dag. Vi begynder med oldtidens store imperier: Alexander den Stores Makedonien og Romerriget med fokus på årsagerne til både deres storhed og fald, og hvordan arven fra Romerriget kom til at påvirke udviklingen af middelalderens europæiske stater og styrkelsen af kongernes magt i løbet af 1500-, 1600- og 1700-tallet. Samtidig vil der være fokus på, hvordan de politiske begivenheder påvirkede europæernes identitet og kultur, herunder den nationale identitet. Fortællingen føres helt op til i dag og de seneste års store forandringer med flytningstrømme, klimakrise og coronapandemi. Afsættet er Lars Hovbakke Sørensens bog 'Europas historie. Fra oldtiden til i dag' (Gyldendal).

2212-032

Specialstyrker og -operationer i 2. Verdenskrig

— **TID:** 29/1, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Martin Ammitsbøll Husted,
 lektor, cand.mag. i historie, filosofi og
 samfundsfag

Nutidens specialstyrker – britiske SAS og amerikanske Navy SEALs – kan føre deres historie tilbage til 2. Verdenskrig. Her opstår der et behov for egentlige elitestyrker, fordi man skal bagefter fjendens linjer og hente efterretninger, foretage sabotage eller støtte større operationer. Hør fx om et af de mest dristige angreb fra SAS: Operation Flipper i 1941, hvor man forsøger at myrde Rommel. Eller om operationerne bag de tyske linjer under felttoget i Normandiet 1944. Hør om den militærhistoriske udvikling af specialstyrker i 2. Verdenskrig og om udvalgte operationer fra bl.a. britiske SAS og SBS, amerikanske Rangers, tyske Brandenburger Regiment og italienske Decima Flottiglia MAS.

212-030

2. Verdenskrig: Krigen på Østfronten 1941-1945

— **TID:** 30/1, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Martin Ammitsbøll Husted,
 lektor, cand.mag. i historie, filosofi og
 samfundsfag

Ved dagry den 22. juni 1941 indledte det nazistiske Tyskland invasionen af Sovjetunionen: Operation Barbarossa. Konflikten udviklede sig til et frontalt sammenstød mellem to totalitære systemer, to tyranner, to af verdens mest magtfulde nationer, der i fire lange år var fastlåst i en ubarmhjertig kamp, der blev den hårdeste, længste og blodigste i 2. Verdenskrig. Vi gennemgår den militærhistoriske fortælling – fra de indledende og katastrofale nederlag for Den Røde Hær over belejringen af Leningrad og vendepunkterne ved Stalingrad og Slaget ved Kursk til krigens afslutning i Berlins ruiner.

2212-495

Formiddage i Park Bio: Europa – besat og befriet

TID: 31/1, 6 mandage, kl. 09.30-11.15

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

STED: Park Bio, Østerbrogade 79

UNDERVISER: Jakob Danneskiold-Samsøe, fil.dr. i historie og videnskabshistorie

De fleste europæere oplever ikke 2. Verdenskrig som krigshandlinger, men som besættelse og befrielse. Hvad sker der i lande som Danmark, Norge, Frankrig, Polen og Jugoslavien under krigen, og hvordan former retsopgørene sig efter befrielsen? Hvordan former selvransagelsen sig blandt Aksemagterne Tyskland, Italien og Østrig? Dertil ser vi på neutrale lande som Sveriges og Schweiz' rolle under krigen. I de seneste år har ny forskning pilleret ved gængse forestillinger, og debatten er højaktuel og følelsesladet. Dermed giver forelæsningsen også indsig i Europa i dag.

31/01: Skandinavien. Neutralitet, samarbejde og besættelse

07/02: Frankrigs massive fortrængning

14/02: Polen og Ungarn

21/02: Blodbad på Balkan

28/02: Den store Fædrelandskrig

07/03: Fascismens villige ofre. Tyskland, Italien og Østrig

2212-496

Verdens største fund

TID: 14/2, 7 mandage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Menneskets historie forandrer sig konstant, når spaden sættes i jorden, og arkæologien er det tætteste, vi kommer på en rejse tilbage i tiden. Fund af templer, grave og hele byer vidner om tidligere civilisationer og afslører betydningsfulde og fascinerende detaljer om den fortid og historie, der kom før os. Hør om historiens største fund og opdagelser – fra nøglen til hieroglyfferne og de ufattelige rigdomme i Tutankhamons grav over ca. 900 jødiske håndskrifter fra dødehavsområdet og til møddinger og guldskatte på dansk jord. Forløbet tager afsæt i '50 fund. Højdepunkter i arkæologien' (Aarhus Universitetsforlag).

14/02: Laokoon. Vinnie Nørskov, museumsleder, Antikmuseet, og lektor, Aarhus Universitet

21/02: Himmelskiven fra Nebra og helleristningerne i Tanum. Flemming Kaul, museumsinspektør, dr. phil., Nationalmuseet

28/02: Troja og Mykene. Vinnie Nørskov, museumsleder, Antikmuseet, og lektor, Aarhus Universitet

07/03: Dødehavsrullerne. Anders Klostergaard Petersen, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

14/03: Rosettastenen, Tutankhamon og kongegravene i Tanis. Linda Biering-Sørensen, cand.mag. i ægyptologi og omviser, Ny Carlsberg Glyptotek

21/03: Ertebølle køkkenmødding. Louise Villadsen, Centerleder, Stenaldercenter Ertebølle

28/03: Guldskatten fra Vindelev nær Jelling. Mads Ravn, forskningschef og museumsinspektør, Vejle Museerne

2212-281

Forstå USA – i historisk perspektiv

TID: 22/2, 6 tirsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Hvilken betydning har borgerrettighedsbevægelsen, Uafhængighedserklæringen og det politiske system for amerikansk politik i dag? Og hvordan har USA ageret på den udenrigspolitiske scene gennem tiden? En række USA-eksperter giver her et dybere indblik i supermagten USA's historie inden for alt fra politik, raceforhold til borgerkrig og masseproduceret underholdning. Vi starter med The American Dream og bevæger os over begivenheder og strømninger i USA, der hver især har haft betydning for den måde, landet er på i dag. Undervejs kaster vi også blikket på nogle af de nyeste tendenser i amerikansk politik og samfund.

22/02: Fra begyndelsen. Den amerikanske drøm. Niels Bjerre-Poulsen, lektor i historie, Syddansk Universitet

01/03: Borgerkrig, borgerrettighedsbevægelse og raceuligheder. Jørn Brøndal, professor og leder af Center for Amerikanske Studier, Syddansk Universitet

08/03: Uafhængighedserklæringen, forfatningen og det politiske system. Anne Mørk, ph.d. i amerikanske studier

15/03: Amerikansk udenrigspolitik mellem idealisme og realisme. Jakob Sinding Skött, ph.d. i statskundskab, lektor i samfunds-fag, Nyborg Gymnasium

22/03: Konspirationsteorier og populistiske strømninger i Det Republikanske Parti. Niels Bjerre-Poulsen, lektor i historie, Syddansk Universitet

29/03: Amerikansk populærkultur. Thomas Ærvold Bjerre, lektor i amerikanske studier, Syddansk Universitet

2212-280

Vikingetiden – historien, kulturen og de nye fund

TID: 22/2, 6 tirsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Vikingetiden er en helt særlig del af vores historie, og vikingerne var det folk, som for alvor fik Norden og Danmark på verdenskortet. De erobrede store dele af England og fandt også vej helt til Amerika. I dag fascineres vi stadigvæk af vikingernes kultur, levemåde, bygninger, skibe og ikke mindst de skatte, som de har efterladt sig. Lad en række eksperter give dig indblik i vikingetiden, og hør om nogle af de nyeste fund og opdagelser, som gør os klogere på vikingernes liv og færden.

22/02: Introduktion til vikingetiden. Søren Michael Sindbæk, professor i middelalderarkæologi, Aarhus Universitet

01/03: Vikingetidens religion. Simon Nygaard, ph.d., adjunkt i førkristen nordisk religion, Aarhus Universitet

08/03: Vikingetogter i Vesteuropa. Kasper Holdgaard Andersen, ph.d., historiker, Moesgaard Museum

15/03: Nordboerne i Nordatlanten. Mogens Skaaning Høegsberg, ph.d., Moesgaard Museum

22/03: Jarlen fra Skanderborg – den rige ryttergrav fra Fregerslev og vikingetidens grave. Merethe Schifter Bagge, museumsinspektør, Museum Skanderborg

29/03: Kongesædet i Jelling – nye udgravninger og forskning. Charlotta Lindblom, museumsinspektør, Vejle Museerne

2212-159

Wien omkring år 1900: Tradition og modernitet – overgang og undergang

— **TID:** 26/2, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERSISER: Claus Christoffersen, BA i filosofi og oldtidskundskab

Wien er modsætningernes by, hvor det traditionelle og konservative mødes med moderniteten inden for videnskab, musik og filosofi og ikke mindst kunst med secessionsbevægelsen, Klimt og Schiele. Men Wien er også stedet for modernitetens første nederlag. Det er her, fremskridtsoptimismen går under, og moderniteten og oplysningen for første gang må erkende sine svagheder og skyggesider. Dette sammenbrud fører til byens rige kunstneriske skaberkraft og til et voldsomt politisk liv. Wien er byen for den første politiske bevægelse, der bygger på antisemitisme, og Wien er samtidig byen, hvor Theodor Herzl skaber grundlaget for den moderne zionisme. Wien er fuld af spændinger – og derfor fundamentalt spændende.

2212-033

Tysklands historie i det 20. og 21. århundrede

— **TID:** 26/2, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERSISER: Philipp Alexander Ostrowicz, Copenhagen Business School

Den tyske historie i det 20. og 21. århundrede er præget af store modsætninger og omvæltninger. To tabte verdenskrige, Holocaust, Tysklands deling i 1945 og genforening i 1990, den økonomiske krise i 1920'erne og det økonomiske mirakel – 'Wirtschaftswunder' – i Vesttyskland efter 1945 har bestemt Tysklands skæbne. Siden Berlinmurens fald i 1989 har landet udviklet sig fra den vesttyske, lidt småborgerlige Bonner Republik og det socialistiske diktatur i DDR til den kosmopolitiske Berliner Republik i det forenede Tyskland. Få overblik over Tysklands historie, økonomi og sociale udvikling med særligt fokus på udviklingen siden (gen?)-foreningen i 1990, aktuelle debatter i samfundet og en perspektivering til tendenser i nutidig tysk litteratur og kultur.

2212-262

Den Amerikanske Borgerkrig

— **TID:** 27/2, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 265 kr.
UNDERSISER: Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag. i historie og oberstløjtnant

Den Amerikanske Borgerkrig 1861-1865 har en særlig plads i amerikansk historie og selvforståelse. Kampen mellem de såkaldte unionister fra Nordstaterne og konføderalisterne fra Sydstaterne handlede om USA's indretning økonomisk, socialt og administrativt med slaveriet og den enkelte stats uafhængighed over for Unionen som kardinalpunkter. I 1861 meldte 11 stater sig ud af Unionen og dannede deres eget forbund. Lincoln ville tvinge dem tilbage, og det lykkedes da også efter fire års krig, der kostede over 600.000 mennesker livet. Resultatet blev bl.a., at de stater, der havde løsrevet sig, igen blev indlemmet i De Forenede Stater, at omtrent fire millioner slaver blev frigivet, og at USA blev en stormagt på den internationale scene.

2212-285

På rejse med den transsibiriske jernbane

— **TID:** 27/2, 1 søndag, kl. 11.00-15.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERSISER: Torben Heuer, lektor i russisk sprog, kultur og samfundsforhold og tidligere bosat i Rusland

Kom med på rejse med den transsibiriske jernbane. Hør om den 8.000 km lange togtur fra Moskva gennem Ruslands skovklædte vidder til Beijing. Undervejs kommer vi også forbi Mongoliets hovedstad Ulan Bator, verdens største ferskvandssø Bajkal i Sibirien, Mongoliets bjerge og græstepper og Gobi-ørkenens flade landskaber. Torben Heuer, der er lektor i russisk sprog, kultur og samfundsforhold og flere gange har været rejseleder på togrejsen, fortæller om både historien bag etableringen af den transsibiriske jernbane med dens tre linjeføringer og om forskellige folkeslag og kulturer langs sporet.

Sæt kryds i kalenderen
til Historiske Dage
26.-27. marts

HISTORISKEDAGE.DK

2212-455

Fantastiske kirkebygninger gennem 900 år

— **TID:** 2/3, 5 onsdage. Forelæsningerne er kl. 17:15-19:00.
Ekskursionen sidste gang er kl. 10:30-12:15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
STED: Se steder på fuau.dk
UNDERVERISER: Per Nielsen, cand.mag. i historie og forfatter

Hvordan kan vi se, at en bygning er en kirke, og hvordan har kirkerne ændret udseende gennem århundrederne? Og hvordan spiller funktion og bygning sammen? Gennem fire forelæsninger og besøg i tre kirker giver forløbet et overblik over kirkerne i Danmark. Undervejs skal vi se på både det generelle og på karakteristiske træk for lokalområder i Danmark og for forskellige byggeperioder. Kirkebesøgene går til Grundtvigskirken, Kastelskirken og Garnisonskirken. Historiker Per Nielsen har i mange år arbejdet med Danmarks kirker som kirkekonsulent ved Nationalmuseet.

02/03: 900 års kirkebyggeri og den romanske kirke
09/03: Den gotiske kirke og klosterkirker
16/03: Kirkebygninger 1536-1850 med besøg ved Grundtvigskirken
23/03: Kirkebyggeri 1850-2022
30/03: Ekskursion: Besøg ved Kastelskirken og Garnisonskirken

2212-402

Spionmysterier i historien

— **TID:** 2/3, 4 onsdage, kl. 19:30-21:15
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVERISER: Andreas Marklund, ph.d., seniorforsker, Enigma – Museum for post, tele og kommunikation

Spioner arbejder med indsamling af hemmeligheder om specifikke aktører – fra stater og selskaber til enkelte individer. Spionage har altid fundet sted, og frygten for spionen – den skjulte fjende – har været en vigtig drivkraft for udviklingen af statslige overvågningssystemer. Andreas Marklund, der i mange år har forsket i overvågningens historie, fortæller om spionmysterier, der har formet vores moderne historie. Det er en dramatisk tidsrejse gennem en dunkel tussmørkeverden, hvor blæk-ke er usynligt, postkasserne døde og muldvarperne har urent mel i posen. En verden fuld af hemmeligheder og skjulte sammensværgelser, der trækker tråde helt frem til vores egen tid.

02/03: Dreyfus-affæren: Skæg og blå briller under la belle époque
09/03: Usynligt blæk og kodede telegrammer: Spioner og spionjægere under 1. Verdenskrig.
16/03: Bletchley Park versus Enigma: Banebrydende teknologier og klassisk spionage under 2. Verdenskrig
23/03: Spionerne fra Cambridge og elegantieren Wennerström: Spionskandaler i Vesten under den kolde krig

2212-035

En kulturhistorisk rejse gennem Spanien

— **TID:** 5-6/3, 1 weekend, kl. 10:00-15:00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVERISER: Kasper Christiansen, cand.mag. i litteraturhistorie, rejse-bureauindehaver i Barcelona

Weekenden er en rejse gennem Spaniens fascinerende kulturhistorie – fra det romerske Hispania over det visigotiske Toledo, det mauriske al-Andalus, habsburgernes storrige og kriserne og krigene i det 19. og 20. århundrede til nutidens Spanien. Undervejs laver vi nedslag i en række af de vigtigste hændelser og kunstneriske højdepunkter i spansk kulturhistorie: erobringen af Mexico og den efterfølgende guldalder i det 16. og 17. århundrede, mesterværker af kunstnere som Velázquez, El Greco og Goya og historie og arkitektur i bl.a. Sevilla, Barcelona og Madrid. Og så kigger vi ind i fremtidens Spanien på nogle af landets politiske udfordringer.

2212-286

Bystaternes verden

— **TID:** 5/3, 1 lørdag, kl. 10:00-16:00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVERISER: Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

I middelalderens Europa var Venedig, Brugge og Lübeck nogle af de mest fremgangsrigte bystater og blev centrum for handel, kunst og udveksling af idéer. De var i konstant konflikt med hinanden eller med fyrster, konger og kejsere. I moderne historie indtræder byer som Danzig og Vestberlin som midtpunktet for stormagtspolitikens opmærksomhed i perioden før 2. Verdenskrigs udbrud og under den kolde krig. I dag er Singapore en af de mest fremtrædende bystater – et ankerpunkt i den globaliserede verdensøkonomi, men bliver i stigende grad presset for at vælge side i rivaliseringen mellem USA og Kina. Dagen belyser fællestræk i bystaters historie og konkretiserer byernes betydning i verdenshistorien.

2212-260

Korstogene

— **TID:** 5/3, 1 lørdag, kl. 10:00-16:00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVERISER: Kurt Villads Jensen, professor i historie, Stockholms Universitet

Da pave Urban 2. holdt sin berømte tale i Clermont i 1095, blev det startskuddet til en række pilgrims- og militære ekspeditioner – bedre kendt som korstogene. Over de næste ca. 200 år drog mange fyrster, riddere og jævne folk til det hellige land for at befri det fra muslimernes herredømme. Nogle ønskede at opnå aflad, mens andre havde bagvedliggende økonomiske og politiske motiver. Tag med professor Kurt Villads Jensen på en tour de force gennem de vigtigste korstog og deres betydning i både Europa og i Mellemøsten.

2212-039

Japans historie

— **TID:** 8/3, 4 tirsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

Gennem fire forelæsninger sætter vi fokus på udvalgte begivenheder og personer i Japans fantastiske historie med afsæt i forskellige steder – fra de gamle kejserbyer Nara og Kyoto, overshognbyerne Kamakura og Tokyo til øerne Hokkaido og Okinawa, der blev indlemmet i det japanske imperium i slutningen af 1800-tallet. Vi skal også se nærmere på strømninger fra Kina og Korea, samurai-krigere, europæere, krig og fred, der har udfordret og præget Japan. Få historien om kejserriget fra den første kejserinde 'Himiko' til i dag.

08/03: Kejserinder og kejsere (660

f.v.t.-1180). Jane Oksbjerg, rejseleder, arkæolog og japanolog

15/03: Samuraiernes verdener (1180-1868).

Jane Oksbjerg, rejseleder, arkæolog og japanolog

22/03: Dannelsen af nationen Japan (1792-1903).

Annette Skovsted Hansen, lektor i japanstudier og historie, Aarhus Universitet

29/03: Krig og fred i Japans historie (1876-2018).

Annette Skovsted Hansen, lektor i japanstudier og historie, Aarhus Universitet

2212-263

Det Tysk-romerske Rige

— **TID:** 14/3, 3 mandage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVERS: Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag. i historie og oberstløjtnant

Få historien om Det Tysk-romerske Rige, der prægede Europa i 800 år. Vikinger, hunner og magyarere hærgede de sørgelige rester af det mægtige romerske imperium, som først i 962 fandt sin arvtager som Europas stærke centralmagt – Det Tysk-romerske Rige. Otto den Store fik den politiske magt som kejser af den nye supermagt, mens paven stod som det åndelige overhoved. Gennem 1500-tallets reformationer og det efterfølgende århundredes Trediveårskrig mistede den tysk-romerske kejser langsomt sin magt over rigets uregelmæssige regenter. Selvom kejserens politiske magt for længst var overgået til diverse bystyrelser, fyrster og konger, opretholdtes kejserriget helt indtil 1806, hvor Napoleon gav Det Tysk-romerske Rige dødsstødet.

2212-036

Uopklarede og genåbnede danske kriminalsager

— **TID:** 19/3, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVERS: Frederik Strand, museumsleder, Politimuseet

Dobbeltmordet på Peter Bangs Vej, Højbjerg-drabet, Conni-/Connydrabene, Joachimsagen og de seks kvindemord i Københavnsområdet omkring 1990. Leder af Politimuseet Frederik Strand har igennem flere år beskæftiget sig med uopklarede drab og genåbnede danske kriminalsager, og denne dag dykker han ned i, hvorfor nogle drabssager er forblevet uopklarede, og hvordan henlagte kriminalsager er blevet genåbnet igennem nye efterforskningsmetoder, hidtil ukendte spor, nye forbrydelser og teknologiske fremskridt. De uopklarede og genåbnede sager giver også et alternativt indblik i danmarkshistorien, hvor samfundets randeksistenser kommer til orde, og hvor tidligere tiders livsvilkår og menneskesyn åbenbares gennem kriminalitet.

2212-265

Berlin – en kulturhistorisk rejse gennem byen

— **TID:** 19-20/3, 1 weekend, kl. 10.00-14.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVERS: Åse Lerche, cand.mag. i tysk og journalist, bosat mange år i Berlin

Som en hvirvelvind har udbygningen til hovedstad raset gennem Berlin siden 1990'erne. Det har været en proces fyldt med kreativitet, og den spændingsladede udvikling har sat sit tydelige præg på byens kunst og kultur, arkitektur og gadebillede. Vi skuer også længere tilbage og inddrager Berlins kulturhistoriske udvikling i tiden op til 1918, i mellemkrigstiden og i efterkrigstidens delte by. På den måde vil vi se, at byens historiske udvikling i høj grad har været præget af brud og af en egenartet religiøs og kulturel mangfoldighed. Evnen til at udnytte disse modsætninger i en kreativ retning var en væsentlig grund til, at Berlin i begyndelsen af det 20. århundrede kunne udvikle sig til en vigtig europæisk kunst- og kulturmetropol. Og det er den evne, Berlin i dag synes at aktualisere igen.

2212-447

Margrete 1. En regent og hendes samtid

— **TID:** 20/3, 1 søndag, kl. 10.00-14.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVERS: Vivian Etting, museumsinspektør og seniorforsker, Nationalmuseet

Som 10-årig bliver Margrete gift med den norske kong Håkon, og 7 år senere føder hun sønnen Oluf. Herfra træder hun for alvor ind på Nordens politiske scene og opnår at blive hyldet som 'fuldmægtig frue og husbond' over Danmark, Norge og Sverige. Fra første skridt med magten i hånden og til sin død, på sit skib i Flensborg Fjord, gjorde hun sig bemærket med en politisk begavelse uden lige. I disse weekendforelæsninger går vi helt tæt på en af danmarkshistoriens mest bemærkelsesværdige regenter: dronning Margrete 1. Vivian Etting er forfatter til bogen 'Margrete 1. En regent og hendes samtid' (Gyldendal).

2212-369

Byvandring: Københavns forunderlige historie

— **TID:** 21/3, 3 mandage, kl. 17.00-18.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
STED: Se mødesteder på fuau.dk
UNDERVERS: Hanne Fabricius, cand.phil. i arkæologi og forfatter

I middelalderen fyldte man flere gange op i havneområderne, så København rykkede længere ud i vandet. Langs havnen lå beværtninger, hvor sømænd og tørstige københavnere drak massevis af øl og brændevin, mens fiskerkonerne råbte ad hinanden på Gammel Strand. På tre byvandring skal vi vandre langs med de gamle havnekajer, hvor vi bl.a. skal høre om, hvor galt det gik under den store brand i 1728. Vi skal gå fra middelalderens Nørreport til Vesterport, vandre oven på gamle kirkegårde for til sidst at ende i kvarteret omkring Holmensgade, som frem 1930'erne var domineret af offentlige fruentimere, alfonser og værtshuse. Hanne Fabricius er forfatter til den nye bog 'Københavns forunderlige historie: Liv, lyst og lort fra oldtid til nutid' (Turbine).

21/03: Fiskerkællinger, lokumsstræder og forsvundne havnekajer

28/03: Kirker, tegl og kanoner i Pisserenden

04/04: Fra Børsen til Skipperboderne: Handel, havneliv og offentlige fruentimere i Holmensgade

2212-368

Byvandring: Gader og mennesker i middelalderens København

— **TID:** 23/3, 3 onsdage, kl. 17.00-18.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
STED: Se mødesteder på fuau.dk
UNDERVISER: Hanne Fabricius, cand.phil. i arkæologi og forfatter

København skifter ikke med sin fortid før de store brande i 1700-tallet, men gadenavne, torve og bygninger gemmer stadig på spændende historier om livet i middelalderen. Tag med på tre byvandring tilbage til middelalderens København. Vi kommer vidt omkring – fra universitetets smukke gård med det middelalderlige konsistoriehus, over et kvindekloster, offentlige fruentimmere og byens rende til et spændende latrin i Pilestræde. Hanne Fabricius er forfatter til 'Københavns forunderlige historie: Liv, lyst og lort fra oldtid til nutid' (Turbine).

23/03: Byvandring: Fra vandmøllen til roskildebispens gård i Nørregade
30/03: Byvandring: Fra den franske koks latrin til Nørrevold (Strøget)
06/04: Byvandring: Kunstnere, offentlige fruentimmere og en middelalder befæstning

2212-498

Kennedy. Historien om USA's største politiske dynasti

— **TID:** 31/3, 1 torsdag, se varighed på holdet på fuau.dk
PRIS: Se på holdet på fuau.dk
UNDERVISER: Anders Agner Pedersen, chefredaktør, Kongressen.com

Ingen anden amerikansk familie har gennem årene fascineret som Kennedyerne. Dynastiet har i 100 år været en magtfaktor i amerikansk politik og leveret nogle af de største koryfæer som præsident John F. Kennedy, hans kone Jackie og de to brødre, Bobby og Ted. Men den del af historien, der handler om familien efter JFK's død, er ganske underbelyst. Få den samlede historie om den mytiske familie og dens særlige plads i amerikansk historie helt frem til 2021. Om jagten på magt, om store succeser og lige så store nedture, om tragiske dødsfald og familiehemmeligheder. Afsæt er Anders Agner Pedersens 'Kennedy. Historien om USA's største politiske dynasti' (Lindhardt og Ringhof).

2212-282

Norge – set fra Danmark

— **TID:** 3/4, 1 søndag, kl. 11.00-15.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Kristoffer Flakstad, journalist og forfatter

Denne dag vender vi blikket mod vores naboland mod nord og udfolder samtidig tusind års tætte bånd mellem Norge og Danmark. Vi kommer på en dramatisk rejse fra vikingerne til tv-serien 'SKAM'. Kristoffer Flakstad giver et samlet billede af Norge og kommer omkring historie, kultur, politik og religion og trækker tråde frem til i dag. Undervejs kommer vi bl.a. forbi de voldsomme år under 2. Verdenskrig, søfarere, hekse, konger, forfattere, politiker og mange andre, der indgår i historien om Danmarks og Norges fælles fortid – og nutid. Kristoffer Flakstad er forfatter til 'Den danske bog om Norge' (Gads Forlag).

2212-290

Byvandring: Det lystige Vesterbro og Frederiksberg

— **TID:** 5/4, 3 tirsdage, kl. 17.00-18.30
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
STED: Se mødesteder på fuau.dk
UNDERVISER: Hanne Fabricius, cand.phil. i arkæologi og forfatter

På tre byvandring følger vi livet uden for voldene. I 1577 sendte rigshofmester Valkendorf slagterne ud på Vesterbro for at slagte deres dyr af sundhedsmæssige årsager. Det var startskuddet til, at Vesterbro udviklede sig til et livligt slagter- og forlystelseskvarter. I 1700-tallet lå et væld af forlystelseshaver langs Vesterbrogade, som de københavnske familier fornøjede sig i om søndagen. Og i gæstgiverierne fandt gæsterne fra Dyrehavsbakken overnatning, hvis de ikke nåede at komme inden for byens porte, før de blev låst. Senere kom Frederiksberg Allé med på den lange forlystelsesrute. Hanne Fabricius er forfatter til den nye bog 'Københavns forunderlige historie' (Turbine).

05/04: Det var på Frederiksberg: Landsteder, forlystelser og en sørgelig kærlighedshistorie
12/04: Det lystige Vesterbro: Valkyrien, den grønne dame og den sorte ørn
19/04: Det lystige Vesterbro: Galger og gæstgiverier

2212-267

Humanisme – vores umistelige kulturarv

— **TID:** 19/4, 4 tirsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISER: Jakob Danneskiold-Samsøe, fil.dr. i historie og videnskabshistorie

Humanismen er en central del af vores kulturelle DNA. En af de traditioner, der gør Europa til Europa. Den har afgørende præget vores samfundssyn og skolesystemer og ligger også til grund for opkomsten af moderne naturvidenskab. I tidens løb har humanisme haft mange ansigter og kan være svær at definere historisk. I forelæsningsrækkerne følger vi humanismen fra det gamle Athen og Rom, over renæssancen og oplysningstiden til moderne humanisme og møder bl.a. Platon, Cicero, Petrarca og Erasmus af Rotterdam.

19/04: Ciceros dannelsesbegreb
26/04: Renæssancehumanismen
03/05: Oplysningstidens humanisme
10/05: Moderne humanisme

2212-457

Planteviden i oldtiden

— **TID:** 25/4, 2 mandage og 1 lørdag. Forelæsningsrækkerne er kl. 17.15-19.00. Ekskursionen sidste gang er kl. 10.30-15.30
PRIS: 625 kr., studerende 325 kr. Inkl. entré på 30 kr. til Sagnlandet Lejre
UNDERVISERE: Sabine Karg, mag.art. i forhistorisk arkæologi og dr.rer.nat. i botanik, og Liliith Andersen, mag.art. i forhistorisk arkæologi

I dag er vi de rene amatører til kunsten at leve i og af naturen sammenlignet med oldtidens mennesker. Tag med på en rejse i fortælling, billeder og ud i felten, og bliv lidt klogere på, hvordan vores forfædre fra stenalderen til middelalderen mestrede og indrettede sig med deres omgivelser. I to forelæsningsrækker fortælles om fascinerende fundsteder i Danmark og om, hvordan folk i fortiden har brugt vilde planter til mad, drikke, medicin, tekstiler og brugsgenstande. Vi slutter af med en udflugt til Sagnlandet Lejre ved Roskilde, hvor vi skal se på de rekonstruerede steder fra stenalder, jernalder, vikingetid og middelalder og på brugen af naturmaterialer og nytteplanter. Man sørger selv for transport ifm. ekskursionen.

25/04: Oldtidens planteviden 1
02/05: Oldtidens planteviden 2
07/05: Ekskursion til Sagnlandet Lejre

2212-277

Byvandring: På sporet af kolonihistorien i København

— **TID:** 10/5, 4 tirsdage. Forelæsning 10/5 kl. 17.30-19.15. Alle byvandring kl. 10.30-12.15
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
STED: Se mødesteder på fuau.dk
UNDERVISER: Per Nielsen, cand.mag. i historie og forfatter

Danmarks kolonihistorie knytter sig til en lang række kvarterer og bygninger i København – steder, hvor skibe har lagt til kaj, og fremmede varer er blevet bragt i land. Hertil kommer indbyggere fra de oversøiske besiddelser som sømænd, tjenestefolk og politikere, der har opholdt sig i hovedstaden og været med til at forme danskernes billede af verden. Efter et overblik over dansk-norsk kolonihistorie går vi på opdagelse i indre by, på Slotsholmen, på Christianshavn og i Frederiksstaden – og kommer vidt omkring i kolonihistorien fra Grønland til Tranquebar.

- 10/05: Forelæsning: Kolonierne og København**
17/05: Byvandring fra Bibliotekshaven til Rådhuspladsen: Christian 4.s handels- og ekspansionspolitik
24/05: Byvandring på Christianshavn: Kolonihandel, skibsfart og sukkerindustri
31/05: Byvandring fra Nyhavn gennem Frederiksstaden til Fødselsstiftelsen: Plantageejere, storkøbmænd og tjenestefolk

2212-264

Byvandring: Kongernes København

— **TID:** 25/5, 3 onsdage. Forelæsning 25/5 kl. 17.30-19.15.
 Byvandring 1/6 og 8/6 kl. 10.00-12.30
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
STED: Se steder på fuau.dk
UNDERVISER: Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag. i historie og oberstløjtnant

I 1660 får Danmark ny styreform – enevælden. Det fører på sigt til udbygning af statsapparatet og yderligere centralisering af magten i København. En væsentlig måde at sikre sig legitimitet på var samtidig at forherlige monarken gennem en bevidst iscenesættelse af magten. Det kom især til udtryk i en storladent arkitektur. Tag med i sporene af kongernes prægtige København. Vi starter med en forelæsning om Københavns udvikling som residensby og fortsætter med to byvandring med fokus på Slotsholmen og lokaliteter, der knytter sig til den danske enevælde, bl.a. Prinsens Palæ, Frederiksstaden, Amalienborg og Kastellet.

- 25/05: Forelæsning: Kongernes København**
01/06: Byvandring: Kongerne på Slotsholmen
08/06: Byvandring: Enevældens København

2222-222

På sporet af renæssancens Norditalien

— **TID:** 5/9, 3 mandage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Med deres imponerende kirker, klostre, paladser og museer fortæller Norditaliens byer som Firenze, Siena, Venedig og Milano om et afgørende kapitel i verdens historie. I renæssancen gennemgik de norditalienske bystater en intens økonomisk, politisk og social udvikling, hvor mennesket måtte definere sig selv og verden på ny. Omvæltningerne dannede grobund for en helt særlig opblomstring inden for bl.a. billedkunst, arkitektur og litteratur. Her skabte Dante, Petrarca, Boccaccio, Machiavelli, Giotto, Masaccio, Fra Angelico, Botticelli, Leonardo da Vinci, Michelangelo og Rafael værker, der flyttede grænser og kom til at stå som symboler på en ny tid.

- 05/09: Historien: Renæssancens Norditalien.** Steffen Heiberg, historiker og fhv. forskningschef, Det Nationalhistoriske Museum Frederiksborg Slot
12/09: Kunsten og arkitekturen. Hans Jørgen Frederiksen, lektor emeritus i kunsthistorie, Aarhus Universitet
19/09: Litteraturen. Trine Arlund Hass, Carlsberg Foundation Junior Research Fellow at Linacre College, University of Oxford.

2222-264

Christian 4.s Europa

— **TID:** 6/9, 6 tirsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 660 kr., studerende 360 kr.
UNDERVISER: Jakob Danneskiold-Samsøe, fil.dr. i historie og videnskabshistorie

Perioden fra 1588 til 1648 er en tid med ufattelige rædsler – krige, hekseafbrændinger, inkvisition, oprør, sult og armod. Men det er også en tid, hvor Europa begynder at underlægge sig resten af verden – hvor den moderne stat grundlægges, hvor filosoffer, astronomer og læger revolutionerer synet på universet og kroppen, og hvor kunstnere som Shakespeare, Rembrandt og Velázquez skaber udødelig kunst. Over seks tirsdage dykker vi ned i denne farverige tid – med fokus på både udvalgte temaer og de forskellige dele af Europa.

- 06/09: Europakortet: Stater og dynastier. Religiøse splittelser**
13/09: Habsburgerne: Det spanske verdensrige. Østrig
20/09: Frankrig og opkomsten af den moderne stat: Frankrig – centralmagt og lokalmagt. Trediveårskrigen og den militære revolution
27/09: De nye handelsmagter: England og Nederlandene
04/10: Landene i øst: Polen, Litauen og Rusland. Osmannerriget
11/10: Mod nye horisonter: Europas koloniriger. Den videnskabelige revolution

FÅ VIIDEN HJEM I STUEN. SE SIDE 88-89

Vi byder på livestreamede forelæsninger

2222-237

Det gamle Ægypten

TID: 6/9, 3 tirsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Kim Ryholt, professor i ægyptologi, Københavns Universitet

For over 5.000 år siden opstod et af verdens ældste riger: det gamle Ægypten. Det eksisterede i næsten 3.000 år og var centrum for en blomstrende kultur, som man stadig kan se tegn på. De fleste af os tænker på pyramiderne, Nilen, faraoer og mumier, men kulturen rummede meget mere end det. Tag med på en rejse gennem oldtidens Ægypten, og bliv klogere på den særlige kultur, og hvilken betydning den har haft for historien. Kim Ryholt, der er ansvarlig for et internationalt forskningsprojekt om folkelige papyri, indvier os i væsentlige fund gjort i oldtidsmanuskripterne – fra dramaerne, der udsprang sig under dynastierne til de oldægyptiske fortællinger.

2222-240

Fra stenalder til middelalder – Danmarks tidlige historie

TID: 7/9, 6 onsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Hvordan udviklede vores samfund sig fra jægerstenalder til bondestenalder med bosættelser? Hvilke store begivenheder og opfindelser var med til at skabe det Danmark, vi kender? Seks forskere opruller Danmarks historie fra år 13000 f.v.t. til år 1536. Hør om rensdyrjægere, de første bønder, moselig, hærgende vikinger, store kirkebyggerier, blodige borgerkrige og blomstrende hofkultur igennem kultur- og socialhistoriske forandringer, og kom et spadestik dybere ned i første del af den lange historie om vores lille land.

- 07/09: Jægerstenalderen.** Bjørnar Måge, Museum Lolland-Falster
- 14/09: Bondestenalderen.** Niels Nørkjær Johansen, lektor i arkæologi, Aarhus Universitet
- 21/09: Bronzealderen.** Flemming Kaul, museumsinspektør, dr.phil., Nationalmuseet
- 28/09: Jernalderen.** Xenia Pauli Jensen, seniorforsker, Moesgaard Museum
- 05/10: Vikingetiden.** Mads Ravn, forskningschef og museumsinspektør, Vejle Museerne
- 12/10: Middelalderen.** Poul Grønder-Hansen, museumsinspektør og seniorforsker, Nationalmuseet

2222-278

Har kvinder en historie?

TID: 7/9, 5 onsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Læser man om krige, erobringer, togter, kongemagt, kriser og revolution er det ikke ofte, at en kvinde spiller hovedrollen. Men hvorfor egentlig ikke? Kvinder har jo også spillet en rolle i disse begivenheder og udviklinger. I de senere år er vi blevet mere og mere opmærksomme på, hvem der får lov at blive nævnt i historiebøgerne, og i denne række vil fem forskere udlægge deres forskning om kvindehistorie. For hvem er historien egentlig for, hvis kun halvdelen er repræsenteret? Vi skal høre om kulturens kvinder, erhvervslivets kvinder, magtens kvinder og nutidens kvindekamp med afsæt i udvalgte personer.

- 07/09: Overblikforelæsning: Har kvinder en historie?** Lone Kølle Martinsen, ph.d., seniorforsker i historie, Aarhus Universitet
- 14/09: Magtens kvinder.** Carsten Jahnke, lektor i historie, Københavns Universitet
- 21/09: Forelæser på vej**
- 28/09: Inuitkvindens liv – Arnarlunguaq og den femte Thuleekspedition.** Ivalo Kathrine Olsvig, Knud Rasmussens Hus
- 05/10: 150 års kvindekamp.** Astrid Elkjær Sørensen, postdoc i historie, Aarhus Universitet

2222-186

Forstå Sverige

TID: 7/9, 4 onsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISER: Andreas Marklund, ph.d., seniorforsker, Enigma – Museum for post, tele og kommunikation

Vær med, når den svensk-danske historiker Andreas Marklund giver et makrohistorisk perspektiv på vores nabolands fremvækst. Tag med på en tour de force gennem 500 års svensk historie – fra de store krige og krigeriske konger over 1800-tallets sult og armod, tabet af Finland i 1809, 1900-tallets folkehjem, krigserfaringerne og erindringerne fra 2. Verdenskrig og nutidens udfordringer og nyfortolkninger af det svenske. Fra Det Stockholmske Blodbad til Sverigesdemokraterne.

2222-244

Byvandring: Vestindiske og afrikanske skæbner i København

TID: 13/9, 4 tirsdage. Forelæsningen 13/9 er kl. 17.15-19.00. Alle byvandring er kl. 10.30-12.15
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
STED: Se mødesteder på fuau.dk
UNDERVISER: Per Nielsen, cand.mag. i historie og forfatter

Der er dansk-vestindiske historier i Nyboder og i byens kirker, på Halmtorvet og Rådhuspladsen – og mange andre steder i byen. Det er ikke vidtløftige fortællinger om en masse palæer bygget for penge tjent på sukker og menneskehandel, men veldokumenterede historier om mennesker og huse, der har tilknytning til Dansk Vestindien. Vi går ad nye ruter gennem byen for at sætte ansigter og steder på en række hændelser og skæbner, der kan være med til at give os en indsigt i både Københavns og Dansk Vestindiens historie.

- 13/09: Forelæsning: Dansk Vestindiens historie**
- 20/09: Byvandring: Kongerne, købmændene, plantageejerne, sømændene – og to prominente fanger fra Guldkysten**
- 27/09: Byvandring: Rigmand, sømand og en stakkels dreng**
- 04/10: Byvandring: Fru Jensens verden og andre vestindiske historier fra Vesterbro**

2222-243

På jagt efter historien i kilderne

TID: 27/9, 3 tirsdage. Forelæsninger 27/9 og 4/10 er kl. 17.15-20. Byvandring 11/10 er kl. 10.30-12.15
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
STED: Se steder på fuau.dk
UNDERVISER: Per Nielsen, cand.mag. i historie og forfatter

Over to aftener og en byvandring skal vi se på, hvordan man finder og bruger forskellige kilder til at komme i gang med at forske i fx slægts- eller lokalhistorie. Forløbet sætter fokus på bl.a. indsamling af kilder og aflæsning og kritisk brug af fotografier, erindringer og skriftlige kilder. Derudover dykker vi ned i skriftens historie og arkivverdenen, for hvilke kilder findes hvor? Vi slutter af med en byvandring, hvor vi følger værtshusholderske Sofie Kielbergs historie og livet i Nyhavn – og ikke mindst, hvordan man graver denne historie frem af kilderne.

2222-236

Waffen-SS – Europas nazistiske soldater

— **TID:** 2/10, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISERE: Niels Bo Poulsen, militærhistoriker, Forsvarsakademiet, og Claus Bundgård Christensen, lektor i historie, Roskilde Universitet

Waffen-SS var med sin cirka 1 million soldater den moderne histories mest multikulturelle og transnationale militære styrke. I modsætning til mange militære alliancer var soldaterne her under en enhedskommando og dybt integrerede i Himmlers SS-organisation. Selv om mændene i Waffen-SS havde vidt forskellige motiver til at melde sig – eller var tvangshvervede – var fællesnævneren, at deres indsats skulle tjene den tyske nazismes interesser. Vi kommer omkring en række væsentlige aspekter af Waffen-SS' historie: Waffen-SS og resten af SS, den militære brug af SS-soldaterne og deres deltagelse i de nazistiske forbrydelser. Forelæsningerne er baseret på bogen 'Waffen-SS: Europas nazistiske soldater' (Gyldendal), der bygger på fem års arkivstudier i seksten lande.

2222-238

Bronzealder-battle

— **TID:** 11/10, 1 tirsdag, kl. 19.00-21.15
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISERE: Flemming Kaul, museumsinspektør, dr.phil., Nationalmuseet. Benita Clemmensen, museumsinspektør, Museum Østjylland

Der er lagt op til en underholdende aften med vilde historier, når de to arkæologer, Benita Clemmensen fra Museum Østjylland og Flemming Kaul fra Nationalmuseet, tørner sammen i verbalt bronzealder-battle – begge med en lidenskab for bronzealderens religion, og hvordan den kommer til udtryk i tidens billedverden. Denne aften fortæller Flemming Kaul bl.a. historien om bronzealderens blå glasperler, der viser vidtstrakte handelsruter mellem Norden og fjerne egne som Mesopotamien og Egypten, og om sin spændende forskning i bronzealderens billedverden, mens Benita Clemmensen byder ind med historier om fantastiske østjyske fund fra bronzealderen.

2222-263

Formiddage i Park Bio: Rejsen mod Europa. Fra Romerriget til det 21. århundrede

— **TID:** 24/10, 8 mandage, kl. 09.30-11.15
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.
STED: Park Bio, Østerbrogade 79
UNDERVISER: Jakob Danneskiold-Samsøe, fil.dr. i historie og videnskabshistorie

De fleste af os har en forestilling om Europa. Ikke bare som et kontinent, men som en eller anden form for kulturel enhed. I forelæsningsrækken undersøger vi bl.a., om forestillingen om 'det europæiske' er en myte eller kan underbygges historisk, og hvordan Europa kom til at dominere resten af verden økonomisk og kulturelt. Det er en lang og svimlende rejse, vi skal ud på!

- 24/10: Før Europa: Europas geografi.** De første folk og civilisationer. I skyggen af Romerriget
- 31/10: Udkantsområdet Europa: Kristenommen.** Vesten og Byzans. De store omvæltninger
- 07/11: Dommedag og ekspansion: Korstog og generobring.** De store opdagelser
- 14/11: Europas vidensrevolution: Universiteter.** Bogtrykkerkunst. Humanisme. Videnskab
- 21/11: Jernets århundrede: Slavehandel.** Kolonier. Trediveårskrigen
- 28/11: Revolution og oplysningstid: Drømmen om det rationelle samfund**
- 05/12: Industrialisering: Massesamfundet.** Social uro. Nye fællesskaber
- 12/12: Rædslernes århundrede: Fascisme og kommunisme.** To verdenskrige. Jerntæppet. Det europæiske projekt. Europas fremtid i en global verden

2222-242

Vild med Norden

— **TID:** 25/10, 6 tirsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Gennem historien har de nordiske lande ligget i strid med hinanden, men i det 20. og 21. århundrede er der blomstret et stadigt større samarbejde op mellem landene. Den tætte kontakt landene imellem har også skabt en kulturel vekselvirkning, og de nordiske lande har en lang række markante fællestræk. Kom lidt dybere ned i den nordiske undergrund.

- 25/10: Slagsbrødre eller broderfolk?** Nordens historie gennem 1000 år. Lars Hovbakke Sørensen, lektor, ph.d., Professionshøjskolen Absalon
- 01/11: Hvorfor er de små nordiske lande så lykkelige?** Bent Greve, professor i samfundsvidenskab, Roskilde Universitet
- 08/11: De nordiske sprog.** Michael Ejstrup, sprogforsker, forfatter og projektleder
- 15/11: Højdepunkter i den nordiske litteratur.** Anders Østergaard, ekstern lektor i litteratur, Københavns Universitet
- 22/11: Nordisk design.** Thomas Dickson, forfatter, arkitekt og industriel designer
- 29/11: Norden – fortid eller fremtid?** Bertel Haarder, MF og fhv. minister

2222-270

Europas koloniriger

— **TID:** 25/10, 6 tirsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
UNDERVISER: Jakob Danneskiold-Samsøe, fil.dr. i historie og videnskabshistorie

Fra 1500-tallet og frem begynder europæerne at kolonisere resten af verden. Det gælder både spaniere, portugisere, hollændere, danskere, franskmænd, briter, russere, belgiere og tyskere. Men der er stor forskel på, hvordan den europæiske kolonisering forløber, herunder fx hvordan kolonier indrettes, og hvordan man trækker sig ud af dem igen efter 2. Verdenskrig. Den måde, tidligere kolonier i dag fungerer på, trækker dybe spor tilbage til kolonitiden.

- 25/10: Den spanske og portugisiske verden**
- 01/11: Kampen om Det Indiske Ocean**
- 08/11: Krige og pirater**
- 15/11: Det britiske Imperium**
- 22/11: Den anden koloniseringsbølge**
- 29/11: Civilisationsprojektet og arven fra kolonierne**

2222-267

1300-1800: Fem dramatiske århundreder, der skabte Europa

— **TID:** 26/10, 5 onsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Steffen Heiberg, historiker og fhv. forskningschef, Det Nationalhistoriske Museum Frederiksborg Slot

I 1400-tallets første årtier udsendte den kinesiske kejser en række store flådeekspeditioner med det formål at opdage og underlægge sig verden. Efter 1428 blev ekspeditionerne indstillet og i stedet blev verden europæernes legeplads. Over fem forelæsninger dykker vi ned i mulige forklaringer på, hvorfor Europa politisk, teknisk og kulturelt udviklede en dominans uden sidestykke. Forelæsningerne tager afsæt i Steffen Heibergs bog 'Nye horisonter. Europas kulturhistorie i renæssancen' (Gads Forlag), men præsenterer også ideer, der kommer til at indgå i en planlagt bog om oplysningstiden.

- 26/10:** 1300-tallet: Den store krise: Pest og klimaforværringer. Papirrevolutionen og administration som krisestrategi
02/11: 1400-tallet: Bogtryk, billeder og skibe. Kommunikationsrevolution og ny militær teknik
09/11: 1500-tallet: De store opdagelser og reformationen. Hvordan de store opdagelser forandrede videnskab og filosofi
16/11: 1600-tallet: Kvantitativ kultur og militære revolution. Det matematisk beskrevne univers
23/11: 1700-tallet: Det nye verdensbillede omsættes i nye politiske og sociale idéer. Skabelsen af en offentlig opinion og 'opfindelsen' af politik

2222-239

Det klassiske Grækenlands historie og kultur – set gennem bystaten

— **TID:** 27/10, 5 torsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Thomas Heine Nielsen, lektor i græsk, latin og historie, SAXO-instituttet, Københavns Universitet

Over fem torsdage dykker vi ned i centrale aspekter af det klassiske Grækenlands historie og kultur. Vi vil betragte de udvalgte emner gennem bystatens prisme og fokusere på, hvordan de er dannet og formet af den grundlæggende græske samfundsform, bystaten. De græske bystater opstod ca. 750 f.v.t. og er den scene, den græske historie og kulturhistorie udspiller sig på, og bystaten satte et markant aftryk på stort set alle græske kulturfænomener. Vi får et afrundet billede af den græske kultur i klassisk tid (479-323 f.v.t.) ved at se på følgende fem emner gennem bystatens linse:

- 27/10:** Som frøer om et gadekær – den græske bystatskultur
03/11: Bystaten i krig
10/11: Religion i bystaten
17/11: Litteratur i bystaten
24/11: Sport i bystaten

2222-248

Mannerheim og Finlands nyere historie

— **TID:** 29/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag. i historie og oberstløjtnant

Denne dag går vi tæt på Finlands historie i første halvdel af det 20. århundrede med omdrejningspunkt i Gustaf Mannerheim, der om nogen medvirkede til landets selvstændighed. Efter en karriere i den russiske hær vendte Mannerheim tilbage til Finland efter Oktoberrevolutionen. Her blev han øverstbefalende for de borgerlige 'hvide' regeringsstyrker under Den Finske Borgerkrig og i 1918 fejret som krigens sejrherre. Mannerheim var ikke demokrat, men han arbejdede loyalt for, at landets institutioner igen blev sat i kraft, hvilket var afgørende for Finlands anerkendelse som selvstændig stat. Som feltmarskal formåede han bl.a. at holde stand over for tysk krav om fremrykning mod Leningrad og blev i 1944 udnævnt til Finlands præsident, hvor det lykkedes ham at få landet ud af krigen.

2222-219

Det skabende menneske. De kunstneriske frembringelsers verdenshistorie

— **TID:** 29-30/10, 1 weekend, kl. 10.00-16.00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
UNDERVISER: Søren Hein Rasmussen, ph.d. i historie og forfatter, MegaNørd

Hvad malede vore ældste forfædre og hvorfor? Hvad handler den første roman om? Trangen til at skabe uden praktisk formål er et afgørende menneskeligt kendetegn. I denne forelæsningsrække skal vi se, hvordan de kunstneriske frembringelser fra de ældste tider og til i dag har udviklet sig hånd i hånd med samfundsudviklingen. For nok er den menneskelige skabertrang overdådig, den er til enhver tid samtidig begrænset af det samfund, den virker i. Historiker Søren Hein Rasmussen opruller historien om samspillet mellem musik og samfund – fra jægere og samlere over bl.a. oldtidens civilisationer, renæssancen og industrialisering til den globaliserede verden.

SE SIDE 27

Gratis: 3 måneders
 abonnement på
 Vid&Sans

2222-241

På tur i Dansk Vestindiens historie: Mennesker, landskab og huse

— **TID:** 5/11, 1 lørdag, kl. 11.00-16.00
PRIS: 425 kr., studerende 225 kr.
UNDERVISER: Per Nielsen, cand.mag. i historie og forfatter

Tag med på en virtuel rejse til De Vestindiske Øer. Vi skal rundt på Sankt Croix og Sankt Jan og i sporene på bl.a. slaver, storkøbmænd og sømænd og gennem deres historie og tilknytningen til stederne stykke et billede sammen af Dansk Vestindiens historie. Vi skal se, hvor apoteker Riise fra Ærø havde sit berømte apotek, der leverede varer til store dele af Syd- og Mellemamerika, og hvor Riises bayrom blev fremstillet. Vi følger også de vestindiske fanger til Danmark, hvor de afsonede deres straf i Viborg og Horsens tugthuse og Kvindefængslet på Christianshavn. Hvad er deres historie? Hvor havde de boet og arbejdet hjemme i Vestindien, og hvor endte de, hvis de overlevede årene i tugthuset?

2222-027

Vikingerne – historie og myte

— **TID:** 6/11, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Anders Lundt Hansen, historiker og forfatter

Hvordan kunne de skandinaviske områder i nogle århundreder dominere Nordeuropa og sætte et uudsletteligt aftryk på verdenshistorien? Vikingetiden kalder vi perioden ca. 800-1050, men går man kilderne igennem, viser det sig, at der var forbløffende få vikinger på den tid. Men der var fantastiske skibe, dramatiske begivenheder og en skandinavisk ekspansion. Gennem kilder på runesten og pergament skal vi forfølge den rigtige historie – en historie, der handler om penge, om fyrsternes ambitioner og om slægternes stridigheder. Tilsammen skabte de tre faktorer en skandinavisk ekspansion i middelalderen, som mange hundrede år senere blev til vikingetiden og et element i den danske nationale identitet. Forelæsningen tager udgangspunkt i Anders Lundt Hansens bog 'Sølv, blod og kongemagt – bag om vikingemyten' (Gyldendal).

2222-246

General Douglas MacArthur og det amerikanske århundrede

— **TID:** 12/11, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag. i historie og oberstløjtnant

Med den amerikanske general Douglas MacArthur som omdrejningspunkt dykker vi ned i USA i første halvdel af det 20. århundrede, hvor USA i høj grad træder ind på den verdenshistoriske scene. MacArthur personificerer netop denne epoke. General og stabschef i hæren, feltmarskal på Filippinerne i forbindelse med landets selvstyre i 1935, øverstkommanderende over de allierede styrker i Stillehavet efter Pearl Harbour og ikke mindst chef for den amerikanske okkupationsmagt i Japan efter krigen og en drivkraft i landets modernisering. En mand med imponerende evner og ordentlighed, men også med en forfængelighed og egenrådighed, der til sidst fører til hans professionelle fald under Koreakrigen. Få indblik i et afgørende stykke USA- og verdenshistorie – og ikke mindst en bemærkelsesværdig, men lidt overset amerikaner.

2222-221

Store slag i europæernes 2. Verdenskrig

— **TID:** 13/11, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

Forståelsen af 2. Verdenskrigs store slag i Europa og deres betydning for konfliktens udfald bliver i stigende grad diskuteret inden for militærhistorien. Flere nyere bidrag i forskningen peger på, at perioden 1944-1945 dels var den mest blodige del af konflikten; dels var perioden den fase i krigen, hvor man så flest militærfaglige og teknologiske gennembrud. Det er en relativt specialiseret debat, hvis pointer kun langsomt kommer ud til den større offentlighed. Forelæsningsrækken introducerer og gennemgår en række nye vinkler og diskussioner, der udfordrer vores forståelse af konfliktens store slag. Hør bl.a. om Slaget om Narvik 1940, Slaget om Frankrig 1940, Slaget om Kiev 1941, Slaget ved Monte Casino, 1944 og Operation Plunder 1945.

2222-247

Østrig bliver Østrig

— **TID:** 22/11, 3 tirsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag. i historie og oberstløjtnant

Over tre aftener vender vi blikket sydpå mod den politiske udvikling i Østrig-Ungarn fra 1867 til slutningen af 1. Verdenskrig og herefter zoomer vi ind på Østrig i perioden frem til 1955. Østrig-Ungarn var et kludetæppe af forskellige folkeslag samlet under den habsburgske kejser- og kongefamilie – på én gang en frugtbar kulturel smeltedigel og en krudttønde af nationale spændinger, der til sidst førte til dobbeltmonarkiets opløsning efter 1. Verdenskrig. Efterfølgende voksede den nye stat Østrig frem. Mellemkrigstiden var en hård tid for den nye stat og trængslerne kulminerede i 1938, hvor Østrig blev annekteret af Hitlers Tyskland. Efter 2. Verdenskrig fortsatte prøvelserne for Østrig, der ligesom Tyskland blev opdelt i fire besættelseszoner. Først i sommeren 1955 trak besættelsesmagterne sig ud, og Østrig fik sin fulde suverænitet og muligheden for at udvikle sin egen nationale identitet.

2222-235

Et stærkt par: Leonora Christina og Corfitz Ulfeldt

— **TID:** 12/12, 1 mandag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISERE: Steffen Heiberg, historiker og fhv. forskningschef, Det Nationalhistoriske Museum Frederiksborg Slot, og Marita Akhøj Nielsen, dr.phil. i nordisk filologi, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab

Drag tilbage til 1600-tallets Danmark, og mød et af danmarkshistoriens mest mærkværdige par – Christian 4.s ambitiøse og stolte datter Leonora Christina og hendes karismatiske mand, storbedrageren og fantasien Corfitz Ulfeldt, der i jagten på magt, anseelse og rigdom kastede deres liv ud i et dramatisk stormvejr. Og som for Leonora Christina førte til 22 års fangenskab i Blåtårn. I dag synes deres historie at stå lysende klart i kraft af de fascinerende kilder, der er bevaret efter Leonora Christina, især 'Jammers minde'. Her kommer vi helt tæt på almenmenneskelige følelser som kærlighed, ærgerrighed, had og hævn.

Viden i dagtimerne

2212-504

Det gode selskab – historie & samfund

— **TID:** 23/2, 6 onsdage, kl. 10.30-12.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
STED: Kulturhuset Islands Brygge, Islands Brygge 18

Fra modstandskampens heltinder til Putins Rusland, fra danmarkshistorien til fortællinger om Kina som den nye stormagt. Tag med til 'Det gode selskab' – Folkeuniversitetets forelæsningsrække med viden og hyggeligt samvær i dagtimerne i Kulturhuset Islands Brygge. Omdrejningspunktet er dygtige formidlere og vedkommende emner – fra det evigt aktuelle til det højaktuelle på tværs af både samfund, historie, kunst og kultur. Kom i godt selskab med formidlingslystne forskere og andre, der holder af ny viden, indsigt og inspiration. Denne forelæsningsrække sætter fokus på spændende temaer inden for historie og samfund.

- 23/02: Storfyrstinden Jutta Graae – en af modstandskampens allerstørste heltinder.** Trine Engholm Michelsen, forfatter og ph.d., Forsvarsakademiet
- 02/03: Danmarks historie – den korte version.** Asser Amdisen, cand. mag. i historie og forfatter
- 09/03: En verden med Kina som stormagt.** Camilla Tenna Nørup Sørensen, lektor, Institut for Strategi, Forsvarsakademiet
- 16/03: Union eller undergang. Kampen for et forenet Skandinavien.** Rasmus Glenthøj, lektor, ph.d. i historie, Syddansk Universitet
- 23/03: Putins Rusland.** Flemming Splidsboel Hansen, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier
- 30/03: Grønlands moderne historie – fra kolonitid til i dag.** Jens Lei Wendel-Hansen, ph.d. i historie

2212-503

Det gode selskab – kunst & kultur

— **TID:** 23/2, 6 onsdage, kl. 13.00-14.45
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
STED: Kulturhuset Islands Brygge, Islands Brygge 18

Fra Anna Ancher til Dostojevskij, fra H.C. Andersen til fortællinger om antikken. Tag med til 'Det gode selskab' – Folkeuniversitetets forelæsningsrække med viden og hyggeligt samvær i dagtimerne i Kulturhuset Islands Brygge. Omdrejningspunktet er dygtige formidlere og vedkommende emner – fra det evigt aktuelle til det højaktuelle på tværs af både samfund, historie, kunst og kultur. Kom i godt selskab med formidlingslystne forskere og andre, der holder af ny viden, indsigt og inspiration. Denne forelæsningsrække sætter fokus på spændende temaer inden for kunst og kultur.

- 23/02: Lær at se – Anna Anchers kunst.** Lilian Munk Røsing, lektor i litteraturvidenskab, kritiker, Københavns Universitet og Politiken
- 02/03: H.C. Andersens liv og værker.** Johannes Nørregaard Frandsen, professor emeritus i litteratur- og kulturhistorie og tidligere leder af H.C. Andersen Centret, Syddansk Universitet
- 09/03: At læse Dostojevskij.** Tine Roesen, lektor i russisk, Københavns Universitet
- 16/03: Islands litterære mirakel.** Erik Skyum-Nielsen, lektor i dansk litteratur, Københavns Universitet
- 23/03: Antikken omkring os.** Tore Leifer, radiovært, og Chr. Gorm Tortzen, lektor emeritus, cand.mag. i græsk og latin
- 30/03: Kvinder i dansk kunst fra 1600-tallet til i dag.** Eva Pohl, kunstkritiker og ph.d.

2212-222

Eftermiddage i Park Bio på Østerbro: Hvad enhver dansker bør vide

— **TID:** 24/1, 8 mandage, kl. 12.15-14.00

Vi har inviteret en række forskere til at give deres bud på, hvad der er grundlæggende at vide inden for deres fag. Få overblik over milepæle, begivenheder og personer, som har revolutioneret menneskets tilværelse. Se mere på side 45.

2212-495

Formiddage i Park Bio: Europa – besat og befriet

— **TID:** 31/1, 6 mandage, kl. 09.30-11.15

Hvad skete der i de forskellige europæiske lande under krigen, og hvordan former retsopgør og selvransagelse sig? De seneste år har ny forskning pillet ved gængse forestillinger, og forelæsningsne giver derfor også indsigt i Europa i dag. Se mere på side 58.

2212-328

Byvandring: Det klassiske København

— **TID:** 11/4, 4 mandage, kl. 14.00-16.00

På fire byvandring følger vi Københavns udviklingshistorie, der viser sig i forskellige tiders vilje til at udvide byen med forskellige kvarterer, som afspejler hver sin tidsalders arkitektoniske idealer. Vi skal gennem middelalderbyen, Frederiksstad, Vesterbro og Østerbro. Se mere på side 75.

2212-327

Byvandring: Det nyeste København

— **TID:** 9/5, 4 mandage, kl. 14.00-16.00

Omkring år 1990 var København på fallittens rand, men byfornyelse og helt nyanlagte bydele forvandlede hovedstaden. Oplev den nyeste byudvikling og arkitektur på vandring gennem Ørestaden, Sluseholmen, Nordhavnen og Carlsberg. Se mere på side 76.

2212-277

Byvandring: På sporet af kolonihistorien i København

— **TID:** 10/5, 4 tirsdage. Se tider på fuau.dk

Efter en overblikforelæsning om dansk-norsk kolonihistorie skal vi på tre byvandring i indre by, Slotsholmen, Christianshavn og Frederiksstad. Undervejs støder vi på både Christian 4., plantageejere og slaver og kommer vidt omkring fra Grønland til Tranquebar. Se mere på side 63.

2212-264

Byvandring: Kongernes København

— **TID:** 25/5, 3 onsdage. Se tider på fuau.dk

Tag med til forelæsning om Københavns udvikling som residensby og efterfølgende på to byvandring – den første med fokus på de danske konger på Slotsholmen og især selvfølgelig Christiansborg; den anden til steder, der knytter sig til enevælden, som fx Amalienborg og Kastellet. Se mere på side 63.

2222-244

Byvandring: Vestindiske og afrikanske skæbner i København

— **TID:** 13/9, 4 tirsdage. Se tider på fuau.dk

Med en forelæsning og tre byvandring skal vi på opdagelse i Dansk Vestindiens historie og have sat ansigter og steder på en række hændelser i et stykke kolonihistorie, der er tæt knyttet til København. Vi støder bl.a. på sømænd, plantageejere og vestindiske danskere som Fru Jensen. Se mere på side 64.

2222-263

Formiddage i Park Bio: Rejsen mod Europa. Fra Romerriget til det 21. århundrede

— **TID:** 24/10, 8 mandage, kl. 09.30-11.15

Er forestillingen om 'det europæiske' en myte, eller kan den underbygges historisk? Vi følger Europas udvikling fra Romerriget til det 21. århundrede og kommer bl.a. forbi korstog, kolonialisme, revolution og verdenskrig. Det er en lang og svimlende rejse, vi skal ud på! Se mere på side 65.

2222-188

Eftermiddage i Park Bio på Østerbro: Filosofiske mesterværker II

— **TID:** 24/10, 8 mandage, kl. 12.15-14.00

Der er en række filosofiske værker, der på tværs af tid og sted er en udtømmelig kilde til menneskets forsøg på at forstå sig selv og sin verden. Bliv indført i – og udfordret af – en perlerække af filosofiens absolutte mesterværker. Undervejs støder vi bl.a. på Platon, Rousseau, Kierkegaard og Arendt. Se mere på side 53.

Læs mere
og tilmeld dig
på fuau.dk

Kunst, arkitektur & design

2212-037

Rundt om guldalderen

— **TID:** 17/1, 5 mandage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Birgitte Zacho, mag.art. i kunsthistorie

I første halvdel af 1800-tallet sker der så spændende ting på den danske kunstscene, at eftertiden har kaldt perioden den danske guldalder. Efter Den Franske Revolution bliver borgerskabet toneangivende i samfundet, og i hele perioden ses en refleksion over en række borgerlige værdier og normer i billedkunsten. Det er også en periode, hvor borgerens nationale tilhørsforhold bliver aktuelt. Samtidig reflekterer malerne over kunstnerens rolle og kunstens potentiale. Centrale kunstnere som Eckersberg, Lundbye, Marstrand og Købke udfolder de nye strømninger inden for kunstens forskellige genrer.

17/01: Hvad er guldalder?
24/01: Portrætkunsten
31/01: Historiemaleriet
07/02: Genremaleriet
14/02: Landskabsmaleriet

2212-026

Fem internationale mesterkunstnere – og deres danske arvtagere

— **TID:** 18/1, 5 tirsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Peter S. Meyer, ekstern lektor i kunsthistorie, Københavns Universitet, og fhv. museumsdirektør, Trapholt

Med udgangspunkt i en grundig gennemgang af et enkelt hovedværk af fem moderne, internationale kunstnere som Munch, Schiele, Boccioni, Picasso og Giacometti diskuteres værker af deres danske arvtagere som Kirkeby, Groth, Giersing, Jais Nielsen og Sonja Ferlov Mancoba. Efter indgående analyser af enkeltværker åbnes der op for diskussion. Hvad er påvirkning i kunsten, og hvad er inspiration? Hvad er internationalt, og hvad er nationalt?

2212-064

Store danske designere

— **TID:** 18/1, 7 tirsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.
UNDERVISER: Thomas Dickson, forfatter, arkitekt og industriel designer

Hans J. Wegners Påfuglestol, PH's karakteristiske lamper, Børge Mogensens Tremmesofa, Arne Jacobsens Ægget, Finn Juhls Poeten, Nanna Ditzels Trinidad-stol, Kay Bojesens teaktræsabe og Verner Pantons Flower-Pot-lamper. Vi kender genstandene. Men hvem var menneskene bag de kendte designs, der høstede så stor international anerkendelse? Hvad kendetegner dem hver især? Og hvorfor er deres designs blevet så kendte og elskede? I denne forelæsningsrække vil du blive introduceret for nogle af de fremmeste danske designere og deres værker.

18/01: Poul Henningsen – lysets mester
25/01: Arne Jacobsen – totaldesignets mester
01/02: Hans J. Wegner – håndværkeren over dem alle
08/02: Børge Mogensen og FDB-møbler – fra håndværk til industri
15/02: Finn Juhl – den store elegantier
22/02: Verner Panton og Nanna Ditzel – form og farve uden grænser
01/03: Kay Bojesen og Lego – børnenes designere

Sæt kryds i kalenderen
 til Historiske Dage
 26.-27. marts

2212-140

Hvad kan kunst og litteratur? Og hvordan er den kunstneriske skabelsesproces?

— **TID:** 19/1, 6 onsdage, kl. 17:15-19:00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Har kunst en dannende funktion? Kan den gøre os til bedre borgere, fremme empati og næstekærlighed? Og skal den? Skal den underholde eller oplyse, nære fantasien eller tage del i samfundsdebatten? Kan kunst være en alternativ erkendelsesvej, et korrektiv til videnskaben? Og bør både medicinstuderende og patienter læse litteratur? I denne forelæsningsrække spørger vi en række forskere med forskellige tilgange – én har fx mange års erfaring i at undervise medicinstuderende i brugen af litteratur, mens en anden inddrager neurobiologisk viden i sit arbejde.

- 19/01: Kunst i praksis.** Erik Steffensen, kunstner og fhv. professor ved Det Kongelige Danske Kunstakademi
- 26/01: Kunst som en særlig erkendelsesvej.** Hans Jørgen Frederiksen, lektor emeritus i kunsthistorie, Aarhus Universitet
- 02/02: Litteratur og medicin.** Marianne Raakilde Jespersen, ph.d. i litteraturvidenskab
- 09/02: Kunst som hjernegymnastik.** Mathias Clasen, lektor i engelsk, Aarhus Universitet
- 16/02: Danskhedens skabelse med guldalderkunsten.** Henrik Ole Holm, museumsinspektør, Statens Museum for Kunst
- 23/02: Velfærdsstaten – da litteraturen tog ordet, og politikerne lyttede.** Lasse Horne Kjøeldgaard, professor i litteratur, RUC

2212-065

Alt, hvad du bør vide om dansk kultur

— **TID:** 19/1, 6 onsdage, kl. 17:30-19:15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Forelæsningsrækken er en lystvandring gennem de vigtigste strømninger og de lyseste hoveder og deres værker inden for hhv. dansk litteratur, kunst, arkitektur, design, film og musik – discipliner, der på mange måder er nært beslægtede og befrugter hinanden på trods af indbyrdes forskelle. Hvad er historien bag de værker, der har provokeret, flyttet grænser og ført til nybrud, og som siden hen er kommet til at stå som symboler på en ny tid?

- 19/01: Litteratur.** Erik Svendsen, lektor i dansk, Roskilde Universitet
- 26/01: Kunst.** Amalie Grubb Martinussen, cand.mag. i kunsthistorie
- 02/02: Musik.** Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab, tidl. musikchef for Aarhus Symfoniorkester og Sønderjyllands Symfoniorkester
- 09/02: Design.** Thomas Dickson, forfatter, arkitekt og industriel designer
- 16/02: Film og tv-serier.** Jakob Isak Nielsen, lektor i film- og medievidenskab, Aarhus Universitet
- 23/02: Arkitektur.** Anders Troelsen, professor i arkitektur, Arkitektskolen i Aarhus

2212-073

Havekunst

— **TID:** 29/1, 1 lørdag, kl. 10:00-16:00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Ole Fournais, cand.mag. i historie og nordisk sprog og litteratur

Få overblik over de betydningsfulde perioder i havekunstens historie, og forstå samspillet mellem kulturhistorien og havernes forandringer. Forelæsningen fører os gennem havestilarter som den mauriske have i Spanien, den italienske renæssancehave, barokhaven i Frankrig og de forskellige former for engelsk landskabelig og romantisk havestil. Hertil kommer enkelte idéer fra de klassiske kinesiske og japanske haveformer.

2212-075

Veje ind i middelalderens billedverden

— **TID:** 30/1, 1 søndag, kl. 13:00-16:00
PRIS: 270 kr., studerende 150 kr.
UNDERVISER: Hans Jørgen Frederiksen, lektor emeritus i kunsthistorie, Aarhus Universitet

Igennem historien er kunstbegrebet blevet forstået på flere forskellige måder. I denne forelæsning præsenteres hovedlinjerne i udviklingsforløbet indledningsvis ganske kort, hvorefter opmærksomheden med udgangspunkt i konkrete eksempler samler sig om middelalderens billeddannelse og de vigtigste historiske, teoretiske, teologiske, filosofiske og semiotiske forudsætninger herfor.

Selvportræt af Rembrandt.
Til efteråret kan du komme tæt på en af verdenshistoriens helt store malere. Se side 76.

2212-076

Hvad der er værd at vide om kunst

TID: 3/2, 8 torsdage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Hvad er det egentlig, vi ser, når vi står foran et kunstværk? Hvad vil kunsten os? Med en kort introduktion til kunstanalyse og en grundig gennemgang af kunsthistoriens centrale perioder og strømninger giver forelæsningsrækken dig nyttige redskaber til at tolke kunsten og sætte ord på indtryk. Det bliver en hæsblæsende rejse, der strækker sig fra middelalderen til det 21. århundrede og slutter af med et blik ud i fremtiden og et bud på, hvilke kunstnere vi skal holde øje med.

03/02: Hvad er kunst, og hvad skal vi med den? Mads Damsbo, direktør, Artcenter Spritten, Aalborg

10/02: Kunstforståelse – rent praktisk. Kamma Overgaard Hansen, ph.d. i kunsthistorie

17/02: Kunstens historie – fra middelalder til det tidligt moderne (ca. 800-1600). Amalie Grubb Martinussen, cand.mag. i kunsthistorie

24/02: Kunstens historie – fra 1600-tallets enevælde til 1800-tallets romantik (ca. 1600-1850). Merete Mørup, cand.mag. i kunsthistorie og tilknyttet Øregaard Museum

03/03: Kunstens historie – impressionister, modernister og andre revolutionære (ca. 1850-1940). Merete Mørup, cand.mag. i kunsthistorie og tilknyttet Øregaard Museum

10/03: Fotografi, populærkunst og nye medier i det 20. århundrede (ca. 1836-1975). Amalie Grubb Martinussen, cand.mag. i kunsthistorie

17/03: Abstraktion, popkunst og ikke-kunst (ca. 1916-2000). Amalie Grubb Martinussen, cand.mag. i kunsthistorie

24/03: Hold øje med dem – nye kunstnere på vej (ca. 2000-2050). Kristian Handberg, postdoc i kunsthistorie, Københavns Universitet

2212-349

Kærs Kunstkafeér: 4 aftener i kunstens tjeneste (tirsdage)

TID: 8/2, 4 tirsdage, kl. 17.30-20.45

PRIS: 1.560 kr. inkl. let aftensmad

STED: Gastronomisk Innovation / Atelier 1B, Frederiksborggade 1B, 4

UNDERVISER: Peter Kær, cand.mag. i kunsthistorie og kulturformidling.

Over en række kafeaftener går kunsthistoriker og tv-vært Peter Kær på opdagelse i kunstens forunderlige verden i selskab med kunsthistorikere, musikere og en dygtig kok. Det bliver en tour de force gennem udvalgte perioder og kunstnere i kunsthistorien, der tages under kyndig, kærlig og kunstnerisk behandling. Samtalerne krydres med et musikalsk lydspor udført af særdeles kompetente musikere. Og en kok fra Gastronomisk Innovation fremtryller en let ret, der matcher emnet for aftenen, så der også er noget til smagssansen.

08/02: Giovanni Battista Piranesi – det eventyrlige og fantasifulde

22/02: Wilhelm Marstrand – guldalderens glimt i øjet

08/03: William Turner – en fåget klarhed

22/03: Louise Bourgeois – historiefortælleren

2212-348

Kærs Kunstkafeér: 4 aftener i kunstens tjeneste (onsdage)

TID: 9/2, 4 onsdage, kl. 17.30-20.45

PRIS: 1.560 kr. inkl. let aftensmad

STED: Gastronomisk Innovation / Atelier 1B, Frederiksborggade 1B, 4

UNDERVISER: Peter Kær, cand.mag. i kunsthistorie og kulturformidling

Over en række kafeaftener går kunsthistoriker og tv-vært Peter Kær på opdagelse i kunstens forunderlige verden i selskab med kunsthistorikere, musikere og en dygtig kok. Det bliver en tour de force gennem udvalgte perioder og kunstnere i kunsthistorien, der tages under kyndig, kærlig og kunstnerisk behandling. Samtalerne krydres med et musikalsk lydspor udført af særdeles kompetente musikere. Og en kok fra Gastronomisk Innovation fremtryller en let ret, der matcher emnet for aftenen, så der også er noget til smagssansen.

09/02: Giovanni Battista Piranesi – det eventyrlige og fantasifulde

23/02: Wilhelm Marstrand – guldalderens glimt i øjet

09/03: William Turner – en fåget klarhed

23/03: Louise Bourgeois – historiefortælleren

2212-326

Kunst på stedet! Besøg fire kunstudstillinger på fire museer

TID: 19/2, 4 lørdage, kl. 11.30-13.00. NB: 19/3 kl. 10.30-12.00

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr. (entré er ikke inkluderet i prisen)

STED: Se mødesteder på fuau.dk

UNDERVISER: Merete Mørup, cand.mag. i kunsthistorie og tilknyttet Øregaard Museum

Første gang gælder Nivaagaard og 'Wilhelm Marstrand. Den store fortæller'. Anden gang til Hirschsprung og 'At male på mange sprog. Bertha Wegmann', en af de få danske, anerkendte kvindelige kunstnere fra årene omkring 1900. Tredje gang ser vi 'Kvinder' på Arken, hvor danske og udenlandske kunstnere viser kvindesyn og kønsopfattelse igennem de sidste 150 år. Fjerde gang er vi på Øregaard og ser på kunstnergruppen 'De 4', der bestod af danske Axel Salto, Vilhelm Lundstrøm, Karl Larsen og Svend Johansen.

19/02: 'Wilhelm Marstrand. Den store fortæller'

05/03: 'At male på mange sprog. Bertha Wegmann'

19/03: 'Kvinder'

02/04: 'De 4'

Forskning er en alvorlig sag. Men på Folkeuniversitetet kan det også være finurligt, sjovt og underholdende.

2212-046

Japanske træsnit

TID: 21/2, 3 mandage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Gunhild Borggreen, lektor i kunsthistorie og visuel kultur, Københavns Universitet

Træsnitmediet i Japan opstod i 1600-tallet i de japanske storbyer Edo, Kyoto og Osaka. Det var et massemedium, hvor den grafiske reproduktionsteknik gjorde det muligt at producere hundredvis af det samme billede til billige penge. Motivkredsene for træsnit afspejler datidens kulturliv i storbyerne. Senere kom også landskabstræsnittet, der gengav berømte steder eller rejseruter i Japan. Forelæsningsrækken vil fokusere på teknik og motivkredse i japanske træsnit. Desuden vil vi se på, hvordan europæiske kunstnere blev inspireret af japanske træsnit under japonismen.

21/02: Det japanske træsnit som storbyfænomen: kurtisaner og kabuki-skuespillere

28/02: Landskabstræsnit og serier

07/03: Træsnit i europæisk japonisme og i moderne tid

2212-077

Naturen i kunsten

TID: 23/2, 5 onsdage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

UNDERVISER: Amalie Grubb Martinussen, cand.mag. i kunsthistorie

Menneskets forhold til naturen har altid været et af kunstens foretrukne emner, ja, muligvis er det det første tema, der overhovedet dukker op i kunsthistorien. Naturen har på skift været både motiv og råmateriale i kunsten, rammen omkring menneskets eksistens, en pittoresk kilde til æstetisk nydelse og bagtæppe for vores værste mareridsforestillinger. I løbet af denne forelæsningsrække skal vi kigge nærmere på, hvordan vores definitioner af naturen og vores syn på menneskets forhold til den gennem kunsthistorien har nærret mange skiftende forestillinger og resulteret i vidt forskellige udtryk. Hver gang vil der både være nedslag i ældre kunst og kig på eksempler fra samtidskunsten.

2212-079

Billedkunsten i de flamske byer Gent, Brugge og Antwerpen i det 15. og 16. århundrede

TID: 26/2, 1 lørdag, kl. 13.00-16.00

PRIS: 270 kr., studerende 150 kr.

UNDERVISER: Hans Jørgen Frederiksen, lektor emeritus i kunsthistorie, Aarhus Universitet

I 1400- og 1500-tallet havde en række af Flanderns byer opnået en overordentlig stor betydning inden for den internationale handel; men det var ikke alene købmændene, der kunne gøre sig gældende ude i den store verden. Også områdets mest fremragende billedkunstnere blev bemærket overalt i Europa, og deres ofte meget detaljerige og naturtro billeder gjorde indtryk, fx blandt den italienske renessances førende kunstnere. I denne forelæsning præsenteres og analyseres et udvalg af mesterværker af bl.a. Jan van Eyck, Hans Memling, Hugo van der Goes, Robert Campin, Rogier van der Weyden og Pieter Brueghel den Ældre.

2212-074

Temalørdag om Christian Lemmerz

TID: 27/2, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Kamma Overgaard Hansen, ph.d. i kunsthistorie

Fra rådnende grisekroppe til makabre marmorskulpturer. Og fra absurde performances til udbombede byprospekter. Christian Lemmerz har provokeret og rørt os, siden han brød igennem i begyndelsen af 1980'erne. Med sine detaljerede skildringer af menneskehedens skyggesider og tragedier har han sat uforglemmelige aftryk på en lang række udstillinger og efterhånden også mange steder i det offentlige rum. Denne lørdag får du præsenteret Lemmerz' værker med afsæt i temaerne ondskab, katolicisme og forfald, ligesom du bliver klogere på hans samarbejde med Michael Kvium.

2212-347

Kærs Kunstkafe': Frida Kahlo (tirsdag)

TID: 1/3, 1 tirsdag, kl. 17.30-20.45

PRIS: 420 kr. inkl. let aftensmad

STED: Gastronomisk Innovation / Atelier 1B, Frederiksborggade 1B, 4

UNDERVISER: Peter Kær, cand.mag. i kunsthistorie og kulturformidling.
Annette Rosenvold Hvidt, kunsthistoriker

Endnu en gang åbner Peter Kær, Folkeuniversitetet og Gastronomisk Innovation dørene til en sanselig og berigende aften i Kærs Kunstkafe'. Denne aften går kunsthistoriker og tv-vært Peter Kær på opdagelse i kunstens forunderlige verden i selskab med en musiker og en dygtig kok i Gastronomisk Innovation i Atelier 1B på Kultorvet. Vi ser på, hvordan en kunstner har flyttet grænser, udfordret vores forestillinger om kunst og vores måde at reflektere over livet på. Samtalen krydres med et musikalsk lydspor udført af en særdeles kompetent musiker. Og en kok fra Gastronomisk Innovation fremtryller en let ret, der matcher emnet for aftenen, så der også er noget til smagssansen.

2212-080

Fra Rembrandt til Vermeer og fra van Gogh til Whistler og Hammershøi – teknik, materialitet og innovation

TID: 1/3, 5 tirsdage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

UNDERVISER: Jørgen Wadum, professor emeritus i konservering og teknisk kunsthistorie, specialkonsulent, Nivaagaard Samlingen

Hollandsk guldalder frembragte en lang række kunstnere, heriblandt Rembrandt van Rijn og hans tidligste elev Gerrit Dou. En anden af Rembrandts elever var Carel Fabritius, som, hvis han ikke var blevet dræbt i en ung alder, muligvis havde overgået sin læremester. Få år senere gør Johannes Vermeer og Pieter de Hooch deres entre, og 1800-talskunstnere som Vincent van Gogh og Vilhelm Hammershøi står begge i gæld til det billedsyn, som blandt andre Vermeer skabte. Tilgangen til forelæsningsrækken sker gennem den såkaldte tekniske kunsthistorie.

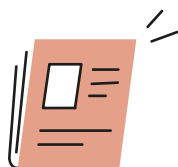
01/03: Rembrandts maleteknik og værkstedspraksis

08/03: Gerrit Dou og Carel Fabritius' maleteknik

15/03: Gesamtkunstværket 'Oranjezaal' i Huis ten Bosch (Haag) og dets 12 malere

22/03: Vermeers teknik og brug af perspektiv eller camera obscura

29/03: Perspektiv og fotografi, fra Vermeer over van Gogh og Whistler til Hammershøi

Få nyhederne først

TILMELD DIG FOLKEUNIVERSITETETS NYHEDSBREV PÅ FUAU.DK,
OG FØLG OS PÅ FACEBOOK.COM/FUEMDRUP, OG FÅ INFORMATION
OM BL.A. SÆRLIGE TILBUD OG ARRANGEMENTER

2212-346

Kærs Kunstkafe': Frida Kahlo (onsdag)

TID: 2/3, 1 onsdag, kl. 17.30-20.45

PRIS: 420 kr. inkl. let aftensmad

STED: Gastronomisk Innovation / Atelier 1B, Frederiksborggade 1B, 4

UNDERVISER: Peter Kær, cand.mag. i kunsthistorie og kulturformidling.
Annette Rosenvold Hvidt, kunsthistoriker

Endnu en gang åbner Peter Kær, Folkeuniversitetet og Gastronomisk Innovation dørene til en sanselig og berigende aften i Kærs Kunstkafe'. Denne aften går kunsthistoriker og tv-vært Peter Kær på opdagelse i kunstens forunderlige verden i selskab med en musiker og en dygtig kok i Gastronomisk Innovation i Atelier 1B på Kultorvet. Vi ser på, hvordan en kunstner har flyttet grænser, udfordret vores forestillinger om kunst og vores måde at reflektere over livet på. Samtalen krydres med et musikalsk lydspor udført af en særdeles kompetent musiker. Og en kok fra Gastronomisk Innovation fremtryller en let ret, der matcher emnet for aftenen, så der også er noget til smagssansen.

2212-081

Hvad skaber godt design? Designerens tricks og andre hemmeligheder

TID: 5/3, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Thomas Dickson, forfatter, arkitekt og industriel designer

Godt design – hvad er det? "Design er æstetisk", lyder et af den tyske mesterdesigner Dieter Rams' 10 bud på, hvad godt design er. Men design kan også berøre os på andre måder, fx gennem godt håndværk, ved lyde og dufte eller ved at være en sjov og smart løsning på et vigtigt problem. Hvorfor fascinerer noget design os, mens andet er ganske ligegyldigt? Denne dag kigger vi ind i designs mystiske verden og prøver at forstå, hvorfor det er sådan. Kodeordene er bl.a. harmoniske proportioner, lækre materialer, humor, empati, innovativ teknologi og meget mere.

2212-043

Danmark rundt – landskabsmalerier af de største danske malere

TID: 15/3, 3 tirsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand.mag. i historie og kunsthistorie

Bliv introduceret til en sand perlerække af malere, der stilfærdigt, stærkt og poetisk tog det danske landskab til sig og omsatte de forskellige temperament på lærredet. Sidst i 1800-tallet kom impressionismen til Danmark med bl.a. Johs. Larsen, Fritz Syberg og Anna Ancher. Siden fulgte symbolismen og ekspressionismen (J.F. Willumsen, Niels Larsen Stevns), og snart opstod der en ny generation anført af folk som Harald Giersing og Edvard Weie. Senere fortsatte Oluf Høst og Niels Lergaard på Bornholm, mens Jens Søndergaard modsat indtog Vestkysten. Erik Raadal og Svend Engelund malede det jyske bondeland, og Lauritz Hartz og Karl Bovin forelskede sig i Odsherreds bakkelandskab.

2212-084

Hvad er det værd? – om køb og salg af kunst

— **TID:** 22/3, 2 tirsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Søren Holmstrup, cand.mag. i kunsthistorie, Sotheby's Institute, og vurderingssagkyndig hos Bruun Rasmussen Kunstauktioner

Når kunstens internationale topnavne som Andy Warhol, Pablo Picasso og Edvard Munch kommer på auktion, resulterer det ofte i priser på trecifrede millionbeløb. Vi undersøger kunstmarkederne og ser på, hvorfor nogle kunstnere kan sælge for millioner, mens andre skal kæmpe for at få dækket udgifter til lærer og maling. Ud over at undersøge kunstens markedsmekanismer vil forelæsningsne give en introduktion til det at købe kunst. Hvor starter man? Hvilke faldgruber skal man være opmærksom på? Og kan man investere i kunst?

2212-085

Portrætter i kunsten

— **TID:** 3/4, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Kamma Overgaard Hansen, ph.d. i kunsthistorie

Denne dag skal det handle om forskellige kategorier af portrætter – tegninger, malerier, skulpturer og fotografier fra mange forskellige lande og perioder. Vi vil zappe rundt i kunsthistorien og se, hvordan kunstnere opfinder og genbruger forskellige greb for at fortælle bestemte historier om sig selv, hinanden og de mennesketyper, som såvel den reelle som den ideelle verden er befolket af.

2212-044

Hvor folk færdes – 50 kunstudsmykninger fra Ny Carlsbergfondets historie

— **TID:** 7/4, 1 torsdag, kl. 17.15-21.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
BOG: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk
UNDERVISER: Tom Hermansen, mag.art. i kunsthistorie og ph.d.-stipendiat, Københavns Universitet

Kunst skal ud "hvor Folk færdes og daglig har den for Øje," mente brygger Carl Jacobsen, og siden midten af 1920'erne har Ny Carlsbergfondet finansieret hundredvis af kunstneriske udsmykninger i institutioner og byrum over hele Danmark. Denne aften dykker vi ned i et udpluk af disse kunstudsmykninger og gør dig klogere på kunstnerne, der skabte værkerne, udsmykningernes tilblivelse, værkernes samspil med omgivelserne og kunstens rolle som dannende og demokratiserende. Forelæsningsen bygger på bogen 'Hvor folk færdes – 50 kunstudsmykninger fra Ny Carlsbergfondets historie' (Strandberg Publishing).

2212-328

Byvandring: Det klassiske København

— **TID:** 11/4, 4 mandage, kl. 14.00-16.00
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
STED: Se mødesteder på fuau.dk
UNDERVISER: Tina Bech Nørregaard, cand.mag. i dansk og kunsthistorie

Tag med på fire byvandring, som fokuserer på de ældre bydele i hovedstaden: middelalderbyen, hvor vi kan opleve slyngede gadeforløb med både bindingsværkshuse og klassicistiske huse. Frederiksstaden, hvor 1700-tallets forfinede bygningskunst kan opleves. Vesterbro, som allerede fra begyndelsen var et forlystelseskvarter med værtshuse, prostitution og andre fristelser. Endelig Østerbro, hvor det bedre borgerskab og ikke mindst kunstnere flyttede ud i 1800-tallet i et af Danmarks første villakvarterer.

11/04: Middelalderbyen
 18/04: Frederiksstaden
 25/04: Vesterbro
 02/05: Østerbro

2212-089

At bygge en god by – med Jan Gehl, arkitekten bag bogen 'Livet mellem husene'

— **TID:** 19/4, 1 tirsdag, kl. 17.15-19.00
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISER: Jan Gehl, arkitekt og forfatter til 'Livet mellem husene'

I mere end 50 år har Jan Gehl arbejdet med byplanlægning. På arkitektskolen lærte han modernismens kunst: at bygge byen oppefra, fra flyvemaskinens vindue. Selv ønskede han at afsøge den indefra, fra gadens niveau. Først skaber vi byen. Så skaber den os. Arkitekturen og byplanlægningen har stor betydning for vores måde at være sammen på, for vores sociale liv og i sidste ende: vores velvære.

2212-045

Sommerlæsninger: Tre tirsdage – seks værker

— **TID:** 19/4, 3 tirsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Merete Mørup, cand.mag. i kunsthistorie og tilknyttet Øregaard Museum

Du kan udfordre dig selv på disse tre kursusafiteter, hvor du bliver involveret i at læse billeder, der alle har et sommer tema til fælles. På små hold går vi til værkerne. Du bliver præsenteret for kendte og måske mindre kendte malerier af danske og udenlandske kunstnere. Og sammen skal vi gå hvert billede igennem, analysere det og forstå dets motiv og baggrund i sin tids kontekst.

19/04: John Constable: 'The Hay Wain', 1821. Peter Hansen: 'Høstbillede', 1910

26/04: Berthe Morisot: 'En sommerdag', 1879. Johannes Larsen: 'Sommer, solskin og blæst', 1899

03/05: Édouard Manet: 'Frokost i det grønne', 1862/63. P.S. Krøyer: 'Hip, Hip, Hurra! Kunstnerfrokost på Skagen', 1888

2212-041

Tegninger – fra Michelangelo til Picasso

TID: 20/4, 3 onsdage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Peter S. Meyer, ekstern lektor i kunsthistorie, Københavns Universitet, og fhv. museumsdirektør, Trapholt

Fra renæssancen til i dag er tegningen blevet betragtet som mere intim og tættere på kunstnerens skabelsesproces end maleriet. Skitsen er der, hvor kunstneren tænker og overvejer. I denne forelæsningsrække dykker vi ned i skabelsesprocessen og ser på tegninger fra Michelangelo, Dürer og Rembrandt frem til Picasso og Francis Bacon. Samtidig ser vi på, hvad det betyder at oversætte det set til tegningen.

2212-327

Byvandring: Det nyeste København

TID: 9/5, 4 mandage, kl. 14.00-16.00

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr. NB: rejsehjemmel til metro påkrævet den første gang

STED: Se mødesteder på fuau.dk

UNDERVISER: Tina Bech Nørregaard, cand.mag. i dansk og kunsthistorie

Omkring år 1990 var København på fallittens rand, men i dag har byfornyelse og helt ny-anlagte bydele forvandlet hovedstaden fra en nedslidt industriby til en pulserende storby, der tiltrækker investeringer og turister. Ørestad var dynamoen, der via et samarbejde mellem stat og kommune skulle kickstarte hovedstadens vækst. Siden er de nye bydele især skudt op langs havneløbet, som nu tjener rekreative formål, og vi kan i de nye kvarterer opleve spændvidden i nutidens byplanlægning – fra den zoneopdelte modernistiske satellitby til genopdagelsen af den traditionelle europæiske bystruktur i form af karréen.

09/05: Ørestad

16/05: Sluseholmen

23/05: Nordhavnen

30/05: Carlsberg

2222-037

Amerikansk kunst i 300 år

TID: 5/9, 3 mandage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Birthe Svenstrup, cand.mag. i kunsthistorie og pædagogik

Portrætterne af de første indvandrere, der kom til det nye land, blev efterfulgt af storslåede landskabsmalerier. Derefter kom udvalgte samfundsgrupper i kunstens centrum – fortællinger om landbefolkningens hverdagsliv, om prærievognenes langsomme rejse over kontinentet, om indianeren som enten den noble vilde eller et skalperende uhyre eller om cowboy'en på den stejle hest. Da nye indvandrere dukkede op i begyndelsen af 1900-tallet, fandt kunstnerne dem i storbyen New York. Efter 2. Verdenskrig trådte amerikanske kunstnere ind på den internationale kunstscene og blev en førende del af modernismens kunstneriske eksperimenter. I dag er spørgsmålet, om samtidskunsten er amerikansk, eller om den er blevet global.

2222-116

Kunst og kærlighed

TID: 5/9, 6 mandage, kl. 17.30-19.15

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Klichéen siger, at ulykkelig og uengældt kærlighed har været vejen til den store åbenbaring for mange kunstnere. Men hvordan er det gået med de kunstnere, som har fået hinanden? Går kunsten og kærligheden op i en højere enhed? Hvilken betydning har det haft, at der har skullet være plads til to kunstnersjæle i parforholdet, og at den eneste ene også er arbejdskammerat, mentor, muse, kritiker og måske i nogle tilfælde konkurrent?

05/09: **Maja Lisa Engelhardt og Peter Brandes.** Rita Lienhøft, cand.mag. i kunsthistorie

12/09: **Gerda Wegener og Lili Elbe.** Amalie Grubb Martinussen, cand.mag. i kunsthistorie

19/09: **Oda og Christian Krohg.** Anne Sofie Ejersbo, mag.art. i kunsthistorie

26/09: **Marie og P.S. Krøyer.** Anne Sofie Ejersbo, mag.art. i kunsthistorie

03/10: **Frida Kahlo og Diego Rivera.** Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand. mag. i historie og kunsthistorie

10/10: **Anna og Michael Ancher.** Birgitte Zacho, mag.art. i kunsthistorie

2222-057

Rembrandt – hovedværker, selvportrætter og arbejdsprocesser

TID: 6/9, 3 tirsdage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

UNDERVISER: Peter S. Meyer, ekstern lektor i kunsthistorie, Københavns Universitet, og fhv. museumsdirektør, Trapholt

Rembrandt fødes i en brydningstid. En tid, hvor tvivlen bliver et menneskeligt vilkår, og hvor uendeligheden bliver en del af vores verdensbillede. De nyopdagede verdensdele udvider verdenskortene, og de forskellige religioner konkurrerer voldsomt om sjælenes gunst. I denne verden skaber Rembrandt sine værker og bliver på den baggrund – og på grund af sit eget liv – den første rigtige moderne maler. Forelæsningsrækken gennemgår Rembrandts udvikling som kunstner. Af værkerne ser vi på hans selvportrætter, religiøse billeder, landskaber, tegninger og grafik.

2222-063

Kunsthistorien fra fem forskellige vinkler

TID: 21/9, 5 onsdage, kl. 17.15-19.00. Ingen undervisning 19/10

PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

UNDERVISER: Amalie Grubb Martinussen, cand.mag. i kunsthistorie

Denne forelæsningsrække kommer vidt omkring i kunsthistorien via fem temaer, der er blevet skildret på forskellige måder af mange forskellige kunstnere fra antikken til i dag. Vi bevæger os fra hyrdeidyl og grønne skove til klimakrise og storbypleen, og vi kommer omkring Eros' leg med menneskenes følsomme hjerter, ind i galeanstalten og ned i graven. Vi kommer til at kigge på alt fra antikke vasemalerier til skulpturer, konceptuel installationskunst og malerier.

21/09: Naturen

28/09: Byen

05/10: Døden

12/10: Galskaben

26/10: Kærligheden

2222-101

Dantes Inferno – i maleri, skulptur og arkitektur

TID: 11/10, 1 tirsdag, kl. 19.30-21.15

PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.

UNDERVISER: Ole Meyer, cand.mag. i dansk og engelsk og forfatter til den seneste oversættelse af 'Dantes Guddommelige Komedie'

Dantes såkaldte 'Guddommelige' Komedie (selv kaldte han den kun Komedie) er skrevet for 700 år siden og har til stadighed inspireret billedkunstnere: malere (bl.a. Reynolds, Géricault, Jesper Christiansen), tegnere og grafikere (bl.a. Doré, Rauschenberg, Tom Phillips), billedhuggere (bl.a. Rodin) foruden enkelte arkitekter (senest Schmidt, Hammer & Lassen). Det gælder især første del, Inferno – eller Helvede. Forelæsningen viser eksempler på, dels hvordan eftertiden har opfattet forfatteren selv, dels hvordan man har prøvet at visualisere de forskellige straffe i Helvede i konkret eller mere abstrakt form. Vi slutter af med et kort blik til det øverste Paradis. Deltagerne får tilsendt links til tekstuddrag.

2222-038

Alt, hvad du bør vide om dansk kultur

TID: 24/10, 6 mandage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Forelæsningsrækken er en lystvandring gennem de vigtigste strømninger og de lyseste hoveder og deres værker inden for hhv. dansk litteratur, kunst, arkitektur, design, film og musik – discipliner, der på mange måder er nært beslægtede og befrugter hinanden på trods af indbyrdes forskelle. Hvad er historien bag de værker, der har provokeret, flyttet grænser og ført til nybrud, og som siden hen er kommet til at stå som symboler på en ny tid? Og er de i det hele taget særligt 'danske'?

24/10: Litteratur. Erik Svendsen, lektor i dansk, Roskilde Universitet

31/10: Kunst. Amalie Grubb Martinussen, cand.mag. i kunsthistorie

07/11: Arkitektur. Anders Troelsen, professor i arkitektur, Arkitektskolen i Aarhus

14/11: Musik. Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab, tidl. musikchef for Aarhus Symfoniorkester og Sønderjyllands Symfoniorkester

21/11: Film og tv-serier. Jakob Isak Nielsen, lektor i film- og medievidenskab, Aarhus Universitet

28/11: Design. Thomas Dickson, forfatter, arkitekt og industriel designer

FÅ VIIDEN HJEM I STUEN. SE SIDE 88-89

Vi byder på livestreamede forelæsninger

2222-039

Boligdrømme – få de store danske designeres bedste tips til indretning

TID: 24/10, 4 mandage, kl. 19.30-21.15

PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

UNDERVISER: Thomas Dickson, forfatter, arkitekt og industriel designer

Hvordan skaber vi hjem, der fungerer og er rare at være i? I denne forelæsningsrække kigger vi toneangivende designere som PH, Verner Pantton, Jørn Utzon, Finn Juhl og Arne Jacobsen over skulderen, når vi sætter fokus på dels boligindretningens udvikling gennem historien og dels de metoder, som arkitekter og designere bruger til at skabe gode boliger. Emnerne vil være rum, lys, form, farve, lyde, lugte, møbleringsprincipper, nyt kontra gammelt, brugsværdi og oplevelsesværdi.

24/10: Boligen – til praleri eller det gode liv? – ifølge PH, Mogensen og Jacobsen

31/10: Hvad er gode rum og god møblering? – Wegners, Utzons og Pantons tilgange

07/11: Principper for godt dags- og kunstlys – Utzons og PH's filosofi

14/11: Hvordan kan man arbejde med farver i boligen? – Pantons farvelære

2222-108

Fotografiet – den store introduktion

TID: 25/10, 6 tirsdage, kl. 17.15-19.00

PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Fotografiets historie går ikke mere end knap 200 år tilbage i tiden, men i de 200 år har det revolutioneret vores måde at bruge billeder på. Hvor billeder før fotografiet var sjældne, elitære og kostbare, blev de med den nye tekniks tilsynkomst almindelige, folkelige og billige. Den udvikling startede nærmest eksplosivt i 1850'erne – og med det digitale fotografi er det bare blevet endnu vildere. Alligevel er fotografiets historie ikke særlig kendt, og det vil denne forelæsningsrække råde bod på.

25/10: Fotografiets fødsel og turen til Danmark. André Wang Hansen, lektor emeritus i kunsthistorie, Aarhus Universitet

01/11: Det dokumentariske fotografis historie. Birna Marianne Kleivan, fotohistoriker og mag.art. i film- og medievidenskab

08/11: Kunstfotografiet – i Danmark og i den store verden. Jens Friis, redaktør og udgiver af KATALOG

15/11: Fotografiet som profession. Gunner Byskov, cand.mag. i dansk og kunsthistorie samt leder af fotografuddannelsen, Medieskolerne, Media College Denmark

22/11: Fotografiet som sandhedsvidne. Gunner Byskov, cand.mag. i dansk og kunsthistorie samt leder af fotografuddannelsen, Medieskolerne, Media College Denmark

29/11: Det fotografiske udstyrs historie. Klaus-Eckard Riess, ansvarshavende redaktør, Dansk Fotohistorisk Selskab

2222-040

500 års tysk kunst fra Dürer til Gerhard Richter

TID: 26/10, 4 onsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISER: Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand.mag. i historie og kunsthistorie

Tysk kunst står stadig i skyggen af den italienske, spanske og franske kunst, men ikke desto mindre er der gennem århundrederne skabt væsentlige værker. Renæssancen introduceres for alvor med Albrecht Dürer. Først i 1800-tallet dukker romantikken op med masser af tysk Weltschmerz. Realismen og impressionismen har også deres store kunstnere på tysk grund. Først i det 20. århundrede følger tyske ekspressionister væsentlige nye kapitler til den europæiske kunst. I 1920'erne bliver Berlin en kulturel verdensmetropol med bl.a. den samfundskritiske Neue Sachlichkeit-bevægelse, indtil alt får en brat ende med Hitlers magtovertagelse. Kunsten efter 1945 bærer naturligvis præg af den nære fortids voldsomme hændelser og genopbygningen af landet.

2222-041

Kunst – teori og analyse

TID: 26/10, 6 onsdage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
UNDERVISER: Birgitte Zacho, mag.art. i kunsthistorie

Hvordan forstå kunsten? I denne forelæsningsrække bliver du introduceret for klassiske kunsthistoriske værktøjer til billedanalyse. Hvordan kender man forskel på kunst fra renæssance og barok? Og hvordan skiller man billedets elementer ad i en analyse? Fra stilhistorie og farvelære til kompositionsanalyse og semiotik – forelæsningsrækken præsenterer dig for en række kunsthistoriske grundbegreber, der gør dig klar til dit næste museumsbesøg.

- 26/10:** Kunstforståelse – at se på kunst
- 02/11:** Form og farve
- 09/11:** Stilhistorie
- 16/11:** Kompositionsanalyse
- 23/11:** Ikonologisk og semiotisk analyse
- 30/11:** Værkets ydre rammer – museet, udstillingen og det offentlige rum

2222-042

Kunsthistorien på ét semester

TID: 27/10, 8 torsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Hvad karakteriserer barokken? Realismen? Og futurismen? Hvis du trænger til at få et godt overblik, få opfrisket din hukommelse eller for første gang stifte bekendtskab med kunsthistoriens forunderlige forandringer, så kom og vær med, når vi byder på en sprudlende gennemgang af kunsthistorien fra renæssance til samtid. Forelæsningerne omhandler først og fremmest maleri, skulptur og arkitektur. Men vi kommer også omkring stilretninger fra især det 20. og 21. århundrede, der udfolder sig i andre materialer og gør brug af andre teknikker.

- 27/10:** **Renæssance og manierisme.** Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie
- 03/11:** **Barok og rokoko.** Merete Mørup, cand.mag. i kunsthistorie og tilknyttet Øregaard Museum
- 10/11:** **Klassicisme og romantik.** Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand. mag. i historie og kunsthistorie
- 17/11:** **Realisme og impressionisme.** Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie
- 24/11:** **Symbolisme og ekspressionisme.** Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie
- 01/12:** **Kubisme og futurisme.** Maja Bak Herrie, ph.d. i æstetik og kultur, Aarhus Universitet
- 08/12:** **Surrealisme.** Amalie Grubb Martinussen, cand.mag. i kunsthistorie
- 15/12:** **Kunst og arkitektur i dag.** Martin Søberg, lektor, Institut for Bygningskunst og Kultur, Det Kongelige Akademi

2222-083

Farver i kunsthistorien

TID: 29/10, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Hans Jørgen Frederiksen, lektor emeritus i kunsthistorie, Aarhus Universitet

Siden oldtiden har kunstnere, filosoffer og videnskabsmænd diskuteret farvefænomenet, og i flere omgange har det givet anledning til egentlige farveteorier. Centrale navne i denne sammenhæng er fx Leon Battista Alberti, Isaac Newton, Johann Wolfgang von Goethe, Wassily Kandinsky, Johannes Itten og flere andre. I denne forelæsning skal det belyses, hvad disse teorier – set under en kunsthistorisk synsvinkel – går ud på, og ikke mindst hvordan de kommer til udtryk i billedkunst fra forskellige perioder fra middelalder til nutid.

2222-115

Ungdom og frihed: David i florentinsk renæssancekunst

TID: 6/11, 1 søndag, kl. 10.00-15.00
PRIS: 420 kr., studerende 220 kr.
UNDERVISER: Nils Ohrt, mag.art. i kunsthistorie og fhv. museumsdirektør, Færøernes Kunstmuseum

Renæssancens skulptur i Firenze fra 1400-tallet og det tidlige 1500-tal udgør et af kunsthistoriens højdepunkter med kunstnere som Donatello, Verrocchio og Michelangelo. Til de tre mestres hovedværker hører deres figurer af den bibelske hyrdedreng David som sejrherre over Goliat. Den unge og sejrende David er blevet fortolket meget forskelligt af Donatello, Verrocchio og Michelangelo, så det er ikke blot figuren selv, der vil stå i centrum i dagens forelæsning, men nok så meget de forskellige opfattelser og deres baggrund. Også andre florentinske frihedsskikkelser og bibelske drenge-fremstillinger i tidens kunst vil blive inddraget.

Gå på Folkeuniversitetet i dagtimerne

SE SIDE 68-69

2222-043

Billedkunsten i Wien – Gustav Klimt, Oskar Kokoschka og Egon Schiele

— **TID:** 12/11, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

Wien er fyldt med overflod og luksus, og samtidig er det stedet, hvor den gamle europæiske verden mærkes af hendøen og dekadence. Stor kunst vokser frem i den stemning. Der er heftig aktivitet i kunstnerværksteder og udstillings-sammenslutninger. Miljøet giver også plads til kvindelige mestre som fx Helene Funk. Gustav Klimt er i centrum af alt dette. Oskar Kokoschka og Egon Schiele lærer af ham og udvikler sig til at blive store moderne billedfortællere. Hør om Wiens kunstliv omkring århundredeskiftet.

2222-044

Færøsk kunst – mellem den lille og store verden: Tre klassikere

— **TID:** 13/11, 1 søndag, kl. 10.00-15.00
PRIS: 420 kr., studerende 220 kr.
UNDERVISER: Nils Ohrt, mag.art. i kunsthistorie og fhv. museumsdirektør, Færøernes Kunstmuseum

Færøerne kom sent til billedkunsten, men da det endelig skete omkring 1930, var det med en styrke og egenart, der har gjort 'færøsk kunst' til et kvalitetsstempel. Det er især i maleriet, de tidlige færøske kunstnere udmærkede sig, og på denne temadag sætter vi fokus på Samuel Joensen-Mikines, Ruth Smith og Ingálvur av Reyni. Hos de tre kunstnere står landets natur og folkeliv i centrum, tolket i såvel ekspressionistisk som kubistisk retning. En såvel redelig som intens tolkning af den synlige omverden og menneskeskæbner kendetegner de tre malere, der på moderne vis også dyrkede billedets eget sprog.

2222-114

100 års dansk keramik

— **TID:** 17/11, 5 torsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Carsten Bagge Laustsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

Dansk keramik er populært som aldrig før. I tv konkurrerer keramikere om at lave funktionelle, æstetiske og teknisk komplicerede værker. Udstillinger trækker massevis af besøgende, og små værksteder trives overalt. I denne forelæsningsrække får du et sjældent indblik i den moderne, danske keramiske tradition gennem 100 år: lige fra modernismens frembrud med Thorvald Bindesbøll og den tidlige kunstkera-mik, over 1930'ernes stentøjsrevolution på Den Kongelige Porcelænsfabrik, enkeltværkstederne og studiekeramikken fra 50'erne og endelig frem til den nyere og mere eksperimenterende, skulpturelle keramik. Forelæsningsrækken bygger på Carsten Bagge Laustsens bog '100 års dansk keramik' (Turbine), der udkommer i 2022.

2222-045

40 ikoniske fotografier

— **TID:** 12/12, 1 mandag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Gunner Byskov, cand.mag. i dansk og kunsthistorie samt leder af fotografuddannelsen, Medieskolerne, Media College Denmark

Mennesker husker i billeder, og vores visuelle hukommelse er nærmest uendelig. Gennem årene har vi set millioner af billeder – og så er der alligevel nogle af dem, der bliver hængende og bliver en del af vores eksistentielle beredskab. Dem kalder vi ikoner, og en meget stor del af dem er fotografier. I løbet af kun én aften vil Gunner Byskov, leder af fotograf-uddannelsen, præsentere dig for 40 af disse ikoniske fotografier, lige fra år 1840 og frem til vores årtusind, i en gennemgang, der både fokuserer på fotografierne, på de fotografiske kvaliteter og på den historie, der netop gør dem til noget særligt.

Få redskaber til at se og forstå kunsten, og bliv klædt på til dit næste museumsbesøg med forelæsningsen 'Kunst – teori og analyse'. Se side 78.

Litteratur, film & musik

2212-092

Dylan, Cohen og Bowie – Klaus Lynggaard fortæller

— **TID:** 17/1, 3 mandage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Klaus Lynggaard, forfatter og journalist

Bob Dylans værk fremstilles lidenskabeligt og kalejdoskopsk, i krydsfeltet mellem kunstnerisk nerve og eksistentiel erkendelse. Efter Dylan er Leonard Cohen på programmet, en af de væsentligste sangskrivere og digtere i nyere tid. Lynggaard har fulgt kunstneren tilbage fra de tidlige 70'ere. Han har set Cohen optræde utallige gange samt interviewet ham ved flere lejligheder og kender værker, bøger som plader, ud og ind. Tredje gang skal det handle om David Bowie: performer, modeikon, rockgiganten.

17/01: Bob Dylan
24/01: Leonard Cohen
31/01: David Bowie

2212-131

En introduktion til Marcel Prousts 'På sporet af den tabte tid'

— **TID:** 18/1, 3 tirsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Steen Klitgård Povlsen, lektor emeritus i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

Den franske forfatter Marcel Prousts roman 'På sporet af den tabte tid' (1913-1927) er et af det 20. århundredes helt store litterære hovedværker. Her 150 år efter forfatterens fødsel kan det endnu begejstre ved sin farverige skildring af livet i de højere samfundsklasser på overgangen fra det 19. til det 20. århundrede; dets minutøse analyse af kærlighedens og jalousiens væsen; og dets medrivende passager om kunstarternes blanding i et dybt fascinerende sprogligt mønster. Forelæsningsrækken pejler sig ind på de enkelte binds centrale steder.

18/01: Bind 1-4: Fra barndom til kærlighedens sommer
25/01: Bind 5-8: Kærlighedens tvetydighed i den fornemme verden
01/02: Bind 9-13: Indespærring, befrielse, krig og kunstnerisk forløsning

2212-093

Knæk litteraturens koder

— **TID:** 19/1, 6 onsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Litteratur giver oplevelser. Den giver adgang til nye refleksioner, andre menneskeskæbner og fremmede verdener. De unikke læseoplevelser findes overalt, og hver litterær genre har sine særlige kendetegn. Hvordan læses en novelle? Et digt? Dramaet? Eller en roman? Litteraturen bruger kodesprog i form af symboler, metaforer og andre fortælletekniske greb. Så for at forstå litteraturens skjulte lag må man fortolke og afdække dens strukturer. Lær centrale skønlitterære genrer at kende, og bliv klogere på deres udtryksformer, ligheder og forskelle.

19/01: Lyrikken. Jan Rosiek, professor i dansk, Københavns Universitet
26/01: Novellen. Erik Skyum-Nielsen, lektor i dansk litteratur, Københavns Universitet
02/02: Eventyret. Peer E. Sørensen, professor emeritus i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet
09/02: Romanen. Simona Zetterberg-Nielsen, lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet
16/02: Dramaet. Johan Holm Mortensen, dramaturg, Det Kongelige Teater
23/02: Autofiktion. Stefan Kjerkegaard, lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

FÅ VIDEN LIGE IND I ØRNERNE

Lyt til forskerne i Radio4 og som podcasts i vidensprogrammerne 'Kraniebrud' og 'Vildspor'

2212-050

Nyere danske bestsellere – med kant

— **TID:** 1/2, 6 tirsdage, kl. 17:15-19:00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Grav et spadestik dybere ned i dansk litteraturs nyere bestsellere sammen med eksperterne. De udvalgte danske bestsellere er alle bøger med "kant". De tager fat på livets store spørgsmål på en vedkommende og udfordrende måde. Bøgernes dramaer udspiller sig både i de nære og hverdagslige relationer og på krigens internationale skueplads, der rykker tæt på. Tonelejerne spænder vidt: fra vemodige skildringer af stille eksistenser over skarpe sansninger og refleksioner til voldsomme udladninger og grænseoverskridende erfaringer.

- 01/02:** **'Meter i sekundet', Stine Pilgaard.** Michael Bach Henriksen, kulturredaktør, Kristeligt Dagblad
- 08/02:** **'Bob', Helle Helle.** Dag Heede, lektor i dansk litteratur, Syddansk Universitet
- 15/02:** **'Det samme og noget helt andet', Katrine Marie Guldager.** Erik Skyum-Nielsen, lektor i dansk litteratur, Københavns Universitet
- 22/02:** **'Farskibet', Glenn Bech.** Amalie Langballe, forfatter og journalist
- 01/03:** **'Kaptajnen og Ann Barbara', Ida Jessen.** Lotte Kirkeby Hansen, forfatter og anmelder
- 08/03:** **'Lone Star', Mathilde Walter Clark.** Svend Skriver, lektor ved Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, Københavns Universitet, og litteraturanmelder, Kristeligt Dagblad

2212-098

Islands litterære mirakel. En introduktion til islandsk litteratur

— **TID:** 14/2, 3 mandage, kl. 19:45-21:30
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
BOG: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk
UNDERVISER: Erik Skyum-Nielsen, lektor i dansk litteratur, Københavns Universitet

Islandsk litteratur har i de seneste årtier oplevet en veritabel blomstring. Siden landet blev bebygget fra øst, har indbyggerne delt deres historier med hinanden, en tradition, som kulminerede i 1200- og 1300-tallet, og som afsætter tydelige sagaspor i prosaen af i dag. Ligeledes går der inden for lyrikken en ubrudt arvelinje fra kvadene i 'Den poetiske edda' til flere af de nyeste poeter. Forelæsningsrækken bygger på bogen 'Islands litterære mirakel' (Informations Forlag).

- 14/02:** **Magisk realisme og pragmatisk politik – Einar Kárason, Einar Már Guðmundsson og Andri Snær Magnason**
- 21/02:** **Fra den ene verden til den anden – Kristín Ómarsdóttir, Gyrðir Elíasson og Sjón**
- 28/02:** **Køn og magt til konstant forhandling – Vigdís Grímsdóttir, Kristín Marja Baldursdóttir, Gerður Kristný og Auður Ava Ólafsdóttir**

2212-099

Dansk litteratur i 150 år I: 1870-1960

— **TID:** 22/2, 6 tirsdage, kl. 19:30-21:15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
UNDERVISER: Anders Østergaard, ekstern lektor i litteratur, Københavns Universitet

Dansk litteratur – også den ældre – er fuld af spændende tekster og fascinerende fortællinger. Idéen med dette forløb er at gå tilbage og fortælle historien om dansk litteratur gennem de sidste 150 år. Vi skal nærlæse nogle af de bedste tekster – og forstå dem i sammenhæng med de skiftende tider: idéer, temaer, skrivemåder. Over seks aftener fokuserer vi på tiden fra det moderne gennembrud o. 1870 og videre op gennem det 20. århundrede med to verdenskrige og reaktioner på dem – indtil 1960.

- 22/02:** **Det moderne gennembrud o. 1870. Realisme og naturalisme**
- 01/03:** **Det moderne gennembrud, fortsat. Impressionisme**
- 08/03:** **O. 1900. Symbolisme, hjemstavnlitteratur mv. – og ny modernitet**
- 15/03:** **Mellemløstidens avantgarde. Ekspressionisme, futurisme, surrealisme**
- 22/03:** **Mellemløstidens realisme, psykoanalyse, kulturradikalisme**
- 29/03:** **Efter krigen – eksistentialisme mv.**

2212-101

Stærke kvinder i litteraturen og kunsten

— **TID:** 26/2, 1 lørdag, kl. 10:00-16:00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab

Gennem 1800-tallet var der mange kvindestereotyper på spil, bl.a. femme fragile og femme fatale, og kvinder fyldte meget som motiv i litteratur og kunst, men ikke meget som udøvende kunstnere. Det ændrer sig, da femme nouvelle – en helt ny kvindetype – bryder frem i slutningen af 1800-tallet og skaber revolution. Vi får en helt ny stærk tilstedeværelse af og fremgang for kvinderne. Nogle af de stærke kvinder, der fortsat vinder frem op i 1900-tallet, er den mexicanske maler Frida Kahlo og de to stærke dronninger i dansk litteratur: Karen Blixen og Tove Ditlevsen.

2212-102

Når musikken fortæller – berømte programmusik-værker

— **TID:** 5-6/3, 1 weekend, kl. 10:00-16:00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
BOG: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk
UNDERVISER: Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab, tidl. musikkchef for Aarhus Symfoniorkester og Sønderjyllands Symfoniorkester

Denne weekend vil du lytte til musikeksempler på tværs af flere hundrede års fortællende musik og få gennemgået hele eller dele af musikalske mesterværker med handling – bl.a. Vivaldi ('De fire årstider'), Berlioz ('Symphonie fantastique'), Mendelssohn, Liszt ('Les Préludes'), Smetana ('Moldau'), Wagner, Rimskij-Korsakov ('Sheherazade'), Borodin, Tjajkovskij ('Romeo og Julie'), Dvořák, Strauss ('Don Juan'), Dukas ('Trolldandens lærling'), Debussy, Sibelius ('Finlandia'), Elgar, Respighi, Carl Nielsen og Gershwin ('En amerikaner i Paris').

2212-147

Modernismen mellem de to verdenskrige

— **TID:** 5/3, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Peer E. Sørensen, professor emeritus i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

Før og efter 1. Verdenskrig undergik alle kunstneriske udtryk store forandringer. Den russiske maler Vassilij Kandinskij opløste enhver genkendelighed til punkter og linjer. Hans landsmand, komponisten Igor Stravinskij, skrev balletmusikken 'Le sacre du printemps', og hans koreograf Nijinskij forkastede den klassiske ballets lethed og erstattede yndefulde spring med stampende indadvendte fødder. Digtere skrev værker fulde af meningsløse ord som "gaga blung", og den irske forfatter James Joyce hengav sig til litterære karakterers associative bevidsthedsstrømme. Kom omkring modernismen på bare fire timer.

2212-155

Skriv kroppen frem

— **TID:** 7/3, 3 mandage, kl. 17.15-19.00. Ingen undervisning 21/3
PRIS: 595 kr. (entré til ny-cirkus er ikke inkluderet i prisen)
UNDERVISERE: Monna Dithmer, teater- og danseanmelder for Dagbladet Politiken, og Rie Hammer, chefredaktør for ISCENE og formand for Foreningen Danske Teaterjournalister

Vil du være skarpere på at give en faglig kritik af performance, dans, fysisk teater og ny-cirkus? Under forløbet vil vi arbejde med at kvalificere den kritiske tilgang til fysisk orienteret scenekunst. Underviserne er Monna Dithmer, anmelder af scenekunst på Politiken, og Rie Hammer, chefredaktør for ISCENE. Ud over at få en introduktion til ny-cirkus, brugersegmentering og analyse af scenekunst med kroppen i fokus tager vi sammen ind og ser en række forestillinger på Copenhagen Circus Art Festival (18.-25. marts), artist talks, anmelder og får individuel feedback.

2212-104

Tre værker, du bør kende

— **TID:** 15/3, 3 tirsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Verden er beriget med litterære mesterværker, filmiske perler og interessante kunstværker. Det er umuligt at nå omkring dem alle, så hvilke værker skal man give sig i kast med først? Over tre aftener vil tre eksperter give dig deres bud på tre værker, du bør kende. Vær med, fordi du ikke ved, hvor du skal starte, fordi du er gået i stå, fordi du mangler inspiration til nye værker, fordi du vil udfordres. Eller bare fordi du er nysgerrig.

- 15/03: Tre bøger, du bør læse.** Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab
- 22/03: Tre film, du bør se.** Christian Monggaard, filmredaktør, Dagbladet Information
- 29/03: Tre kunstværker, du bør kende.** Peter S. Meyer, ekstern lektor i kunsthistorie, Københavns Universitet, og fhv. museumsdirektør, Trapholt

2212-355

Fortællinger fra bogens historie. Om 'Evigheden i et siv' af Irene Vallejo

— **TID:** 21/3, 1 mandag, kl. 17.15-19.00
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISER: Rigmor Kappel Schmidt, forfatter, oversætter og cand.mag. i spansk

Omdrejningspunkter i den spanske forfatter Irene Vallejos bog 'Evigheden i et siv' er antikkens Alexandria, Athen og Rom. Herudfra berettes om talen, der bliver til fortælling, om skriften, der bliver til bog, om papyrus, der bliver til bogruller, om skind og papir, der bliver til sider i en bog, om forfattere, der må gå i eksil, og om boghandler, der brændes ned. Glæd dig til en spændende aften, hvor forfatter, oversætter og cand.mag. i spansk Rigmor Kappel Schmidt dykker ned i Irene Vallejos anmelder-roman.

2212-106

Danske intellektuelles historie i det 20. og 21. århundrede

— **TID:** 30/3, 1 onsdag, kl. 17.15-21.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Erik Svendsen, lektor i dansk, Roskilde Universitet

At være intellektuel er ikke en beskyttet titel. Det er heller ikke et erhverv. Alle og enhver kan virke som intellektuel, men det er de færreste, der får mulighed for det. Denne aften dykker vi ned i danske intellektuelles historie i det 20. og 21. århundrede. Hør om bl.a. Georg Brandes, PH, Harald Nielsen, Arne Sørensen, Søren Krarup, Hal Koch og Villy Sørensen og ikke mindst Elsa Gress og Suzanne Brøgger, der opløser det mandlige monopol på at agere som intellektuel. Forelæsningen bygger på bogen 'De intellektuelle' (Forlaget Spring).

2212-107

Ballerinaer danser da i tåspidssko – en intro til stærke kvinder og kvinderoller i dansens verden

— **TID:** 30/3, 1 onsdag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Anne Middelboe Christensen, cand.mag., balletanmelder ved Dagbladet Information, ekstern lektor ved Københavns Universitet og forfatter til balletbøgerne 'Sylfiden findes' og 'Dansen i spejlet'

Ballerinaer beundres for deres skønhedsdans. Kom på en guidet tur rundt i ballettens verden set fra kvindernes perspektiv. Lige fra de romantiske ballerinaer med lange tylskørter i roller som svigtede kvinder – til moderne danserinder med bare fødder og tunge muskler i partier som sejrende kvinder. Du vil se danserinder i klip fra Bournonvilles yndefulde, danske balletstil og Petipas russiske bravurstil, men også video af nogle af de moderne danserinder, der smed balletskoene og satte kvindeskroppen fri på scenen.

2212-108

Læs og forstå: Dostojevskijs forfatterskab

— **TID:** 31/3, 1 torsdag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Tine Roesen, lektor i russisk, Københavns Universitet

Til dette helafteensarrangement dykker vi ned i den russiske forfatter Fjodor Mikhajlovitj Dostojevskij og hans fortsat fascinerende litterære værker. Tine Roesen har beskæftiget sig med Dostojevskij gennem mange år som forsker, foredragsholder og oversætter og vil i forelæsningsen give sit bud på, hvad der er på spil af litterære og andre ambitioner i hhv. ungdomsværkerne (1846-49), værkerne umiddelbart efter Dostojevskijs eksil i Sibirien (1859-65) og de store kendte romaner fra hans modne år (1866-81). Undervejs vil excen- triske personer, mindeværdige episoder og prægnante passager fra en lang række værker blive fremhævet.

2212-109

Hvordan får vi mere ud af litteratur?

— **TID:** 2/4, 1 lørdag, kl. 10.30-14.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Anders Østergaard, ekstern lektor i litteratur, Københavns Universitet

Hvad er det særlige, litteraturen har at tilbyde os? Hvad optager os, når vi læser? Får vi det hele med? Meningen med denne dag er at skærpe vores udbytte, når vi læser. Vi sætter fokus på litteraturens forskellige måder at rive os med på, at lege med os, drille os, at udvide vores horisont. Vi vil både se på, hvad litteratur har til fælles med anden kunst, med psykologi og filosofi m.m. – og på, hvad der er dens helt særlige udtryksmåde. I centrum står litteratur som fiktion, som fortælling, som sprog billeder, som drama – fra den sproglige leg til den dybe livstolkning.

2212-048

Michel Houellebecq – fransk litteraturs enfant terrible

— **TID:** 3/4, 1 søndag, kl. 10.00-14.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Morten Dyssel, forstander for Liselund Højskole og formand for Det Danske Thomas Mann Selskab

Siden udgivelsen af sin første af foreløbig syv romaner, 'Udvidelse af kampzonen', har Michel Houellebecq været fransk litteraturs provokatør par excellence. Forelæsningsen giver en værkorienteret indføring i centrale problemstillinger i et forfatterskab, som regnes blandt de mest markante og kontroversielle i samtidens europæiske litteratur. Provokationen har fra første færd været et æstetisk vandmærke hos Houellebecq, som har delt vandene med sine sortsynede og skånselsløse skildringer af det senmoderne samfund og menneske.

2212-113

Store filminstruktører

— **TID:** 20/4, 6 onsdage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Vi forelsker os i film og fascineres af instruktørerne bag. Filmen og dens skabere overrasker konstant, og de seneste 30 år har en ny gruppe instruktører fundet vej til filmelskernes hitliste. Vi går på opdagelse i nyere filmhistorie: fra Joel og Ethan Coen til Michael Haneke, David Lynch, Quentin Tarantino og Wes Anderson, hvis filmperler nydes verden over. Sidste gang søger vi uden for Vesten og stifter bekendtskab med sydkoreanske Bong Joon-ho, instruktøren bag bl.a. 'Parasite' (2019).

- 20/04: David Lynch.** Ole Thaisen, ekstern lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet
- 27/04: Coen-brødrene.** Ole Thaisen, ekstern lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet
- 04/05: Michael Haneke.** Mathias Korsgaard, adjunkt i film- og medievidenskab, Aarhus Universitet
- 11/05: Quentin Tarantino.** Jakob Isak Nielsen, lektor i film- og medievidenskab, Aarhus Universitet
- 18/05: Wes Anderson.** Jakob Isak Nielsen, lektor i film- og medievidenskab, Aarhus Universitet
- 25/05: Bong Joon-ho.** Mathias Korsgaard, adjunkt i film- og medievidenskab, Aarhus Universitet

Mangler du
inspiration til
bøger, film eller
kunst, du bør
kende? Anne
Valbjørn Odgaard
guider dig til tre
bøger, du bør læse.
Se mere på
modstående side.

2212-114

Skrivedrømme – om at skrive

— **TID:** 20/4, 5 onsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Efter at have grædt og grinet, tabt og vundet, levet og oplevet med hundredvis af litterære skæbner drømmer mange om at blive afsender på deres egen fortælling. Men hvordan kommer man i gang? Dette er ikke et skrivekursus, men en indføring i, hvad der allerede er tænkt og trykt om skriveprocessen, herunder refleksioner, tips og tricks til selv at give sig i kast med at skrive. Tilmeld dig forelæsningsrækken, og få mod, lyst og inspiration til at prøve kræfter med dét at skrive.

20/04: Tilblivelser: Bag om skriveprocessen.

Dan Ringgaard, professor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

27/04: Skrivning for begyndere.

Pablo Llambias, forfatter og studielektor ved Rytmisk Musikkonservatorium i København

04/05: Skrivelyst: Eksempler og eksperimenter – om at læse og skrive.

Martin Glaz Serup, forfatter, ph.d. og ekstern lektor i litteraturvidenskab, Københavns Universitet

11/05: Om kreativitet – hvorfor mister vi den med alderen, og kan den indlæres igen? Sat i perspektiv med egen romanproces.

Trisse Gejl, forfatter og ekstern lektor i skrivekunst, Syddansk Universitet

18/05: Fløjshandske eller jernnæve? Kri- tikerens som tidlig, men fremfor alt offentlig læser.

Erik Skyum-Nielsen, lektor i dansk litteratur, Københavns Universitet

2222-088

100-års jubilæum: Fire modernistiske hovedværker

— **TID:** 5/9, 4 mandage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.

1922 var et bemærkelsesværdigt år i litteraturs historie. 1. Verdenskrig var nogle år på afstand, verden syntes åben for nye eksperimenter og muligheder. Men chokket var der stadig: Hvordan kunne dette vanvid finde sted, hvad var det sammenbrud af værdier og normer, som betingede det? Fire store forfattere udsendte dette år værker, der senere er blevet moderne klassikere. Og som alle spejler den værdikrise og innovative energi, der prægede tiden. Og alle fire værker har noget at sige os i dag, 100 år efter.

05/09: Virginia Woolf 'Jacob's Room'. Steen Klitgård Povlsen, lektor emeritus i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

12/09: T.S. Eliot 'The Waste Land'. Jan Rosiek, professor i dansk, Københavns Universitet

19/09: James Joyce 'Ulysses'. Mikkel Bruun Zangenberg, lektor i dansk, University of Kent

26/09: Marcel Proust 'Sodoma og Gomorra'. Neal Ashley Conrad Thing, ph.d. i litteraturvidenskab

2222-158

Wagners operaunivers

— **TID:** 1-2/10, 1 weekend, kl. 10.00-15.00
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Leif V.S. Balthzersen, mag. art. i musikvidenskab, tidl. musikchef for Aarhus Symfoniorkester og Sønderjyllands Symfoniorkester

Richard Wagner var en banebrydende skikkelse. Hans enestående operaer 'Den flyvende Hollænder', 'Tannhäuser', 'Lohengrin', 'Tristan og Isolde', 'Mestersangerne', 'Nibelungens Ring' og 'Parsifal' strækker sig over en lang periode i musikhistorien og i Wagners liv, og de er hver især en hel verden for sig. Værkerne er konstant på spilleplanerne hele verden over, for Wagner er en mester i dramatik, historiefortælling og store følelser. Det gælder både sangen og i høj grad også orkestret. På denne temaweb får du en introduktion til centrale elementer fra Wagners helt særlige og fængslende musikalske univers.

2222-084

Billeder og litteratur: På tærsklen til modernismen

— **TID:** 24/10, 3 mandage, kl. 17.15-19.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISERE: Steen Klitgård Povlsen, lektor emeritus i litteraturhistorie, Aarhus Universitet, og Christine Marstrand, forfatter og cand.mag. i kunsthistorie

Tiden op til, under og lige efter 1. Verdenskrig var på mange områder en opbrudstid. Gamle normer blev brudt ned, nye kombinationer og sammenhænge opstod. Mange af tidens forfattere eksperimenterede således med at inddrage og bruge billeder i deres værker og var meget optaget af forholdet mellem billedsprog og litteratur. De tre forelæsninger vil tage udgangspunkt i tre betydelige forfattere og diskutere deres brug af tidligere og samtidige billedkunstnere.

24/10: Carpaccio, Chardin og Whistler/Turner – og Marcel Proust.

31/10: Cézanne, Modersohn-Becker og Rodin – og Rainer Maria Rilke

07/11: Matisse, Manet og Vanessa Bell – og Virginia Woolf

FØLG MED PÅ FACEBOOK

facebook.com
/fuemdrup

2222-110

Dansk litteratur i 150 år II: 1960 til i dag

— **TID:** 24/10, 6 mandage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
UNDERVISER: Anders Østergaard, ekstern lektor i litteratur, Københavns Universitet

Tiden fra 1960 til i dag er en spændende brydningstid i dansk litteratur, fuld af interessante tekster og fascinerende fortællinger. Mange forfattere – fra Ribbjerg og Panduro til Helle Helle – skaber fortællinger om livet i velfærdssamfundet. Temaer som familien, køn og identitet er gennemgående. Nogle er optaget af nye værdier, visioner og livsformer. Og de fleste giver deres bud på, hvordan litteraturen kan blive moderne og bevidst om sin egen måde at være litteratur på. I denne forelæsningsrække nærlæser vi nogle af de bedste tekster.

- 24/10:** 1960-65: Velfærdssamfundet og modernismen. Klaus Ribbjerg, Leif Panduro, Villy Sørensen, Benny Andersen, Peter Seeberg m.fl.
- 31/10:** 1965-80: Oprør og krise – realismeformer og sprogeksp eksperimenter. Suzanne Brøgger, Kirsten Thorup, Vita Andersen, Anders Bodelsen, Christian Kampmann, Svend Åge Madsen, Henrik Nordbrandt, Inger Christensen m.fl.
- 07/11:** 1980'erne: Ny modernisme og magisk realisme. Michael Strunge, Søren Ulrik Thomsen, Pia Tafdrup, Ib Michael, Peter Høeg m.fl.
- 14/11:** 1990-i dag: Senmoderne livsbilleder i minimalisme og ny realisme. Helle Helle, Christina Hesselholdt, Naja Marie Aidt, Jan Sonnergaard, Ida Jessen, Caroline Albertine Minor m.fl.
- 21/11:** 2000-i dag: Identitet, køn og krop i det senmoderne. Erling Jepsen, Lone Hørslev, Leonora Christina Skov, Claus Beck-Nielsen, Kim Leine, Bjørn Rasmussen m.fl.
- 28/11:** 2000-i dag: Økokritik, samfunds-kritik og litterære eksperimenter. Theis Ørntoft, Yahya Hassan, Jakob Ejersbo, Katrine Marie Guldager, Caspar Eric, Olga Ravn m.fl.

2222-055

Lær at elske opera – om operaens historie og genrer

— **TID:** 24/10, 6 mandage, kl. 19.45-21.30
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Vi åbner dørene til en række landes operatraditioner og bevæger os samtidig op gennem operahistorien i både Frankrig, England, Italien, Rusland og Tyskland, så du får et samlet overblik over højdepunkterne i operahistorien. Operaer af komponister som Jean-Philippe Rameau, G.F. Händel, W.A. Mozart, Modest Musorgskij, Georges Bizet, Giuseppe Verdi, Giacomo Puccini, Benjamin Britten, Richard Wagner og Richard Strauss.

- 24/10:** Opera fra barok til klassik – G.F. Händel, C.W. Gluck, W.A. Mozart. Thomas Milholt, cand.mag. og journalist med speciale i opera og jazz
- 31/10:** Fra solkongens hof til 1800-tallets femme fatale – Jean-Philippe Rameau, Charles Gounod, Georges Bizet. Lilo Sørensen, cand.mag. i musik- og teatervidenskab
- 07/11:** Guldalderens verdensstjerner – Gioacchino Rossini, Gaetano Donizetti. Thomas Milholt, cand.mag. og journalist med speciale i opera og jazz
- 14/11:** Stjernerne i øst og vest – Modest Musorgskij, Benjamin Britten. Lilo Sørensen, cand.mag. i musik- og teatervidenskab
- 21/11:** Fra opera til musikdrama – Richard Wagner, Richard Strauss. Lilo Sørensen, cand.mag. i musik- og teatervidenskab
- 28/11:** Musikteatrets italienske mestre – Giuseppe Verdi, Giacomo Puccini. Thomas Milholt, cand.mag. og journalist med speciale i opera og jazz

2222-194

Thomas Manns 'Trolddomsbjerget'

— **TID:** 25/10, 3 tirsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Morten Dyssel, forstander for Liselund Højskole og formand for Det Danske Thomas Mann Selskab

Thomas Manns 'Trolddomsbjerget' (1924) hører sammen med James Joyces 'Ulysses' (1922), Marcel Prousts 'På sporet af den tabte tid' (1913-27), Franz Kafkas 'Slottet' (1926) og Virginia Woolfs 'Bølgerne' (1931) til milepælene i den modernisering af europæisk roman-kunst, der finder sted i første tredjedel af det 20. århundrede. Forelæsningsrækken følger to spor: det, der gør 'Trolddomsbjerget' til en såkaldt moderne roman, og det, der peger i en helt anden, mere metafysisk og religiøs retning. Med Thomas Mann som rejsefører skal vi på sporet af menneskets gåde – af det, der i romanen med et religiøst farvet udtryk kaldes 'Homo Dei'.

2222-065

Hotelromaner

— **TID:** 25/10, 3 tirsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Martin Zerlang, mag.art. i litteraturvidenskab, professor ved Institut for Kunst og Kulturvidenskab, Københavns Universitet

Træd indenfor! Ankomsten til hoteller, store hoteller, 'grand hoteller', er gerne udformet som en velkomst, og velkomsten begynder ude på fortovet foran hotellet, hvor den røde løber er rullet ud. Masser af forfattere har skrevet med på hoteleventyret, og endnu flere læsere er flyttet ind i en hotelroman, for en dag, en uge eller måske længere. Ligesom en hotelvært, der deler nøgler ud, deler forfatteren skæbner ud, og læseren lever sig ind i og ud af skæbnerne. Eventyret kan begynde. I denne forelæsning udlægger Martin Zerlang en række hotelromaner – heriblandt 'Dans, dans, dans' af Haruki Murakami og 'En dråbe i havet' af Kirsten Hammann.

2222-100

Vandring gennem den danske lyriks landskaber – med Erik Skyum-Nielsen

— **TID:** 25/10, 4 tirsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
BOG: Mulighed for særpris hos forlaget via holdsiden på fuau.dk
UNDERVISER: Erik Skyum-Nielsen, lektor i dansk litteratur, Københavns Universitet

Tag med Erik Skyum-Nielsen på en vandring gennem den danske lyriks landskaber: fra pastorale besyngelser af idyl, igennem vildtvoksende natur og videre til havet og til himlens fugle. En særlig del af naturen er en rejse fra Kingo til i dag, over 20 af de bedste danske digte, der undersøger naturen, og en bevægelse ind i digternes – og forskellige tiders – opfattelse af den natur, som omgiver os. I denne forelæsningsrække, der tager afsæt i Erik Skyum-Nielsens bog 'En særlig del af naturen. Læsninger af 20 danske digte', Informations Forlag (2021), dykker vi ned i et uddrag af de 20 digte.

2222-068

Lær at se ballet – med Vibeke Wern og Gudrun Bojesen

— **TID:** 5/11, 1 lørdag, kl. 12.00-16.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISERE: Vibeke Wern, balletanmelder, Berlingske, og Gudrun Bojesen, kunstnerisk leder af Københavns Ballet Akademi og tidligere solodanser i Den Kongelige Ballet

Smukt, let og poetisk. Følelsesladet, uadreagerende og dramatisk. Balletten rummer det hele. Og balletoplevelser kræver egentlig ikke andet end nysgerrighed og glæden over at se kroppe bevæge sig. Kom med, når Vibeke Wern, balletanmelder for Berlingske, tager dig med ind i ballettens verden i selskab med Gudrun Bojesen, fhv. solodanser ved Den Kongelige Ballet. Sammen præsenterer de, hvad balletten er, og hvad balletten kan.

2222-052

Johannes V. Jensens 'Kongens fald'

— **TID:** 6/11, 1 søndag, kl. 10.00-14.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Anders Østergaard, ekstern lektor i litteratur, Københavns Universitet

Johannes V. Jensens 'Kongens fald' er en fascinerende roman, der tåler mange genlæsninger. Ikke kæmpelang, men utroligt righoldig. I 1999 valgte både Politikens og Berlingskes læsere den som det 20. århundredes bedste danske roman. Bogen og dens forfatter er selvfølgelig på kanonlister. Fagfolk bliver ved at skrive om den, forfattere refererer til den, læserne slipper den ikke. Hvad står der i bogen? Hvad er det, der fascinerer? Og hvad ved den kan eventuelt irritere? Hen over fire timer vil vi gå i dybden med romanen.

2222-054

Tre værker, du bør kende

— **TID:** 16/11, 5 onsdage, kl. 17.30-19.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Verden er beriget med litterære mesterværker, filmiske perler, interessante kunstværker, arkitektoniske vidundere og musikalske genistreger. Det er umuligt at nå omkring dem alle, så hvilke værker skal man give sig i kast med først? Over fem aftener vil fem eksperter give dig deres bud på tre værker, du bør kende. Vær med, fordi du ikke ved, hvor du skal starte, fordi du er gået i stå, fordi du mangler inspiration til nye værker, fordi du vil udfordres. Eller bare fordi du er nysgerrig.

- 16/11: Tre kunstværker, du bør kende.** Peter S. Meyer, ekstern lektor i kunsthistorie, Københavns Universitet, og fhv. museumsdirektør, Trapholt
- 23/11: Tre film, du bør se.** Christian Monggaard, filmredaktør, Dagbladet Information
- 30/11: Tre bygninger, du bør stifte bekendtskab med.** Thomas Dickson, forfatter, arkitekt og industriel designer
- 07/12: Tre bøger, du bør læse.** Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab
- 14/12: Tre musikalske værker, du bør lytte til.** Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab, tidl. musikchef for Aarhus Symfoniorkester og Sønderjyllands Symfoniorkester

Folkeuniversitetets undervisning foregår på Folkeuniversitetet i Emdrup
 Tuborgvej 164, 2400 København NV

— MEDMINDRE ANDET ER ANGIVET. SE LOKALE PÅ FUAU.DK

Klassisk musik, jazz og opera. Der er god mulighed for at blive klogere på musikkens verden. Her er det jazzmusiker, hjerneforsker og komponist Peter Vuust der giver både foredrag og koncert.

2222-093

Lær at elske jazz – om Billie Holiday i swingtidens USA

— **TID:** 24/11, 4 torsdage, kl. 19.30-21.15
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVISER: Thomas Milholt, cand.mag. og journalist med speciale i opera og jazz

I løbet af fire aftener fortæller Billie Holiday-eksperten Thomas Milholt om Billie Holidays liv i den turbulente periode i jazzens historie, som hun var med til at sætte sit præg på. Vi følger den amerikanske jazzsangerinde, fra hun debuterede på plade i 1933 til de aller sidste indspilninger, og hører, hvorfor hun fik sin helt egen stil i forhold til alle andre jazzsangerinder. De fire foredrag er fyldt med musikeksempler fra plader, og vi ser også en lang række filmklip fra hendes fantastiske karriere.

- 24/11: Årene 1915-37: Fra slumkvarter til jazzstjerne – om barndom og gennembrud som en 'musiker blandt musikerne'**
- 01/12: Årene 1937-42: Billie Holiday og tenorsaxofonisten Lester Young – et legendarisk samarbejde**
- 08/12: Årene 1942-48: Drømmen om at blive elsket – fra jazzens swing mod de stille ballader**
- 15/12: Årene 1948-1959: Fra uskyld til heroin – om nye tider og en myte om mænd og misbrug**

2222-062

Svensk kulturhistorie på én aften – forfatterne og filminstruktørerne

— **TID:** 13/12, 1 tirsdag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISERE: Erik Skyum-Nielsen, lektor i dansk litteratur, Københavns Universitet, og Christian Monggaard, filmredaktør, Dagbladet Information

Filmredaktør Christian Monggaard og litteraturkritiker Erik Skyum-Nielsen, begge garvede medarbejdere ved Dagbladet Information og bidragydere til bogen '30 suveræne svenske', prøver at svare på, hvad der gør Sverige til noget helt særligt, kunstnerisk og kulturelt. Fra filmens verden møder vi både bl.a. Ingmar og Ingrid Bergman og Ruben Östlund. Fra ordkunstens verden fremhæves lyrikerne Gunnar Ekelöf og Tomas Tranströmer, men også dramatikerne og romanforfatteren August Strindberg samt store sjæleligt dybdeborende efterfølgere som Per Olov Enquist, Göran Tunström og Kerstin Ekman. Hvilke koblinger der så opstår, skal ikke røbes på forhånd, men tilhørerne kan forvente at gå hjem med en personlig huskeliste af et vist omfang.

2222-053

Latter og lettere beruset. Om at læse Karen Blixen

— **TID:** 19/12, 1 mandag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Charlotte Engberg, lektor i dansk, Roskilde Universitet

Karen Blixens fortællinger er fulde af latter og alvor. Mod, humor, munterhed, det eventyrlige – kombineret med en sans for det gakkede og det komiske. Men der er samtidig en alvor bag latteren, en særlig form for ironi, der vender op og ned på konventionelle måder at opfatte tilværelsen på, inklusive relationen mellem mand og kvinde. Som forfatter er Karen Blixen en samler. Hun blander højt og lavt i sin liden-skabelige dialog med både litteratur- og kunsthistorien. Denne helaften i selskab med Karen Blixens forfatterskab vil lægge øret til den berusende latter, der udgår fra fortællingerne.

Gratis livestreams

Mere end 150.000 har fulgt Folkeuniversitetets gratis livestreamede forelæsninger siden opstarten under nedlukningen i foråret 2020. Vi fortsætter ind i 2022, så du fortsat kan åbne en verden af viden, uanset hvor du er. I foråret 2022 er en stor del af programmet en del af Århundredets Festival, der har temaet revolution. Du tilmelder dig på fuau.dk. Størstedelen er modereret af Noa Kjærsgaard Hansen og de foregår alle i Microsoft Teams.

2211-470

Slaveoprøret over dem alle

— **TID:** 26/1, 1 onsdag, kl. 16.30-17.45
UNDERVISER: Jonas Ross Kjærgård, lektor i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

Mens idealerne om frihed, lighed og menneskerettigheder blev formuleret i Vesten, udbredte kolonialismen sig voldsomt andre steder i verden. Den haitianske revolution er kendt som det eneste slaveoprør i moderne historie, som endte med etableringen af en selvstændig nation. Selvom det var et oprør mod den franske kolonimagt, lod de haitianske revolutionære sig inspirere af de oplysningsidealer, der stammede fra Frankrig. Jonas Ross Kjærgård giver en introduktion til anti-slaveriet under Den Haitianske og Franske Revolution.

2211-471

De stridbare danskere

— **TID:** 2/2, 1 onsdag, kl. 16.30-17.45
UNDERVISER: René Karpantschof, historiker og sociolog

Perioden mellem 1848 og 1920 er nærmest defineret ved dens utal af folkelige bevægelser. Det var en epokegørende tid, hvor Danmark bevægede sig fra enevælde til folkestyre og fra dansk-tysk stat til dansk nationalstat, og som af mange andre grunde kaldes den moderne genembrudstid. René Karpantschof vil levendegøre den vigtige periode ved at fortælle om nogle af de dramatiske protester og konflikter, der skabte det moderne politiske venstre-højre-landskab og selve det, vi i dag forstår ved 'danskhed'.

2211-474

Moralske revolutioner

— **TID:** 2/2, 1 onsdag, kl. 19.00-20.15
UNDERVISER: Cecilie Eriksen, postdoc i filosofi, Utrecht University

Engang burde kvinder tie i større forsamlinger. Engang anså man slaveri for en naturlig del af et velfungerende samfund. I dag har vi en kvindelig statsminister, der taler til hele nationen. Nu om dage anser vi slaveri for selvindlysende moralsk forkert. Moralske revolutioner vender vores verden på hovedet, så det, der før var moralsk uhyrligt, bliver moralsk acceptabelt, og det, der før var moralsk acceptabelt, bliver forkasteligt. Cecilie Eriksen guider os på en rejse gennem det moralske landskab.

2211-477

Mugabe: Ond diktator eller revolutionær helt?

— **TID:** 9/2, 1 onsdag, kl. 19.00-20.15
UNDERVISER: Stig Jensen, lektor i afrikastudier, Københavns Universitet

Marxistisk-leninistisk guerillakriger og visionær lederskikkelse? Eller en bindegang folkemorder og korrupt diktator? Man kan roligt sige, at den nu afdøde zimbabwiske regeringsleder Robert Mugabe skilte vandene. Det gælder hans ry og rygte i den internationale verden, mens der også internt i Zimbabwe er stor forskel på, hvordan generationerne opfatter manden, der som eneherre regerede landet i mere end 37 år. Stig Jensen zoomer ind på Mugabes revolutionære projekt, der endte som en kontrarevolution.

2211-478

Den videnskabelige revolution

— **TID:** 23/2, 1 onsdag, kl. 16.30-17.45
UNDERVISER: Casper Andersen, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet

Den videnskabelige revolution i 1600-tallet medførte store ændringer i videnskabernes syn på menneske, natur, samfund og Gud. Nogle hævder, at det var her, den moderne verden og mentalitet blev skabt. Andre eksperter er mere skeptiske i forhold til idéen om den videnskabelige revolution, og de understreger kontinuitet fremfor nybrud. Casper Andersen belyser konfliktlinjer i periodens videnskab og ser samtidig på, hvad der var det revolutionært nye i tidens videnskab.

2211-479

A revolution without revolutionaries

— **TIME:** Wednesday the 23rd of February, 7pm-8.15pm (kl. 19.00-20.15)
LECTURER: Asef Bayat, Professor of Sociology, University of Illinois

The revolutionary wave that swept the Middle East in 2011 was marked by spectacular mobilization. Several years on, however, it has caused limited shifts in structures of power. Setting the 2011 uprisings side by side with the revolutions of the 1970s, particularly the Iranian Revolution, Asef Bayat reveals a profound global shift in the nature of protest: as acceptance of neoliberal policy has spread, radical revolutionary impulses have diminished.

2211-480

Basic Income for all?

— **TIME:** Wednesday 2nd of March, 4.30pm-5.45pm (kl. 16.30-17.45)
LECTURER: Guy Standing, Professorial Research Associate, SOAS University of London, founder and co-president, Basic Income Earth Network

Shouldn't everyone receive a stake in society's wealth? Could we create a fairer world by guaranteeing income to all? What would this mean for our health, wealth, and happiness? The man behind these questions is Guy Standing. In this livestream Standing will introduce the concept of basic income and touch upon its effects on the economy, poverty, work, and labor.

2211-491

Religion som et evolutionært biprodukt

— **TID:** 30/3, 1 onsdag, kl. 16.30-17.45
UNDERVISER: Anders Klostergaard Petersen, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

Hvordan kan vi forklare religion og religionens fremkomst? Anders Klostergaard Petersen vil besvare spørgsmålet med udgangspunkt i evolutionsteori. Modsat de øvrige menneskeaber finder man hos os følelser som skam, skyld og misundelse. Følelser, der opstår i relationer mellem mennesker og er forudsætning for, at vi kan lave og indgå i gruppedannelser. Det er i den sammenhæng, man skal se religionens fremkomst. Vi er altså ikke naturligt religiøse, men religion er et evolutionært biprodukt. Alliancer er nødvendige for vores overlevelse. Men mennesket er i kraft af sprog i stand til at lyve. Så hvordan sikrer vi, at den enkelte overhovedet kan fæstne lid til andre og indgå i alliancer?

2211-493

Hvad kan dit DNA afsløre om dig?

— **TID:** 30/3, 1 onsdag, kl. 19.00-20.15
UNDERVISER: Mette Nyegaard, professor i genetik, Aalborg Universitet

Mette Nyegaard fortæller om, hvilke genetiske variationer naturen har skabt, og hvordan det gør os forskellige som mennesker. Variationerne kan gøre os klogere på, hvorfor vi ser forskellige ud og opfører os forskelligt. Men vigtigst af alt giver det et indblik i, hvilken rolle genetikken spiller for en lang række sygdomme.

2211-492

Når stater bestiller attentater

— **TID:** 12/4, 1 tirsdag, kl. 16.30-17.45
UNDERVISER: Christian Axboe Nielsen, lektor i historie og human security på Aarhus Universitet

I løbet af den kolde krig indtog Jugoslavien en helt unik plads, hvor landet hverken var med i NATO eller i Østblokken. Det forhindrede dog ikke Jugoslavien i at gribe til hårde midler, når der var udvandrere bosat i Vesteuropa, der kritiserede den jugoslaviske leder Tito og landets styre. Der blev udført attentater imod kritiske udvandrere i bl.a. Italien, Vesttyskland og Østrig. Christian Axboe Nielsen fortæller med udgangspunkt i sin rolle som ekspertvidne i en tysk retssag, der behandler attentaterne. Perspektivet bliver desuden trukket op til nutidens attentater i Europa, såsom dem begået mod bl.a. Aleksandr Litvinenko og Aleksej Navalnyj af de russiske efterretningstjenester.

2211-490

Sov godt

— **TID:** 12/4, 1 tirsdag, kl. 19.00-20.15
UNDERVISER: Bobby Zachariae, professor i psykologi, Aarhus Universitet og Aarhus Universitetshospital

Mange har søvnproblemer fra tid til anden, fx i forbindelse med stress og udfordringer i hverdagen. Mens de fleste vil vende tilbage til deres normale søvn, når den belastende situation er overstået, vil det for et stort mindretal udvikle sig til et vedvarende problem. Man regner med, at omkring hver tiende oplever vedvarende søvnproblemer, som påvirker deres trivsel. Bobby Zachariae sætter i dette foredrag fokus på søvn. Hvad karakteriserer den normale søvn? Hvad er årsag til søvnproblemer? Hvad betyder det for vores psykiske og fysiske helbred? Og hvordan kan søvnproblemer forebygges og afhjælpes?

Læs mere
og tilmeld dig
på fuau.dk

Praktiske oplysninger

NYE LOKALER – NÆSTEN SAMME STED:

Folkeuniversitetets forelæsninger foregår primært i den røde hovedbygning med tårnet, som hedder bygning A. Her findes alle A-lokaler og festsalen. Vi vil fortsat have forelæsnings-er i D-bygningen.

TILMELDING

Tilmeld dig på fuau.dk, og betal med Dankort, VisaDankort, Mastercard, Visa Electron eller Mobilepay. Firmabetaling på EAN eller faktura.

AFMELDING

Hvis du fortryder, kan du få det indbetalte beløb refunderet fratrukket ekspeditionsgebyr på 100 kr. pr. billet. Afmelding senest 14 dage før holdstart. Tilmelding til rejser/ekskursioner er bindende, og depositum refunderes ikke.

STUDIERABAT

På udvalgte hold gives der rabat til studerende, som er berettiget til SU. Oplys uddannelsessted og årskortnummer. Husk studiekort første undervisningsgang.

FORBEHOLD

Folkeuniversitetet forbeholder sig ret til ændring af underviser, lokale, dato, tidspunkt og format. Sådanne ændringer giver ikke ret til refusion af betalingen. Ændringer oplyses på fuau.dk og via mail og/eller sms. Er vi nødsaget til at aflyse et hold, refunderer vi beløbet til samme konto, som der er betalt fra.

FOTOS OG ILLUSTRATIONER

Fotos s. 1, 4, 17, 43: Martin Bubandt og fotoassistent Jonas Søndergaard, s. 9: shutterstock, s. 25: Ole Jørgensen, s. 41: Tor Trads, Radio4, s. 53, 71: Wikimedia Commons, s. 68: Kasper Prange Hansen, øvrige fotos: Martin Dam Kristensen. Grafik og layout: Walk Agency.

NOTER OG SLIDES

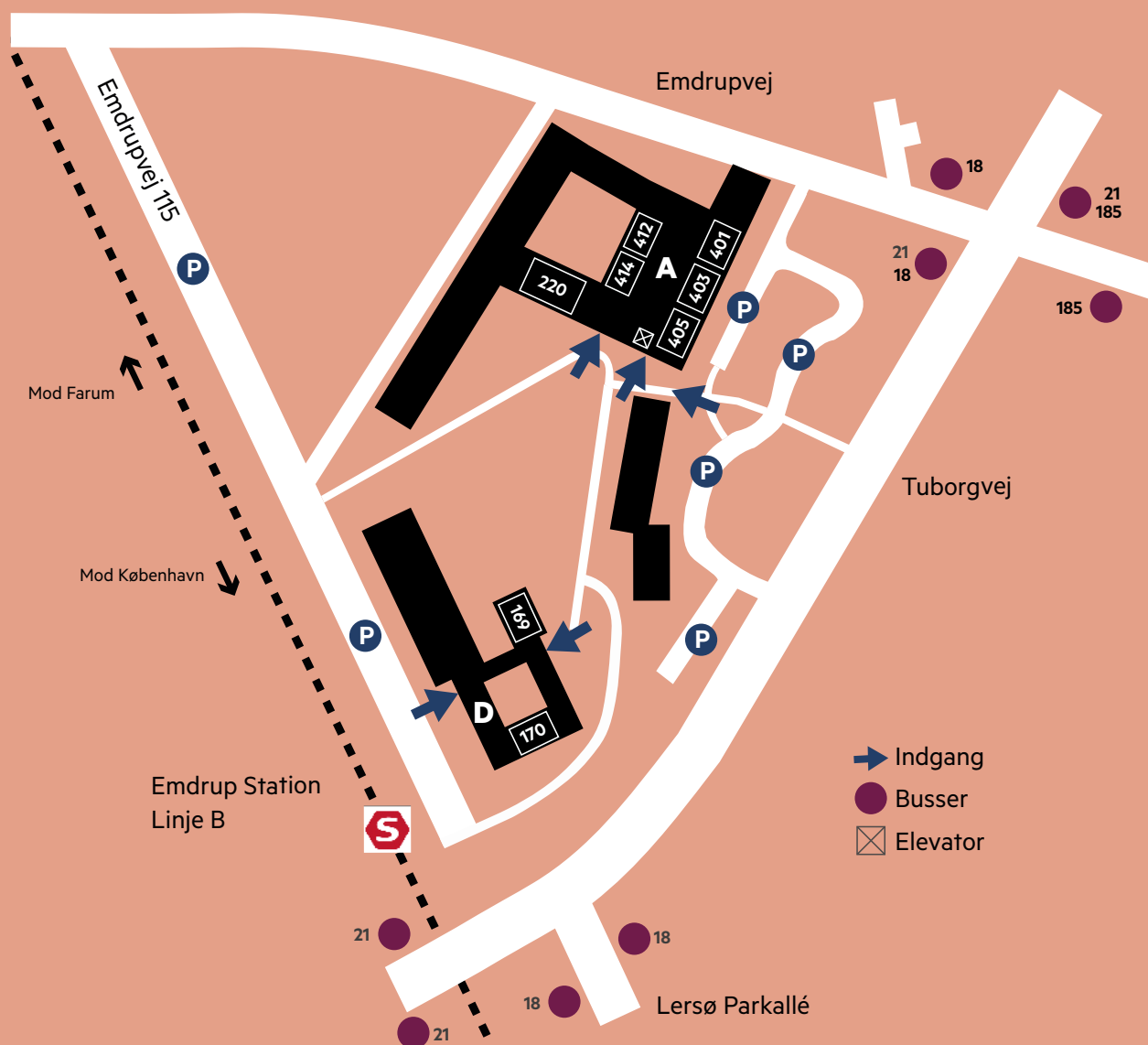
Slides og undervisningsnoter er ikke inkluderet i prisen, og de kan ikke forventes fremskaffet og udleveret.

PROGRAMMETS MILJØAFTRYK OG HÅNDTERING

Programmets sider er trykt på 100 % genbrugspapir, og omslaget på ubestrøget offsetpapir. Papirmassen er fra ansvarligt skovbrug (FSC-mærket) og fremstillet under skrappe miljøkrav (Svanemærket og EU-Blomsten). Programmet skal efter brug puttes i papircontaineren.

Find vej til undervisningen

BYGNING A:

A401, A403, A405, A412 og A414 er på 4. sal.
A220 / Festsalen er på 2. sal.

BYGNING D:

D169 og D170

HISTORISKE DAGE 2022

MØD
HISTORIEN
5 SCENER, 75 UDSKILLERE, 150 EVENTS
ØKSNEHALLEN
26.-27. MARTS

BILLETSALG:
HISTORISKEDAGE.DK

Folkeuniversitetet